

ནུམ་བཤེད་ཉེག་ས་དགའི་

ཡེད་བ།

མཇེད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སྐབས་དང་པོ།

མཆོད་བརྗོད་དང་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་གྱི་.....	1
བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི།	4
བཤད་པ་ཉི་ལྔ་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ།	8
ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ།	11
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།	19
གཞི་གཉིས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ།	27
འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་བཤད་པ།	30
བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྱེད། ...	33
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ས་མཆོམས།	40
དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ།	46
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བཤད་པ།	48
གདམས་ངག་བཤད་པ།	59
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ།	61

བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ།	64
སྐབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།	70
སྐྱོན་ལྔ།	77
མངོན་ཤེས།	78
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞུགས་འབྲས་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།	82
ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ།	93
སྤངས་བྱ་རྟོགས་པ་བཤད་པ།	112
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ བཤད་པ།	133
ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ།	148
ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ།	154
གོ་སྐྱབ་བཤད་པ།	157
འདུག་སྐྱབ་བཤད་པ།	162
བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ།	174
ཆོགས་སྐྱབ་བཤད་པ།	176

རྟོགས་དཀར་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	177
སའི་ཆོགས་གྱི་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	179
ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པ།	191

སྐབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་མཆོན་གྱི་ཆོས་བཙུ་ གཅིག་བཤད་པ།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།	192
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	201
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	206
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།	213
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པ་བཤད་པ།	225
མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	228
བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	231
རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	234
སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།	235

རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་བཤད་པ། 237

སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཆོས་དགུ་
བཤད་པ།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། 249

ཉི་རིང་གི་རྒྱ་མཚན། 252

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ... 253

གཞི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུར་བ་བཤད་པ། 259

སྒྱུར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ། 263

མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ། 265

སྐབས་བཞི་པ། རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་བརྒྱ་གཅིག་བཤད་པ།

རྣམ་རྫོགས་སྒྱུར་བའི་སྒྲིམ་བྱའི་རྣམ་པ་བཤད་པ། 271

བསྒྲིམ་པ་པོ་རྟོན་ཀྱི་གང་ཟག་བཤད་པ། 305

སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	310
སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་བཤད་པ།	312
སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་མཆོན་བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	314
སྒྲོམ་བྱང་གི་སྒྲོར་བའི་ཉིད་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།	338
ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།	345
ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།	358
སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྒྲོར་བ་བཤད་པ།	390
ཞིང་དག་སྒྲོར་བ་བཤད་པ།	400
ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་བཤད་པ།	401

སྐབས་ལྔ་པ། འབྲས་བུ་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ།

འོད་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ།	404
ཅེ་མའི་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ།	406
བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ།	408
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ།	411

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་

མཐའ་བཤད་པ། 443

སྒོམ་ལས་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ། 447

བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ། 464

སྐབས་དྲུག་པ། མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་བཤད་པ།

མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གསུམ་

བཤད་པ། 471

སྐབས་བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ།

སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་

བཤད་པ། 474

སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་བཤད་པ།

སྒྱུ་འཛིན་བཤད་པ། 480

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་བཤད་པ།	490
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབ་བཤད་པ།	491
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་བཤད་པ།	503
སྐྱལ་པའི་སྐྱབ་བཤད་པ།	505
གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་རྟུག་རྟུ་བསྐྱས་པ་བཤད་པ།	512
གསུམ་པ་བསྐྱས་པ་ལ་དད་པ་གསུམ་རྟུ་བསྐྱས་པ་བཤད་པ། ..	513
བསྟན་བཅོས་རྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།	514
ཁེངས་བསྐྱང་ཞིང་དགའ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་པ།	516
མཐར་མར་དགེ་བ་མརྟུག་གི་དོན་བཤད་པ།	517

ལ གོང་ས་ལ སྐབས་མགོན་ཀྱིས་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་
རྩི་བཀྱིན་འོག ཐུན་གྱིས་གཞོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གསར་དོན་གཉིས་ཅན་རྣམས་ལ།
ཀྱུ་ཀྱུ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལག་ཐོག་ཁ་པར་དང་ iPad སྤྱོད་མཁན་སོགས་བརྒྱུད་
ནས་དཔེ་དེབ་འདི་བཞེན་བོད་ཡིག་ལམ་ནས་གཟིགས་བདེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་
བཅོས་པ་ཡིན། སྤྱད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དཔེ་དེབ་དོ་བཤུས་ལག་ཏུ་འབྱོར་
ཆེ་དེབ་བྲངས་མང་དུ་གཏོང་བྱའི་གོ་སྐབས་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྤྱོད་པའི་ལམ་
སྟོན་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ལྷན་སྤྱོད་ཡོང་བར་རེ་བསྐྱེད་ཞུ་བྱུང་།
ཞུ་དག་བསྐྱེད་མ་སོགས་ལ་རང་བྱས་གང་ཡོད་གྱིས་འབད་ཅོལ་གྱིས་ཁྱེད་
བྱས་ཀྱང་ཆུད་ཆད་ཞན་སྐབས་ནོར་འཁྱུལ་གང་ཤོར་རྣམས་བཅོད་གསོལ་ཞུ་
བྱུ་བཅས།

སེར་སྤྱད་དམར་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་གྱིས།

དེབ་བཅོས་ཟིན་པ་རྣམས་སྤྱི་ལ་དགོས་ན་བྱ་བྱུང་ནས་རིན་མེད་དུ་ཕུལ་ཆོག
བྱ་བྱུང་། marjamson618@gmail.com

༡༡། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ནམ་བཤད་རྟོགས་ དཀའི་སྣང་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་བརྗོད་དང་བསྟན་བཅོས་རྩེ་མ་པ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ནམ་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་ནམ་བཤད་རྟོགས་
པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་
ཞབས་ཀྱི་པར་རྩོལ་སྤྱོད་བ་ཀྱན་ཏུ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

གང་ཞིག་ཞི་བའི་རྒྱ་སྐར་འཕྲེང་། །རྒྱལ་སྤྱི་རི་བོང་འཛིན་པའི་
དཔལ། །ཀྱན་མཁུན་ནམ་མཁའ་འཛིན་བྱ་དག །གང་གིས་བསྟན་དེ་རྒྱལ་
གྱུར་ཅིག །ཐུབ་པ་ཕྱོགས་ཀྱན་རི་དྲགས་མིག་ཅན་གྱི། །མངོན་སྲུག་རྟོགས་
པ་སྟན་པའི་བ་གམ་ཅེར། །མི་ཉམས་བསོད་ནམས་རྐང་སྟེགས་ལ་འཛོགས་
པ། །འཕྲོག་བྱེད་རལ་བའི་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

གང་ཞིག་མ་ལུས་འགྲོ་བའི་སྣང་ལ་རབ་དཀར་བྱམས་པའི་ག་ཤུར་
ཐེགས་རྒྱན་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྣང་བ་གང་། །དེ་ཡི་རབ་བསིལ་གྲགས་པའི་
བྱི་བཟང་འཛིན་པ་མའི་འགྲམ་བ་ལ་ནི་སྒྲོལ་བྱེད་མཇུ་བ་མོས་བྲིས་གྱུར་
པ། །རྒྱལ་བའི་ཅོད་པན་མེ་རྟོག་དཀར་པོའི་སྟེ་མ་ཡིས་ཀྱང་གཞོན་ཅུའི་ཁུར་
བཞིན་གཙུག་རྟོར་བལ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད། །དཔལ་ལྷན་ས་ཡི་མགོན་པོ་ཁྱེད་

ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཡལ་འདབ་བདེ་གཤེགས་ཞལ་གྱི་རོལ་ཅིང་དགའ་བ་
རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་སྤང་ཆེན་སྦྱོན་པའི་ཐོད་པའི་བུམ་པ་བུལ་བྱེད་
ཅིང་། །སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་གད་རྒྱུངས་བྲག་པོས་སྤིང་པའི་བྲག་རི་རྩལ་པོར་
བྱེད། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་གངས་རིའི་སྤུལ་ན་སྦྱིང་རྗེའི་མིག་དམར་
གཡོ་བ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་གདོང་ལྗེའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཟང་
པོས་སྦྱོང་གྱུར་ཅིག །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས། །མ་ཉམས་རྣམ་དཔྱོད་
བྱིན་པ་གང་། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་ཡང་། །སྤྲལ་བཟང་སྦྱིང་ལ་སྦྱིན་
པར་བྱ། །ཐུག་དོག་མེ་ཡིས་མགྱོན་པའི་ཕྱག་སྒྲམས་ཤིང་། །ལོག་པའི་ཕྱད་
སྤྱ་འབྲིན་པའི་གདུག་པའི་སྤྲུལ། །དེ་དག་འདབ་བཟང་དབང་པོའི་སྤྲར་བྱིམ་
ལས། །ལེགས་ལོངས་རྫོ་རྗེའི་ཅེ་ལ་བག་ཡོད་བྱོས། །

འདྲིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བ་ཉིད་
ནི་ཀང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཤིག་བསྟན་བཅོས་གྱི་
འགྲེལ་ནི། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་
བསྒྲོར་བ་ལས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྦྱོང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །འཁོར་ལོ་བར་
པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་དང་། །ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་
པའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །དེ་ལ་བར་པའི་གཙོ་བོ་ནི། །ཤེར་བྱིན་སྦྱོང་ཐུག་བརྒྱ་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། །ཐ་མའི་གཙོ་བོ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་

པའོ། །

དེ་གཉིས་ལས། འཕགས་པ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་གི་རྗེས་
སྐྱེ་འབྲངས་ཏེ། བར་པ་ངེས་དོན་དུ་གཏན་ལ་བབ་ནས། མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མའི་
ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྒྲེའི་རྒྱན་དང་། དབྱུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སྒྲོས་
པའི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གཏན་ལ་བབ་ནས་རྣམ་
རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིང་
རྟའི་སྒོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྐྱེ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་
གཉིས་ཏེ། སྙིང་པོའི་དོན་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའོ། །སྙིང་པོའི་
དོན་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྙིང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་མདོས་དངོས་སྐྱེ་གཙུ་
བོར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབྱུ་མ་རིགས་
པའི་ཚོགས་རྣམས་སྐྱེ་རྒྱས་པར་འབྲེལ་བར་མཛད་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པ་མགོན་པོས་སྙིང་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་རྗེ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་
ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས། སྙིང་པོའི་དོན་དངོས་སྐྱེ་བསྐྱན་པའི་ཤུགས་ལ་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་
ན་དོན་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་

དེ་དག་གསལ་བར་སྟོན་པ་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལྟ་བུའི་མན་ངག་མངོན་པར་
ཉོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྤེལ་དག་གིས་རྣམ་འགྲེལ་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་
ཁ་ཅིག་གིས་སྙིང་པོའི་དོན་རྣམ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཀའ་ཞིང་། གཞན་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་དང་མཐུན་པར་
བཀའ་ཡང་། དུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་མ་སྦྱར་ལ། འདིར་ནི་སྙིང་པོའི་དོན་
མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་དང་། མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རིམ་པ་དུམ་གསུམ་
གའི་རྒྱན་དུ་སྦྱར་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། སྟོབ་
དཔོན་སེང་གི་བཟང་པོ་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་
རོལ་དུ་བྱོན་ཅིང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་ཟབ་དོན་གྱི་ཉིང་ཁུས་སྟོ་བྲོས་གྱི་ལུས་རྒྱས་
པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་མད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པས་རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་ལས་
གནང་བ་མཐོས་ཏེ། སྤང་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བ་འདི་ཉིད་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ།
བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །

དང་པོ།

བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བཞི།

མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་དམ་བཅའ་བ། རྣམ་བཤད་སྤེལ་མ་རི་ལྟར་བྱུང་
ཚུལ། རང་ཉིད་འགྲེལ་བ་ཚོམ་པའི་རྒྱ། ཁིངས་སྦྱངས་ཤིང་ཚོམ་པར་སྟོབ་

བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གུས་ཕྱག་འཆ་ལ། གང་ལ་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལོ། །ཅིའི་
ཆེད་དུ་ན། དེའི་རྒྱན་ཆིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་དག། དུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་
བར་ནི་ནུམ་པར་དགེ་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ན། འབྲེད་པའི་གོགས་བར་ཆད་སེལ་བ་
དང་། དམ་པའི་སྟོང་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ནི། དེའི་
རྒྱན་ཆིག་ཅེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱན་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དོན་
གཅིག་ཏུ་བཤད་པས། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མངོན་
རྟོགས་ཙམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བརྟུ་སྐར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་
གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཉིད་དང་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་
ན་ལ་འདོད་པ་དག་ནི་དོན་མིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་ཤུགས་ལ་དགོས་སོགས་
ཆོས་བཞི་འཕངས་ཏེ་དེ་ཡང་དུམ་གསུམ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་སྐྱའི་བརྗོད་བྲ།
མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དོན་གྱི་བརྗོད་བྲ། འབྲེལ་པ་འདི་ལས་བསྟན་བཅས་
དུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་པ་དགོས་པ། བརྗོད་བྲ་ཐོས་བསམ་
གྱིས་གཏན་ལ་ཕང་པ་དེ་དག་བསྟོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་སྦངས་པ་ལས་ནུམ་
མཁྱོན་འཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟོབ་དཔོན་སྤྲ་མ་དག་གིས་བྱས་པའི་འབྲེལ་པ་འགའ་
ཞིག་ཡོད་དམ་ཅིང་། ཡོད་ན་བཅས་མི་དགོས་ལ། མེད་ན་མན་ངག་མེད་པས་
བརྩམ་མི་བྱས་སོ་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སྤྲ་མ་བཞིའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
ནི་བཤད་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པར་

བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་སྤྲ་མ་བཞིའི་འགྲེལ་པ་བྱས་ཚུལ་
འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཐོགས་མེད་གྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་འད་
མཛད། གང་གི་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱན་གྱིའོ། །སྤྲུལ་ན་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་གྱིས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྙིང་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་
ཆགས་མཛད་པའམ། །ཡང་ན་སྙིང་རྗེས་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་རང་དོན་ལ་
ཆགས་མེད་མཛད་པའི་སློ་ནས་གཞན་སྤྱད་བསྤེལ་ལས་སློབ་ཉིད་གྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་འོ། །ཚོམ་པའི་རྒྱ་ནི་མི་པམ་མགོན་པོ་ལ་གསན་ནས་ནིའོ། །

གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་བཀྲལ་
འོ། །གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་འགྲོ་བའི་དོན་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའོ། །རི་ལྟར་ན་རང་གི་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་
སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་སོ། །འདིས་སྤྲ་མ་ཡང་ལྟ་བ་
འདི་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་མཛད་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱེ། གང་
ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །སྤྲུལ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱས་ཀྱང་
དོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཡིའོ། །རི་ལྟར་
ན། དབྱིག་གཉེན་དེས་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་
སྤྱོད་སུ་མ་ལྟར་བ་དབྱ་མར་གནས་པའི་སློས་མཐའ་བྲལ་དབྱ་མའི་ཚུལ་

དུའོ། །འདིས་འོག་མ་ཡང་ལྟ་བུ་འདི་དང་མཐུན་པར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
སྒར་ལྟར་དོ། །བཞི་པ་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་བཤད་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་བྲས་
སོ། །གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །སྤྱས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་སྡེའོ། །སྤྱས་ནི་
དེའི་འོག་ཏུའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་དད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཡིས་སོ། །རི་ལྟར་ན་
བསྟན་བཅོས་འདི་ཡུམ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་དུ་མ་རྟེན་པར་ཉི་མེ་ཁོ་
ནའི་རྒྱན་དུ་སྒྱར་ཏེའོ། །འཕགས་པས་བཤད་པ་ལས་རྒྱས་པ་ལྷག་པོ་མེད་
པས་དོན་མེད་དོ་སྟུམ་ན། རང་གི་སྟོ་གྲོས་འཕེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་བའི་
སྤྱིར་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་རྟེན་པ་ངོ་མཚར་བར་བསྟན་པ་དང་། བཀའ་ངིན་གྱི་ལན་
དུ་དབྱེ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྒྲུང་བྲས་
ཤིང་དབྱིག་གཉེན་སོགས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟེན་
པའི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དེ་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཡུམ་གསུམ་པོ་མཐའ་
དག་གིས་བསྟན་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མ་དང་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་པ་
གང་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་
ལམ་ཤར་སྤྱན་འདི་རི་ཞིག་ལྟར་སངས་རྒྱས་དབང་གིས་རྟེན་པ་ནི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་རིགས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་སྒྲན་མེད་པའི་
མཆོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཡུམ་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་སྟོན་ས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ནི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཡང་འགྲེལ་པ་
འདི་ཚུམ་པ་ལ་སྟོན་སྐྱེས་སོ། །ཅིའི་ཆེད་དུ་ན། རང་གཞན་ལ་པན་གདགས་

འདོད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡུམ་དོན་འཆད་པ་འདི་བསོད་ནམས་
བྱུང་པར་ཅན་དག་བསྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ།

བཤད་པ་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ།

བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་
གཞན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ། འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཅ་བ། འབྲེལ་
པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱག་འཆལ་བ་ཞེས་བྲང་རོ། །སྤྱི་མཉམས་བས་
སོ། །དུས་ནི་རེ་ཞིག་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དང་པོར་རོ། །གང་ལ་ན་ཡུམ་
ལའོ། །རི་ལྟར་ན་ཉིར་ཞིར་བྲིད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་
པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱིས་སོ། །

དགོས་པ་ནི་དངོས་སུ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོང་
པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་
ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ལ་རབ་ཏུ་བྲང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དྲང་བ་ལ་
དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དྲང་བའི་དོན་གྱི་ཤྱགས་གྱིས་ཡུམ་ལ་ཐོས་བསམ་
བསྐྱོམ་པས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་

ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུམ་ལ་རབ་ཏུ་དྲང་བས་འཇུག་པ་ནི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
འཛོལ་བའི་ཐོག་མའི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཆོད་མས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རི་ལྷར་བྱུང་ཅེ་ན་བྱམས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དབྱུད་ནས་དེས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
དེས་པར་བརྩུངས་ནས་སོ། །

ཅུ་བ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་
ཟག་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཐབས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉིར་
ཞིར་བྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་གང་དག་བྱང་སེམས་འགྲོ་ལ་པན་པར་བྱེད་
རྣམས་ཐབས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་
གང་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་གང་དག་
བྱུང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྲས་བུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཀྱན་དང་ལྡན་པ་དྲང་དེས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་གསུང་བར་
མཛད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དུ་བྱུར་བ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞི་ཤེས། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་
དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྟོད་པའི་གོ་རིམ་འདི་ལྷར་འབྱུང་བ་ཅི། ཡུམ་སྲས་
ཀྱི་དོན་ནི་གང་། བྲག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། གོ་རིམ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རོ། །འདི་ནི་མདོའི་སྒྲུང་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། བྱ་ཁོད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་དག་སྒྲོང་ལྷ་སྒྲོང་ཅམ་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་ཉེན་ཉན་ཐོས་བསྟན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་ལ། ཟག་
པ་བཅད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉར་ཞི་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོད་མེད་གངས་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉེན་བྱང་སེམས་
དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་
བུ་བསྟན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་སེང་གཏི་ཁྲི་བཤམས་
ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིའི་སྒྲུང་བ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་སངས་རྒྱས་
དང་། གསུང་གི་སྒྲུང་བ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆོས་འཁོར་བསྟན་ལ།
གསུམ་གཏི་སྐབས་སུའང་ཐབས་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་
ཁོང་ན་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་
རོ། །དོན་མི་འཐད་དེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཁས་མཆོད་བརྗོད་དང་སྒྲིང་གཞི་
མ་སྒྱུར་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲིང་གཞི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཁུག་ཏུ་བཤད་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་བའི་ཉེན་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནི་
ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་
ཉར་ཞི་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་དག་བཅོམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་ཐ་དད་ལ། སྒྲིང་
གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སྟོང་ལྔ་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་བཅོམ་
པ་ཞེས་སོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཇིག་
ཉེན་གྱི་དོན་ནི། གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཡིན་ལ། སྒྲིང་
གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་བྱང་སེམས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གོ་རིམ་འདི་ནི་ཤེར་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་
གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡུམ་སྤྲུལ་གྱི་དོན་ལ།

སྤྲུལ་པ་དག་དང་། སྤྲུལ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་དུས་མཉམ་པའི་
མཁའ་གསུམ་དང་འཕགས་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
ལ། སྤྲུལ་དག་བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན། ཅེས་སྤྲུལ་བ་ནི་ཆེས་
མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་ཡིན་ན་མཆོན་མཆོན་ཡིན་དགོས་ལ།
ཉན་ཐོས་དང་གཞི་ཤེས། བྱང་སེམས་དང་ལམ་ཤེས། དུས་མཉམས་དག་པན་
ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་མཁའ་བ་
སྤྲུལ་མ་སྤྲུལ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་འབྲས་བྱ་སྤྲུལ་མ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་
པས་རྒྱ་འབྲས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་པོ་དང་།
མཐོང་ལམ་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དག་གྲང་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
མཁའ་དང་ལམ་ཤེས་སོགས་སྤྲུལ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེར་སྤྱོད་སྤྲུལ་མ་སྤྱོད་
དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་
ཕྱག་ཡུལ་གཞི་ཤེས་ནི། ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སྤྲུལ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལས་ཡུམ་ལ་དྲང་
བ་སྐྱེ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་

ལོ། །དེ་འདྲོད་ན། དེ་འདྲའི་དྲང་བ་ལས་ཡུམ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་བས་
འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ནའང་། དེས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདྲོད་ན། ཡུམ་
རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་སྡེ་སྡོད་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
བརྗོད་བྱ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་སྤངས་པར་བཤད་
པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཁོ་ན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ཕྱག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་དུ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་
ལྟ་ན། ཡུམ་འདིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། འདིས་ཉན་རང་
གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞི་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་ཞི་
བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད་པས། ཕྱག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་
ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་དངོས་སུ་མི་སྐྱབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་རང་ལུགས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་རྟགས་མཆོན་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
གསུམ་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཅུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་
པ་བཞི་གའི་དངོས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཆ་ཤེས་སུ་ལྡན་པའི་ཤེས་

རབ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་
བྱེད་པ་ཆ་ཤས་སུ་ལན་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་
ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག། དེས་ན་ཤེར་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་
པར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གི་ཡུམ་ཡིན་ན་གཞོད་པ་
གཞན་ཡང་འབབ་པར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན་ཆོག་དོན། བཀལ་
ལན་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་
དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲང་པའི་རྒྱན་དང་། དྲང་བའི་རང་བཞིན་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ན་ཡུམ་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་
ཉིད་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་
རྒྱལ་དྲང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཤིག་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་རྣམས་
ནི་ཡུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིར་བསྐྱུན་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྐྱུར་དུ་རབ་
རྒྱལ། རྒྱགས་བྲག་པོའི་དྲང་བ་སྐྱེ་འོ། །གཉིས་པ་དབང་རྣམ་དྲང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་
ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རབ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་ན་དབང་རྒྱལ་དུ་མ་བྱེད་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་དོ། །དྲང་བའི་ངོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱེད་
པར་བྱེད་ན། ཤེར་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་
གསུམ་པ་ཅན་ཏེ་མཐུན་གསུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་པ་དེས་སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུན་པར་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་བ་བར་སྤིང་པ་ཉིད་དོ།

ཞེས་ངེས་པར་བརྒྱུད་ས་ཏེ་ལོ། །དེས་པ་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན། དབང་རྒྱལ་
བཞིན་དུ་ཆིག་ཐོས་པ་ཁ་ན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་
པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཆོད་
བཟོད་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་
ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་མི་འབབ་དབྱུད་པ་ན་གཞོད་པ་མ་མཐོང་ནས་
ངེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་དབང་རྣམ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི།
དབང་རྒྱལ་བཞིན་ཆིག་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར། ཆིག་དེའི་དོན་
ལ་ཆོད་མས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་དབྱུད་ནས་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་སྐྱེ་ཞེས་
དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི། གཞོད་བྱེད་འདི་འདྲ་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འདི་
འདྲ་ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ཞེས་པའི་གཞོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་
ངོས་འཛིན་པ་མིན་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་གཞན་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་སོགས་
སྐྱབ་བྱེད་བརྒྱུད་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
སྟན་ཡུམ་གྱིས་སྤྲས་འཕགས་བཞི་གདོན་མི་བ་བར་བསྐྱུན་པ་དེ་ཡུམ་གྱིས་
སྤྲས་འཕགས་བཞི་བསྐྱུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་པས་སྐྱ་མི་རྟག་
པའང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་སྐྱའི་ངེས་
དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་སྐྱའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བཟོད་
པས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དམ་
བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཕྱེད་པའི་གཏམ་དེ་ལ་རིགས་པ་ཤེས་པ་དག་ངོ་ཆ་

བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་
གང་གིས་འབྱུང་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བལ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མས་འབྱུང་བོ། །ཁྱལ་ས་འདི་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ནི་རྒྱས་པར་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ལ་དྲང་བ་ལས་འདུག་ཚུལ་ནི་ཡུམ་
དེ་ལ་རབ་ཏུ་དྲང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་
དོན་སྐྱབ་པ་ཐོབ་པར་མཛོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུམ་དེ་
དང་དེ་ལ་བཏེན་པའི་གསུང་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྱེ་སྟོད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱལ་ས་
པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ནི་དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཤེས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ལེགས་པའི་མཆོག་རྣམ་མཐུན་ཐོབ་པར་
འགྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྤྱིར་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དྲང་བ་ནི་
ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ནི། འདིར་མཐུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་
ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་མཐུན་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་
བརྒྱད་བསྐྱུས་ལ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཆོད་པ་
མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་དེས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་

གྲིས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སྦྱར་ཆོག་པ་པར་
སྦྱབ་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཡུམ་གྲིས་འཕགས་བཞི་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྲིས་སྒོ་
ནས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྟོད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་མཐེན་གསུམ་ནི་མངོན་
རྟོགས་མཐའ་དག་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྲིས་དེ་ལྟར་
བསྟོད་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གསུམ་གྲིས་བརྒྱད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
ལ་བསྟོད་པ་ན་བརྒྱད་ཀ་ལ་མ་བསྟོད་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་
པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་སེལ་
འཇུག་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བསྐྱས་ཚུལ་ལ་ལོ་ཆེན། མཐེན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པས་
དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་ལ། སྦྱོར་བཞི་དང་
ཆོས་སྐྱ་སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་རྒྱད་དང་འབྲེལ་བ་ཅེས་ཡིན་པས་རྒྱ་
ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྐྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། གསུམ་གྱི་ལྷ་བསྐྱས་
ཚུལ་དུ་སོང་གི་བརྒྱད་བསྐྱས་པའི་ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་རྒྱད་ཀྱི་མཐེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་ཆོས་སྐྱ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་
ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་མེད་ལ། རང་རྒྱད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་རྒྱད་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལར་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་མཐེན་གསུམ་ཆོས་སུམ་ཅུ་

ལ་བྱས་ནས། དེས་སྒྲོར་བཞི་དང་ཚེས་སྐྱ་བསྐྱས་པར་འདོད་པ་ལའང་། ཚིག་
དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་སྤྲ་མ་སོན་གནས་སོ། །

འབྲི་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་དག་མཐུན་གསུམ་རང་བཞིན་ཡིན་
ལ། སྒྲོར་བཞི་དང་ཚེས་སྐྱ་ནི། དེ་རབ་དེའི་གོ་རིམ་དེའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཚུལ་གྱིས་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐབས་
བསྐྱལ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་། གསུམ་གྱིས་སྤྲ་བསྐྱས་ཚུལ་ཅམ་དུ་སོང་ཞིང་།
ཚིགས་སྒྲོར་ནའང་མཐུན་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་གསུམ་པོ་དེའི་གནས་
སྐབས་ལ་བཞག་པའི་སྒྲོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་ཅན་མེད་
པར་དེའི་གནས་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། སོར་མོ་མེད་པའི་ཁུ་ཚུར་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ནི་མཐུན་གསུམ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་སྒྲོར་བ་
རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་ལེགས་པར་མ་སྤྲེ་བའི་ནོངས་པའོ། །སྤྱད་བྱེད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཐུན་གསུམ་གྱིས་སྤྱད་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་སུམ་ཅུ་དང་
སྒྲོར་བཞི་དང་ཚེས་སྐྱ་དུ་པར་བྱེད་པའང་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། ཚེས་སུམ་
ཅུས་མཐུན་གསུམ་དེ་དང་དེའི་གོ་ཚོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་སོགས་རྣམ་
མཐུན་དུ་ཐལ་ཞིང་། གོ་མི་ཚོད་ན་སྤྱད་བྱ་མཐུན་གསུམ་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་མཐུན་གསུམ་ཅམ་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ལ།
འཕགས་པ་སོ་སོའི་ཐུགས་རྒྱད་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་གྱི་གསལ་བ་སོ་སོ་བ་
དག་ནི་སྤྱད་བྱ་ཡིན་ལ། བསྐྱས་ཚུལ་ནི་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྲབ་བྱ་བསྐྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཆིག་དོན་ལ། བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཆའ་བ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་ས་བསྟོད་པ་
ནི། ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་ངང་དོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན་
ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་ནས་ཞི་བ་ཆོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་
རིམ་པ་གཅིག་གིས་ཤུགས་ལ་བསྟུན་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་རང་དོན་དུ་
སྤྱངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་སོ། །

འོན་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་པར་གཏན་མེད་པ་
མིན་ཏེ། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་སོགས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཞིག་
གིས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞི་
ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་
ན། སྤང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་སྤང་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤང་འདས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །

ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་བཤད་པ།

དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
སྤང་པོ་མ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་།

ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ནི། ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་

གཉིས་ཀ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
གོ། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གང་
ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་རི་སྤིད་པར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་
ནུམས་ཐབས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཚིག་སྒྲིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།
གསུམ་པ་ནུམ་མཁྱེན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བསྐྱོར་
བར་མཛད། གང་ཟག་གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཉིས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰ་
བ་སྤངས་པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྐྱ་ཅན་ནུམ་འབྱོར་ཅན་ཀྱི་དབང་
ཕྱུག་ནི་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གྱུར་པ་ནུམས་
ཀྱིས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།

ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་
སུ་ཆུད་པའི་ནུམ་མཁྱེན། གང་དང་ལྡན་ནའོ། །འབྲས་བུ་གང་ན་སྟོད་པ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་ནུམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་བསྐྱོར་བའོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་འཁོར་ལོ་ནི་གང་། དང་
བ་དང་ངེས་པའི་དོན་ཡང་རི་ལྟ་བུ། འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་
རམ། དེམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་

བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་
ལྟར་རྒྱད་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ལྟག་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་སྟེན་
པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། སྟེན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཞི་ལྟག་
གཉིས་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལྟག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་སྟེན་པ་མདོ་
སྡེའི་སྡེ་སྡོད། ལྟག་མཐོང་གི་ཆ་ལྟག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་སྟེན་
པ་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་རྣམས་སོ། །

རྗོད་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟད་ལུང་བསྟན་དང་། །ཆོག་ས་
བཅད་ཆེ་བརྗོད་སྟེང་གཞི་དང་། །ཉོག་ས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། །སྟེས་
རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མདོ་བྱུང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྡེ། ཞེས་བྱ་བ་དག་
གོ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། འདོད་ཆགས་ལ་གཙུག་པོར་སྟོད་པ་
དང་། ཞེ་སྤང་ལ་གཙུག་པོར་སྟོད་པ་དང་། གཉི་ལྷག་ལ་གཙུག་པོར་སྟོད་པ་དང་།
གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་ལ་སྟོད་པ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་རེ་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་སོ། ཞེས་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་ཐབས་ཀྱི་
ལེ་འཁོར་འགྲེལ་པར་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་བཞུགས་
ལ། མརྗོད་དུ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་ ཅེས་འབྱུང་དོ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱང་

པོའི་ཚད་ལ། ཁ་ཅིག་ཤ་རིའི་བྱས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་།
 ཚོས་ཕྱང་གཅིག་ཚད་མཉམ་ལ། དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཏུག་སྟོང་ཡོད་དོ། ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་སྣ་རེ་རེ་རྫོགས་པར་
 སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་ཚོགས་ལ་འདོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་
 རབ་བརྟན་གྱིས་བཀྱར་བར་འོས་པའི་སྒྲག་ཚས་ཚོས་ཕྱང་གཅིག་འབྲི་བྱས་
 པར་འདོད་པ་སོགས་ལ་ཚོས་བཤེས་གྱིས་བཤད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་
 ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་
 གཏམ་གྱི་ཚོགས་རེ་རེ་ལ་ཚོས་ཕྱང་རེ་རེ་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་སྦྱོད་པ་ནམས་
 གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཚོས་གྱི་ཕྱང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དུས་གྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ནམ་ན་རེ། ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། ཀྱན་ཤེས་ཀོ་ཏུ་དི་རྒྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་པ་ན། ལྟ་ནམས་གྱིས་ཨ་
 ལ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། ཞེས་
 ཟེར་ལ། དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ལྱང་གི་
 ཚོས་འཁོར་ལ་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་དག ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ལ། བདེན་
 པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལན་གསུམ་དུ་བཞུས་ཤིང་ནམ་པ་བརྟུ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱོར་བར་འདོད་དོ། །འདིར་ནི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལས། རྟོགས་པའི་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དག་ཡིན་ལ། ཚོགས་སྦྱོར་

ནི་མིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ས་བོན་གཙོ་བོ་མི་རྒྱུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལྷང་
གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་
དོ། ཅིའི་སྤྱིར་འདི་དག་ལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རིམ་
གྱིས་འཕོ་ཞིང་མི་མཐུན་སྟོགས་གཙོ་བོ་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་
དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྤྱིར། ལྷང་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ། འདི་ལྟར་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་
དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤེ་བ་དང་ལྟན་པའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གནས་བྱང་སྤྱོད་རྒྱ་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སྟུ།
དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དུས་སྤར་གསུངས་ལ། འཁོར་ལོ་འདིའི་མདོ་དངོས་ནི།
ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་པ་བདེན་བཞིའི་མདོ་ཞེས་བྲ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
དང་བརྗོད་བྲ་སྟོགས་མཐུན་ཀྱི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་དེར་སྤྱད་པ་ཡིན་གྱི།
འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཏོགས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དུས་སྤར་གསུངས་པས་བྱུང་
པ་མིན་ཏེ། འདུལ་བ་རྒྱང་མཐུན་ཀྱི་མདོ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་ཁར་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་གནས་བྱ་ཚོད་ལྷང་པོའི་རི་
ལ་སོགས་པར་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། དུས་བར་དུ་གསུངས་ཤིང་བརྗོད་བྲ་སྟོང་པ་
ཉིད་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བཤད་ལ། མཆོན་གཞི་ནི་ཤེར་སྤྱོད་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལ་

སོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བཅིང་བྱ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་མདོ་རྣམས་འཁོར་
ལོ་བར་པར་སྐྱད་དོ། །ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་འཁོར་
ནི། གནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། དུས་ཐ་མར་
གསུངས་ཤིང་། བཅིང་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། ཀྱན་
བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ལ། འཁོར་
ལོ་འདིའི་མདོ་དངོས་ནི་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་
དང་བཅིང་བྱ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོར་སྐྱད་པ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ནི། དེ་དང་དེའི་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་
ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུན་གྱི་དབང་
གིས་ཐེག་པ་གང་དུ་ཡང་བསྐྱར་དུ་རུང་པ་ལ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་ཆང་བ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་དོན་
ནི་མིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་སྤིད་དོ། །མཆོན་
ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་དུས་བར་པར་གསུངས་པ་གང་ལས་ཤེས་ན། དུམ་
གྱི་མདོར། དེའི་ཆེ་ལྡན་གྱི་བརྒྱ་ལྷོང་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་
ཏོག་གཏོར་ནས་སྐད་མ་ཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། གྱེ་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་

ནི་དང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ནོམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བར་མཐོང་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་
པ་ངེས་འབྱེལ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཆར་
མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཞེས་དང་། ལེགས་པར་
རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཞེས་མཆན་ཉིད་མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་
དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བཤད་པས་མཆན་
ཉིད་མཛད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མཁས་སྒྲོམ་གང་
དག་སྟེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་འདིའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་། བལ་ཆེན་སྡེ་པ་
སོགས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བྱང་དོན་མི་སྲིད་པར་འདོད་ཅིང་།
ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟེ་བ་སོགས་བྱང་ངེས་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་ལ། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་གཉིས་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་སྟེ་
སྟེ་བ་ཡབ་སྲས་ལྟར་ན། འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་བྱང་པ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་།
ཉིང་ངེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་བྱང་དོན་ཡིན་ལ། བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་གནས་ལུགས་བཅུ་ལ་བ་ན།
དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་མ་སོང་བར། དེ་ལས་གོང་
དུ་བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་གཞན་ཆོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་དོན་དང་།

མདོ་སྡེ་དེའི་དོན་གནས་ལུགས་སུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ངེས་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་
 སྤྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་བདེན་དངོས་བཤད་ཅིང་། ཐ་མ་དགོངས་
 འགྲེལ་སོགས་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
 བཤད་ལ། དེ་དག་ལ་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་རིགས་པས་གཞོན་པའི་
 སྤྱིར་བྱང་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་མེད་པའི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཉིད་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་ཆེས་
 གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཞུང་བཙུགས་ཏེ་བཤད་དོ། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་སྤྱི་མཆེད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། མདོ་གང་མདོ་གཞན་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་དེའི་
 དགོངས་པ་བཤད་དགོས་པ་ནི་བྱང་དོན་དང་། མི་དགོས་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་
 ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། བར་པ་ལས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་བཤད་དགོས་ཀྱི། སྤྱི་རི་བཞིན་དང་ཁས་
 སླང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། བྱང་དོན་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ནི།
 གུན་བརྟགས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་།
 དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་
 ཅིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་ལེགས་པར་སྤྱི་ནས་བཤད་པ་སྤྱི་རི་བཞིན་དུ་

ཁས་སྒྲངས་པས་ཚོག་གི། མདོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་
བཤད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྲངས་དང་། རྣམ་པར་
གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་དང་། རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའི་
འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དག་དང་། སུམ་ཅུ་པ་ཅ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་
རིགས་པ་ལ་སོགས་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་
ལས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
ཡིན་པར་རྒྱུ་གས་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། མདོ་དེ་དང་། དེའི་
རྗེས་འབྲང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱན་བརྟགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་བཤད་
པས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་དང་། གཞན་དབང་རི་བོང་གི་
རྩ་དང་མཚུངས་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་
ཀྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་
སོགས་དེ་དག་དེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། རང་ཉིད་
ཀྱིས་རང་གི་མགྲུལ་པ་གཅོད་པ་དང་མཚུངས་སོ། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་
པར་འགྱུར་བས་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་དེ་དག་
ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་བར་འདོད་པ་ནི་བབ་
ཚོལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་ནས། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་
པ་རྫོགས་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་

སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས་ཞག་འགའ་ཞིག་ལོན་པ་ཙམ་ན་ཟུ་
ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་རིམ་ཅན་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཕྱག་
འཆའ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
བ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

བཞི་བ་བཀལ་ལན་ལ། བཀལ་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི།
མཆོད་བརྗོད་བྱས་པས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་ནས་བྱ་བ་གང་
ལ་འཇུག་ཅེས་འདྲི་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་
ཅེས་ཁོང་ནས་བྱང་དོ། འོན་པར་བརྗོད་བྱར་གང་སྟུང་།

གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

གཞི་གཉིན་རྣམ་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྟུང་ན། འབད་པ་དོན་མེད་
པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་འདི་དག་ཡོད་ལ། གསུམ་ཀ་སྟུང་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་
སྒྲོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་ལ་དོགས་པ་ཐ་མ་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་གཅོད་ཅིང་། དང་པོའི་དོགས་པ་གཅོད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཁ་བསྐྱངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐའ་མཆོད་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་
གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བས་དེ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩམ་ཞེས་
དམ་བཅས་པ་བཀལ་ཡུལ་དུ་འཆད་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་

པའི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་ན་གང་བཟོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་
ཞེས་འདྲ་བ། ལྷ་སྦྱིན་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ཅི་ཞེས་འདྲི་བའི་སྟུན་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་
ཡིན་ནོ། །ཆོག་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བའི་བསྟན་བཅས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་
པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱས་པར་མཛད་གྲང་། ཐོགས་དང་
པོ་ལྟར་ན་ནི་ཅེས་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདི་
ལས་ནི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཐེག་པ་བྱུན་མོང་གི་མདོན་པའི་སྟེ་སྟོད་
དག་ལས་མ་སྟོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
མདོ་དེ་གཉིས་བཟོད་བྱ་བྱད་པར་མེད་པར་འབྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བསྐྱས་ཤིང་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་བསྐྱས་པས་གཉེན་པོ་འདི་གང་གི་
གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འབྱུར་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་
པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་དད་གཞི་མེད་པ་ཅུམ་ཞིག་བསྐྱས་པ་སྟེ། སྟོ་
འདོགས་གང་ལ་གཅོད་པའི་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་འབྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་གང་གིས་གཞི་གང་ལ་སྟོ་འདོགས་
གཅོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མཁོ་བའི་དོན་རུང་
བྱད་གྲང་མ་བཤའ་བའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་གཞན་དག་སེམས་
པར་འབྱུར་བ་མིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ་དངོས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་

མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་མདོ་དགོང་པ་དང་། མདོའི་
 དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། ལན་གྱི་དོན་བསྐྱུ་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱ་མཚན་ཅན། གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་
 པའི་སྟོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་མིན་ཏེ། བྱུགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གསུམ་ཆར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མཐུན་གསུམ་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུའོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་། འདིར་ནི་འཕགས་
 བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབབས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་།
 གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་། སློན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པས་
 བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། བར་མའི་མདོ་དགོང་པ་ལ། མདོར་བསྟན།
 རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་
 རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོ་ལས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
 བར་མ་ལས་རབ་འབྱོར་ཅེས་སོགས་སོ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་
 ཞེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། དེས་ལན་
 གཉིས་ལས། དེ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ། །ལན་ནི། རབ་
 འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་
 ཡིན་ལ་དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་

བདག་དང་། གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་
དག་གི་བཞེད་དོན་ཡང་བསྐྱབ་རུས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མིན་ལ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པ་ཡང་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་
ཞེས་བྱའོ། །

འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། ཇི་བའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ། །

ལན་ནི། རབ་འབྱོར་ཅེས་བོས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐུན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་
ཀྱི་གཙུག་པོ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་འཛིན་
པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོམ་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
ཞིང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་
རྟོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་

དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། འོན་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱ་ལམ་ཞེ་ན། ཡང་དག་
པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །

དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱལམ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་
བཞིན་དུ་གཞན་དོན་སྦྱོར་གྱུ་བ་རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་སྟོན་
ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་
གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་
ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ལོངས་སུ་སྦྱོར་བར་མ་བྱས་པ་
དང་། རང་ཉིད་ཐོག་མར་ལོངས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དབང་
གིས་འབྲས་བྱར་གྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་རྫོགས་པའི་སྟོ་
ནས་ལོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་མི་བྱའོ། དེ་གསུམ་བྱས་ནས་ཡང་དག་མཐའ་
མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡོད་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཅམ་ཞིག་དམན་
ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་གང་དུ་རྫོགས་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ས་
བདུན་པ་མན་ཆེད་དུ་མི་རྫོགས་ཏེ། ཉན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
མ་སྤངས་པར་ཡང་ཉན་མོངས་མ་ལྷུས་པ་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྟོགས་
པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མི་འཐོབ་ཅིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོགས་
པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་དག་ཏུ་ཉན་མོངས་མ་ལྷུས་པར་མ་སྤངས་ཏེ།

ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱན་འཆད་པའི་མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་སྤངས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་དགོས་པར། ཡིད་དང་འཇིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་གྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་པ་དང་། རྟོགས་པས་དང་པོ་ནས་རྫོགས་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ནོ། །

ཡང་དག་མཐའ་ནི། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྫོགས་སྒྲིན་མ་སྤངས་པར་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལྟར་གདམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་ཆད་པ་སྤང་འདས་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཆོས་ཉིད་ཅུང་ལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་ནི། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་བྱས་ཀྱང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་པར་འཇོག་བྱས་པ་ཅུང་ཆོས་མ་

འདྲེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་ན་
 གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས་ལས། དེ་
 བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས། ལན་ནི། རབ་འབྱོར་ནམ་པ་རོ་ཐོ་གང་
 དག་དང་། ཉགས་འབྲས་བྱ་གང་དག་དང་། མཚན་མ་རྒྱ་གང་དག་གིས་ཆོས་
 རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ནམ་པ་དེ་དག་དང་། ཉགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་
 དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱུགས་སུ་ཆུད་དེ་དེའི་
 ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་
 ཅེས་བྲལོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་མདོ་བྲང་བ་ནི། དེ་བཞིན་མདོར་
 བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

བསྐྱུན་བཅོས་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ལ་ནམ་པ་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་ཅན་འབྲས་བྱ་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟོན་ཅན་གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་མ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་
ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོན་ཅན་འབྲས་བུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་
ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། ཡང་དག་
པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི་ལུས་ལེན་པའི་མཆམས་སྤྱར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་
པ་མཐའ་དག་བསྐྱས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིལ་རྫོགས་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཆམས་སྤྱར་ནི། སྐྱེ་བོ་སློ་གོས་དམན་པ་
དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱས་པ་ལ་དད་
པའི་སེམས་ཅན་གསུམ་ལ་པན་འདོགས་པར་བཞེད་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་
མཛད་པ་མིན་ནམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་
བས་ཡང་དེ་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་
རོ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་སོགས་བཞིའི་དོན་ལ་མངོན་འགྱུར་གྱི་
ཆོམ་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་

པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་
ཁོང་ན་ཡོད་པ་ནམས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཅ་བ་ནི། བདེ་སྐྱེ་ཏུ་ནི་རྟོགས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་ཚུལ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་རྟོགས་པ་ཞེ་ན། ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་
གྱིས་སྤྱོད་བ་མིན་པ་དེའོ། །

རྟོགས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར་དུའོ། །སྐྱེས་ན་
སློང་དང་ལྟན་པས་སོ། །གང་ན་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་གྱི་མདོའི་དོན་
ནོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ནི། དུན་པ་ལ་བཞག་ནས་སྟོམ་པས་སོ། འབྲེལ་བ་ནི།
རྒྱན་ལས་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གདུལ་བྱ་ནམས་གྱིས་བདེ་སྐྱེ་ག་
ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
རྟོགས་པ་ཞེ་ན། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་ཉམས་
ལེན་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྐྱེ་དུ་བྱེད་
པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མདོན་པར་
འདོད་དོ། །མདོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་བརྗོད་བྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། བཅོས་ལྟན་འདས་ཆོ་
འབྲུལ་ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་
དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྩམས་སྐྱེས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ཅེ་
བར་དེ་གཅིག་པོ་སྟོས་པ་ནི་དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
ཉེ་བར་མཆོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སྐྱེས་མངོན་དུ་བྱེད་ན་སྤྱི་
རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པ་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རིམ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བྱུངས་ཏེ། རྫོད་
པར་བྱེད་པ་ཡུམ་གསུམ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ཐབས་དང་ཐབ་ཀྱིས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་འབྲེལ་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར། བྱེད་སྟེ། ཉན་རང་
གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤྱི་སྟོད་ལ་ཐོས་བསམ་མི་བྱེད་པས་སོ། །

དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་སྐྱེས་
ཆོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཆས་པ་དག་ཁོ་ནས་མངོན་དུ་
བྱེད་དོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན། ཐོས་བསམ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བཤེན་ཏུ་གསལ་
བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་བྱན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་
པ་ལེགས་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་
ཏུ་འགོ་བའི་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྩམ་
རྟོགས་པའི་རིམ་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཅེ་བར་ཆོས་སྤྱོད་བརྩམ་
ཞེས་པའི་འབྲེལ་བ་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་པར་སྤྱོད་བརྩམ་ལ་ཆོས་

སྐྱོད་བཅུ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱི་རབས་པ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་།
ཞེས་པས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཐ་མ་སྦྱབ་པ་བསྟན་
པའི་སྐོར་སྤྱི་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་ཆོས་སྐྱོད་བཅུར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་
ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་འདྲུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་རྒྱས་པ་
ལ་དང་པོ་ལ་མདོར་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ། བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག་དུ་བསྟུ།
བསྟུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྟུས་དོན་ལུས་
རྣམ་གཞག་ ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་སོ། །

དགོས་པ་ནི། ཉན་པ་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
དོན་བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆད་པ་པོས་ཡན་ལག་
རྒྱས་བཤད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱས་པ་ཡང་གོ་
རིམ་མ་འཇིངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྤྱི་བར་གཞིགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་
དུའོ། །གང་གིས་ངེ་ལྟར་ན། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔས་མདོ་དང་རྒྱས་
པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བཤད་བྱ་གཞུང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
ནི་འཆད་བྱེད་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡན་ལག་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་
ན། རྣམ་ཀླན་ཅེས་པ་ནས་དེ་རྣམས་བརྒྱད། ཅེས་པའི་བར་རོ། །

འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ མཐེན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་ དངོས་བརྒྱད་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་
ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གང་ཞིག་སྤྱིད་ཞིའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དབྱེད། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་
ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན།
དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའམ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་
པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ལ་
སོགས་པའོ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་
གྱིས་པར་མ་ཆོད་པར་འཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་
ལམ་རྣམས་སོ། ཞེས་གཞན་དག་འཆད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་
ཡིན་ནམ་མིན་སྟེ་ཐེག་ཆེན་སྟོབ་ལམ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མཆོན་
ཉིད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བླིམས་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
སྤྱིན་པ་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་ཐེག་ཆེན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་གྱང་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་མ་ཞིག་
སྟོན་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་མིན་ལ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །གཞན་
དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་
ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་

ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་སློབ་ལམ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁུབ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་གྱང་སློབ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མིན་ན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་བ་དང་འགལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལམ་བདེན་ཡང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་འགལ་བ་མིན་ནོ། །

འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་དག་ལས། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་དངས་མིན་པས་ཁུབ་སྟེ། ཤེས་པར་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་པར་འདོད་པས་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་པས་ཁུབ་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་ན་པར་ཕྱིན་གཞན་ནམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་པས། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་སྦྱོར་བའི་ནམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་སྒྲིམ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཁས་སྦྱངས་ནང་

འགལ་བ་དང་། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་
སོགས་ཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱི་གཉིས་
སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་
སྟེང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་དང་ངག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་
བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེད་
ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་སློབ་དཔོན་
དཔའ་བོས། གཙོ་བོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཙོ་བོའི་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ་
གཞུང་ལམ་ལ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་
པས་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

མཐུན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ས་མཆོམས།

གཉིས་པ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ལམ་
ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་འཕགས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པས་བྱུང་ཅེས་སྒྲ་བ་མི་

འཐད་དེ། སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་མེད་པས། བྱང་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀ་
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་བྱུང་གིས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུམ་
 བསྤྲུམ་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྲར་བཤད་པ་དག་གྱུང་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་
 དང་། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། རྣམ་མཐུན་ཡིན་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་བྱང་པར་སྤྲུམ་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། གཞི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྤྲ་བ་ནི་འགལ་ཏེ། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྲོད་ཀྱིས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱང་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། སངས་
 རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མི་
 འགལ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་

ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་
པས་བྱུང་ཅེས་བཞེད་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་
པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་གང་ཟག་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱང་
འདས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་འགགས་པའི་
འགོག་པ་དེ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བའི་
སྤྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་བྱུང་ཅེས་
སྤྱོད་པ་ལའང་། རིགས་སྤྱ་ཐལ། ཞེས་པའི་སྒྲོན་ས་ཉིས་པ་ཀུན་མཚུངས་སོ། །

རང་ལྷགས་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་རྟགས་མཆོན་
མ་མ་ལུས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་ས་མཆོམས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་པ་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་
ཡིན་དགོས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་
ན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བྱད། དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་རི་
ལྷ་བ་མཁྱེན་ལ། རི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ནོ། །དེ་མི་འགལ་ལམ་
ཞེ་ན། འོ་ན་ལམ་ཤེས་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་ཞིང་། སྒྲོན་པོ་

འཇིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་སྟེ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
 དེ་འདོད་ན། བྱ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་
 ཡང་རེ་ཤིག་བཞག་གོ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་སུ་བེན་པའི་སྟོན་ས་ལམ་གསུམ་
 གང་ཡང་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ་སྟོང་སྟོབས་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པས་རབ་
 ཏུ་སྤྱོད་བའི་མཁྱེན་པ། དེ་ཀྱང་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་སྤྲ་མས་རིགས་བསྟེན། །ས་མཆོམས་ནི།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་
 ཡོད་དོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། གཞི་བྱང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་གང་
 ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཅུ་དང་། གཟུང་བ་བདེན་མེད་ཅུ་
 གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱོད་བའི་མཁྱེན་པ། ས་མཆོམས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དོ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་
 འདས་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་ན་དེས་མ་བྱུང་
 པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་

རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་
འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས།
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཅེས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་
སྒྲོལ་ལམ་གྱིས་དེའི་རྒྱུར་བྱེད་ཅེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན།
བུམ་པའི་བྲབ་བྱེད་དངོས་པོ་ཅེས་གྱིས་ཀ་བ་ལའང་བྲབ་ཀྱང་ཀ་བའི་དངོས་
པོ་བུམ་པ་ལ་བྲབ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་མིན་ལ། ཆོས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་སུ་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་
བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་
མིན་ནོ། །འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཅེས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ལས་གཞན་རྣམས་ལའང་
རིགས་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་

ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་
 ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་རིགས་
 བསྐྱེད། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ཤེས་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱེད་པར་གསུངས་པས་དེའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 དངོས་སུ་སྦྱོད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་
 ལམ་ཉམས་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ན་མེད་པས་བྱབ་ལ། དེའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ན་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མེད་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་རང་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་སྦྱོད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་
 རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་ཆེ་འང་ཡོད་པར་མི་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་
 དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། ཞེས་སྒྲུབ་ཅིས་འགོག་སོམས་ཤིག། ཁ་ཅིག་
 ཆོག་སྦྱོར་བ་སོ་སྦྱེ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་
 མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་
 བལྟས་ནས་འདལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འཕགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
 ཤེས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་སྒྲོས་ལ། འབྲུལ་པའི་མཐོང་བ་བསལ་
 བའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་སྒྲོས་སོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་
 གསུམ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོ་ཆོད་ན། ཆོག་ས་

སྒྲོར་ན་རྣམ་མཁུན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་
ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁོ་བོ་འབའ་
ཞིག་གི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ།

གསུམ་པ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་
མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྟོན་
གྱི་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་
གངས་ངེས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་
རྣམ་མཁུན་དང་། དེའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་
རྣམས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲོར་
བ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། དབང་
ཐེབ་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྒྲོར་བ་
བཞིར་གངས་ངེས་ལ། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱབ་ཞི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་
པར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ནི། སྐབས་རང་རང་གི་མཆོམས་
སྒྲོར་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དག་གི་ཆིག་དོན་
ནི། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དག་བཤད་པས་བཤད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤིན་
ཏུ་མདོར་བསྡུ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་ལ། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་

མཁའ་པ་ཉིད་དོ། ཅེས་པ་ནི། ཆོས་བཙུ་པོ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ནུམ་མཁའ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་
མཆོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ནུམ་མཁའ་དེ་ཉིད་རྟོན་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མ་མཐོང་
བའི་ལམ་ཞེས་པའང་འགྱུར་རྟིང་ལས། མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ཞེས་པ་ལྟར་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྟུས་ཏེ་
བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཆིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ཡུམ་
གྱི་ལུས་མངོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྟེན་གྲངས་ཅམ་བསྟན་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་ལྟག་མ་བཙུག་གསུམ་གྱིས་
ཆོས་ཅན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། དོན་བདུན་
ཅུའི་རྟེན་གྲངས་ཅམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་རྒྱས་པར་མ་བཟོལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བསྟུས་པའི་དོན་གྱི་
ཆིག་ལེ་ལྷུང་བྱས་པ་ནུམ་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པའདུག་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་འཆད་པས་དེ་
དག་ནུམ་པར་བཤད་པས་འདི་དག་གྲང་བཤད་པར་བསམས་ཏེ། འདིར་ཡང་
བཤད་ན་སྒྲོས་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་ནུམ་པར་མ་བཟོལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་པའདུག་ལ། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་

མཁའ་པ་གསུམ། །ཉམས་སྲུང་བྱ་སྒྲོལ་བ་བཞི། ཐོབ་བྱ་ཆོས་སྒྲོལ། །དང་
པོ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་མཁའ་། དེའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས། དེའི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལ་
གཞི་ཤེས་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འགོ་ལ་ཡ་དགོད། ཆོས་བཅུ་བཤའ། སྐབས་
བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཀྱན་བསྐྱན་ནས་དངོས་བརྒྱད་
ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་སྤྱད་པའི་ཆོག་ལེ་བྱར་བཡས་
པ་རྣམས་པར་བཤའ་བའི་སྒྲོན་སྲུང་བཤའ་བར་བཞེད་དོ། །དང་པོར་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་
དེས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་བཤའ་བ།

གཉིས་པ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་གདམས་ངག་འོད་
ཚུལ། དེ་ནས་དེ་དོན་ཉམས་སྲུང་སྐྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
བཤའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་འོད་ལ། རོ་བོ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་
བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་ན།
སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད། ཅེས་སྐྱབ་བཤའ་ནས། སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ། སེམས་བྱུང་དུ་བཞེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ས་ལས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་ཀྱི་མཆོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་དང་

དབྱིག་གཉིན་གྱིས་དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་
 བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་སོགས་སོ། །འཕགས་སེང་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་
 པའི་སྐྱ་བཤད་ཚུལ་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅེས་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་དགོས་
 པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་དག་བཞིག་ལ་བཞེད་དེ། འཕགས་པས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་
 རིག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ།
 ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱེད་ཞིང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་གྲོགས་སུ་ལྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་
 ཤེས། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། རོ་བོའི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད།
 འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ། ཁ་ཅིག་ཆོ་གས་སྒྲངས་མ་སྒྲངས་ཞེས་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོད་ལྟན་དུ་མས་སྟོན་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་ག་བཤད་
 པ་ལ་ཅོ་འདྲི་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེ་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཆད་
 པ་མི་འཐད་དེ། ཆོགས་སྟོར་ན་ལམ་ལ་འགོ་བཞེན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཐ་
 མ་བཅུ་དགུ་ལ་བྱས་ནས། དང་པོ་གསུམ་ཆོགས་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་འདུན་པ་སངས་མ་

རྒྱས་པར་ཡོད་པས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་དག་པར་
དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་
པ་དང་། རྒྱ་ཕྱིན་དུག་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ཅེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་
པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་དག་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་པས་
བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་
ནི་གྲོགས་བསྐྱབ་པས་ཟིན་མ་ཟིན་ཁོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་
འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཆད་པ་ན། སློན་
སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་
དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བྱ་
བས་མ་ཟིན་པ་ནི་སློན་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གང་དེས་ཟིན་པ་ནི་འཇུག་
སེམས་ཡིན་ཅིང་། སློན་འཇུག་འགལ་བ་མིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དབྱེ་
ཚུལ་གཞན་ནི་མདོར་བསྟུ་བར་འདོད་པས་མ་བྲིས་སོ། །

བཞི་པས་མཆོམས་ནི། སློན་སེམས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་ལ་ཡོད་དེ།
དང་པོར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་མ་སྐྱེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
ལ་ཡང་སློབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡ་མཐའ་ནི་ས་བཅུ་བའོ། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། རྟོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
 རབ་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པས། སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་དགོས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་
 ཀྱན་རྟོག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཞེ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་ན། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། ཀྱན་རྟོག་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
 ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱད་པར་ཆོག་ལ་དགའ་བ་བྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས་ཤིག
 དེས་ན་ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་དང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་བཤད་ཀྱང་། འཕགས་སེང་གི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་། དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ལན་ཅིག་མ་བཤད་དོ། །འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉར་
 གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་འོག་ཏུ་
 བསྟན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མཆོན་ཉིད། དམིགས་ལུལ། དབྱེ་
 བ། ས་མཆོམས་སོ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚུད་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 མཆོམས་སྐྱར་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་
 ལྟོན་ནོ། ཅུ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཅེས་པ་མཆོན་པ་དང་ལྷག་མས་མཆོན་
 ཉིད་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བྱུང་ནས་གཞན་གྱི་
 དོན་གྱི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་དགོས་པ་

རྒྱུར་ལྡན་ཞིང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་
པ་གྲོགས་སུ་ལྡན་པའི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆན་
ཉིད་དབྱེ་ན། སྒོན་པ་དང་འཇུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེད་ཡུལ་ནི། ཅ་བའི་སྐྱས་ཟེན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་
བྱང་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པར་འགལ་བས་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་
མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་སྟམ་པ་སྟེ། འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱང་རྫས་
ཐ་དད་དུ་འདོད་མི་དགོས་སོ། །ཚེད་ཚུལ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སེམས་
ལས་བྱང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
པ་སྒྲུབ་བ་ཅན་འབྱུང་བ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་
པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་
པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སེམས་བྱང་ཡིན་པ་བདེན་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་
ཅ་ཆོག་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཏེ་བརྟུན་བཏགས་པ་
ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདོད་པའི་ཆོས་གསུམ་གང་ཞེ་ན།
འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་
སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ་སྟམ་པའི་གཞན་དོན་བྱེད་འདོད་པ་འབྱུང་དོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ལ་དེའི་རྒྱས་པ་མེད་
པར་མཐོང་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ལ། དེ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 རོན་འདོད་པའི་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་། བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་
 འདོད་པ་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་
 པས། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱུ་བྱེད་གང་
 དག་འདོད་པ་གཅིག་བྱས་ནས། དེའི་མིང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་
 ཚུལ་གཉིས་བྱེད་པ་དག་ལ་འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་། གྲོགས་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའང་
 ཡིན། མི་མཉམ་པའང་ཡིན་ཅེས་དངོས་འགའ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །

དེས་ན་འདོད་པ་ཅེས་པ་གཞན་རོན་འདོད་པ་ལ་བྱས་པའི་བཏགས་
 ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཅ་ཆིག་འདིར་ཆོས་ཅན། གཞན་རོན་འདོད་པའི་མིང་གིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དག་བའི་ཆོས་གཞན་རོན་
 ལ་འདུན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་དེ་རོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་བ་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གཞན་རོན་རོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དག་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱི་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ནི་འདོད་པ་
 ཅེས་པ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ལ་བྱས་ནས་ཆོས་ཅན་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་མིང་
 གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིའི་སྒོན་

ལམ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་
སྒྲར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྟོན་ལམ་དང་། མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དེ་
སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། ཇི་བས་མཚམས་སྒྲར་བ་
ནི། རོ་བོ་ལ་རྩོད་པའི་ཇི་བར་མ་བཟང་གང་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་དངོས་
ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དག་པོར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གང་ཡིན། གང་
གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམིགས་ཡུལ་གཞན་གྱི་དོན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་དེ་དང་དེ་ནི་ཡུམ་གསུམ་
གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྟོན་ས་བརྗོད་
དོ། །འགྲེལ་བ་ནི་རེ་རེ་ཁོ་རྒྱུ་མ་བཟང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཅར་
ལས་གང་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་བསྟན་ལ་ངེ་ལྟར་བསྟན་ན། ཉི་མའི་མདོའི་
མགོ་འཇུག་གི་ཆིག་སྒྲ་བསྐྱུས་པ་ནི། ཤེར་སྤྱོད་པ་ལ་མི་དམིགས་པར་སྒྲུབ་
པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན།
སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་པོ་དང་།
ལེན་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དོན་ཅན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བཤད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐལ་
པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོས་པར་འདོད་པས་ཤེར་

ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་ཅིང་།
སེར་སྒྲ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་
པས་ཤེར་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆོག་སྤྱད་པའོ། །

དེ་དག་གི་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་རྒྱན་གྱི་དག་གིས་མདོ་དེ་
འདྲའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པའི་རྩ་ཆོག་གིས་བྱང་ཆུབ་
དང་གཞན་དོན་གྱི་མིང་ཅམ་སྟོས་པའི་སྟོན་ས་མདོར་བསྐྱུས་པ་དང་རབ་
དབྱེ་སྟོན་པའི་རྩ་ཆོག་གིས་པར་ཕྱིན་བཅུར་བྱེ་ཤིང་། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་
དཔེས་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྟོན་ས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པར་རྗེ་བཅུན་གྱིས་རང་བཟོར་བསྟན་པ་མིན་གྱི་མདོ་གཞན་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་རྒྱས་བསྐྱུས་ཀྱི་མདོ་མི་འགོད་པ་
ཅི་ཞེ་ན། གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་སེམས་བསྐྱེད། སྟོན་པ་ལྟར་
ལེན་པ་ནི་ཡུམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུང་མོད་ཀྱི་ཆོག་མདོས་སུ་
དོགས་ནས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཁྱད་སྟོན་ཉིད་དུ་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ས་མཆོམས་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་རྩ་བ་ནི་
དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འདུན་པ་དང་ལྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ས་ལྟ་

བྱ་ཡིན་ཏེ། ཚེས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་གོ་སྟོན་། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་ཅམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་འགྲོ་བ་ལ་པན་བདེ་བྱེད་འདོད་དང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་ལ་སྟོབ་འདོད་རྣམས་གྲོགས་སྤྱོད་པའི་ཆ་རྣམས་
 འདུན་ལྡན་སོགས་གསུམ་དུ་སྟེ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོབ་འདོད་
 སོགས་བརྩུར་སྟེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་། སྦྱོར་བ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་བརྩུར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསོད་རྣམས་དང་ཡེ་
 ཤེས། རྒྱུ་ཡེ་ཤེས། བསྟན་བྱ་བྱང་སྟོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གྲོགས་སྦྱོར་
 རྩེ་ལྷག་མཐོང་གཞན་དོན་བྱེད་ཆུ་ལ་ཚེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཚེས་སྟོན་པའི་
 བདག་རྒྱུ་གཟུངས་སྟོབས། རོ་བོ་ཚེས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། གཞན་དོན་མཆོག་
 ལ་གཉིས་ལས། སྟོབ་ལམ་ཀྱི་གཞན་དོན་མཆོག་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་
 དུ་དངོས་སྤྱོད་གས་ནས་རིས་སྤྱོད་མ་ཆད་པར་བྱེད་པའི་བསྟོན་པ་གཅིག་པའི་
 ལས། མི་སྟོབ་པའི་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བ་ཚེས་སྟོན་བདག་རྒྱུ་ལས་མཛད་
 པ་བརྩུ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ། གཞན་དོན་ཀྱི་ཆེད་དུ་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་
 དོན་གཉེར་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་
 དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིར་མཛོད་
 ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཡོད་པ་མ་མཐོང་དོ། །དེས་

ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་
 ཚང་བ་མེད་པར་ལན་མང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་མི་བད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། སྒྲོར་བ་མི་འཐད་ཅེས་སྒྲུབ་
 བྱི། དབྱིག་གཉིན་གྱིས། དཔེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་སྒྲོ་བྲོས་མི་བད་པའི་མདོ་ལས་མི་བད་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་
 དང་སྒྱུར་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བར་བད་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ས་མཆམས་ནི། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ཆུང་
 ཅུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཚོགས་
 ལམ་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གཅིག་ནི་ས་དང་པོ་
 ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱིས་གཙོ་ཆེར་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་
 ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པས་བཅུས་བསྐྱུས་ཏེ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་དང་
 ལྷག་མ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྡན་
 བྱི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །བྱང་པར་ལམ་ཨ་བྱས། ས་བཅུ་པ་ལ་
 བཤད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དག་ས་ཅམ་ལ་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་
 མ་གསུམ་ནི་སྒྲོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་གི་དབྱེ་བས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སས་བསྐྱུས་སོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ཅེས་ཤེས་ཞེ་ན། ཉེར་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྤང་
པོ་ཆེའི་ལྷ་སྒྲུངས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ། སྤྲིན་དང་འབྲུ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་
འགྲེལ་པར། སྒྲོན་པོ་ན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། བསྐྱེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ནི་
ས་དེར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཐ་མི་
དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཉི་མེ་སྒྲུང་བར་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ནི་ས་དེར་
གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐ་མི་
དད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡང་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་
ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འདི་ནི་དེས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་དུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
གྱི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཅེས་པ་ནས། གཞན་དུ་ན་
རྒྱ་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཅུ་གྱེས་ནི་དེའི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་མི་
འགྱུར་བས་ན་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་
ཅིག་གི་འོ། ཞེས་པས་གཞན་ལྷགས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ་དེ་དང་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ་ཞེས་པ་རང་ལྷགས་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། སྤྲིན་པ་སྒྲུངས་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་བའི་པལ་ཆེར་སྤངས་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་
དུ་ན་རྒྱན་ལ་ཞག་ལ་བ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །ས་མཆོམས་འདི་དག་ཀྱང་ལམ་
དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ན། དོན་གཉིས་དེ་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་གཙོ་ཆེ། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་དེ་ལས་གཞན་ན་
མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །

གདམས་ངག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ནི་གདམས་ངག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་
ཡང་ཅི་ཞིག་ཅི་ན། བན་བདེའི་ཐབས་འདོམས་པའི་ངག་སྟེ། དེ་ལ་མངོན་
མཐོ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་འདོམས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ལ་
ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ལས། སྤྱི་མའི་མཆོན་
ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
འདོམས་པའི་ངག་ དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སྤྱིར་འདོམས་
པའི་རྗེས་བསྟན་དང་། དེ་ཐོབ་ཟིན་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་འདོམས་པའི་
གདམས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ཉན་པ་ནི་ཆོགས་
ལམ་གྱི་གོང་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཉན་
དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་པ་པོ་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པས་
མ་ཐུབ་ལ། ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བདག་རྒྱེན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་

ནས་རི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོག་དང་དོན་གོ་རིམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཟུང་བར་
འཛིན་རྒྱས་པའི་བློ་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །འདི་
ཡང་མ་མཐའ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་སྲིད་དོ། །

གདམས་ངག་བྲད་པར་ཅན་དང་བྲད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི་སྟོན་པ་པོ་
འཕགས་པ་དང་སོ་སྟེ། བཟོད་བྱ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་བ་
ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཤེས་ན་རེ། ཉམས་ལེན་སྐྱབ་པ་ཡང་གདམས་
ངག་གོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལས་ལ་ཡོད་པའི་
གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། གདམས་ལུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཆོན་བྱ་མིན་ན་མཚན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་སོགས་སུ་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལ་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མ་ཆང་དོ། །དེ་
ལ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གདམས་ངག་སྟོན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་
དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་ནས་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་སྟོབ་པར་དམ་བཅས་ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་དགར་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་ཚུལ་ཤེས་མི་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་རེ་ཅུ་མཉན་
ནས་ཤེས་མི་རྒྱས་ཀྱི། ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་
དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར། ལུལ་བཅུ་ལ་གདམས་ངག་འདོམས་ཚུལ་གསུངས་པ་

ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་
ནི་ཡུལ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་མཉན་
པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གདམས་ངག་སྟོན་པ་པོ་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པས་ནི་མ་བྲལ་སྟེ། ཉན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་
ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱིའི་མཆམས་སྦྱར། སོ་སོའི་
དོན་བཤད། བྱངས་ངེས་གྱི་མཐུག་བསྟུ། རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ངོ་བོའི་ཞར་ལ་དབྱེ་བ་བརྗོད་ནས་དེའི་
འོག་ཏུ་གདམས་ངག་འཆད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་དུས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ཐིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བའི་དོན་གྱིས་མངོན་པར་
འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཉེར་གཉིས་པོ་དེས་ཡུལ་དུ་འཕངས་
པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནག་འབྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུ་ཆོས་འདོམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། རྩ་བ་ནི། བསྐྱུབ་དང་ཞེས་སོགས་

ཏེ། ཡུལ་བཅུ་ལྔ་ཁྱེ་བྲག་གིས་གདམས་ངག་ཀྱང་བཅུ་ལྔ་ ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་
བ་ལ་བཅུ་ལས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལན་ཚུལ་ལ་གདམས་པ་
ནི་སྐྱབ་པ་ལ་གདོམས་པ་དང་། ཞེས་པ་བཤད་གཞིའོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་
བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་
ཐ་སྐྱད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མི་འདའ་བར་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅེས་པས་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་
བ་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་འཇུག་ཅེས་པས་ཐབས་བྱུང་
པར་ཅན་བསྟན་ན། །ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཡིད་བཞིན་བྱང་སེམས་ཡང་
དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
ཀྱི་སྒྲི་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལན་ཚུལ་བྱང་སེམས་ལ་འདོམས་
པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་
པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབྱེ་གཞི་ཆོས་ཅམ་མོ། །

དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །འབྲེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གནས་ཚུལ་དང་། སྤང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བའོ། །སོ་སོའི་ངོ་
བོ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ནི། བདེན་གཉིས་
ལས། གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་དག་ལ། ཡང་དག་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ཀུན་རྫོབ།
ཅེས་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ། རང་བཞིན་སྒྲིབ་

པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་གསུངས་ནས། དེའི་དོན་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཅེས་བྱའོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་དངོས་
སྲུ་ཉིད་པའི་དོན། ཁ་ཅིག་ཉིན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་སྲུ་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
དོན་ལྡོག་དང་གཞི་ལྡོག་མ་བྱེད་པའོ། དབྱེ་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞིན་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་
ཅམ་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། དཔེར་ན་
གསེར་བྱམ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས། དཔེར་ན་གསེར་
བྱམ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ཚུར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་དེ་
ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
མི་དགོས་ཏེ། བྱམ་པའི་སྐྱ་དོན་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྐྱ་བཤད་
ནི། བདེན་གཉིས་ལས། བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིག་ཤེས་ནི། མི་བསྐྱུ་
བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཞེས་བྱས་ནས། དེའི་དོན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཅེས་
བྱ་སྟེ། མདོར་ན་རིག་ཤེས་ཀྱི་དོན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་
བྱའོ། །མཆོན་ཉིད་ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་གང་ཞིག །ཡོངས་གཙོ་དུ་
ཤེས་བརྗོད་གཞུང་བྱ་ལས་འདས་པ། ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ནི་མེད་དགག་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལྷགས་ནི། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་དངོས་སྲུ་ཉིད་པའི་
དོན། དབྱེ་ན་ནམ་གངས་པ་དང་། ནམ་གངས་མིན་པའི་དོན་གཉིས། དང་པོ་

ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ཚད་མའི་དངོས་གྱི་གཞལ་བྱ་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་
དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་དགོས་པས་དོན་དམ་
པ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་རྟེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དངོས་
ནི་མིན་པས་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་མིན་ཞེ་
ན། སྟུ་གུ་བདེན་མེད་སྟུ་གུ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
ན། །དེས་ན་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དངོས་ནི། སྟུ་གུའི་བདེན་མེད་ལྟ་
བུ། དགག་བྱ་སྒྲོས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་
དག་གོ། །སྟུ་གུ་བདེན་མེད་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནོ། །

བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་
གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་ལ། །ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཆོས་
ཅན་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་མདོ་ཙམ་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་གདམས་པ་ལ། གདམས་
ཡུལ་བདེན་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆིག་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེན་བཞི་སོ་
སོའི་ངོ་བོ་གངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྟུག་

བདེན་ལ་མཆོན་གཞི་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཏེ། གུན་
 ལས་བརྟུས་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་
 དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོན་ཉིད་
 ནི་མི་རྟག་མཆོན་གཞིའི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཟག་བཅས། བཞི་པོ་གང་
 ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་གཞོན་པའི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་ངེས་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྣོད་བ་དང་། རང་
 གི་ངོ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་གཉིས་པ་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་དང་། གཞན་གསུམ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དེ། བདེན་པ་གཞན་དང་
 ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་འདི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཏེ། རྟག་པར་འཇིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དང་།
 གཅོང་བ་དང་། བདེན་པར་འཇིན་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། བདག་
 ཏུ་འཇིན་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་ལྟག་མ་གཉིས་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་བྱར་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་
 པ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་གུན་འབྱུང་ལ། མཆོན་གཞི་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ངེས་
 བསགས་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། རྒྱ་གུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་སྐྱེན་
 གྱི་རྣམ་པར་སྤྱད་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ། དེ་ཡང་སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཙྰ

བ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུག་བསངས་རྩ་ས་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུག་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་པས་རབ་སྒྲིབ་བརྒྱུད་མར་སྒྲིབ་ས་པས་རྒྱུ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ཀྱི་འབྱུང་སྤང་བྱུང་བསྐྱེད་ཞེ་ན། ཀྱི་འབྱུང་མ་སྤངས་ན་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཡང་
སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ། མཆོན་གཞི་ནི། དགག་གཞི་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ལ། འགོག་བྱེད་ལམ་བདེན་ཀྱི་དགག་བྱ། ལམ་རང་གི་སྤང་བྱའི་
ས་ཐོན་བཀག་པའི་བྲལ་བ་དག་གོ། །འདི་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཁྱད་པར་
མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་གཉིས་དགག་བྱ་གང་བཀག་པའི་སྒྲོན་ས་འཛོག་པའི་
དགག་གཞི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད། འགོག་ཚུལ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། འགོག་པ། ཞི་བ། བྱ་ལོ་མ་པ། དེས་འབྱུང་གི་
རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་བྲལ་བ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
འགོག་པ། རྒྱུག་བསྐྱེད་སྤངས་པས་ཞི་བ། འདི་ལས་འདོད་བྱ་མཆོག་མེད་
པས་བྱ་ལོ་མ། ཐོབ་པ་སྤང་མི་སྒྲོག་པའི་རྟག་པའི་གནས་ཡིན་པས་དེས་འབྱུང་
རོ། །དེ་ཡང་ཕན་ཡོན་འདི་དག་གི་སྒྲོན་ས་ཐོབ་བྱ་དོན་དམ་པར་མ་ཤེས་ན་
ལམ་ལ་ཡང་སྒྲོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སྒྲོན་དུ་བྱ་བར་བསྐྱེད་ཏོ། །

བཞི་པ་ལམ་བདེན་ལ། མཆོན་གཞི་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཏེ།
འཁོར་དང་བཅས་ནས་ལམ་ལྟོ། །མི་སྒྲོབ་ལམ་ལམ་བདེན་མིན་ན། འགོག་
བདེན་ཡང་ནི་མིན་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོག་ས་
སྒྲོར་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་སོ་སྒྲིབ་ལ་འགོག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མཆོན་

ཉིད་ནི། ལམ། རིགས་པ། བསྐྱབ་པ། དེས་འབྲེན་གྱི་ནམ་པར་དབྱེད་ནས་
བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་བྲག་མེད་ཡེ་ཤེས། དེ་ཡང་ཐར་པར་བགྲོད་བྱེད་ཡིན་པས་
ལམ་རང་གི་སྤང་བྱ་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། སེམས་སྤྱན་
ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ་འདིས་རྟག་པའི་གནས་སུ་གཤོན་མི་བ་
བར་སྤྱན་པར་བྱེད་པས་དེས་འབྲེན་ནོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་འདི་
སྒྲོམ་པ་ལ་རག་ལས་པས་བསྒྲོམ་བྱར་བསྐྱན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བཞིར་ངེས་ཞེ་
ན། ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་གཞི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
དང་ནམ་བུ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཉིས་
སུ་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞིར་ངེས་སོ། །གོ་རིམ་ནི། བད་ཀྱི་སྤྱད་
བསྐྱལ་ཤེས་པ་ན། དེ་སྤང་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་ལ་རྟོག་ཅིང་རྒྱ་ཤེས་ནས་སྤོང་
རྒྱས་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་སྤངས་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་རྫོགས་པར་སྦྱེ་ལ། དེ་ནས་
དེའི་རྒྱ་སྤང་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་བསྐྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱེ་
བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱད་ཆེད། བད་ནི་ཤེས་བྱ་བད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་
སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྱན་ནི་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱད་བསྐྱལ་
རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་
བསྐྱེན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱད་བསྐྱལ་བདེན་པ་ལ་
འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། སྤྱད་བསྐྱལ་བདེན་པ་ལ་ལོ། །རི་ལྟར་ན་

ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་
 སྐྱལ་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རོན་དམ་པར་དེའི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་ཤེས་ཕྱིན་པ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གཅིག་གོ་ཤེས་པར་
 གྱིས་ཤིག་ ཅེས་སྟོན་པས་སོ། །དག་དོན་ནི། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཙོན་
 ར་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྐྱལ་བསྐྱལ་བདེན་པ་ལ་
 འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱལ་
 བསྐྱལ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལན་ཀྱན་
 འབྱུང་བ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་བའི་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཀྱན་
 འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་
 བའི་ཆོས་ཅན་མིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་གྱུར་
 པ་དག་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ་ཞེས་སྟོན་པས་སོ། །དག་དོན་
 ནི། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
 ཉལ་སྒྲ་མས་འགྲེལ། །

གསུམ་པ་འགོག་པ་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལན། འགོག་
 པ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བུར་བྱི་བྲལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་འགོག་བདེན་
 ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་
 མེད། མ་རིག་པ་འགག་པ་ཡང་མེད། ཉལ་སྒྲ་པ་ཕུན་ཆོག་སྐྱས་རྒྱས་ཀྱང་

མེད། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
 བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་གྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་
 པས་སོ། །ངག་དོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་
 ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ནི། གང་
 ལ་ན། ལམ་ལའོ། རི་ལྟར་ན་ལམ་དང་། རིགས་སྐྱབ་དང་། དེས་འབྱེན་ལ་
 འདོམས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་པན་ཚུན་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དུ་ལྡན་
 པར་བདེན་པ་དང་། མི་ལྡན་པར་བདེན་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་
 ཞེས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ནང་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་ལ་
 སོགས་པ་ནི་ཕྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་པན་ཚུན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 དུ་ལྡན་པར་བདེན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བདེན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་
 པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་གྱི་མཐའ་ལམ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་རྣམ་
 མཐེན་དག་པན་ཚུན་ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་དང་འབྱུང་བར་ལྡན་པར་བདེན་པ་
 དང་མི་ལྡན་པར་བདེན་པ་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །
 གཞན་དག་དོན་དམ་པར་པན་ཚུན་ལྡན་པ་ཡང་མིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མིན་
 ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་དངོས་འགལ་ལོ། །ངག་དོན་ནི། བདག་ཉིད་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། ལམ་
 ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་

ལམ་བདེན་ཤེས་དཔར་བྱེད་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཉེན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་ལ་གཉིས་ལས།
སྤྱི་དོན་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྐྱབས་ངོས་གཟུང་། ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་གི་སྐྱབས་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། དེ་དག་ལས་ཆོས་
དང་དག་འདུན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་བསྟན། དགོན་མཆོག་གི་སྤྱི་
དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། དོན་གཉིས་
མཐར་ཕྱིན། དེ་ཡང་རང་དོན་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། གཞན་དོན་
མཐར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་
ལྷན་གྱིས་བྱུག། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཐེན་དང་བཅེ་དང་
རྩས་པར་ལྟན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་
དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དགོན་མཆོག་
གི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞིག་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རྣམ་བུང་བདེན་པ། དེ་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ལམ་
བདེན་གྱི་གསུམ་སྟེ། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོགས་མེད་པ། །དག་གསལ་
གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་གྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་

གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ཅེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་གསུམ་དང་། བྱི་
མ་གསུམ་མོ། །ཐེག་ཆོན་གྱི་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། རི་
ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ། །དེ་
ཡང་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ནི། སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ནུམ་པར་
དག་སྟོས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ། །རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་དོན་ལ། རྒྱུད་ཆེད། ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་
རྟོགས་པའི་སྟོས། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་པ། །མཐོང་བྱེད་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅ་མ་ལ་མི་
བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་ན་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པར་ཐལ་བས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་
རེ་ནས་མ་འདྲེས་པར་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྷ་རྒྱུན་མཐུན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་
འདི་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པར་ངེས་ཏེ། སྣང་སྟོང་ཆོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྷ་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལ་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་གོང་དུ་བྱངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་
སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས། དེ་ལྷ་རྩེ་བ་དེའི་དགོས་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་བསྟོན་

པ་བསྐྱབ་དོན་གྱི། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། མོས་པ་རྣམས་གྱིས་
དབང་བྱས་ནས། སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པར་
སྐྱབ་དག་བབ་བཅོལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ངོས་བཟུངས་ནས། ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་ཁོ་རྩ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་།
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་རྩ་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་པའི་རྣམ་
གཞག་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མེད་ཅིང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གོང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་མདོ་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་
དགོན་མཆོག་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོ་འདུན་དགོན་
མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མོས་
ཤིང་། སོ་སོར་བྱ་བ་བྱེད་པར་འདོད་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྒྲའི་འབྲེལ་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་
གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་བྱིར་
བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་
རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དག་སྤར་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་
དགོ་འདུན་དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཁོ་རྩ་ལ་སྤྱོད་བ་

བབ་ཅོལ་ཏེ། སྒར་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཁོ་ན་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་སྦྲས་ལ། འདིར་ནི་ཉན་རང་དགྲ་
བཅོམ་དང་། དམན་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱབས་མིན་པར་
བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྦྱབས་གསུམ་ནམ་པར་བཞག་པའི་
དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་གནས་སྒྲུབས་
སུ་ཐེག་དམན་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དགོ་འདུན་དང་། དེ་
གཉིས་ཀའི་འགོག་ལམ་ཡང་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། དེ་དག་
ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱབས་མིན་ཏེ། ཆོས་ལ་ལུང་རྟོགས་གཉིས་ལས་ལུང་ནི་
གཟིངས་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་
ཐབས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་པའི་ལམ་
བདེན་ནི། དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ན་སྦྱབས་ད་དུང་དེ་ལས་
གོང་དུ་བྱུང་པར་གཞན་ཆོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་དག་དེ་ནི་འདུས་
བྱས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྩུན་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་
མཐར་ཐུག་གི་སྦྱབས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་ལ་ནི། གཟུགས་
སྦྱ་གཉིས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱབས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །སློབ་པའི་འགོག་
བདེན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་འདས་མཐར་ཐུག་གི་སྦྱབས་མིན་པར་མེད་ཕྱིར།
ཞེས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་སྦྱབས་མིན་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་ལས་གོལ་དགོས་པ་ལ་བྱིད་ཉན་མོངས་

བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱལ་ཅམ་མེད་བས་བྱད་བར་དུ་བྱས་བས་འགོག་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲིས་མཆོན་ནས་སློབ་ལམ་གྱི་འགོག་བ་ཐམས་ཅད་དེར་རྟོགས་
 རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་བར་ཉོན་མོངས་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱལ་མེད་བ་ཅམ་
 གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་མར་
 མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབས་ནི་རང་མཆོང་སྟོན་བ་
 ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་བ་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་ཉན་ཐོས་གྱི་མྱང་འདས་
 མེད་བར་འདོད་པའི་སྡེ་གཉིས་དེ་གང་ན་ཡོད་སྟོན་ཅིག །བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ནི་རྟག་
 རྩས་སུ་ཡང་འདོད་དོ། །དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
 མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་བར་ཐལ། གཞན་ཡང་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་གཞན་ལྱང་འགོད་བ་ལས་ངོ་མཆོར་བ་མེད་དོ། །འཕགས་བ་སློབ་བ་དེ་
 དག་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་ད་དུང་སྐྱབ་པའི་འཛིགས་
 བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མཐར་ཐུག་གི་
 སྐྱབས་སུ་འཐད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་
 འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འབྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་
 དགོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་བ་ཡན་ལག་གི་
 དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་བ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ལ་འདོམས། རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་བར་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་
 སུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྟོགས་བ་སངས་རྒྱས་དང་དབྱིངས་བྱང་ཆུབ་དག །སྟོང་བ་

ཉིད་དུ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་དང་
 རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་མཆོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་
 སོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱོར་
 བས་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀྱན་རྒྱུ་ཉུ་དམིགས་པར་
 བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མཐར་
 ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ལུང་འབོགས་པའོ། །ངག་དོན་
 བློ། གཟུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ་
 ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
 ངག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་འཇིན་
 ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ལ་
 འདོམས། ཇི་ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རྣམ་བྱང་ཆོས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་གཞི་དང་གཉིན་པོ་དང་རྣམ་པ་
 མཐའ་དག་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པ་མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་
 རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་འབོགས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སོ། །གཞན་དག་གིས་འཆད་མ་ཤེས་སོ། །ངག་དོན་ནི། བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་པའི་ཆོ། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། རྟགས་ཆོས་རིགས་བསྐྱེདོ། །

གསུམ་པ་ནི། དག་འདུན་ལ་འདོམས། ཇི་ལྟར་ན། ཐ་སྙད་དུ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་གྲོགས་དག་འདུན་
ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འདུག་པ་ར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འཛོགས་པས་སོ། །དག་འདུན་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་
ན་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གསུམ་དང་ཞུགས་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་
གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་ཡན་
ལག་གི་དབྱེ་བ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གངས་ཉི་ཤུར་
འཆད་པའོ། །དག་བཙུང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་དག་བཙུང་
པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དག་འདུན་
དུ་མ་གཏོགས་པའོ། །དག་དོན་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་
པ་དབང་པོ་རྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཉགས་
ཆོས་འགྲུའོ། །

བཞི་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པའི་བཙོན་འགྲུས་
ལ་གདམས་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་
དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་ཆགས་
པའི་བསོད་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་ལ་ལ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པར་
འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་མ་ཞེན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་ཆགས་ལུས་ལུས་
ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མདོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འདོམས་པའོ། །

ལྷ་པ་སྐྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ངལ་བ་མེད་པ་ལ་གདམས་
པ་ནི། ལམ་ལ་དུས་ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། འདོད་པའི་

དོན་བྱང་ཆུབ་མ་གྲུབ་ན་ངལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་ར་འགྱུར་
བས་དེའི་གཉེན་པོར་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་འདོམས་པའི་ངག་གོ།

དུག་པ་ཞུམ་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་བཙོན་འགྲུས་
ལ་གདམས་པ་ནི། བྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་
ལ། དོན་རེ་རེའི་བྱིར་ལམ་གྱི་ལུང་ནོད་པར་བྱ་དགོས་ན། དེ་འདྲ་ག་ལ་རྒྱས་
སྟམ་དུ་སེམས་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་
བ་ལ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་
འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གོ།

སྟུན་ལྗ།

བདུན་པ་སྟུན་ལྗ་ལ་གདམས་པ་ན་མིང་དོན་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
སྦྱར་ན། ཞལ་སྟུན་ནི། དངོས་པོ་ཆང་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་
ཀྱི་གཟུགས་སྤར་རགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་
བ་ལྟའི་སྟུན་ནི་འཇིག་ ཉེན་གྱི་ཁམས་དུ་མའི་སེམས་ཅན་རིགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱི་སྟུན་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་མཆོན་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟུན་ནི་འཕགས་

པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རྩལ་སོགས་རྟོགས་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་
ཞེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་སྤྱན་ལྔ་དེ་བཞིན་ཉིད་
དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོབ་པ་ནི་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་
པའོ། །ས་མཆོམས་ནི། མ་མཐའ་ཤིལ་སྤྱན་ཆོགས་ལམ། ལྷའི་སྤྱན་སྟོར་
ལམ། ཞེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དེའི་རྗེས་
ཐོག་ཐོག། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་།
ཐ་མ་འདི་དངོས་སངས་རྒྱལ་ས་ནའོ། །ངག་དོན་ནི་བྱང་ཆེན་ཤིལ་མིག་གང་
གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
ངག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་སྤྱན་ལྔ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཚུལ་
བཞིན་འདེམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་བྲིས།

མངོན་ཞེས།

བརྒྱད་པ་མངོན་ཞེས་དུག་ལ་གདམས་པ་ནི། རྩལ་ལྷུལ་གྱི་མངོན་
པར་ཞེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་
བའི་མངོན་པར་ཞེས་པ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྤྱ་
ཆུང་དུ་དང་ཅིག་ཤོས་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་ཐོས་པའི་རྣ་བའི་ཞེས་པ་དང་།

གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་
 གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་
 གྱི་མཐུས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྒྲ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་
 གྱི་མཐུས་མཐོང་བ་དང་། ཟག་པ་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སོ། ཞེས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་གཟོད་
 མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 རྟག་ལ་འདོམས་པའོ། །

ས་མཆོམས་ནི། དང་པོ་ལྷ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ལའང་
 ཡོད་ཅིང་། རྟག་པ་དག་བཅོམ་གསུམ་ལའོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་
 པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཐོབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གྱི་མདོ་ཆིག་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་འགྲེ། དགྲ་པ་སྤང་བྱ་ཀུན་བརྟགས་
 གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་རྟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་རྣམས་འབྱོར་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྒྲུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་

པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དེས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པར་
བྱེད་དགོས་སོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འདོམས་པའོ། །

ངག་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
ཆོག་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། བདེན་
གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་བསྒྲིམ་ཚུལ་
ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་བྱིར། བཙུ་བ་སྤང་བྱ་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་
གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ནི། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་
འགོག་པ་དག་བདེན་མེད་དུ་ངོ་ཐོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་པན་
ཚུན་རིགས་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་ལམ་ཀྱིས་གྱང་
མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དངོས་པོ་ལས་རིགས་ཐ་མི་དད་
པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཆོས་ཉིད་ཅུང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་
པའི་བྱིར་མཐོང་བ་དང་བསྒྲིམ་པ་དག་རྟོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་
མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལས་རིགས་ཐ་དད་པའི་
ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་
ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་བར་བྱས་པའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲིམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་འདོམས་པའོ། །ངག་

དོན་ནི། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
 ཚིག་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཉོགས་འབྱོ། གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི།
 གདམས་ངག་ནི་བཅུར་གྲངས་ངེས་སོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་
 པར་འབྱུར་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ངི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་དང་དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱུབ་
 པའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཀྱི་ནམ་པ་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྟོན་གང་
 ཡིན་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་འགོ་བ་རྒྱ་ཡིན་
 པ་མ་ཆགས་པ་དང་། ལམ་བོར་ནས་མི་ལྟོག་པ་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་ཀྱིས་མི་འགོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་
 ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞན་ཀྱི་དྲིན་མི་འཇོག་པར་
 འགོ་བའི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་ལ་སྐྱུན་ལྡན་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པས་ཚོགས་
 བསགས་ཏེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སྒྲུང་བྱ་མཐའ་དག་སྒྲུངས་བ་མཐར་
 ཐུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དེ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལ་འདོམས་ཚུལ་གདམས་ངག་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།

བཞི་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དོན་
ནི། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། བོད་དག་གིས་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་
དགེ་འདུན་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཏུ་ཐ་སྙད་
བྲས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཞུགས་འབྲས་དག་ཀྱང་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཅེས་ཡིན་མེད་ཀྱང་འདིར་ནི་མངས་བས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། དངོས་བཀྲགས་བཤད་པ། བྱངས་
དང་མཆོན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ། ས་མཆོམས་སོ། །

དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྐབས་འདིར།
དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་མིང་གི་ཐ་
སྙད་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པའི་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་
བཙུན་གྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་
འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་གཞན་དག་
ན་རེ་བཀྲགས་པ་པའི་དབང་ཏུ་བྲས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
སྤང་རྟོགས་འགའ་ཞིག་ཆ་འདྲ་བ་ཅེས་དང་། དགོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་
མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སུ། ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་

དང་། དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 བྱང་སེམས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་དེ་ཐེག་
 དམན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། དང་
 བོ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
 པ་ལ། ལམ་དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་འདོད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་
 འགོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་
 ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 ན་ཉན་ཐོས་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། བསྐྱོམ་ལམ་པ་སོགས་ལ་
 ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་
 ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་མིང་
 འདོགས་དགོས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་གྱི་མིང་འདོགས་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་དངོས་ཡིན་པའི་
 གཞི་བྱེད་དང་། དངོས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་
 དངོས་ཡིན་མིན་ཚུངས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྐྱ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱ་

མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་མི་
བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་དུ་སྐྱབ་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་འབྲས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དགོས་པ་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་བར་མི་འཐད་དོ། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཡིན་
ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པར་འགལ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དེ་མ་ཐག་འབྲེལ་
པའི་ཆིག་དོན་འཆད་པ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱ་སྒྲེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པ།
རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤང་རྟོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པས་ན། འབྲས་བུ་
དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་སྒྲེ། དེ་ལ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང་། དབང་
རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་འགལ་ལོ། །ཁ་
ཅིག་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཅེས་སྐྱས་ནས། འབྲེལ་པའི་
ཆིག་དོན་འཆད་པ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཙུ་བྱག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་སུ་གདགས་སུ་བྱང་སྒྲེ། ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་
སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བཙོན་
པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་

སྤྱ་ཐལ་ལོ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག
མཐར་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་
འདོད་པའི་བསྐྱོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྩང་བད་མ་སྤངས་པའམ། ལྷ་པའི་
བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཀྱང་རུང་། རྒྱག་པ་མ་སྤངས་ལ། རྟོགས་པའི་བྱང་
པར་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙུག་ལྷ་གང་རུང་ལ་
གནས་པའོ་ཞེས་བེད་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པར་
འགལ་ལོ། ཞེས་སྤྲས་ནས་ཆིག་དོན་འཆད་པ་ན། སྐབས་གཉིས་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཙུ་
རྒྱག་གི་དང་པོ་བཙུག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཤིང་། སྤར་འདོད་པའི་སྐྱོམ་
སྤངས་མ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྤྲ་བའང་བྱང་སེམས་དེ་ལ་
མཚན་ཉིད་དེ་ཆང་བར་དངོས་སྤྱ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིར་བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་
བའི་ཚུལ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཞོད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་པ་
བར་བཞེད་ན་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་སོགས་འཆད་རིགས་པ་ལ། སློབ་
དཔོན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིར་
མི་ལྟོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དད་པའི་རྗེས་སྤྱ་
འབྲང་པ་ནས་བརྩམས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གང་བཤག་གི་རྣམ་
གཞག་བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ཞེས་བྱེད་དུ་བྲངས་
ནས་བྱང་སེམས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཡོད་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྲིད་ཅེར་འགོ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་ཅམ་ལ་བཤད་པ་
ཡང་། བྱང་སེམས་ལ་སྲིད་ཅེར་འགོ་མཆན་ཉིད་པ་འཛོག་བཞེད་ཅིང་། བྱང་
སེམས་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་
དེ་ལ་རྒྱ་མཆན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་ལྟོག་འཁོར་ལོའི་
མདོའི་དགོངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་
དགོངས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུབ་པའང་མི་འཐད་དེ། ཅི་ཐེག་དམན་གྱི་
མདོར་བྱང་སེམས་ལ་དེ་འབྲའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་
མི་ལྟོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་རང་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོངས་གཞི་
འཆད་པ་ཡིན་ནམ། ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོངས་
གཞི་འཆད་པ་ཡིན་ནམ། གང་འདོད་བྲང་། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་
གྱི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེད་རང་ཡང་ཁས་
མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེའི་སྒྲེང་གཞིའི་མཐུག་
དེ་མ་ཐག་ཏུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བསྟན་
པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པས། དེའི་ལན་གསུངས་པ་གང་ཞིག་མདོ་
དེར་དེའི་གོང་དུ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱང་སེམས་ལ་བཏགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་

ལས། དག་བཅོམ་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གསུངས་པ་གང་ཞིག །
 དུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་དག་བཅོམ་པ་གསུངས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དག་བཅོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སོགས་
 འཆད་པར་ཁས་ལེན་ན། སངས་རྒྱས་དག་བཅོམ་བཏགས་པ་བར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 སྐབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལས། མཐར་ཐུག་གི་
 བྱང་འདས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས།
 བྱང་སེམས་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་འདིའི་འཆད་
 ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་རྒྱན་
 ཞུགས་སོགས་དངོས་མེད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་
 དངོས་མེད་པའང་གང་གིས་འགོག་ །ཉན་ཐོས་ལ་དག་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་
 མེད་པར་འདོད་དགོས་པས། ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་། རྣམ་གྲོལ་
 ལས་དང་། འགོག་བདེན་དངོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བྱང་འདས་དངོས་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཐར་ཐུག་གི་
 བྱང་འདས་དངོས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱང་འདས་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཐར་
 པའང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་འདས་ཡིན་ན་མི་གནས་པའི་བྱང་
 འདས་ཡིན་པས་བྱུང་བས་བྱང་འདས་ཀྱི་མཐར་ཐུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉར་ཞེར་བྲིད་པའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་མི་རུས་

པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་མཆོན་
 ཉིད་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ། ད་དུང་
 འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་འཇིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་
 ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་དེའང་། སྤང་བྱེད་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་
 དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་མེད་པ་འཇིན་ནམ། མི་འཇིན། མི་འཇིན་ན་མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཐལ་ལོ་འཇིན་ན་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་
 དངོས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ཡོད་པ་
 བཀག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་
 པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འདིར་མི་
 གཞོད་དོ། །འོ་ན་བྱང་སེམས་རང་སངས་རྒྱས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདིར་རང་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་
 རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཚུལ་ཤེས་ཏུ་མི་འབྲས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ནི་རང་ཉིད་
 གཅིག་ཕྱིར་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་
 སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་བྱང་སེམས་གཞན་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རང་ཉིད་
 གཅིག་ཕྱིར་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པས་དག་
 བཅོམ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་
 བས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ནང་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན། དེ་བས་ན་མདོ་དང་

འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཚུལ་དེ་ཡིན་པས་
སྐབས་འདིར་ཐེག་དམན་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཚུལ་འདྲ་བས་བཏགས་པ་
བར་འདོད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་
ཕུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་
རང་ཉིད་གཅིག་ཕུར་གནས་ནས་གནས་དེར་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། མདོ་ལས་རང་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མདོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ། ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཆོག་
ཆོགས་སྐྱུངས་པ་ཡིན་པས། དོན་ནི་བསེར་རུ་ལྟར་གནས་ནས་རང་ཉིད་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་དངོས་
ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་འང་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་གངས་ལ་དབྱེད་པ་ནི་ཉི་ཤུའི་གངས་འཛོག་ཚུལ་ལ། ལེ་
བརྒྱད་མར། གཞུང་གིས་ཟིན་པ་ཉི་ཤུ་དང་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་དང་
པོ་གསུམ་དང་། དབྱ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་འབྱུང་
བ་ལ། འཕགས་པས་གཞུང་གི་འོག་མིན་འགོ་ནས་སྤིང་ཅེར་འགོ་བའི་བར་
ལྷ་པོ་གོང་འཕོབ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བ་གངས་ཤིང་། བརྒྱད་པ་དང་འབྲས་གནས་
པར་བ་གཉིས་དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་མནན་པས་ཉི་ཤུར་འཆད་
ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་།
འོག་མིན་འགོ་རྣམས་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་རང་རང་གི་དབྱེ་བ་ལས་གངས་

འཛིན་ལ་སོགས་པ་མང་གངས་ཤིང་། བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་
སྐྱེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉིས་བས་སྤིང་ཅེར་འགོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་སོ་སོར་མ་བགངས་ཤིང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་
འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་གསུམ་མདོ་ལས་ཁ་
བསྐྱངས་ཏེ་ཉི་ཤུར་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ས་མཆམས་ནི། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མ་མཐའ་ས་
དང་པོ་དང་། དག་བཅོམ་ཞུགས་པ་ས་བཅུ་བ་ལ་འཕགས་པས་བཤའ་ཅིང་།
གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་ས་མཆམས་ཞིབ་ཏུ་དཀའ་བར་སྤང་ན་
ལོགས་སུ་བཤའ་བ་ལྟར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། དགེ་འདུན་དགོན་
མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་སོ། །ཅ་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་སོགས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་ལྟ་ལས། བྱང་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་
གནས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་
ལ་བཏེན་ནས་གནས་ཤིང་། སྒྲར་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་མ་སྤང་བའི་བྱང་
སེམས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོར་སྤངས་
པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
བཅོན་པས་སོ། །

དབྱེ་ན་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་
 རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་བྱེ་བྲག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་ཙམ་བྲད་གཉིས་ཀྱི་དང་
 སོ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་བཙུ་བྲག་པ་ལ་གནས་པ་རྒྱན་དུ་བྱུགས་པ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་སྤངས་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་
 ཞིང་། ལྷའི་སྐྱེ་བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལོན་པ་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་
 བ་རིགས་མཐུན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལོན་པ་ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་
 སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་གནས་ཙམ་སོ་ལས་གཞན་བྲད་པར་ཙན་ནམ་པ་
 གཉིས་ཡིན་རོ། །བྲད་གཉིས་པ་སྤྱིར་འོང་གི་སྒྲོར་ལ་བྱུགས་འབྲས་གཉིས་
 ལས། དང་སོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་གྱི་བྲད་སེམས་དབང་སོ་རྒྱལ་སོ་དང་རྟོན་
 སོ་དེ་གཉིས་བཙུ་བྲག་པ་གནས་པ་དང་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་ཆོས་
 ཙན། འབྲས་བྲུ་གཉིས་པ་ལ་བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བྲུ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་བཙོན་
 པའི་བྲད་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲས་གནས་ལ་ཙམ་བྲད་ཀྱི་དང་སོ་ནི།
 འདོད་ཉོན་བྲུག་པ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྲད་སེམས་
 ཆོས་ཙན། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་པ་ཡིན་རོ། །གོང་གི་འབྲས་བྲུ་དེ་འབྲལ་
 གནས་པའི་བྲད་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྲད་སེམས་སྤྱིར་འོང་
 དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤངས་ཞིང་དགུ་པ་
 མ་སྤངས་པ་ནི་ཆོས་ཙན། གཞན་པར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་སྐྱེ་
 བ་ལན་ཅིག་སྤངས་ནས་ཉེར་ལན་གྱི་སྤངས་སོ་སྤངས་པའི་ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་འོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་ལ་ཞུགས་
གནས་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་དུ་བྱང་སེམས་དད་པ་དང་མཐོང་
བས་ཐོབ་པ་དེ་དག་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་
བཙོན་པ་ན་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་
དུ་བཙོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་གངས་འཛིན་གཅིག་ཡིན། གཉིས་
པ་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི་དགུ་པ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན་ལྷ་ལས། དང་པོ་བྱང་སེམས་བར་མ་དོར་འདའ་བ་
ནི། གཞུགས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ལ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་
མ་སྤངས་པས་གཞུགས་ཀྱི་བར་སྤིད་གྲུབ་པ་ན་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཉར་
ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་སྤངས་པའི་ཞི་བ་འཐོབ་པའོ། །

སྤྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས་གཞུགས་
སུ་སྤྱེས་ཅ་མ་ན་དེ་འཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་
བ་ནི། གཞུགས་སུ་སྤྱེས་ནས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་དེ་འཐོབ་པའོ། །མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྲ་བའི་ལས་འདའ་བ་ནི། གཞུགས་སུ་
སྤྱེས་ནས་འབད་པ་ཆུང་དུས་དེ་ཐོབ་པའོ། །ལྷ་པ་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ། དེ་
ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་ནི། འཕར་བ་
དང་། ཆེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་

དུ་འཕོ་བ་སྤྱིད་ཅེར་འགྲོ་ལས་གཞན་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། རིམ་བཞིན་སྤྱི་མ་
ལ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་མ་ལ་འོག་མིན་དུ་དེ་འཕྲོ་བ་པ་དང་།
ཚངས་རིས་ནས་གནས་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། བར་གྱི་གནས་
གཞན་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་དེ་འཕྲོ་བ་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་
གཟུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་འོག་མིན་དུ་དེ་འཕྲོ་བ་
པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་སྤྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་
མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེར་སྐྱེ་
བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དབྱེ་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་དེ་འཕྲོ་བ་པ་དང་།
ནམ་ཐར་བརྒྱད་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་གོང་འཕོ་ལས་
གཞན་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། སྤྱིད་ཅེའི་
ཉོན་མོངས་དགྲའི་ས་བོན་སྤྱོད་བ་ལ་བཙོན་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །ལྷ་པ་རྩ་
བར་བསེ་རུ་ལྷ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་རང་ཉིད་གཅིག་ལུར་གནས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་།
བྱང་སེམས་གཞན་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་
ན་ཉི་ཤུའོ། །

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཤད་པ།

གསུམ་པ་དེ་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་སྒྲོམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྐྱེ་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། སྐྱེའི་དོན་ལ། རྟོན། རོ་བོ། སྒོ་རིགས་དབྱུད་པ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལས་སྐྱེ་བའི་ལུས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟོན་རིམ་གྱི་
ཞེ་ན། ཆེ་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ནི། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་།
བྱུང་མེད་འདོད་ལྟ་དང་བཅས་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ལ། སེམས་ཀྱི་རྟོན་
ནི། བསམ་གཏན་ས་རྒྱག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྱུང་སེམས་ཐབས་
མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱེར་ཞེ་
གནས་ཀྱི་སེམས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལྷག་མཐོང་གི་
ཤེས་དངོས་སྐྱེ་མི་སྤྱད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ་
ལྷག་མཐོང་ཤེས་ཚུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཉེར་བསྟོགས་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མིན་
ཏེ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་དེ་དག་མི་འཐོབ་ཅིང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་
ནས་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞེ་གནས་ཤེས་ཚུང་བའི་
སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་རོ་བོ་ལ། མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྟོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་

རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། རྫོང་། ཅེ་
མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞིའོ། །རྫོང་གི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་
དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་པའི་དོན་སྒྲོམས་པས་
གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་
སྒྲོམ་བྱུང་། ཅེ་མོའི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོང་ལ་སྒྲོས་ཏེ་གཟུང་བ་བདེན་
མེད་ལ་གསལ་སྣང་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་
པའི་སྒྲོམ་བྱུང་། བཟོད་པའི་མཆོན་ཉིད། འཇིན་པ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་
དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་། ཆོས་མཆོག་
གི་མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་བསྒྲོས་ཏེ། འཇིན་པ་བདེན་མེད་
ལ་གསལ་སྣང་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་། དེ་ཡང་སྐྱེར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོམ་པར་འབྲེལ་ཡང་། ཇི་ལྟར་རགས་པའི་རིམ་
པས་རྟོགས་བྱ་ལ་གསལ་སྣང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོ་རིགས་དབྱུང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་སྐྱོར་ལམ་འདི་དག་ཡུལ་
ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པས་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་ཐལ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་
སྐྱོར་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྣང་གི་ས་བོན་སྒྲོང་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་མིན་ཞིང་། སྐྱོད་ཏེ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མིན་གྱི།
གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་འདི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱོ

དོན་འཇིག་པའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྱུང་བ་ལམ། མ་
འབྱུང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཆོད་ཉིད་
ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་མེད་འབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་མེད་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བརྒྲེག་
ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲོ་དོན་
འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་དེའི་དོན་སྒྲི་ཤར་བའི་སྒྲོ་
ནས་འཇིག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་
པར་བཤད་པ་ནི། སྒྲོ་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེའི་དོན་སྒྲི་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དོན་
ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྒྲུར་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་
ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ནི། བྱད་པར་འཕགས་སོ། །གང་ལས་
ན། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པ་དག་གི་སྒྲོར་ལམ་ལས་སོ། །གང་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་པ་ཡི་རྩོད་སོགས་སོ། །གང་གིས་ན་དམིགས་
པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཇིག་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་
རི་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོ་ནི། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

ངག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོད་སོགས་བཞི་ཚས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་དོད་སོགས་བཞི་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རྒྱ། ཡོངས་འཛིན། རྟོག་པ། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་བྱུང་ཆོས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྲུར་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་སྣམ་ན། འདིར་སྒྲོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་བྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་བསྐྱོས་པར་མི་འགྲུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲིའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བྱུང་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ནི་བྲི་སྣང་བར་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྲུར་རོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཆུང་དུ་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཆོས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཤེན་ཏུ་འང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་

ན། དེ་དག་ནི་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ཙམ་པོ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་མིན་ལ།
མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་གཞི་བསྟན་ནས། རྩལ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྩལ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱང་ཆོས་
སྟུ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྱང་ཆོས་སྟུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པས་འཆད་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་པལ་ཆེ་བར་རྩལ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་མ་དག་པར་མདོན་པས་འཆད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་འབྲེལ་ཆེན་དང་
ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པ་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས་ངེས་པར་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་བྱང་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་ལྟན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་རྩལ་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོའི་དབྱེ་བས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོན་ཆད་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་
ཆ་ཙམ་ཡང་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་བར་སྤང་དོ། །འབྲེལ་པ་ནི། བྱང་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ངོ་

བ་ལས་སོ། གང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
 བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་འོག་ཏུ་བྱང་བ་འབྲས་བུ་བདེན་པ་བཞི་
 ཉོག་ས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རོ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱང་
 བ། དབྱེ་ན། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་དང་། དེའི་
 འོག་ཏུ་བཟོད་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་
 རྣམས་སོ། །ཁྱད་ཆོས་གང་གིས་ན་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་
 སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པ་
 གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོག་ས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་
 བྱེ་བ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་
 པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་སོགས་ལ་
 དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སུ་བལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་གསུམ་ག་ཉོག་ས་པའི་རྒྱུའི་
 རོ་བོ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྱིད་ཞི་ལས་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་རྣམས་པ་བཞི་པོ་ཅེ་
 མོའི་སྐབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དག་དང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་

ཡིས་སོ། །ངག་དོན་སྒར་དང་འདྲའོ། །དེ་དག་གི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཚས་ཐ་མ་ལྔ་པོ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་པར་
དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གི་ངོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་བའི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ལས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཙམ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། རང་གི་ཐེག་པ་བདག་མེད་ཉི་ཆེ་
བ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དང་། སྒར་བཤད་པའི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་དང་
བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ལ་ལྟན་
པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟན་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །བྱང་
ཚས་དང་པོ་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
བཟོད་པ་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱའི་སྒྲོན་ས་ཚོས་མཆོག་ཆུང་
དུ་འི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་བཟོད་པ་ཆུང་
དུ་འི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ངོད་
ཆུང་དུ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོན་ས་བྱང་ཚས་རི་ལྟར་སྤྱིད་
པ་བཞིན་བྱང་གཞི་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་སྤྱེ་བ་
ཡིན་ཅིང་། ཉན་རང་ཐབས་མི་མཁས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་

བ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དམིགས་ནམ་
མི་འདྲ་བ་བཙུ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་བཙུ་གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་
དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ནམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀྱན་
ཏུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་རིགས་རི་སྟེང་པའི་
གཉེན་པོ་ཡང་དེ་སྟེང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདྲིར་
མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ཏེ་ནམ་པར་བཟོལ་བ་ཅམ་དུ་བརྗོད་
པར་འདོད་པས་མ་སྟོས་སོ། །བདེན་བཞི་ལ་ནམ་པ་དེ་ཅམ་ཡོད་པ་མི་འཐད་
དེ། བཙུ་བྱ་གཏུ་ངེས་པར་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐེག་
དམན་ལས་ནམ་པར་གཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་
ལ་བརྟེན་ནས་ནི་དེ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སུན་
འབྱེན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་རྒྱུ་འབྱེད་ཆོས་རྟོག་
པའི་བྱེད་ཆོས། ཡོངས་འཇིག་གྱི་བྱེད་ཆོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ལ་སྒྱུ་འཛིན་མཆམས་སྒྱུར། སོ་སོའི་དོན་བཤད། བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གང་གི་སྟོན་སྟེང་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཙུ་གཉིས་སུ་
འབྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་ནམ་པའི་བྱེད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ཕྱིར་
ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡི་དང་པོ་རྩོད་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་
ཚུལ་ལ། རྩོད་འབྱེད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཐེག་
པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་པ་བཙུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་

རེ་རེ་ཞིང་སྐྱར་རྒྱ་ཡིན་པས། ཅ་བར་བྱོད་ཆུང་དུའི་མཁུག་ཏུ་སྐྱར་བ་ཡིན་
 གྲང་། འགྲེལ་པས་ཆོག་ཆོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་
 རོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དམིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་བྱོད་ལ་གསུམ་དུ་སྟེ་བ་སྐྱོད་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དུ་
 ཨུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 བ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདེན་འཛིན་
 གྱི་སྐྱེ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། ལྟག་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོད་ཆུང་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པའི་བྱོད་ཆུང་དུའི་འཛིན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱོར་བ་འགོག་ཚུལ་འདི་གཉིས་དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་
 འགྲེལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་
 གཏོགས་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱོད་
 འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་
 བྱངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་བདེན་པ་བ་དང་། དེ་འགོག་
 པའི་དགག་པ་བདེན་པ་བདག་མེད་དམིགས་ཤིང་མ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་
 བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་

ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འདར་བ་དང་། རྒྱན་འདྲ་བར་འཇུག་
 པའི་མཆན་ཉིད་དག་བདེན་པར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་འབྲིང་གི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་
 ནོ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནམ་པ་ནི་དགོ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དོན་དམ་པར་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དོ་བར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་
 པ་ནམ་པ་གསུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དོན་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་སྒྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ཅེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་
 དག་ནི། ཅེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲར་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ཟུང་
 དུའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ནམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་

དུ་བདེན་པར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འེམ་ཤེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་པས། མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་པན་ཚུན་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོས་པས་མཆན་མར་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཅེ་མོར་གྱུར་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། ཅེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་སྤར་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཟོད་པ་ཆུང་དུ་འེམ་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་རྩང་སོགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་དག་གི་

རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཅིག་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ནམ་པ་ནི། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་བ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་དམིགས་
 བ་ཅན་གྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་
 པའི་བཟོད་བ་ཆུང་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་རོ། །

འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཟུང་ན་ལས་འདས་བ་
 ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་རོ། །ནམ་པ་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་བ་ནམ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཟོད་བ་འབྲིང་
 གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་རོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་རང་དང་སྤྱིའི་
 མཆོན་ཉིད་མི་འཐད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་རོ། །ནམ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཁོ་
 ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་མཆོན་མ་ནམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མོས་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་མོས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་ཆེན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པར་གྱུར་བ་དམིགས་པ་
 དང་ནམ་པ་དང་ལྟན་པ་ནམ་པ་གསུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 ཕྱིན་ཆད་ངན་འགྱོར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཆོས་ཆེན་པོ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པའི་ཡེ་

ཤེས་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་བ་ནི། ཉིང་དེ་འཇིན་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་སྒྲར་སྒྲར་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་འཛིན་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་བསྐྱོམས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བས་བྱད་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱོམ་བྱ་ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། རང་གི་སྟོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སྦྱུན་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། རོན་དམ་པར་ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་དག་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་སྒྲན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ནས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལ་གནས་པ་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་པ་དང་། རོན་གསུམ་ཕུན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་
 པའམ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ནམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོན་དམ་པར་ཉིང་དེ་འཇིན་དུ་
 རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐབས་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་མི་
 རྟོག་པའི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་
 ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནམ་པ་གསུམ་
 མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ།
 དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩོད་པའི་ཡུལ་ནི་སྤོ་
 སྤྱོད་ཉིད་སྤང་ལ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་ཞེས་སོགས་
 གཞུང་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་
 མོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བོད་སྤང་ལ་རྩོད་ཡུལ་མེད་པས་རྩོད་ལན་འདི་
 འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྱུར་ལོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལེགས་སྒྱུར་ལ་གཞུང་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་རོན་ལོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསུམ་པོའི་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ ཉིང་འཇིན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཅེས་
 སོགས་སུ་སྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་
 པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། ཞེས་པའི་དུག་སྒྲུ་འདི་གཞུང་ལྟག་མ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་རྩོད་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའང་

ཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཐལ་བ་བྱི་མ་སོན་གནས་པའི་བྱིར་དོ། །རྒྱ་བོད་གྱི་
 བཤད་པ་བྱེད་པ་གཞན་དག་ལ་ནི་སྙིང་པོ་ཅིའང་མི་སྤང་བས་དགག་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དགོད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐུན་པར།
 དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་གཞུང་སྟག་
 མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་བརྗོད་གྱི་སྤྱར་ཁས་སྤངས་ནས། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་འདི་དག་ལ་བྱུང་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་མ་
 གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་བྱུང་པར་ཅིའང་མེད་དོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་
 ཏེ། སྤྱོད་ལམ་བརྟུ་གཉིས་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་པར་
 ཐལ། གཞུང་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱུང་པར་ཅིའང་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་
 ར་བྱོད་ཅེ་སོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞུང་ལས་དམིགས་
 རྣམ་གྱི་བྱུང་པར་བརྟུ་གཉིས་བཤད་པ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བཤད་པའང་། བ་ལང་གི་རྟ་མིན་པ་ཅེས་
 པའི་ཆོས་བརྗོད་གྱིས་སྤྱས་བ་ལང་ཆོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། བ་ལང་རྟ་མིན་པ་
 ཅེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱས་བ་ལང་ཆོས་ཅན་དུ་འཕངས་པས། སྤྱོད་
 དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་ཆོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། གཅིག་གིས་ཆོས་ཅན་དུ་
 འཕངས་པ་གཉིས་ཀ་བ་ལང་གི་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་པར་
 མེད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་དེ་གཉིས་གྱི་བརྗོད་བྱ། བྱུང་པར་ཅིའང་མེད་ཅེས་པ་
 མིན་པས་རང་ཉིད་བསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ་རྩོད་པ་
 བོ། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་བཞི་ལ་སྤྱོད་འདོགས་གཅིད་

བཤམ་སྟག་ཡིན་པས། བདེན་བཞི་རྟོག་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་ནམ་
 ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལྟ་བུར་བསྟན་དགོས་ཏེ། གཞན་
 དུ་ན་བདེན་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དམིགས་ནམ་ཡན་གར་བ་བསྟན་པར་
 འགྱུར་བས། གཞི་གང་གི་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་རི་
 ལྟར་གཙུག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདྲིར་བྱོད་ཆུང་དུ་འེ་
 དམིགས་པ་སྟོན་པ་ན། བདེན་བཞི་རྟོག་དང་། མི་རྟག་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུར་བཟོད་ནའང་། དམིགས་ནམ་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་སྟོན་
 པ་ན། བྱུང་གཞི་བདེན་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱུང་ཆོས་དམིགས་ནམ་ཁོ་ན་
 བཟོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་དམིགས་ནམ་ལྟག་མ་བདེན་བཞི་
 དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པར་དེ་དག་བདེན་བཞི་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་པའི་ལན་དང་། བྱོད་ཆུང་དུ་འེ་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་
 ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་བཟོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དག་གྱུང་བརྟེན་པར་
 འཕངས་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོར་ལམ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་
 རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་སྟོན་
 པ་ན། བདེན་བཞི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་ཏེ་བྱུང་གཞི་དང་། དམིགས་པ་
 དང་ནམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་ཆོས་སུ་བཟོད་པས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ན་ཡང་དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་རྟོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མ་
 གཏོགས་པར། དམིགས་ནམ་ལྟག་མ་ནམས་སྟོན་པའི་ཆེ་བདེན་བཞི་བྱུང་
 གཞིར་མ་བཟོད་པར་དམིགས་པ་དང་ནམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་འབའ་

ཞིག་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་རྫོད་ཆུང་དུ་འདེགས་པ་བདེན་
བཞི་དང་འབྲེལ་ཅིང་། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་བདེན་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་
པས་མིན་གྱི་བརྗོད་ཆུང་ཙམ་ཐ་དད་པར་བཟད་ལ། བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
བར་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་
པར་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེས་བ་ལང་བྱུང་ཆོས་སུ་བརྗོད་ཆོས་
ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་བ་ལང་བྱུང་གཞིར་བརྗོད་ཀྱང་བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་བ་
དང་མི་སྤྱོད་བ་མ་གཏགས་པར་འདི་དག་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་བ་ལང་ཙམ་
བརྗོད་པ་ནི་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་རིགས་པའི་དབང་ལྷག་གི་
ལུགས་ལས་འབྱུང་པའི་བྱུང་རོ། །

དེས་ན་འདིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་དེ་གཉིས་བརྗོད་ཆུང་ལ་
ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་བ་ལང་གི་སྒྲིག་པ་བརྗོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་
པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་
ཀྱི་བརྗོད་ཆུང་ཙམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་
དམིགས་རྣམ་བརྗོད་པར་བྱུང་པར་མེད་དེ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་
དང་པོ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་དང་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་སྟོན་པ་
རྣམས་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། རྫོད་ཆུང་དུ་འདེགས་པ་སྟོན་པ་ན་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
བར་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་
དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་ཆུང་ཙམ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ལ་བདེན་

བཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བ་ལང་ལ་
 བསྟོས་པའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་བ་
 ལང་གི་སྟོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལན་གཉིས་པ་ནི། ལན་
 གྱི་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆིག་ལེ་འུར་བྱས་བ་སྟེ་བ་པའི་ངོར་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་
 དད་པར་བརྗོད་ཀྱང་བྱོད་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་པར་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་
 པ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་ནམ་པར་བྱ་བ་ཤུགས་ལ་
 འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་དང་ལྷན་པ་
 བྱོད་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་ན་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པ་དང་
 དགག་པ་དང་བྲལ་བ་བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
 བར་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
 པའི་མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །འོག་མ་བྱོད་ཆེན་པོ་
 སོགས་དག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་དོན་འོག་མ་
 དག་ཅེས་ཟེར་རོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཚུང་དུའི་དམིགས་
 པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩ་ཆིག་གིས་སྦྱོར་ལམ་
 གྱི་དམིགས་ནམ་ལྷག་མའང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་ཐལ།
 སྦྱོར་ལམ་བཙུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་
 མ་ཐུན་པའི་མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་སྤྱི་
 ཕྱི་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། ཁོ་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོགས་

ཅམ་དུ་གོམ་པ་མ་དོར་རོ། །

སྤངས་བྱ་རྟོགས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་འོན་དང་།
ཆིག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང་། རྣམ་གཞག་དབྱད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སེམས་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱས་པ་དང་། གཉིས་སྤང་ཅམ་ལ་
རྟོན་པར་བྱས་པ་དང་། སྤྱ་དོན་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ལས། འདིར་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱ་དོན་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་སྤྱི་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱར་
རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཉིས་སྤང་དང་། རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་
པར་མི་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དབྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བཤད་རྟོག་པ་ཅམ་དགག་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་རོ་བོར་ལྡན་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
གྱིས་སྦྱོང་བས་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཅམ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན། སྐབས་ལྟ་བུའི་
སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
དུ་ཁས་སྤངས་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་བའི་རྩེ་
མོའི་མདོན་པར་བསྐྱས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་

བའི་ནམ་པར་ཉོག་པ་བཞི་པོ་ནམས་གྱིས་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འདི་དག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏྱེན་པར་
 བཟོད་པར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་འཇུག་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གཟུང་བར་ནམ་པར་ཉོག་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་
 སུ་བསྐྱབ་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཉོག་པ་བཞི་པོ་འདི་སྒྱུར་ལམ་ལ་ངོ་བོར་ལྟན་པ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒྱུར་
 བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་། །སྒྲིད་རང་གིས་ཉོག་པ་འདི་དག་ལ་མཐོང་སྒྲུང་དང་
 སྒྲོམ་སྒྲུངས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་།
 གཞུང་རྩ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ། མཐོང་སྒྲུང་སྒྲོམ་སྒྲུང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉོག་པ་བཞི་པོ་
 ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་ལྟན་ན། དེ་དག་ཐེག་
 ཆེན་སྒྱུར་ལམ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཐེག་
 ཆེན་སྒྱུར་ལམ་ཁེགས་ན། དེ་དག་ཁེགས་དགོས་པས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
 ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཅི་ཡང་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཉོག་པ་
 འདི་དག་དང་ཐེག་ཆེན་སྒྱུར་ལམ་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བར་
 དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་འཇིན་
 ལྟངས་མ་ཐུན་པར་ཐལ། དམིགས་ནམ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་
 ཆེན་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ཉོག་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་ཐལ།
 བདེན་འཇིན་གྱི་ཉོག་པ་དང་འཇིན་སྟངས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྒྱུར་

ལམ་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་
ནས། སྐྱར་ཡང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་རིམ་བཞིན་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་
ནི། དངོས་འགྲེལ་སྒྲིབ་ལ་དང་གིས་ཆས་པ་ཞིག་གོ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤང་བྱར་
ལྡན་པས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཞེས་སྒྲིབ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྤང་བྱ་ཡིན་
ན་དེའི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་སྤང་བྱ་ཡིན་གྱང་དེས་སྦྱོང་བའི་ཆ་
ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱིར། བྱད་ཆོས་སུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཞེ་ན།
སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་བརྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱད་
ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་སྒྲོན་སྤེལ་དེ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲིབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་
སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་
ལ་དམིགས་ནས། དགག་སྒྲིབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་
རིམ་པ་བཞིན། གཟུང་རྟོག་དང་འཇིན་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུང་
བ་ནི་ལོངས་སྦྱོང་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུར་གི་
གཟུང་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འཇིན་པ་ནི་ལོངས་སྦྱོང་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་
རིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏག་པ་གང་
ཟག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདིར། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་
གྱུར་བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟེན་པ་ཡིན་པས། དགག་རྟོག་དང་སྒྲིབ་རྟོག་
གཉིས་ཀ་བསྟན་དགོས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟན་པ་ཅུ་མ་དུ་འདོད་

བ་ལ་ནི་མ་ཆང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །སྐྱོར་བཞི་ཡང་རིམ་བཤུགས་འདིར་
 བསྟན་ཏེ་བ་བཞི་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ནམ། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་ལམ་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བར་ནམ་པར་བཞག་ནམ། ཉན་
 མོངས་པ་ནམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་དག་གྲང་མཛེས་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་
 ལམ་ཆོས་ཅན། བྱེད་འབད་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
 ལ་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། བྱེད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་མིན་པར་ཐལ། བྱེད་དེ་འཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྐྱེབ་ཡིན་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དེ་བྱང་སེམས་
 ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཉན་
 རང་སྐྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་བ་བ་
 ཡིན་ན། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཞེས་སྐྱེབ་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཞེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བ་ཁས། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་པ་དག་ག་
 རྒྱུ་གང་རུང་གི་ནམ་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་
 དེ་ལོ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་

པར་ཐལ། འཇིན་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྐབ་རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། འདིར་
བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་ལ།
དགག་རྟོག་ནི། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་འཇིན་སྤངས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་གཟུང་རྟོག་དང་འཇིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་རིམ་
བཞིན། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་ཞེན་
པ། གསུང་འཇིན་གོང་གི་འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བ། བྱུང་ཆོས་སྤྱུང་ཚུལ་
ཡང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་དག་གིས་ས་བོན་
ལྡན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མངོན་འབྱུང་ལྡན་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །ཞེས་
ཟེར་ལ། འདི་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་
རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་མིན་ནོ། ཞེས་སྒྲུབ། །ཕྱོགས་འདི་
ཡང་རྣ་བ་ལ་འབབ་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆེད་ལྷ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཇིན་སྤངས་མཐུན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དགག་
རྟོག་ཡིན་ན། དེ་དང་འཇིན་སྤངས་མཐུན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་
མེད་བདེན་པར་འཇིན་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙུག་པོ་མིན་
པར་འདོད་དགོས་པས། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་མཐར་འཇིན་གྱི་ལྷ་བ་
ཕྱོགས་གཅིག་སྤང་བྱའི་རྒྱ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། གསུང་འཇིན་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ས་

བོན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལྡན་ཞིང་། མངོན་གྱུར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྡན་པས། ཐེག་
 ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དོ། ཐེག་དམན་སྐྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མིན་
 པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་སྐྱོར་ལམ་ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཟུང་བ་དང་
 འཇིན་པའི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་འཇིན་པའི་ས་བོན་ལྡན་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་མངོན་གྱུར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་ངར་འཇིན་
 ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་འཇིན་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིན་པ་ལ་དམིགས་
 རྣམ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་དངོས། འདོད་ན། ཐེག་
 ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་ཀ་དངོས།

དེ་ནི་གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་
 འདིར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དག་ནི་
 འདིར་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟར་བས་ན་ཤེས་སྐྱེ་བ་གྱི་ཟག་བཅས་སུ་གྱུར་
 བའི་རྟོག་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཇིན་རྟོག་གཉིས་སོ།
 དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་ནི་གང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་རྟོག་ཅེ་ན། ལོ་རྒྱུ་བ་
 ཆེན་པོ་གཟུང་འཇིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་འཇིན་པའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བེམས་པོ་རྣམས་

གཟུང་བ་དང་རིག་པ་རྣམས་འཛིན་པ་ལོ། །བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་བདག་འཛིན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་བདག་
གི་བ་གཟུང་བ་ལོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་།

འཕགས་སེང་གིས་ཟུ་བཞི་དབྱེད་པ་དང་མི་འགྲིབ་པའི་སྤྱིར་མི་
འཐད་ལ། དེས་ན་འཛིན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ཡང་ཞེས་པ་དང་གང་ཟག་གོ། གཟུང་བ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་།
རྣམ་བུར་ག་ སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་འཛིན་རྟོག་ཡང་
གཉིས་ཏེ། རྩ་མ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་
པ་ལོ། །འཕགས་པས་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་འདི་དངོས་པོ་ཅ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་
རྟོག་ པར་བྱས་ནས་འདི་དང་རྣམ་བུར་གཟུང་རྟོག་མི་འགལ་ཞིང་། གཟུང་
རྟོག་ཐ་མ་ཡིན་ན་དང་པོ་འང་ཡིན་དགོས་ལ། དང་པོ་ཐ་མ་མིན་པ་འང་ཡོད་
པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས། དང་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
དང་། ཐ་མ་རྣམ་བུར་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་བཞེད་པའི་
ལུགས་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་ཚུལ་
ནི་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བསྐྱུབ་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་དང་། དགག་པའི་རྣམ་པས་
རྟོག་པ་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུངས་བ་བདེན་པར་

འཇིན་པའི་སྐྱབ་ཉོག་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་
བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་འཇིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་ཉོག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཉོག་པ་དང་། དེའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཟུང་བའི་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་ཉོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་འདིས་ལྟག་མ་ནམ་བུར་གི་ཕྱོགས་དང་། འཇིན་པ་གཉིས་ལའང་
ཉོག་ས་ཚུལ་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འདིར་བསྟན་གཟུང་ཉོག་གི་
མཆན་ཉིད། །ཤེས་སྐྱབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་
གྱུར་བའི་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་ནམ་པས་བདེན་པར་སྒྲུང་
བའི་ཉོག་པ། འདིར་བསྟན་འཇིན་ཉོག་གི་མཆན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་
དུ་གྱུར་བའི་འཇིན་པ་དེ་ཉིད། དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་ནམ་པས་བདེན་པར་
སྒྲུང་བའི་ཉོག་པ། དེ་དག་གིས་དབྱེ་བ་ནམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་རིགས་
བསྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐོང་སྒྲུང་གི་ཟག་བཅས་
སྒྲོམ་སྒྲུང་གི་ཟག་བཅས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བརྒྱད་འབྱུར་ལ། དེ་
དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དབྱུ་དབྱུ་དང་། དེ་ཡང་
ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདིར་
བསྟན་ཉོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
ལམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་སུ་འབྱུར་བའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉོག་པ་བཞི་

པོ་འདི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་གྱི། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་
ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ནི་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་
པ་སྤྱི་ཡང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ལ། གང་དག་བྱང་
སེམས་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་
པ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ནས། སྤང་ཡང་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐེག་
ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་སྤྱི་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་འདོད་
པ་དག་གིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་བྱང་
ཆོས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས། དུད་འགོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་
འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱད་པའི་འཇུ་མ་བག་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་
གི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། རང་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་
སྤངས་མེད་གྱི། རང་ཡུལ་གྱི་སྟངས་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་སྤྱད་མིགས་པའི་
ཕྱིར། བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས། བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སྤྱོད་མཐུན་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་
ཉིད་དེའི་དོན་སྟེ་འཆར་བ་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་

བདེན་སྒྲུང་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་
 འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 སྒྲུང་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱུང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
 རང་གི་སྒྲུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱུང་བ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་སྒྲུང་བ་
 དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་བྱུང་བའོ་སྟེ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྒྲུངས་མེད་ཀྱི་བྱུང་བའོ་
 སྟེ་འཛིན་པ་ཅུ་ཞེག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཡོད་པ་སྟེ་བྱུང་། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
 སྐྱོན་སྤྱད། དེ་ཉིད་བདེན་པར་བྱུང་བ་སྟེ་བྱུང་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 འདིར་བསྟན་དགག་རྟོག་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྐྱོན་སྤྱད་
 ཉན་རང་གི་སྐྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་
 སྐྱོར་ལམ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ནམ་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་བསྐྱོས་པར་མི་འགྱུར་རུ་ཞེ་
 བ། མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་པ་ནི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྒྲུང་
 ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། འོ་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་མི་དགོས་སུ་ཞེ་བ། མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་འང་ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་

ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་དག་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཐལ་བས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་མ་སྤངས་པར་འདོད་པར་ཀྱིས་ཤིག་དང་གཞན་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་
 ཟག་བཅས་ཡིན་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་དགོས་ན། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྐྱིབ་
 ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་སྤང་ཡོད་པས་བྱུང་བས་ཤེས་སྐྱིབ་
 ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་པ་དག་ཀྱང་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་འཕགས་སེང་གིས་གཟུང་འཛིན་
 ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ཟུ་བཞི་བཅིས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཟུང་རྟོག་
 ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མིན་པའི་ཟུ་ནི། གཟུགས་སོགས་བྱེའི་སྐྱེ་མཆེད་དག་
 བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །འཛིན་རྟོག་ཡིན་ལ་གཟུང་རྟོག་མིན་
 པའི་ནི། རང་གི་ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམ་སྐད་ཅིག་མ་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཛིན་རྣམ་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འཛིན་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། གཟུང་རྣམ་རྒྱུན་ལྷན་ལ་དམིགས་ནས་
 བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་བསྟོས་ནས་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་རྣམ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེ་

བའི་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི། གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུའོ། །འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་ཐུགས་པ་འདི་ལ་ཤེས་པ་
རྒྱན་ལྷན་ཞེས་སྒྲུང་བ་ནི། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སྐྱེས་ངེས་མི་ཏུས་པ་
ལ་དགོངས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཐུགས་པ་ལ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་པ་
ལ་རྟོག་པ་ཅེས་སྒྲུང་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ། གཟུང་བ་ནི། སྐད་ཅིག་
གཞན་གྱི་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཞེས་པ། དེའི་གོང་
ཏུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ནམ་པར་རིག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་ཏུ་མ་བསགས་པའི་རྒྱན་ལ་གསུངས་
པ་མ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གཞུང་གིས། འཇིན་རྟོག་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀ་
ལས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ལོ་
ཞེས། ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ནམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་
འཇིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་ནམ་པར་རིག་པ་ནི་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིང་བོ་མེད་དོ། ཞེས་དང་།
འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲོང་དག་མཆན་མོ་འདས་
ན་ནང་བར་གྱི་ཏུས་སུ་ངས་སྟོག་ཆགས་ཅེ་སྒྲུང་སྐད་འབྱེན་པ་ཐོས་སོ་ཞེས་

གསུངས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 སེང་གི་ཡན་ལག་མ་སྦྱང་བ་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གང་གསུངས་པ་མིན་
 བཤ། དེས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཁྲབ་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆོག་དེ་ནི་ཐ་སྦྱང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མིན་
 པ་དེས་དེས་ན་སྦྱང་པོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྩ་ས་
 འཛིན་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པ་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཐེག་ཆེན་
 སྐྱོར་ལམ་པ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱེད་ཏེ། དེ་ལྟ་
 བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་
 གངས་བཞིན་དུ་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སྒྲས་ཤིང་། ཅུ་བར་ཡང་རྣམ་
 རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་ཏེན་པ་ཞེས་སྒྲས་པས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་རྩ་ས་འཛིན་
 ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་ལ་ཡང་བཏགས་འཛིན་ཡོད་ཅེས་གྲང་བསྟན་པ་མིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཅོད་ལན་གོང་དུ་བྲངས་པ་འདི་དག་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་
 བྱེད་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། འཕགས་པ་ལ་མེད་དགོས་ལ། འཕགས་པ་
 ལ་ཡང་ཡོད་ན། སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དགོས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་འབྲེལ་
 གང་ཡང་མེད་པའི་བྱེད་དང་། གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་དོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་།
 ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །དེས་ན་གཞུང་གིས་
 དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མ་དག་

གིས་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་པ་དག་ནི། རི་
བླགས་སློག་རྒྱས་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས།
ཞེས་སོགས་གྱིས། རྩས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་སོ་སྐྱེའི་ཞེན་ངོ་དང་མཐུན་པར་
བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། འཕགས་
པའི་གཟིགས་ངོ་དང་མཐུན་པར་བདེན་པར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པ་
ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
དུ་འཛིན་པ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། བདག་མེད་དང་བཏགས་ཡོད་སོགས་
སྐྱབདེན་པར་སྤང་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོ་དང་མཐུན་པ་
ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅེ་ན། སོ་སྐྱེ་འགའ་ཞིག་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
ཆོས་བདག་མེད་པ་སོགས་སྐྱབདེན་པ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སྲུང་དུ་མ་ཐོང་
བ་མེད་ཅིང་། འདིར་ནི་འཕགས་པས་ཆོས་བདག་མེད་པར་མངོན་སྲུང་དུ་
གཟིགས་པ་དེའི་གཟིགས་ངོ་དང་མཐུན་པར་བདེན་པར་སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་རྗོད་པ་དེ་ལ་སྦྱང་བོ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་པ་
ལ་ཡང་། ང་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་སྐྱབདེན་པ་ཡོད་པས། རྩས་འཛིན་རྟོག་
པའང་འཕགས་པའི་གཟིགས་ངོར་མཐུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འཕགས་
པས་ང་ཐ་སྙད་པ་ཅ་མ་གཟིགས་པས། ཐ་སྙད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པའི་
ཆོ། ང་དེའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ང་བདེན་པར་གཟིགས་
པའམ། ང་རྩས་ཡོད་དུ་གཟིགས་པ་མིན་པས། ང་རྩས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་

བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ནི་འཕགས་པའི་གཟིགས་འོ་དང་མ་སྒྲུན་པར་
 བདེན་པར་སྒྲུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་
 མེད་པའོ། །འོ་ན་འདིར་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་
 ལ་བཤད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་
 ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྐྱེ་སྒྱུ་བ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བཤད་པས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་གྱི་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ངི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་ལ་དོན་
 དམ་པའི་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྫས་འཛིན་ལ་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་
 ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱས་ནས། ཡུལ་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ་
 སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་རྫས་འཛིན་རྟོག་
 པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་དེས་
 བར་བཤད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་དང་འབྲེལ་
 ཆེན་དུ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པས། འཛིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོགས་པ་
 བཀོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བཏགས་འཛིན་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་
 བར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་བཏགས་འཛིན་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྲུབ་པའི་

སློན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ། སོ་སྟེ་ལ་ཡང་ཚུས་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་
བཏགས་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་འདི་ལྟ་བུ་
རྟོགས་ལྡན་སུ་ཞིག་འགོད་པར་བྱེད། དེ་མ་ཟད་འདི་ལྟར་སྟོབས་པས་ནི།

ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཀས། སོ་སྟེ་ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཡུལ་མེད་ན་
རྟོག་པ་དེ་ཡང་མེད་པས་བྱབ་པར་ཁ་འཆམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོང་གོས་ཏེ། གཞན་
དུ་ན། སོ་སྟེ་ལ་བཏགས་འཛིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་འཛིན་རྟོག་དང་
པོའི་ནམ་གཞག་མ་བྱབ་པའི་སློན་དུ་འགྱུར་ཅེས་པའི་ཚུད་པ་འོང་དོན་མེད་
ཅིང་། ལན་གྱི་ཀྱང་བཏགས་འཛིན་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་མི་དགོས་
པས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ནམ་གཞག་ལ་མ་བྱབ་པའི་སློན་མེད་ཅེས་
ལན་འདབས་པར་རིགས་གྱི་སོ་སྟེའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མོས་པ་ཡོད་བྱེད་
ཡིན་པས་སློན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སོ་སྟེ་ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན། དེ་ལ་རྟོག་པ་འང་མེད་པས་བྱབ་ན།
སོ་སྟེ་ལ་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཞན་ཡང་ལུགས་འདི་ནི་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཉིད་གྱིས་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟག་པ་ཅེས་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་
འདིར་ཡི་གེ་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ། རྟོག་པའི་ནམ་གཞག་འདི་

དག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་གཞན་མ་མཐོང་
ངོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་གི་དོན་ལ། སྤྱི་ཉི་མཆ་མས་སྦྱར། སོ་སོའི་དོན་བཤད།
ལྡན་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅེས་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན་ལ། ཅ་བ་ནི། གཟུང་བར་རྟོག་པ། དབྱེ་གཞི།
དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
གཞིའི་རྟོན་ཅན་དང་དེའི་གཉོན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །

གཉིས་པོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲུ་དགྲུ་སྟེ་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བྱང་
གི་ཕྱང་པོ་སོགས་ཡུལ་དགྲུ་དགྲུའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། གཟུང་
པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་
རྟོན་ཅན་དང་གཉོན་པོའི་རྟོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་མ་རིག་པ་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གཉིས་པོ་རེ་
རེ་ལའང་རྣམ་པས་དགྲུ་དགྲུའོ། །ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། ངག་དོན་ནི། གཟུང་
རྟོག་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་
བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་
ཆོས་ཅན། དགྲུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་སོགས་ཡུལ་དགྲུ་ལ་རྟོག་པ་དགྲུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཆོས་ཅན། དགྲུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཕྱང་
པོ་སོགས་དགྲུ་ལ་རྟོག་པ་དགྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིན་རྟོག་མདོར་

བསྟན་ལ། ཅ་བ་ནི་རྫས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འབྲེལ་བ་ནི། གང་ཟག་
རྫས་སྲུ་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཚིག་དོན་དང་། དག་དོན་ནི། སྒྲ་མས་
རིགས་བསྐྱེའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཆོམས་
སྒྱུར་ནི། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དགྲ་དགྲར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དགྲ་པོ་སོ་
སོ་མིང་གི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གཉིས་པ་སོ་སོའི་
ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་ཉོག་རྒྱས་བཤད་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱང་པར་མིང་དང་
གཟུགས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱེད་ལས།
གཞིའི་དུས་སྲུ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལམ་གྱི་དུས་སྲུ་
མདོན་མཐོའི་རྒྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྒྲུང་དོར་མི་
ཤེས་པ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་དང་པོར་མི་གནས་པའམ་
མི་འཇུག་པ་དང་། ཟུགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དམིགས་པ་དང་ལམ་བསྐྱོམ་
པ་པོ་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་ལ་མོངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དགྲ་པོ་དེ་དག་གམ།
དེ་དག་གི་སྦྱང་གི་བདེན་པ་བཀག་པ་དག་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་གཞིའི་ཉོན་ཅན་གཟུང་བར་རྣམ་པར་ཉོག་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་
པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་ཉོག་རྒྱས་བཤད་ནི། རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཟག་པ་མེད་པའི་

ཕུང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་ཕུང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་དང་། ས་བོན་རིགས་དང་རི་
ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུ་ལ་རྒྱུ་ཕུང་གི་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཕུང་ལ་དབྱེ་ན། གཞིའི་
རྒྱུ་ཕུང་སྒོར་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་ཅམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་
དང་། ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཕུང་ཁྱད་པར་བ་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། འབྲས་
བུའི་རྒྱུ་ཕུང་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་རྒྱུ་ཕུང་སྟེ་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིན་
པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བར་རྒྱུ་ཕུང་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྒྱུ་ཕུང་སོ། །གསུམ་པ་
རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱུ་ཕུང་བར་བཤད་པ་ནི། བདག་རང་དབང་ཅན་དང་གཅིག་
ཕུར་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དང་། རྒྱ་ལས་གསོག་པ་པོའི་བདག་དང་། ཡུལ་ལ་
བལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དང་། འཁོར་བར་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་
གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་། ལམ་གྱིས་དོན་བྲས་
པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ཕུང་སྟེ་འགྱུར་བ་བདག་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་སྟེ། དེ་
ལྟར་གང་ཟག་རྫས་སྟེ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་འཛིན་པར་རྒྱུ་ཕུང་རྟོག་པ་དགུ་པོ་
རྒྱུ་ཕུང་སོ། །

བཞི་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱུ་ཕུང་བར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་
ཅམ་གྱི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། སོ་སྐྱེའི་
གདགས་གཞི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་།
འཕགས་པ་ཅམ་གྱི་གདགས་གཞི་རྒྱུ་ཕུང་པར་བྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་སྒྲོབ་

པ་དམན་འབྲིང་མཆག་གསུམ་གྱི་གདགས་གཞི་རིམ་བཞིན་མཐོང་བ་དང་།
སྒྲོམ་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པའི་གདགས་
གཞི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་རྣམས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་བྱད་པར་རྣམས་
གདགས་གཞི་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་སྒྲུང་
བ་སྤྱིས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་འདི་དག་ལམ་མདོར་བསྟན་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་སྦྱོར་
དགོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་། དེས་
པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་ལྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ཆ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་བཞི་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱད་ཆོས་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་
སྦྱར་ནི། རྩ་བར་ཆིགས་བཅད། སྒྲར་མདོ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་སྒྲར་གསུངས་ན་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་ཆུང་
འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དང་རྟོག་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བར་སྐབས་གྱི་ཆིགས་སུ་
བཅད་པས་ཡོངས་འཛིན་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་འཛིན་
ཕྱིས་བཤད་ཅིང་དེ་དག་དེའི་སྒྲར་བཤད་པ་དེའི་སྟོབས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་རྟོག་
པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཡང་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་

བས་སོ། །

ཅ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་ཟབ་
མོ་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་རང་
གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་སོགས་པོར་བས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
ནང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བཤད་ཅིང་དེ་
དག་དེའི་སྒར་བཤད་པ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་རྟོག་པ་རྩིས་བཤད་
པ་ཡང་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་བས་སོ། །ཅ་
བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་ཟབ་མོ་ལ་
སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་
བྱེད་དང་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་སོགས་པོར་བ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདུལ་
བྱའི་བསམ་པ་རྩིས་བཤད་པ་ཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། དེའི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྒྲིགས་པོར་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱི་ཡོངས་འཛིན་དག་
བཤེས་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་
སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་བས་བསམ་པ་
རྩིས་བཤད་པ་ཞིན་དུ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་བྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་
པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོངས་སྟུ་འཛིན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་བས་སོ། །བྱང་སེམས་
སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་པ་ལས་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་

པར་འཕགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་དགོ་བཤེས་དེ་ལྟ་བུས་སྲིད་ཞིར་མི་ལྟུང་བར་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པའི་ཉེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྤྱི་རི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་
པའི་ཉེན། དུ་ལ། རོན་དུ་གཉེར་བྱ། རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། སྤྱི་རི་རོན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། དབུ་
མ་པ་རང་གི་ལྷགས་བཤད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་དག རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེམས་མ་ཆགས་པ་
འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆོག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། དབྱེ་ན།
ཆོས་དང་། བསོད་སྦྱོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་དོན་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་
གསུམ་དང་། སྤོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགའ་བའོ། །མཛོད་ལས། མ་ཆགས་
འཕགས་རིགས་དེ་ལས་ནི། །གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། ཐ་མ་ལས་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་
འདི་ལ་གནས་ནས་ལས་འདི་བྱས་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྱུར།
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཛོད་ལས། གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མ་ལས།
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་སྤེ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲེང་ན་ཡོད་པ། འཕགས་ཆོས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ།

སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས། མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་རིགས་ཤེས་
བྱ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྡེ་བོ་དང་། སློབ་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཡང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལ་རིགས་
ཤེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རྣམ་རིག་པ་དག་གི་འདོད་པ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྡེ་
མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་བསམས་
ནས་སྡེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་ནི་རང་བཞིན་གནས་པའི་རིགས་དང་།
རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་ས་བོན་ནི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་
བཞེད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྡེ་མཆེད་དུག་གི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པས་ཏེ།
དེ་ནི་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཡང་དག་པ་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི།
སློན་དག་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་བཞག་ན་དེའི་
སྟེང་ན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་བཞག་ན་ནང་གི་སྡེ་མཆེད་དུག་གི་སྟེང་
ན་ཡོད་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་རིགས་འདྲ་སྤྲུང་མེད་གསར་དུ་རྒྱུན་
གྱིས་བསྐྱབས་པ་མིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་
འཕགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་འདི་མེད་

ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་
 རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་འདྲའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་དེ་ནི་གང་ལ་ལྟན་པའི་
 རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་ནུམ་ས་ས་བོན་དེའི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མཆེད་དུག་
 གི་བྱད་པར་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་པའི་
 བག་ཆགས་ཞེས་གྲུ་བྱ་ཞིང་དེ་འདྲའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གང་། ཟབ་
 པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་
 བར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉིར་ལེན་དུ་གནས་པ་ནི་ཉན་
 ཐོས་གྱི་རིགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་
 སོགས་སྟོན་པའི་ཆོས་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་
 བསྐྱེད་རུང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཤེས་བྱ་ལ།
 ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་གང་། ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉོག་ས་
 པའི་རྒྱུར་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་རིགས་ཤེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱུན་དབང་གིས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གའི་ཉོག་ས་པའི་རྒྱུར་བསྐྱུར་དུ་རུང་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཡིན་
 ལ། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་མེད་པ་ནི་རིགས་ཆད་པ་
 ཅེས་བྱའོ། །ནུམ་རིག་པ་རིགས་ཆད་མི་འདོད་དོ། ཞེས་སྐྱ་བ་དག་ནི་བབ་
 ཅོལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཆད་པ་མི་འདོད་པ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པས། མཐར་ཐུག་ཐེག་

པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཆད་པ་
ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འང་རིགས་ཆད་འདོད་
དགོས་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་ཆད་འདོད་པ་དང་། རིགས་ཆད་མི་
འདོད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ།
ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་
ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་བའི་
རིགས་ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་གཉིས་པ་དབྱུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རིགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་
གྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཉིད་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གང་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྒྱལ་བས། རང་གི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་
རེ་ཤིག་ངེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ངེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
དེ། རེ་ཤིག་བདག་མེད་སྤྱད་དང་གཉིས་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་ནི།
རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྟོག་བས། རང་
གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་
པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

དེ་རྒྱུན་དང་མཐད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གཤི་རྟོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་ནི་མ་ངེས་
པའི་རིགས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་རིགས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ནི། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསགས་པའི་རྒྱུན་
གྱིས་བཞག་པའི་མ་འོངས་པ་ན་གཟུགས་སྐྱུ་ཕུན་ཆོག་པ་འགྱུར་བའི་ས་བོན་
རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
གྱིས་ནམ་པར་དག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སློབ་བྱུང་གྱི་དེ་མ་དང་
བྲལ་བར་བྱས་ནས་དེ་མ་མ་ལུས་པས་དག་པར་གྱུར་པ་ན་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་
དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱས་པ་
མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཤིང་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་
གྱི་ལྟ་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་འོངས་སློབ་རྟོགས་སྐྱུ་དང་། དེའི་བདག་
རྒྱུན་ལས་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་
ཅད་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱིས་རིགས་
གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་སྐྱུ་བ་ནི་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་གཟུགས་
སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྟེ། རིགས་

འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱེ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་
 གྱང་ཡོད་དེ། རྩི་བཅས་ཀྱི་སེམས་འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་གྱང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པས་རིགས་སུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སྒྲ་བ་དང་། རྒྱས་འགྱུར་ཀྱི་རིགས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་
 ཅིང་། དེའང་རིགས་དངོས་མིན་པར་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་
 མཐེན་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པར་སྐབས་སུ་ཕྱི་དག་ཏུ་ལན་མང་དུ་སྒྲས་པས་
 སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་
 ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་
 དེས་བརྒྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་མེ་སྤང་བར། རྣམ་རིག་པས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་སྒྲས་པ་འགོག་པའི་སྐབས་
 སུ་ད་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་ཀྱི་
 རིགས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དགག་པ་བརྗོད་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སེམས་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་དེ་ཉིད་སྒོ་བྱར་ཀྱི་རྩི་མས་དག་པ་ན་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འདུས་བྱས་ཡོད་དོ། ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་
 དགག་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པས་འདི་ཉིས་པ་དུ་མའི་གནས་སོ། །ལྷས་ཅན་
 ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྱང་མའི་ཅི་དང་འདྲ། ཞེས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་

པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
འདི་ནི་དྲི་བཅས་ཀྱི་ཁམས་ཅམ་མཆོན་པའི་དཔེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས།
དྲི་བཅས་ཀྱི་ཁམས་ཅམ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བས། ཆོས་
ཉིད་དྲི་བཅས་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དྲི་
མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོས་དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དྲི་བཅས་
དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་བྱེད་པས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། རྟེན་བྱེད་
པས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། དང་པོའི་དོན་ནི། རང་
བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་ནམ་དག་འདི་ཡོད་ན། དྲི་མ་སེམས་རྒྱད་སྟོ་བྱར་བར་འགྱུར་
བས། དེ་འབྲལ་བར་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་འཐད་ལ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་ནམ་དག་མེད་ན་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པས། དེ་སེམས་རྒྱད་ལ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅིང་།
དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྐྱབ་པའི་
རྒྱར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་བྱེད་པས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་
ཡོད་ན་རྒྱང་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པས་གོ་སྐབས་འབྱེད་ལ། མེད་
ན་མི་འབྱེད་པས་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་

ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡོད་ན། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་གནས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། མེད་ན་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་རང་
བཞིན་གནས་རིགས་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། ས་
ནི་ཚུ་ལ་ཚུ་རྒྱང་ལ། །རྒྱང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་ས་ཚུ་དག་
དང་ནི། །རྒྱང་གི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྤང་པོ་ཁམས་དབང་
རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་ལ་
བཞིན་མིན། །ཡིད་བྱེད་དམ་པ་རབ་ཏུ་གནས། །ཚུ་ལ་བཞིན་མིན་ན་ཡིད་བྱེད་
ནི། །སེམས་གྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་
རིགས་གྱི་དོན་མདོ་ཅམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་གི་དོན་ལ། རིགས་གྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། དེ་
ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྐྱར་ནི། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རི་སྐད་
བཤད་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་སྦྱོར་
ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འཆད་ཅིང་དེ་ཡང་རྟེན་ལ་རག་ལས་ཐོག་མར་སྐྱབ་
པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རིགས་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། འགྲེལ་བ་བཤད་པས་ཤེས་སྤྲོད། །

འགྲེལ་བ་ལ་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་
བཤད་པ། གྲངས་ངེས་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྟེན་ཆོས་ཉིད་རིགས་སུ་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲང་སེམས་གྱི་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་སེལ་

བ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོན་མ་
 བསལ་བར་ཡོན་ཏན་མི་འཐོབ་པས། དང་པོར་སྐྱོན་སེལ་ཚུལ་འཆད་ཅིང་དེ་
 ལ་ཡང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་སེལ་མི་རུས་པས་གཉིན་པོ་སྒྲར་
 བཤད་ལ། གཉིན་པོ་ཡང་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 སྒྲར་སྐྱེས་ནས་ས་བོན་སྤོང་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བྱིས་སྐྱེ་
 ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲར་སྤོང་ཞིང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་
 བྱིས་སྤོང་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་རེ་ཤིག་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་
 འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་གོ། གཉིན་པོ་བསྟན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
 གཉིན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། གཉིན་པོ་དེ་དག་སྐྱེས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྤོང་ན། ཀུན་པོ་སྒྲར་ནང་དུ་
 མི་ལྡོག་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་བ་དང་སྒྲོ་པར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་
 ལྟར་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དགག་པ་
 དག་དུས་མཉམ་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། རོ་སྐལ་གྱི་མི་མཐུན་
 སྟོགས་འགག་པ་དུས་མཉམ་སོ། །དེ་ལྟར་གཉིན་པོ་དང་སྤོང་ཚུལ་བཤད་
 བས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤངས་པའི་རོ་བོ་བཤད་པ་ནི། སྤང་གཉིན་དེ་དག་བདེན་
 པར་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ལྷན་པ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་བསལ་ནས་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་

རང་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པར་དམན་པའི་གང་ཟག་ལས་
མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མི་འཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་། སྒྲིན་
པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པས་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་འཐོབ་པོ། །

དེ་འཐོབ་པ་ན་གཞན་དོན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱེད་རུས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་
གཞན་དོན་གྱི་སྐྱབ་པ་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་ཕུན་
ཆོགས་མངོན་དུ་སོང་བ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་གཞན་དོན་ཕུན་ཆོགས་འབྱུང་
དགོས་པས་དང་པོར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་གཞུག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ལྗེ་མ་པོར་དགོངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
དགོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་སྐྱབ་པ་འཆད་དོ། །

འདྲིར་ལྗེ་མ་དགོངས་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གཞུག་པ་ལ་ལྗེ་མ་པོར་
དགོངས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་བདེན་
པར་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཆན་ཉིད་ལ་ལྗེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི།
སེམས་ཅམ་པ་དག་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདྲིར་
ནི་དགོངས་པ་ངེས་འབྱེད་སོགས་སུ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་

མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཟུང་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདིར་
 མདོན་པ་ལས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་འདོད་
 ཏོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཆོས་ཁས་ལེན་པ་མི་གོ་བས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པར་གསལ་
 བར་བྱས་སོ། །གཉིན་པོ་ལ་ལྗེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་ཏེ།
 དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟམས་པའི་གཉིན་
 པོར་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ང་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་
 གཟིགས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་པ་གསུམ་ནི། རྒྱ་
 ཆོག་གས་གཉིས། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྱ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པའོ། །དོན་
 གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། ལས་དང་སྤྱིད་པ་སྤང་བུ་ཞིང་། །སྦྱོར་བའི་རྣམ་
 ཞེས་མཆོག་འཛིན་གཉིས། །སྦྱེ་མཆེད་ཡུལ་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་
 དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་དགོངས་ནས། བ་དང་མ་ནི་བསད་བུ་
 ཞིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདེ་
 བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་སློན་ལམ་བཟུང་བ་ཅམ་གྱི་དེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་
 མཆོག་འཛིན་གྱི་གཉིན་པོར། སྦྱིན་པ་ལ་སྤྲད་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱུགས་
 པ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱུར་བ་ལ་ལྗེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་
 རྣམས་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སློན་བྱེད་དུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་
 པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཞེས། །སྦྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་

བས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྙིང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་དོ། །དེ་མེད་པ་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས།
 ཞེས་པས། ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་སོགས་ལས་སྤྱན་ཅི་
 ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། ཞེས་པས་མི་རྟག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་ལ། ཡུན་རིང་པོར་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་པས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས། ཞེས་པས་སྙིང་རྩེ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉིང་
 དེ་འཇིན་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲིམ་ཞིང་། སྙིང་རྩེས་གཞན་དོན་ལ་འབད་ན་བྱང་
 ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་ཅེས་པའོ། །དེ་མང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལྡེམ་པོའི་ངག་
 གམ། སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པ་གསུངས་པ་ནི་ལྡེམ་དགོངས་ཡིན་ལ། དགོངས་
 གཞི་གཙུག་པོར་གྱུར་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དགོངས་པ་ཅན་ལ་
 ལྡེམ་དགོངས་ཀྱིས་བྱུང་ལ། ལྡེམ་དགོངས་ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་བྱུང་
 སྟེ། སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་གཞི་ཡིད་བསམ་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྤྱན་ཚོགས་ལས་དེའི་
 འོག་ཏུ་འཁོར་བ་རིམ་བུར་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་སྤྱན་གྱིས་བྱུང་པར་གཞན་
 གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་སྐྱུ་བ་པ་བཙུ་
 གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་པ་
 བཙུ་གསུམ་པོ་འདིར་གྱངས་ངེས་ཏེ། འདིས་གྲང་རྣམ་མཁུན་དོན་དུ་གཉིར་
 བའི་སྐྱེས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལས་ནི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙུ་

བོར་གྱུར་བས་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་རིགས་སད་པའི་སྒྲོམ་གྱུར་གི་
གནས་སྐབས་མིན་པས་འདིར་མ་སྒྲོམ་སོ། །འགྲེལ་བཀུར་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལ་
ངག་དོན་སོ་སོར་འགོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། རྟོན་ཆོས་བཙུ་
གསུམ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་གྱུར་གི་
རྟོགས་པ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་སོགས་སོ། །སྒྲུང་བཤད་གོ་རིམ་ལ་
དཔགས་ཏེ་དགོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཙུ་གསུམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཞེས་བསྟན་
ཏེ། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཀུར་འདི་རྟོན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའི་
འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་དོན་སྦྱར་འཆད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚེད་པ་སྒྲུང་པ་ལ། ཚེད་པ་དགོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲུ་འགྲེལ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་
པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་སྒྲན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ན། འོ་ན་ནི་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་
ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་སྟུང་པའི་སྦྱོ་བོ་སྦྱོ་གྲོས་དམན་
པའི་ངོར་དོགས་པ་བསྐྱུ་བར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཚ་བ་ནི།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་དུ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པར་
 དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། རྒྱུ་འཁྱོལ་ནས་རིགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལན་
 དང་། ཉེན་གྱི་སྒྲོལ་ནས་རིགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་
 ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཅམ་དང་། བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་གང་ཟག་གང་ལ་རྟོགས་པ་དེ་དག་གནས་དམིགས་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་
 རོ་ཐོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒྲོལ་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་
 ལྟར་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་ཇེ་བཙུན་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་ཏུ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་
 བའི་སྒྲོལ་མེད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་ཆོས་སོ་སོའི་རྒྱ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོ་
 ལས་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གང་ཟག་དག་ཇི་ལྟར་

ཞེས་པ་དཔེ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་ནམ་པར་མ་
 བཏྲགས་པ་སྟེ། ཉི་མི་སྒྲུང་བ་ལས། རི་ལྷ་ར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་
 ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱར་འདི་ལྷ་ར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན། འདིར་
 ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའང་དཔེ་སྟོན་བྱེད་དུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་དང་དོན་གཅིག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་
 རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་དོ། ཞེས་
 པའི་རྩོད་པའི་ལན་འདེབས་པ་ན། རིགས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་རུང་བ་དཔེར་བརྗོད་དུ་བྱས་ནས་དོན་
 རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལན་དུ་སྟེ། དེར་མ་ཟད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་
 འཕགས་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཆོས་ཉོག་ས་པའི་རྒྱའི་ངོ་བོ་ནམ་པར་འཛོག་
 པའི་སྟོན་མ་ཞེས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པའི་ཉོག་ས་
 པས་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་སྦྱས་པ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཉོག་ས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱས་པ་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་བྱེད་པའི་སྟོ་
 ནས་རིགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ལ་བཏེན་པའི་ལན་རྩ་
 བས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་མའི་སྟོན་མ་ལན་གདབ་ཚུལ་འགྲེལ་བས་
 ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཆམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་སྦྲ་ཆོས་
 ཉིད་དེ་གོ་སྦྲ་བར་བྱ་བའི་དོན་འཛོག་ཉན་པའི་དངགས་སམ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ལན་

གཞན་དུ་གསུངས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་ཏུ་འདྲ་ཡང་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེར་
འདྲ་ཡང་། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་
ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཡི་དབྱེ་བ་རིགས་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ནི། དཔེར་ན་འཇིམ་པའི་སྤང་པོ་གཅིག་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་
ཅིང་མེ་ལྷུ་གཅིག་གི་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཅིག་
ཀྱང་བརྟེན་པ་སྤྲང་ཅི་དང་མི་ཁར་ལ་སོགས་པ་སྤྲག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་།
དེའི་སྒྲོན་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་རིགས་ཐ་དད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །ངག་དོན་ཅ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཤམ་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། ཇི་
སྐད་ཅེས་སོགས། ཅ་བ་ནི། དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པ་བཤམ་
པས་ཤེས་སྤྲོ། །འགྲེལ་པ་ལ་ཆོག་དོན་བཤམ་པ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་སོ་སོར་བཤམ་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱན་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་
པར་བསྟན་པ་གངས་ངེས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་རེ་ཤིག་དང་པོར་དགོ་བ་དང་།

མི་དག་པ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དག་སྒྲིང་གི་ཚུ་ལ་
 ཉིད་དང་། མྱོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་
 ལས་ལ་སོགས་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྦྱིར་དམིགས་ནས་རིམ་
 བཞིན་དུ་སྒྲུང་བྱ་དང་། རོར་བྱ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དབྱེ་བ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་བྱེ་ནས་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་དོ། །འདི་ལྟར་གྲངས་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
 དང་འབྲེལ་པའི་སྤང་པོ་ལྷས་བསྐྱུས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
 འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དམན་པ་དང་། བྱི་མ་ཞི་གནས་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་
 གཙོད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མིན་ཞིང་། རྟན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་ནི་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་སྒྲོ་
 འདོགས་གཙོད་པའི་གཞི་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་པ་འདོད་པའི་
 ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་བསྟོས་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་དོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་
 བཅད་པ་འབྲས་བུ་ཡང་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་

བའི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་ཏན་དང་། ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་སྟོབས་བརྩ་
སོགས་ནི་ཐུན་མོངས་ཡིན་པའི་ཡིན་ཏན་ཡིན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་
བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན།
ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གོང་དུ་བཤད་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་གོ་རིམ་ཀྱི་དམིགས་པས་ནའོ། །

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་རྣམ་པ་བརྩ་
གཅིག་གོ། །བྱིད་ལ་དགེ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཡོད་པས་
སོ། །གཞན་དག་གཞུང་འདི་དོན་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་
མདོར་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་འདི་རྒྱུ་ལ་
དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དེའི་འགྲེལ་པ་གང་ཡིན་སྟོས་
ཞིག ཅ་འགྲེལ་ཀྱན་ལ་ངག་དོན་ནི། དགེ་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐབ་
པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེས་སྒྲུང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བ་སོགས་སུ་
དཔྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་
བཤད་པ་དང་། རིགས་དང་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བར། རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་བརྒྱུད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲུངས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི། འགྲེལ་

ཆེན་ལས། གང་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏྲག་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་
 ཏྲག་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་ནས་གོང་དུ་ནམ་པར་
 དག་པ་བྱུང་པར་དུ་འགྲོ་བ་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་
 བློ། ནམ་རིག་པས་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 སྒྲར་རྗེ་མ་དང་བཅས་པ་ལ། བྱིས་ལམ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱི་རྗེ་མས་དག་པ་གོང་
 ནས་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་སྟེ། རྗེ་བཅས་སུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་བཅས་དེ་
 ཉིད་དུ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་རྗེ་བཅས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་དེར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་སྐབས་དེ་གནས་ལུགས་སུ་འགྱུར་
 བས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅམ་
 པས་སྒྲོན་སྒྲུང་བ་འགོག་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་
 མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞེན་དུ་དག་པར་འདོད། ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟར་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་སྟོགས་
 མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་
 པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་
 སྟོགས་ཀྱི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུངས་པ་མེད་པས་སྟོགས་གཅིག་པའི་དག་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི། ལུ་དང་

གསེར་གྱི་ངོ་པོ་བསལ་ནས་དག་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་དག་རྟོག་མ་དང་ངི་
 མ་སལ་བ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་གྱི་ངོ་པོ་བདེན་
 པར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་སྦྱོང་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
 ངི་མ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ངི་མ་སྦྱངས་པའི་དག་
 པར་བྱེད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་པའི་ངི་མ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ནས་
 དེའི་དུལ་ཅན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མ་ཐུན་
 རྩོགས་ངི་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། བྱ་བྱེད་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བྱེད་པར་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འཇིན་མེད། ཅེས་དག་གི་ཁས་
 གཏུངས་པ་དང་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བ་དེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་ལ་བདེན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཆོས་ཉིད་
 ལ་སྒྲིབ་པའི་ངི་མ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མི་མ་ཐུན་པ་
 དང་གཉེན་པོའི་རྩོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངི་མ་
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 སྒྲིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པར་སོན་གནས་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་
 དག་པ་རྩོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སྒྲོ་བྱར་
 ངི་བྲལ་གྱི་དག་པ་མི་སྤིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

དབུ་མ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་པས། བྲིད་གྱི་
 བྱོགས་ལྟར་ན། རབ་འབྱོར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་དམིགས་
 པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་
 རྩོལ་ཡིན་པར་བརྗོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྐྱ་
 མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ནམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་
 ནི། བྲིད་ལྟར་ནའང་། ནམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་
 པས། དེ་ལ་དེ་མ་དག་པ་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་སྒྲར་བཤད་པ་ནམས་མཚུངས་
 སམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་བོས་དོན་དམ་དཔྱེད་བྲིད་གྱི་རིགས་པས་
 དཔྱད་པ་ན་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དམིགས་པར་ཁས་སྤངས་གྱི། དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཙམ་དམིགས་པར་
 ཁས་མ་སྤངས་ལ། དེ་འདྲའི་དངོས་མེད་དེ་ཡང་ཡང་དག་ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་ཡོད་པ་
 ཡིན་པར་བརྗོད་གྱི། བྲིད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པའི་སྒྲོ་ལ་ཀྱན་རྩོལ་འདི་
 དག་བདེན་པར་སྤང་བ་རིམ་གྱིས་དག་ནས། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་དེ་
 ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱན་རྩོལ་འདི་དག་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་
 རྟོགས་པ་རྗེ་ཆེར་འགྱུར་བ་ནི། ནམ་པར་དག་པ་བྲིད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཀྲལ་ལན་འདི་དག་ནི་དོན་ལ་སྒྲར་གཞན་

དག་གིས་ཕྱོགས་ཅམ་མ་མཐོང་བར་སྒྲུབ་བས། ཁོ་ལོ་འབའ་ཞིག་འདི་ལྟར་
 དུ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ལ་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་ཐུགས་རང་པར་
 མཛོད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་བཞིན་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་
 ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དགག་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དང་
 ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། རིགས་དང་དམིགས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཏོ། །

ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གཉིར་བྱ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས། གངས་
 དང་། གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 མཆོན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་དགོས་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་
 བ། སེམས་ཆེན་པོ། སློང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོ་
 རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་འདིས་རང་ཉིད་
 སེམས་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ནི། འཁོར་

བའི་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། སྡེ་ཆེན་པོ་ནི་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་གང་
 ཟག་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་སུ་བྱ་བ་ཅི་རིགས་པའམ། མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའོ། །ས་
 མཆམས་ནི། འདི་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་
 སུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་པ་ཆེན་
 པོ་ལས་དང་པོ་པ་དང་། མོས་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་ནའང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གྲང་འབྱུང་བ་དང་། ཉི་མེ་སྒྲུང་
 བར་ཡང་། སེམས་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བཤད་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་པ་
 རོལ་གྱི་སྡེ་གཞོམ་པར་འདོད་པ་དང་། །མི་མཐུན་སྤྱོགས་ཀྱི་དབྱ་གཞོམ་པ་
 དང་། ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པར་བྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་།
 རང་ཉིད་འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་
 གི་དོན་དུ་གཡུལ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་གྲང་མི་མཐུན་
 སྤྱོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
 དང་། དེའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་
 པོ་འདི་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་གསུམ་པོ་འདིར་གྲངས་ངེས་ལ། དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་

པས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་
ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཐོབ་དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་
བསྟན་ལ། སྤང་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤང་དགོས་པས། དེའི་
འོག་ཏུ་རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དམིགས་
པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙུ་བ་ནི། ཞེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
འདིའོ། །གང་གིས་ན། རང་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱིའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཆེན་
པོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་
དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་བ་ཆེན་པོ་
དང་གསུམ་པའོ། །འགྲེལ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་
ལྡན་པས་སོ། །དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་མཆོག་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་བ་ཆེན་
པོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་
གཉེར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་འོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་
པའི་མཆན་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཅོམ་ཞིང་།
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་བཙོན་པའི་བྱ་བ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
གནས་ཅོམ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ནམས་
ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བསྒྲགས། ཞེས་སོ། །

གོ་སྐྱབ་བཤད་པ།

དབྱེ་ན་བཞི་ལས། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
སྤྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསམས་པས་གོ་དགོས་པའི་བྱ་བ། མ་མཐའ་
ཆོགས་ལམ་ནས་ཡོད། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། རྒྱུའམ་འབྲས་བུའི་
ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙོན་འབྲས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་དངོས་སུ་གཞོན་
པའི་བྱ་བ། མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བློད་ནས་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་
གི་རྟོགས་བསྐྱེས་པས་སོ། །ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཟག་བ་མེད་པའི་
ཆོགས་གཉིས་གྱི་དབྱུང་དངོས་སུ་གསོག་པའི་བྱ་བ། མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དངོས་
སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་པས། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དངོས་སུ་
གསོག་པའི་བྱ་བ་མ་མཐའ་དེ་ནས་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོགས་སྐྱབ་གྱིས་
བསག་བྱའི་ཆོགས་ནི་གཙུག་པོར་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་

པའི་ལམ་དང་། ཞེས་སྒྲོར་ལམ་མ་སྒྲོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་སུ་གསོག་པའི་
 བྱ་བ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་པས། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་
 པ་ནི་བཅེ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོར་བའི་
 རང་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་། བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ།
 སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱི་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་འབྱུང་སྐྱབ་
 པའི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་མཐུན་ནམ་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་རུང་དུ་དེ་
 མ་ཐག་དེས་པར་འབྱེན་པའི་བྱ་བ། ས་མཆོམས་ས་བརྩུ་བ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ལ།
 ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱེད་དག་ཁྱད་པར་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་འབྱུང་བས་ས་
 བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། ཁྱད་པར་ལམ་ནི་དག་ས་ཅམ་མིན་ཀྱི་
 ས་བརྩུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། དོ་རྩེ་ལྷ་
 བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་བཞིར་
 དེས་ཞེ་ན། སྒྲོར་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བསམ་སྒྲོར་
 གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། སྒྲོར་པ་ལའང་། སྒྲོར་བ་ཅམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
 སུ་ངེས་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་ལའང་རྒྱ་གསོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་
 སྒྲོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གོ་རིམ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
 དམག་དཔོན་དག་ཐོག་མར་རང་ཉིད་གོ་བགོས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཚོམ། དེའི་འོག་ཏུ་དབྱུང་གསོག་། དེའི་འོག་ཏུ་གཡུལ་
 སྒྲུད་དེ། ས་རོལ་ཀྱི་སྒྲེ་བཅོམ་ནས་ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་
 འདིའི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། དེ་བས་མཆམས་སྐྱར་བ་དང་། དེའི་
ལན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་
གཞི། དབྱེ་བ། ས་མཆམས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ནི་སྒྱུར་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་
དེ་འདྲའི་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་རྣམ་པ་ཀྱན་
མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། མཛོན་པར་
རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་རྟོན་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་
བ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟོའོ། །དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའམ།
སྒྱུར་བས་པར་བྱིན་དུག་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྒྲ་རབས་པ་དག །སྒྱུའི་སྐྱབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཅེས་པའི་ཐ་
སྟོན་བྱེད་དེ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཆོགས་
དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་ས་མཆམས་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཞི་
གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་མཆམས་དང་སྐྱར་ན། མ་མཐའ་རྒྱད་པས་སྒྱུར་
བ། ཆོགས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་མ་མཐའ་
དངོས་སུ་སྒྱུར་བའི་མོས་སྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཆན་
ཉིད་འཇུག་པ་དང་། མཛོན་དུ་སྒྱུར་བ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་དང་། མཐོང་བ་
དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཆོགས་དང་ས་བཅུ་

པའི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་གྱིས། གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་
པ་དང་། དངོས་སུ་སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་ཆོགས་དང་མོས་པ་སྒྲོད་པའི་སས་
བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། བཙེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུངས་
གྱི་བར་ནི་མངོན་དུ་སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་གྱི་
སྐྱབ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རང་བཞིན་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། གཉེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། ངེས་
པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་
དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་བསྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཆོགས་དང་།
ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཡང་རྩ་བར་སྐྱབ་པའི་དཔྱད་བ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས།
དབྱེ་གཞི་དང་། ས་མཆོམས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱངས་
པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྤྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ལས། གོ་སྐྱབ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་
ནི། བཞི་པོ་དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་བསམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ཀྱིས་དང་པོ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གསུངས་པ། ཅ་བ་ནི། སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་དེ་དག་ནམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིས་གོ་ཆ་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ་དྲུག་
ཆོན་དྲུག་གི་མདོ་རི་ལྟ་བཞིན་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ་
དང་། དྲུག་ཏུ་བསྐྱས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
དེའི་ངོ་བོ་སྦྱིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་བ་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། སྦྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྙན་པར་སྦྱོ་བ་ཉིད་བཟོད་པ་བཟོད་
པ་དང་། འདུན་པ་སྦྱེད་པ་བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་
པའི་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་བསྦྱོ་བ་བསམ་གཏན་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་མི་
དམིགས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དྲུག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསམ་
པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་བྲབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་གོ་ཆ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་
ནི། དེ་བཞིན་དུ་པར་སྦྱིན་དྲུག་ལྟར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱང་བར་བྱེད། བཟོད་
པ་རྫོགས་པར་བྱེད། བཙོན་འགྲུས་ཚོམ། བསམ་གཏན་སྐྱབ། ཤེས་རབ་
སྟོམ་པར་བྱེད་པར་གོ་བགོས་པ་དྲུག་དྲུག་གོ། །དེ་དག་གི་སྦྱིན་པ་ནི་དེ་དག་
ལ་གཞན་འགོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་
བསྐྱས་པས་ན་དྲུག་ཆོན་དྲུག་གི་ནམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཡིན་མོད་ཀྱི། གོ་

ཆའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱར་རུང་སྟེ་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་ནས། ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བར་དྲུག་སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པའི་ཤེས་རབ་ནས།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དྲུག་ཤེས་རབ་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ།
དག་དོན་ནི། ཆོགས་ལམ་པའི་གོ་ཆ་ཆོས་ཅན། གོ་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། བར་སྦྱིན་
རེ་རེ་ཡང་བར་སྦྱིན་དྲུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གོ་བགོས་པའི་བསམ་
པའི་བཙོན་འགྲུས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འཇུག་སྐྱབ་བཤམ་པ།

གཉིས་པ་འཇུག་སྐྱབ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་
སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། བསམ་གཏན་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་
དང་། ཞར་བ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་
སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དགའའོ། །དགའ་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་ཐམས་ཅད་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་ཡང་ཆོགས་
གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ཞེ་ལྷག་གཉིས་ལས། ཞེ་གནས་
ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དྲུག་ དང་།
ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ། མཐོང་བ་དང་། བསྒྲོམ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དང་། བྱང་

པར་གྱི་ལམ་དང་། ཆོགས་གཉིས་གསོག་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཆད་མེད་པ་བཞི་
 དང་། དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་བ་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། རོ་བོ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་བས་ཡང་དག་
 པར་གནས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་བྱ་བ་ནིའོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་སྐྱབ་
 ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྒྲོར་བས་གཞོན་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་
 ལམ་རྫོང་ཆོས་ཅན། འཇུག་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་ཉིད་དགོད་དོ། །གཉིས་པ་
 རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་
 དང་། ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་ནི། གང་གིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་
 དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་
 བ་སྐྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། སྒྲོར་བའི་མཐའ་དང་། སྒྲོར་བའི་མཐའི་
 འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་
 བྱེད་གང་གིས་ས་འོག་མ་རྣམས་རགས་པ་དང་། ས་གོང་མ་རྣམས་ཞི་བའི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་འདྲེས་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་དབང་དུ་

བྱས་ཀྱི། གཞུགས་ཁམས་སུ་སེམས་ལོང་མེད་པར་སེམས་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་
གནས་པར་འབྱུང་བས་བསམ་བྱུང་མེད་ལ། གཞུགས་མེད་ན་སྤྱོད་མེད་པས་
ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གཞུགས་ཁམས་ན་བསམ་བྱུང་
མེད་པས་སོ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་
བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་ཞི་རིགས་ཀྱི་མཆན་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་
ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱོམ་བྱུང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་
སྤྱོང་བའི་ལམ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སྤྱོང་ཞིང་། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་
བྲལ་བ་འཐོབ་པོ། བཞི་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དེ་གསུམ་སྤྱངས་
པའི་དགའ་བདེ་ཆུང་དུ་ལ་རེག་ཅིང་། ཉོན་མོངས་འབྱིང་གསུམ་སྤྱོང་བའི་
སྤྱོང་བའི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཀྱན་
སྤངས་སམ་སྟམ་པའི་རྟོག་པ་འབྱུང་བས་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་པའི་མཆན་
མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཡིའོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དཔྱེད་པན་
ཆུང་བད་སྤངས་པར་ཤེས་ནས། ཆུང་དུ་གསུམ་སྤྱོང་བའི་གཉིན་པོ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། གོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་གཉིས་ནི། སྤྱོང་བའི་ལམ་མོ། ལྔ་པ་ནི། བྱེད་པར་ལམ་དང་བདུན་པ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་མོ། །དང་པོ་དྲུག་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་དོ་ཐོ་ལ། མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཉིས་
 ལས་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཡན་ལག་གི་སྟོ་
 རྣམ་འོག་ས་ལས་འདའ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 བ། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་མཆན་ཉིད། སྟེ་བ་གཞན་དུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་
 གཏན་བསྟོམ་པའི་རྣམ་སྟྱེན། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་བ། དེ་ཡང་
 ཆངས་རིས་རྣམ་འོག་མིན་པར་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟེས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་སོ། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་གྱི་མཆན་ཉིད། དམིགས་
 པའི་སྟོ་རྣམ་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་བ། འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་གཟུགས་མེད་གྱི་མཆན་ཉིད་སྒྲ་མས་འགྲོ་
 ཞིང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྟེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེས་ཐོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་
 སོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ནི། ས་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་
 བལྟ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པས་འདའ་བ་མེད་ལ། འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་
 པ་རྣམས་ལས་རིས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་
 པར། ཡན་ལག་གི་འདའ་ཞེས་བྱ་བྱིང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི། ཞི་གནས་
 སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱི། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་
 སྟོ་རྣམ་རིས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་པས་འདའ་ཞེས་བྱ་འོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་འོ། །དེ་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ནི། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་
 དཔྱེད་གང་རུང་གིས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྟེ་

བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །སྒྲིག་པས་
དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། འདི་
ལ་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དང་། །བྱང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྟོག་དཔྱད་
གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་
དཔྱད་པ་ཅམ་དང་ལྡན་པའོ། །འདིའི་ཡན་ལག་ལྡེའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་
རགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་
ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པས་ཡན་ལག་རགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་མ་བྲལ་
གྱི་བྲེ་བྲག་གིས། ཅམ་བྱད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་ལ། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས། ཡན་
ལག་རྣམས་ནི་རང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་པར་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་
སྤྱིར། ཅམ་བྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྟོམས་འཇུག་
ནི། ནད་རབ་ཏུ་བྲངས་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱད་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་གང་ཞིག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་
ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
པ་གང་ཞིག །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་
པ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་
ཡོངས་སུ་དག་པས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་

སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཆོར་བ་བཏང་
 ལྷོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་། རྒྱུ་ཏུ་འོ། །དང་པོ་ནི།
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་རྣམ་འཆེ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་
 གིས་ཐོབ་པ་བྱེད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ལས་སྤང་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་གོགས་
 བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དང་པོ་དང་། འབྲིང་དང་བྲལ་བ་གཉིས་
 པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། རྒྱུ་ཏུ་དང་བྲལ་བ་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་
 སེམས་ལས་སྤང་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆོར་
 བ་མཐའ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན། རྣམ་འབྱོར་པས་འདུ་ཤེས་
 ཉིད་ཡུལ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་འབྲུག་བྱེད་དུ་རྟོགས་ནས།
 འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་
 རྣམས་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྒྲོམས་
 འཇུག་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་
 བཞིག་སྟེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་སྒྲོམས་
 འཇུག་ནི། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའི་ཡུལ་ཅན་ཨོྭ་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 གྱུང་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྲུལ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཞེས་

སོགས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྒྱུར་བའི་དུས་སུ་
 གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་
 ཞེས་སོགས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་
 འཇུག་ནི། འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྒྱུའོ། །འདུ་ཤེས་
 མེད་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོངས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ནི་མཆོག་ཏུ་
 ཞི་བའོ། །སྟམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་
 གྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་
 ཡང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་
 དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་གསུམ་ཡང་ལ། སྲིད་རྩེ་ལ་ནི་སྒྲ་
 མེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཟག་མེད་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆེས་མི་གསལ་བའི་
 ཕྱིར་དོ། ཞེས་བཤད་པའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་ལ་ནི་
 འདས་ལམ་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉིང་བསྟོགས་ལ། དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉིང་བསྟོགས་
 ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་ནི་མེད་དེ། འདི་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་བསྟོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་མི་འབྱུང་
 ཞེ་ན། གང་གིས་འོག་སའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་གོང་མའི་ཉིང་བསྟོགས་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས་ལ། གོང་མའི་ཉིང་བསྟོགས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་འོག་

མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་ཀྱི་འོག་མ་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་
 བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གོང་མའི་ཉེར་བསྟོགས་ལས་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ཆེས་
 ཞི་བས་ལམ་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་ནི་ཟག་མེད་
 ཡོད་དོ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ནི། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་ལ་བསྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདས་ལམ་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས། ཁམས་གསུམ་ག་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་
 བྱེད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བྲལ་བར་བྱས་ཟིན་པས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི། རང་ས་དང་གོང་སའི་སྤང་བྱའི་གཉེན་
 པོ་མི་བྱེད་དེ། རང་སའི་སྤེད་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་ས་ལས་
 དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་པར་གནས་
 ཅུམ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་མིན་ལ། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རང་
 ས་དང་གོང་ས་སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་
 ལམ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་འོག་ས་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཡན་
 ལག་གིས་མ་ཟིན་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ལམ་མིན་ལ། མི་

མཐུན་སྤྱོད་གས་སྤྱོད་པའི་རྩིས་པ་དང་བཅས་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་
 མིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་
 རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །དེ་
 ལ་བཞི་ལས་སྤེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་ཟུང་བའི་
 སྤེད་པས་བཅིངས་པའོ། །ལྟ་བཤུས་ཆེ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ཐེ་
 ཆོམ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དེ་དང་དེས་བཅིངས་པའོ། །དེ་དག་
 ནི་ས་བོན་རུལ་བ་བཞིན་རྣམ་སྤྲིན་མི་འཕེན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
 བསམ་གཏན་མིན་ལ། བསམ་གཏན་ཅམ་ནི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བསམ་
 གཏན་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །དག་པ་བ་ནི། རང་སའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་དགེ་བ་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 སྟེ། དེའང་བཞི་ལས་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ནི། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་གང་གི་
 མཇུག་ཐེགས་སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའོ། །གནས་པ་ཆ་མཐུན་ནི། གང་གི་མཇུག་ཏུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་
 པ་བ་གཞན་འདྲེན་པའོ། །བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་ནི། གང་གི་མཇུག་ཏུ་ས་གོང་
 མའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། འདས་
 ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱིད་ཅེ་ལ་བྱུང་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། གོང་ནས་
 གཞན་མེད་པས་སོ། །གཞན་རྣམས་ལ་བཞི་ག་ཡོད་དོ། །འདས་ལམ་གྱི་ངོ་
 བོར་སྤྱེས་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ནི་ཟག་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ལ། ཡན་ལག་དང་། གངས་དང་། གོ་རིམ་རྣམ་

པར་བཞག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་སོ་སོའི་
 དོན། གངས་ངེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་
 ལྟ་དང་། གཉིས་པ་ལ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་ལྔ་དང་། བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ།
 སྒྲ་མཚན་ཉིད་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་ནི། འདོད་པ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ནི་པའོ། །ཞེས་ཀུན་རྩལ་ལ་བའི་ནམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་པ་ནི། དེ་དག་
 གི་བྱད་པར་ཞིབ་མོར་དེ་ལྟར་པའོ། །དེ་གཉིས་གཉན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ནམས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་
 རོ། །མི་དགོ་བས་དབེན་པ་ལས། སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་
 ལག་ཡིན་ཏེ་དེས་བསམ་གཏན་པའི་ལུས་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པའི་བྱེད་
 སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉན་
 པོ་དང་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་འཇུག་པའི་བྱེད་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ན་དཔྱེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་
 རང་རབ་རྩ་དྲུང་བ་གཉན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དགའ་བདེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་དཔྱེས་
 བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དགའ་བ་
 མེད་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་ལ་དཔྱེས་པ་དང་། བཏང་
 སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་
 ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། དཔྱེས་བཞིན་

བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དབྱེད་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་རྩ་མ་སྟོས་ལ། གཉིས་པ་ན་
 ལས་བྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་བྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མིང་གིས་མ་
 བསྟན་པར་ནང་རབ་རྩ་བྱང་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་སྟོས་ཤིང་། གསུམ་པར་
 དགའ་བའི་ཀུན་དགྱིས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རང་མིང་གིས་སྟོས་ལ། བཞི་
 བར་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་དག་གི་
 སྐྱས་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་
 བ། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནི། དགའ་བ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པ་ཡིན་ལ།
 བདེ་བ་ནི་ཤིན་རྩ་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བེད་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་
 དགའ་བ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ནི། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚུལ་བ་
 སེམ་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལྷུས་གྱིས་སྤྱོད་ཞེས་འབྱུང་བའི་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ན་ཤིན་སྤངས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
 ཀྱང་བདེ་བ་ཡན་ལག་རྩ་མ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བེད་རོ། །འདིར་ནི་བསྐྱུ་བར་
 བཤད་པ་ལྟར། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཁོར་
 བཅས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོགས་ཏེ། དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷུས་
 ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་ན་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་སེམ་པ་དེ་ཉིད་བྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་
 སྟོམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཞིན་པས་སེམས་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དགའ་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ། ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་
 ལུས་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་
 ཕྱིར་ཡན་ལག་འདི་དག་ཏུ་གངས་ངེས་ཞེ་ན། གཞོད་པ་སྤོང་བའི་ཡན་ལག་
 །པན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞིར་གངས་ངེས་ཞེ་ན། རིམ་
 བཞིན་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཚོར་བ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་དང་། བདེ་པའི་ཚོར་བ་
 རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་བཞི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞིར་
 ངེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་བཞིར་ངས་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་རྣམས་
 རི་འདུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་འདུ་
 ཤེས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་རོལ་གཟུགས་དང་ནང་རྣམ་ཤེས་ལ་བཟླ་བར་འཇིན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤང་བྱ་གཟུགས་དང་། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིན་
 པོ་རྣམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་
 རི། རྣམ་མཁའི་མཐའ་ཡས་སྤྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱེ་མཆེད་
 གཉིས་ལ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་ལ་བཟླ་བར་འཇིན་པ་ལ། མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམ་
 ཤེས་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་མ་
 གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གཟུགས་མེད་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་བཞིར་ངེས་སོ། །གོ་རིམ་ནི། རྣམ་འབྱོར་བའི་རྒྱད་ལ་རི་ལྟར་སྤྱེ་བའི་
 རིམ་པས་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཆུང་དུ་
 དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་

ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་ཆེན་རྣམས་སུ་སྐྱེ་
ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་རྣམས་ཚུང་དུ་དང་།
འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་འི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་འབྲུབ་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་མེད་རྣམས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམས་པ་
ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཐོན་པོ་དང་། དམའ་བ་དང་། ངན་པ་དང་།
བཟང་པོ་ཅི་རིགས་པ་འབྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚུང་དུ་ནི་གྲུས་
སྦྱོར་དང་། ཏྲག་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་དང་
ལྡན་པ་འོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འདི་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྡུས་སོ། །

བྲམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ།

གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ། ཆད་མེད་པ་ནི། བཞི་སྟེ། བྲམས་
པ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་པ་འོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་འདི་དག་ལ་ཆད་མེད་པ་བྱ་ཞེན་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་
པ་དང་། ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་དུ་གྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་ཡས་པའི་
སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་

དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་
 དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་
 པ་དང་། བཞི་པ་ནི། ཆགས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་
 ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི།
 སྤང་སོགས་ཆོས་ཅམ་དུ་བདེན་སྒྲུང་མདོར་བར། དེ་འབྲའི་སྤང་སོགས་ལ་
 བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི། སྤང་སོགས་སྤྱི་
 མ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་སོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ། གསུམ་པ་
 བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་། གནས་སྐབས་
 གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཆངས་པའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་རྣམས་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ། ཆོགས་
 རྩོགས་པར་བྱེད་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། ཏྲག་ཏུ་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་
 འབྲས་བུ། གཞོད་སེམས་མགོ་ཉོན་པ་བྲལ་འབྲས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་འཕྲོ་བ་པའོ། །

ཆོགས་སྐྱབ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཆོགས་སྐྱབ་ལ། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་། ཆོགས་དཀའ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྒྲུར་ནི། དེ་ལྟར་
ཞེས་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི། བཙེ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། སྒྲིར་
རྩེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་དངོས་
སྒྲུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཡིན་པས་སོ། །དེར་ཐལ། འདི་དག་གིས་
ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་བུར་འཛིན་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར་ནའོ། །རྩེ་ལྟར་འཛིན་ན་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་ཀྱང་རྫོག་
ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱབ་
པས་སོ། །ཆོགས་སྐྱབ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྩ་བདུན་ལོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་
ན། སྒྲིར་རྩེ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། འདིར་
བསམ་གཏན་སྒྲིར་རྩེ་སོགས་བརྩ་བདུན་ཆོས་ཅན། ཆོགས་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ།
མཆམ་ཉིད་དགོད་དོ། །འདིར་ཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཤེས་བྱ་བ་འདི་
ཅི་ཞེ་ན། གཟུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྲན་
པ་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་པ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ཀྱི་ངོ་བོ་མིན་ལོ། །

དབྱེ་བ་ནི། ཨ་ར་པ་ན་ཙ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་ནས།
ཨ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ། མ་སྒྲེས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཡི་གེ་སྒྲིར་པ་ཉིད་

མཆོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ། བསྐྱེམས་པས་སྐྱོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། ལྟོང་
 ཉིད་ལ་མི་སྐྱག་པ་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་།
 དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆིག་
 དང་དོན་གོ་མིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇོན་པ་མེད་པར་འཇིན་པར་རྒྱས་པའི་བླན་
 པ་དང་ཉིང་རེ་འཇིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི། ཆིག་གི་གཟུངས་དང་།
 དོན་གྱིས་གཟུངས་སོ། །སྤྲིག་པ་ནི་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྟོབ་པའི་གསང་
 རྒྱགས་ཚུམ་པར་རྒྱས་པའི་བླན་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཇིན་གསང་རྒྱགས་ཀྱི་
 གཟུངས་སོ། །ས་མཆམས་ནི། ཆིག་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་མ་མཐའ་ཆོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་ནས་དང་། བཟད་པའི་གཟུངས་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་དང་།
 གསང་རྒྱགས་ཀྱི་གཟུངས་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ལྟོ་དོན་ནི་འཇིན་པར་
 བྱེད་པས་ན་གཟུངས་ཏེ། ཆིག་དང་དོན་འཇིན་པས་སམ། ལེགས་པའི་ལམ་
 ལས་མི་ཉམས་པར་འཇིན་པས་སོ། །

རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས།
 སའི་ཆོགས། གཉིན་པོའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དབྱེ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོད་གཞི་
 ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་རག་ལས་པས། ཆོས་ཅན་ནི་ཤུ་པོ་འདིར་སྤྲུས་པ།

མིག་སོགས་ནང་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་རྣམས་དང་ནི། དབང་ཉིན་
 སོགས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་པོ་དང་སྟོགས་
 བཅུ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལམ་དང་། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཅིག་
 ཞེས་འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པའི་དབྱས་དང་། ཐོག་མ་དང་
 མཐའ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་དང་། བཏང་ཞིང་དོར་བ་མེད་པ་དང་། འཕགས་
 པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་མཛད་པའི་རང་བཞིན་དང་ནི་ཆོས་ཀྱན་དང་། ཆོས་
 གྱི་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་དང་། འདས་སོགས་དུས་གསུམ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལྡན་
 པའམ་ཆོགས་པ་དང་། གཅིག་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་དང་། རྣམ་
 མཁའ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་
 སྟོང་པ་ཆོས་གྱི་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ཉི་
 ཤུ་པོ་དེ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་དང་། ཕྱི་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་། ཆེན་པོ་
 དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་
 འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་། ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་
 བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་།
 དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་
 བོ་དང་། གཞན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུར་འདོད་ལ།
 དེ་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཆོགས་ཀྱང་ཉི་ཤུའོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་

ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཤུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་མཆམས་དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་དཔུང་པ་སོགས་ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་གནས་འགའ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ན་མཐའ་མི་ཆོད། རྒྱས་པར་བཤད་ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །ལོགས་སུ་བཤད་པར་འདོད་དོ། །

སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སའི་ཆོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་འོན་ནི། སའི་ངོ་བོ། །དབྱེ་བ། བྱང་ཆོས། འཕོ་ཚུལ། སྒྲ་དོན་དང་ལྗེ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱེ་མའི་རྟོན་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་བརྒྱའོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆོས་ལ། ལུས་འཛིན་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་བརྒྱལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འཇམ་སྤིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་འཕྲལ་དགའ། གཞན་འཕྲལ་དབང་བྱེད་བཞིའི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོག་མིན་དུ་སྤྱི་བྱ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་བྱངས་ནི། ས་དང་པོར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ། སྤྱལ་སྤྱིའི་

སངས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཐོང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས། ཉིང་
 དེ་འཛིན་བརྒྱ་ལ་འཇུག། །འཛིན་ཉིན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ།
 འཛིན་ཉིན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྒྲུང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྒྲིན། བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱར་གནས། དེ་དག་གི་སྒྲོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་འཇུག། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
 བརྒྱ་འབྱེད། ལུས་བརྒྱ་སྒྲོན། ལུས་རེ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་སྤྲག་
 རེ་རེ་སྒྲོན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྤྲག་བཅུ་གཉིས་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་
 གཉིས་པ་ལ་སྒྲོང་འགྱུར་དང་། གསུམ་པ་ལ་བརྒྱ་སྒྲོང་འགྱུར་དང་། ས་བཞི་
 པ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། ས་ལྗེ་བ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་སྤྲག་བརྒྱ་སྒྲོང་དང་། ས་དྲུག་པ་
 ལ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྒྲོང་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྒྲོང་དང་།
 ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྒྲོང་གསུམ་འབྲུམ་སྤྲག་བཅུ་རེ་རྩལ་སྟེད་དང་། ས་དགུ་པ་
 ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གངས་མེད་འབྲུམ་སྤྲག་བཅུ་རེ་རྩལ་སྟེད་དང་། ས་
 བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རི་སྟེད་ཡོད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པ་འཐོབ་པོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱུང་པར་ནི། ས་བཅུ་ལ་རིམ་བཞིན། བར་
 བྱིན་བཅུ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་འཐོབ་པོ། །གཞན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་དང་། གཟུངས་དང་། སྤངས་
 པའི་བྱུང་པར་སོགས་དུ་མ་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་འཕོ་ཚུལ་ནི། ས་
 གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་རི་སྟེད་
 མ་རྩོགས་པར་དེ་སྟེད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། རྩོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་ལྟར་དོ། །ལྷ་པ་སྤྱོད་ནི།

ཀྱུན་ལས། འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིག་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་
ལས། །ཕྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་འགོ་ལྗན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱི་འཇམ་མས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་
དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སའི་ཚོགས་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་ས་དང་། འབྲས་བྱུ་འབྱུ་ས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགྲའི་ས་
དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཅ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
འགྲེལ་བ་ནི། ཅ་འགྲེལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྐྱར་ན། གཞི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱ་མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་
དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་
སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་མགྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཅན་
གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དམིགས་
པ་འདོད་པ་དང་། བྱིས་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། ལྷ་ན་
མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་འདོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་
རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། བདེན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་
ཀྱི་ཚོས་བཅུས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་འབྱུང་པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་
བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དག་ཁོ་ནས་ས་དང་

པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཙུང་ལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཆོས་
བརྩ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་ཟིན་
ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་དོན་འདི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་
འགྲེལ། །

གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཙུང་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་སོགས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པ་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྒོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འཐོབ་
པ་ཡིན་ནོ། །ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཙུང་ནི། ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་ནས་རང་དང་
གཞན་ལ་བསྟོས་ནས་མི་དག་བའི་ཆོས་མི་བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་སྤྲ་པོ་སྤྲ་མ་བཞིན་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བྱས་པས་ས་གསུམ་
པ་འོད་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཙུང་ནི།
ནགས་གནས་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཏྲག་ཏུ་དགོན་པར་གནས་པ་
དང་། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་

ལ་ལྟག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་
 བསོད་སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་
 པ་གསུམ་དང་། གནས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་
 ཟུང་པ་དང་། སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་བ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། གོས་ལ་ཆགས་པའི་
 གཉེན་པོར་ཆོས་གོས་གསུམ་པ་དང་། ཕྱིང་བ་པ་དང་། ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ་
 དང་། མལ་སྟན་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པར་ཚོག་བྱ་བ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་
 རྟེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོམ་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་
 སྦྱངས་པ་སྟོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བཟླ་བས་སྟོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་
 མཆམས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་མི་
 བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མི་བཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པ་རྣམ་པ་བཅུས་ས་
 བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །ས་ལྟ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ། ཙྴ་
 བ་ནི། འདྲིས་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ཉིད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆེན་ཉིད་
 ཀྱི་ཆོས་བཅུ་རྣམ་པར་སྦྱོང་ཞིང་དེ་དག་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་
 པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བེན་པའི་སྟོན་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པས་ས་

ལྷ་པ་སྤྱང་དགའ་བ་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། ཅ་བ་
ནི། སྤྱིན་སོགས་སྤྱང་བྱའི་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྤྱོད་མ་དང་ནི་
བསེ་རུ་ལ་དགའ་བ་སོགས་སྤྱང་བྱ་དྲུག་སྤྱངས་པས་ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག
འཛོལ་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ས་དྲུག་པར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཐོབ་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
དག་གི་ནང་ནས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཞན་དོན་ལ་
ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྫོགས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
འདོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་། ཆོས་ལ་དུས་རྟོག་གི་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་
རྫོགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱིན་
པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སྤྱོད་བ་པོའི་སྤྱེ་བས་སྤྱངས་ན་ཞུམ་པའི་སེམས་
སྤྱོད་བ་དང་བཙུན་འགྲུས་གྱི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
རང་གི་ངང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྤྱོད་བ་དང་།
ཐབས་མཁས་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་རང་ཉིད་བཀྲེན་ཡང་སྤྱོད་བ་པོའི་
སྤྱེ་བོ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྤྱོད་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་བཅུ་གཉིས་
ཀྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་
སུ་སྤྱངས་པས་ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་ཟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་ལ། སྤྱང་བྱ་ནི་ཤུ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་ནི་ཤུ་བཞེན་ཚུལ་སོ། །དང་
པོ་ལ་ཅ་བ་ནི། བདག་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། བདག་དང་ཞེས་

བ་ནས། འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཇིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་སྟེ། ཉེས་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཉི་ཤུ་དང་བྲལ་ནས་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་དོན་གྱི་འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་
 རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སྐུ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་ཐིན་ཡོན་ཏན་
 གྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི།
 དོན་གྱིས་འཕངས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོས་འདི་བསྟན་པའི་བྱིར། ཅ་བ་ནི། རྣམ་
 ཐར་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་སྒྲོས་
 པའི་མཆམ་མ་མེད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་
 སྒོག་ཏུ་འཇིན་པ་དང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བ་བཅུ་ཉི་ལས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་བསག་པར་བྱ་བ་དང་། གསོད་པ་པོ་དང་། བསག་པ་མི་དམིགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཆད་པ་
 དང་། ཏྲག་པ་དང་། མཆམ་མར་འཇིན་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ལོ། །མཐར་ཐུག་
 གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་རིགས་གསུམ་ཐ་
 དད་པར་འཇིན་པའི་གཉེན་པོ་ལོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་
 མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པ་

གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བདེན་པར་འཇིན་པ་གསུམ་
 གྱི་གཉེན་པོ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅད་པ་ནས་གདུལ་བྱ་དང་
 མ་ཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་བར་རྣམས་ནི།
 རིམ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ནས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཇིན་པའི་
 བར་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་གྲང་
 སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པའི་
 ཡོངས་སྦྱོང་ལ། ཅ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཅེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་
 པ་ནི། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་དེ་ལྟ་
 བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་བློ་བའི་
 སྟོན་ས་སྦྱངས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་བློ་རྟོགས་པར་ཉམས་
 སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ། ཅ་བ་ནི། སྟོན་
 ལམ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྟ་ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་པ་ཚུ་བོ་
 ལྟར་མི་བྱད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུགས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་
 པ་དང་། རིགས་རྒྱལ་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་བྲམ་བེར་གནས་པ་དང་། རུས་ཉི་
 མ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཆོ་འབྲང་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདུན་
 བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ལེགས་པར་འགྲེལ་བའི་གཉེན་དམ་པ་བྱོན་བྱོན་པ་དང་།
 རང་དབང་པའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་བྱེན་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་བསྟོད་
 པར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་ཏེ་བྱིམ་ནས་ངེས་པར་

འབྱུང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་དང་འབྲེ་བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཤིང་ཨ་
ཤུང་ཐ་དང་། ལྷ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་
རྒྱུས་དང་། སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་གསུམ་གྱི་མཆམས་སྦྱར་ནི། རྒྱའི་ས་
རྒྱུས་གྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ལྟར་ས་སོ་སོ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་ནས་འབྲས་
བུའི་ས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་དག་མ་བཤད་པར་ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཡིན་ཏན་བསྟུ་བའི་སྟོན་ས་ས་བཅུ་པའི་མཆམ་ཉིད་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ས་
བཅུ་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆམ་ལ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ས་སྤྱ་
མ་སྤྱ་མ་ལས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་བྱུང་པར་དུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སྦྱོང་
སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལས་བཅུ་བ་འདིས་དགྲུ་བ་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའི་སར་
བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་བར་ཤེས་པའི་སྤྱིར། ཡོངས་སྦྱོང་མ་
བསྟན་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། ཡོངས་སྦྱོང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེ་ཅམ་དུ་མ་
ངེས་ལ། གཞན་དག་ས་དགྲུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་པོ་ཉིད་བཅུ་པའི་
ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སྦྱོང་མ་རྫོགས་པར་དེ་
སྤྱིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་པར་སྤྱས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པས་དགྲུ་
པར་ཐལ་བས་སོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པ་ན་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་པ་ཉིད་གྱིས་སའི་ཡིན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་མཛོན་དུ་

གྲུར་པས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་འབད་ཚུ་ལ་མི་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཙ་བ་ནི། ས་དགུ་ཞེས་སོགས་སོ། འབྲེལ་བ་ནི། ས་དགུ་འདས་
 རས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོན་ལམ་ཞེས་པ་གང་གིས་གནས་པའི་ས་
 དེ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩ་བ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
 ས་བརྩ་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་
 ཡི་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །འདའ་བྱ་ས་དགུ་གང་ཞེ་ན། མིང་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཤད་
 པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཆོས་ཅན། རིགས་
 ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་
 པའི་སོ་སྟེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་
 པ་ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གྱིས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཅིང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་རྣམས་བློད་རྣམ་རིགས་ངེས་པར་
 འདོད་དེ། མརྗོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པར། །བསམ་གཏན་
 མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱན། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་ནི་བཟོད་ཆེན་ནས་
 རིགས་ངེས་པར་འདོད་ཀྱི། དེའི་སྤར་མིན་ཏེ། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་ལྡོག་
 རས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཐོབ་
 བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་འཇུག་སྤིད་ལ། བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་
 དུ་ཡང་ལྡོག་པ་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཟོད་

ཆེན་དང་ཆོས་མཆོག་རིགས་ཀྱི་སར་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ཉན་རང་
 རིགས་མ་ངེས་པ་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་སྲིད་པས་དེ་
 ལ་རིགས་ཀྱི་ས་བཞག་དུ་མེད་ལ། ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཆོག་ལམ་
 རྣམ་ངེས་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་རྣམ་ངེས་པས། ཆོས་
 མཆོག་རིགས་ཀྱི་སར་འདོད་ཅིང་། འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་མ་ངེས་
 པའི་རིགས་ཅན་ལ་རིགས་ཀྱི་ས་མི་བཞག་ལ། ཉན་རང་མ་ངེས་པའི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་རྣམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་སྦྱོར་
 ལམ་བཞི་རིགས་ཀྱི་སར་བཞག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་རྟགས་པས་རང་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའོ། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་
 བཤད་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་གིས་མཛོད་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་ལ་
 བཤད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་བཞི་གས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་
 པ་མ་གོ་བར་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱོད་
 གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་སྟམ་པའི་ལུན་སྒྲུལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་
 བ་ཆེན་པོའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་རྟོགས་པ་ནི་
 སྒྲུབ་པའི་ས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་
 དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ལྷག་
 མ་ཞུགས་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་

གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཉན་ཐོས་གྱིས་ས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ས་བརྩུ་བའི་འདའ་བྱ་ལ་ཚུལ་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་པར་དགོངས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱི་རྟོགས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་རྣམ་པ་དགྲུ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཞེས་གྲངས་འཛིན་གཅིག་
 ཁོ་ན་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགྲུ་པའོ། །ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། ངག་དོན་ནི། རྒྱན་
 མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ས་བརྩུ་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཅམ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྦྱར་ནི། གཉེན་པོའི་ཞེས་
 སོགས་སོ། །ཙུ་བ་ནི། མཐོང་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། གཟུང་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་། གཉེན་པོའི་
 རྟོན་ཅན་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པ་
 དང་། རྒྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་ཀྱན་བཏགས་
 གྱི་ཆ་རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། ལྷན་རྒྱེས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ལ་སྤང་བས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཉེ་བར་ཞི་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །འག་དོན་ནི། གཉེན་

པོ་ཚོགས་སྐྱབ་ཚས་ཅན། བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཇིན་གྱི་ནམ་
རྟོག་བཞིའི་གཉིན་པོ་མཐོང་ལམ་བཞི་དང་། སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཇིན་གྱི་ནམ་
རྟོག་བཞིའི་གཉིན་པོ་སྒོམ་ལམ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བཤད་པ།

བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། མཚམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་
ཞེས་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི།
མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་
དང་། དེ་ལ་འང་གཞན་དོན་དང་། རང་དོན་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རང་དོན་སྤང་རྟོགས་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟ་
བ་རྟོགས་པ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་
པར་དང་། སྤངས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་འཕྲོབ་
པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནམ་མཐུན་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་
ལམ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཏེ། ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་
དག་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་

དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་ཏུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་
པ་བརྒྱད་དོ། །ངག་དོན་ནི། ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་ཏུ་ངེས་ཏེ། གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ཏུ་ངེས་པའི་སྤྱིར།
གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་
བཤད་ཉོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས། སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ། །

སྐབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་མཆོན་གྱི་ཆོས་བཙུ་ གཅིག་བཤད་པ།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ལམ་ཤེས་ལ། མཆོམས་སྐྱུར། ཆོས་
བཙུ་གཅིག་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འོག་ཏུ་
ལམ་ཤེས་འཆད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་རྟོགས་
ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་
སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་བཙུ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་སྤར་ནི་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
འཕགས་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཙུའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཅུ་ཞེག་བསྟན་ཀྱང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་དོ་བོ་ལམ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུ་ལ་དང་། མཐོང་
སྟོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལམ་དེ་དག་གི་ལྷོག་པའི་སྟོན་ས་མ་བསྟན་
པས། དེའི་བྱིར་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་བཙུ་ལས། རྒྱའི་ཆས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་
ལོགས་སུ་བྱངས་ཏེ་འདིར་བྱང་པར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ན། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་
ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་ལས་གཟུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་ཀྱང་། དེར་སྟོས་པས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིད། ཡང་ཅིའི་བྱིད་བསྟན་ཅེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་མ་ལུས་པར་བྱལ་ས་སུ་ཆུད་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་
ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིད་དེ་
ཉིད་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཅམ་ཞིག་བྱངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
མཐོང་བའི་ལམ་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་དག་ནི་ལམ་ཤེས་མེད་ན་རྣམ་མཐུན་མི་
འཐོབ་པས་ལམ་ཤེས་འཆད་ཅེས་བཤད་མོད། ལམ་ཤེས་མེད་ན་མེད་ཅེས་
པར་སོང་གི་ལམ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་ཅེས་པར་མ་སོང་ལ།
འདྲིར་མཐུན་པ་གསུམ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡུལ་དུ་
བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་ལས་རྣམ་མཐུན་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ལས།
རྣམ་མཐུན་གྱི་ཆོས་བཅུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཁོང་
དུ་ཆུད་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཅ་བ་ནི། ལྷ་རྣམས་
ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
པ་གང་སྟོང་བ་རང་བཞིན། གཞན་རི་ལྟར་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྒྱུད་པའི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ་

གཉིས་ལས། གེགས་དང་བྲལ་བ་ནི། ལམ་ཤེས་གསུངས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པར་སྒྲིན་
པ་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་དེ་དག་
ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ང་རྒྱལ་བཙུང་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་རྟོགས་པ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་
བྱ་བར་ཕྱིས་གྱི་གདུལ་བྱས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཕྱིར་མདོ་དེའི་ཆོག་བྱུར་གྱིས་ལམ་ཤེས་དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ང་རྒྱལ་
བཙུང་པ་ཞིག་དགོས་བར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་རྟེན་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཆོས་
ཅན། སྐྱེ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུང་དང་། དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཉན་རང་སློབ་པས་གྲང་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པས་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
གལ་ཏེ་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་པའི་མདོར། གང་ཡང་དག་པའི་སྒྱུན་མེད་པ་
ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི། སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་མཐུ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུང་ལམ་ཤེས་བསྐྱོམ་

མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་
ཀྱི་ངེས་དོན་མཆན་ཉིད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་དོ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་སེམས་མིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བར་བསྟན་མ་ཐག་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པ་ལ་བྱེད་
པ་ལ་འབྲེལ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་རྒྱ་
མཆན་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་ཅམ་པ་དག་དགོངས་གཞི་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་
དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་དུ་མཚུངས་པ་ལ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས།
དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་
མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱི། ངེས་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་
ཡིན་ཏེ། ཁམས་དང་། མོས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གསུམ་
དུ་ངེས་ཤིང་། དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་ཞྭགས་པ་སྤྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མཐར་
ཐུག་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ན་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གནས་ཐོབ་དགོས་པ་ལ།
ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་མྱང་འདས་མཐར་ཐུག་མེད་པས་

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་སོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ལྷག་མེད་དུ་བྱུགས་
 པའང་། དག་པའི་ཞིང་དུ་པར་ལྷེད་སྤྲུགས་སུ་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྒྲངས་
 ཏེ་ཐག་མེད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཇིན་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སད་པར་
 བྱས་ནས་སྤར་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉན་
 རང་གི་ཐེག་པ་གསུང་བ་ནི། འཁོར་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་
 ཞིག་རེ་ཤིག་དབྱུགས་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཆོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་
 ཏེ། ཆོས་ཉིད་སྒྲོམ་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་མི་འོང་བས་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གོང་དུ་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྒྲོན་དུ་ཆོགས་གསོག་པ་དང་འབྲེལ་པར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འགོ་དགོས་ཤིང་དེ་ནི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 འཁོར་བ་ཟད་པའི་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུང་འདས་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ཟད་
 པའི་མཐའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཟུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་
 མ་ཟད་པར་འདོད་དགོས་པས་འཁོར་བའི་ཟད་མཐའ་མེད་དོ། ཞེས་འདོད་པ་
 ནི་ཐར་བ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་ཟུང་འདས་
 ཐོབ་པའི་གང་ཐག་རང་གི་འཁོར་བ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་ཅམ་ཟད་པ་

མིན་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ཟད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
སངས་རྒྱས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱིབ་གཉིས་
ཙམ་སྤངས་པ་མིན་པས། སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡོད་
མི་དགོས་སོ། ཞེས་སྤྲུལ་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག། །དེས་ན་འཁོར་བའི་
ཟད་མཐའ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་དགོས་པས། སྦྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་
པར་ཟད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཚོས་ཤིན་ཏུ་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ཟད་པ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཡོད་པས་སོ། །འོ་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱུ་ལས་མི་རྒྱ་ཞེ་ན། རྒྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱིབ་གཉིས་སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་དང་སྤང་
ན་འབྲལ་རུང་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རེ་རེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅ་སྟགས་
རྗེའི་ཡུལ་དུ་དོང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟགས་རྗེ་
ཞུགས་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟགས་བསྐྱེད་པ་
དང་། དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་
མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་འང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སྟེ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་

བ་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་
 བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྤིང་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་ཆད་པའི་གནས་སྐབས་སྤིང་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་རྒྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་གནས་
 སྐབས་སྤིང་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་ཉེས་པ་འདི་ནི། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 འཆང་རྒྱ་མི་རྒྱ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ལ། འཆང་རྒྱ་རྒྱ་ནམས་རྒྱས་ཆར་བ་
 ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་
 བ་འདི་ནི་བྲབ་པ་འགལ་བའང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
 ལ་བཀོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མ་ཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་སོ།
 གཞན་དུ་ན། དུ་བ་སྐྱེས་པ་ན། མེད་འབྲས་བྱ་རྒྱུན་ཆད་དགོས་པར་འདོད་པ་
 དང་། བྱད་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་མིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འགྲོ་
 འོང་བལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་
 ལྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་
 གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོས་ངེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་

ཞིང་འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་མང་ཡང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ནི་ཆོས་
 ཅན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བ་མིན་པ་
 ཅས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པར་བཞུགས་པའི་སྤོང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་ཤེས་སྤྱོད་
 སྤོང་བ་དོན་དུ་གཉེར་གྱི། རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཅམ་དོན་དུ་མི་
 གཉེར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་
 བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ག་ལ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ག་བྱེད་དག་གིས་མ་འབྲལ་བ་བྱས་
 ལ་འདིར་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བར་བཤད་པའང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་དགོས་
 ནས་མིན་ཏེ། དག་ས་ལ་གནས་པས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྤྱོད་
 པས་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 ལེན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཏན་
 མི་སྤོང་བར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལའང་ཉོན་མོངས་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་མི་སྤོང་བར་
 བཤད་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་མིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པས་ཤེས་པ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་
 ཅིག་སྤྱོད་རྗེ་དང་། སྤོན་ལམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དག་བའི་རྩ་བ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སུ་སྒྲོ་བྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་དག་

འདིར་མི་སྤྱོད་བ་རྒྱུ་འཛིན་མོངས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱི་
བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་འབྲེལ་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་སོ། ཞེས་བེད་བའང་མི་
འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་དོགས་པ་
སྤྱོད་པོ་གཞག་རྩིའི་དོར་ཡང་དབྱུད་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་འདིར་
ནི་ཉོན་མོངས་ཅམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤྱོད་བར་བསྟན་
པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
ལས་ནི་རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་
དོན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱུས་པ་
ཡོངས་སུ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ངག་དོན་ནི། དེ་འབྲེལ་བྱི་མ་བྱི་མ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་བྱེད་
ལས་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་
དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལམ་
ཤེས་དངོས་དང་། རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་ནི།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། གཞན་དག་གིས་འདོད་པ་ནི། སྤྱར་
བཀག་བེན་ལ་རང་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་ཉོག་ས་

བའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་
 འདོགས་ཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ།
 དེའི་དོན་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཀྱི་ལམ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་
 བྱ་མཛོན་དུ་བྱ་བ་ཙམ་མིན་པས། གང་ཟག་དང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མཛོན་རྟོགས་ཙམ་ཡིན་
 ཀྱི། མཛོན་དུ་བྱ་བའི་མཛོན་རྟོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་
 གཉིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། སྒྲོམ་ལམ་དུ་རྟོགས་
 ཟེན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། རྟོན་སྒྲིབ་ནི། འཇིན་པ་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཞར་ལ་སྤྱོད་པས་དེའི་གཉིན་
 བོར་སྒྲོམ་མི་དགོས་ལ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་འཇིན་པ་ནི་མཐོང་
 ལམ་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས། །དེ་གཉིས་
 མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་འབྲེལ་བར་
 བསྟན་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་མཐོང་སྒྲོམ་སོ་
 སོར་སྤྱེ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱོད་ལམ་དུ་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་
 ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་
 པ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཚུལ་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མངོན་
 སུམ་དུ་དམིགས་པས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་སྒྲོན་མ། དེའི་
 མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོང་སྟོབས་
 ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙུག་པ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་འདི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་
 བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རིགས་བསྐྱེད། །

གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ལ་གསུམ་ལས་མཚམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་ཉེན་ལ་
 སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རྗོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ། གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
 ལ་ནིའོ། །གང་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ལམ་འདི་ལའོ། །གང་གི་སྒྲོན་མ་ན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་མ་ནིའོ། །འགྲེལ་བ་ནི་སྐྱབས་འདིར། མདོ་ལས།
 བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་བ་གཉིས་ནི་རང་མིང་གིས་
 བསྟན་ཅིང་། སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པ་ཅེས་པའི་མིང་གཞན་གྱི་
 བཤད་ལ། བདག་མེད་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅེས་པའི་མིང་
 གཞན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། གཞུང་འདི་འགྱུར་མ་

དག་པས། གསེར་སྒྲིང་བའི་འགྲེལ་བ་ཤད་དུ། སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་བདག་
 མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་རོ། ། གུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱ་དང་། གུན་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོར་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན། ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་
 རུ་དང་། སྒྲིག་པའི་རྣམ་པ་ཅེས་པའི་མིང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ། དེ་
 དག་ནི་སྐྱུག་གུན་སོ་སོ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་།
 གུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་
 ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རིམ་བཞིན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
 གཉིས་དང་གཉིས་དང་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། རི་
 ལྟར་ན་སྐྱུག་གུན་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱིར་གློལ་བས་པ་རོལ་དང་། གཞོད་བྱེད་ཡོད་པས་འཇིག་
 པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱོམ་ལམ་ཐ་མར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དག་གི་
 ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མེད་དུ་འགོག་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ཕྱིར་གཞོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་འཇིགས་པ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་གཞོད་པས་སྒྲགས་ཐོང་བས་ནད་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པའི་
 གཞོད་པས་སྒྲགས་ཐོང་བས་འཆེ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འོན་པ་རོལ་སོགས་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་
 གྱུང་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་གསུམ་སྟུག་ཀུན་གྱི་ནམ་པ་ཡིན་པར་གང་ལས་
 བསྟན་ཞེ་ན། སྟུག་ཀུན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 བྱ་བའི་དང་། འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ནམ་གངས་བསྟུ་བ་
 ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ལུང་དོན་སྒྲངས་བའོ། །འགོག་པའི་བདེན་
 པའི་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་པའི་མིང་གིས་དང་། ཞེ་བ། རང་
 མིང་གིས་དང་གྱུ་ཞོམ་པའི་ནམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་
 དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་
 དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ནམ་པ་དག་གི་
 མིང་གིས་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་།
 དེས་པར་འབྱེན་པའི་ནམ་པ་ནམས་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་
 ལས་བསྟན་པའི་བདེན་བཞིའི་ནམ་པ་ནམས་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ནམས་གྱི་
 ལམ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་
 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་སྟོང་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཐེག་ཆེན་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། བདེན་
 བཞིའི་ནམ་པ་བཙུ་བྱུག་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐབས་ཤེས་
 བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ས་སྟོང་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་

བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། བདེན་པ་ཞེས་སོགས་
 སོ། ། ཅ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། ། འགྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ལྷང་པོ་དོན་དམ་པར། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་
 བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ལ་རྟག་པའང་བདེན་པ་མིན། མི་རྟག་པའང་བདེན་པ་མིན་ཞེས་བདེན་པར་
 མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་བདེན་
 པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་མི་དམིགས་
 པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་འཐད་པས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བདེན་པར་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ངེ་སྐྱད་དུ་བསྟན་པ་ཅེས་བྱ་བའི་
 རྣམ་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིན་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་
 རས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། ། ཅ་འགྲེལ་
 གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་སྟོར་ལམ་དུ་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱག་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་བྱིན་
 པར་བྱས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ཕྱིར།

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ། ཉེན་གང་གི་བྱུང་པར་དེ་ལ་
བཞེན་པའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ། ལམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ངེས་ཆ་བཤད་པའང་
གསུམ། དང་པོ་ལ་བྱུང་ཆོས་དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྦྱར་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་
མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་བཟོད་པར་རིགས་མོད་གྱི་ཉན་
ཐོས་ནམས་ལས་རང་རྒྱལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་
ན་དེ་དག་གི་ལམ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་སྟུང་པའི་དོགས་
པ་བསྐྱབ་པར་རེ་ཤིག་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱུང་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་སྦྱབ་པ་
འཆད་དོ། །

ཅ་བ་ནི། རང་བྱུང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ལམ་བཟོད་པའི་
བྱུང་པར་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུགས་ལས་
ཉན་ཐོས་ནམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
རང་གི་བྱུང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་བཟོད་པ་དང་བཅས་
པས་ཆོས་བསྟན་པས་དེ་དག་པ་ལ་འཐུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །རང་
སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་
པས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་བསྟོས་པར་
བདག་ཉིད་གྱིས་རང་གི་བྱུང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་

རང་རྒྱལ་དེ་དག་ལ་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་མི་
དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལམ་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་
ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་སྒྲར་བཟོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སློན་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་
པོའི་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་རང་
གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སློན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུས་སྒྲ་མེད་པའི་
ཆོས་བསྟན་པས། གཞན་དག་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཉན་པ་པོས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་
ཁྱད་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་
བའོ། །ངག་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལས་
ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བསྟོས་པར་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཆོས་སློན་ཚུལ་ཉན་
ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་སློན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྒྱར་ནི། ཆོས་སློན་པ་ནི་ངག་
གི་ལས་ཡིན་པས་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སློན་སྟམ་པའི་དོགས་པ་
བསུ་བར། རྩ་བ་ནི་གང་གང་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
མེད་པར་ཆོས་སློན་པ་ཅེས་བྱ་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་གང་ལ་རྣམ་
པ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་དེ་རྣམ་པ་ཁོ་ན་

ལྟར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །འབྲུག་སྤེལ་ཆོས་སྟོན་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
 ལྟར་སྟོན་རྒྱས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དབྱུང་པར་ཆོག་
 ཏུ་མི་སྤྱོད་བས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འབྲུག་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་
 རས་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྣམ་ཉོག་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་
 ལམ་བཟང་བོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ཉོག་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་
 པ་དང་། རྒྱུའི་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་ཆེ། དག་གི་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་
 སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱར་ཆོགས་
 བསགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེམས་པའི་མཐུས་དེ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཉོག་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་རྒྱས་པ་ལྟར་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་མཐུས་སྤྱོད་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་རྒྱས་ཞེས་དཔེ་དོན་
 སྤྱར་བ་ཡིན་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་
 འདྲའོ། ཞེས་སྟོར་བ་ནི་མིན་ཏེ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་མི་སྤྱིད་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་མེད་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཅེས་འཆད་པ་དག་
 བྱི་བབ་ཅོལ་སྟེ། ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཀྱན་སྟོང་དགོས་མི་
 དགོས་ཁྱད་པར་མེད་པས་དག་གི་ཆོས་བསྟན་པས་ཤེས་པའི་རྩ་ལ་ཉོགས་ན་
 ལུས་ཀྱིས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཡིད་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བསམས་པས་ལྷན་དབང་པོའི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་
བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡིད་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ
འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཉམ་དུ་ཆོས་སྟོན་
ཀུས་ཏེ། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཅམ་
གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་
སོ། །ཅ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བའི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན། བདེན་འཇིན་གྱི་རྟོག་
པ་སྤོང་སྟེ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
སྟོབ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འཇིན་པ་བདེན་འཇིན་རྟོག་པ་ཁྱོད་
གྱིས་མི་སྤོང་སྟེ། ཁྱོད་འཇིན་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱུང་པར་གསུམ་པོ་
དེ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་གྱིས། བསེ་རུ་ལྟ་
བུའི་ལམ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བསྐྱས་
པར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་སེམས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གང་དག་གི་འདིར་ལམ་ས་གང་གི་རྟེན་དང་། ཆོས་ཉིད་ཉིད་རིགས་ཀྱི་
རྟེན་བྱས་ནས་དང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་།

གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ནི།

སྐབས་འདིའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་མི་ལྟོག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 བར་རྒྱལ་སྤྱི་བདེན་ལ་མཁས་དང་སྤྱི་མི་ལྟོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ཀ་ལས། བྱང་སེམས་
 ཆེན་པོར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཞན་དག་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་
 གྱི་ལམ་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 བཞེད་པ་དང་ལམ་དེའི་རྟོན་རིགས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་དང་
 འགལ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདི། རྟོན་རིགས་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རང་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་བྱང་
 སེམས་གྱིས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ནང་འགལ་
 བ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
 ཡིན་ཅིང་། གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དེ་བྱང་སེམས་དང་། རང་རྒྱལ་
 གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། བྱང་སེམས་གྱི་
 སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། རང་རྒྱལ་
 གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱལོ། །འོ་ན་རང་རྒྱལ་
 ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་པ་མེད་ཅིང་།
 ཐོས་བསམ་གྱིས་རི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་སྒྲིམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་ཡིན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་
 མ་རྟོགས་གྱི་བྱུང་འབྱུང་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། །གཉིས་ཀས་ཐེག་དམན་གྱི་
 སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བདག་

མེད་ཕྱ་རགས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། རགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཕྱ་
 བ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་པོ་རྩལ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་
 དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་། བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་དེ་
 དག་གོ་ཡི། ཕྱ་བ་མི་གོ་ལ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣེ་བས་བདག་
 མེད་ཕྱ་བའང་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་འདྲ་ཡང་། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་
 རྣེ་རྩལ་གཉིས་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་བཀག་
 མ་བཀག་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོ་ཚུལ་གཉིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་བར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་དབང་པོ་རྣེ་བས་དེ་ལས་བཤད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ན། གཟུང་མེད་རྟོགས་རྒྱས་ན། བྱང་སེམས་དེ་ལས་
 ཀྱང་དབང་པོ་ཆེས་རྣེ་བས། དེ་ལས་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱས་པ་
 ན་འཇིན་མེད་རྟོགས་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཅན་གསུམ་ག་
 ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གཅིག་བྱ་བསྟན་པས་ཆོག་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་
 བ་ནི། རང་སངས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་པས་
 སོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་ནི་མིན་ནོ།
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ། །རི་ལྟར་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་

བདེན་པ་བསྐྱེམ་པ་ཁོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་བསྐྱེམས་པས་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་དོན་གྱིས་ནམ་པར་
རྟོག་པ་དག་གོ་རིམ་བཞེན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྐྱེམ་པ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་གང་
ལ་བཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་བྱུང་པར་རིགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་དོ། །ཙུ་འབྲེལ་གཉིས་
ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་
ཀྱི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་བྱིན་
པའི་སྟོ་ནས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་
འདོགས་ཆོད་པའི་བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེས་པར་སོགས་
སོ། །ཙུ་བ་ནི། བཏགས་པའི་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་མིང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བརྟུ་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མ་
འགལ་བར་ཐ་སྙད་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་
དམ་པར་འབྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་པ་དང་།
བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་།
བྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་མར་ཡོངས་སུ་མི་འཇིན་པ་དང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པའི་སྟེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་

པ་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་
པ་ལ་དམིགས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་སྟེ་བ་ཡིན་
ནི། །དག་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་བསྟེན། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ། སྤྱིའི་མཆོམས་སྒྱུར་བ་དང་།
སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པས་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་འཆད་དོ། །གཉིས་
པ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་ལ།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྟེ་བའི་ལུས་རྟེན་
ནི། སྤྱིང་གསུམ་ཀྱི་སྟེས་པ་དང་བྱད་མེད་འདོད་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་
ལ་སྟེ་ཡི། །ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མི་སྟེ་སྟེ། དེ་དག་གི་སོ་སྟེ་རྣམས་སྟོ་བ་
ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་ནི། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་
ས་དུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཅིང་གཟུགས་མེད་ལ་མི་བསྟེན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
སེམས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཤེས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་
ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ལ་མི་དམིགས་ལ། མཐོང་ལམ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་
སྒངས་གི་གཉིན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་
པས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་ངོ་བོར་སྟེད་རུས་

བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཉི་མེ་སྣང་བ་དང་།
འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀ་རུ། ས་དགུ་ཀ་གཉིན་པོའི་རྟེན་དུ་བཤད་ཅིང་། འདོད་
བ་ཁམས་དང་སྤིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། ཅེས་བཤད་
བ་ཉན་ཐོས་ཐབས་མི་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་པས། དེ་དང་འདི་
མི་འགལ་ལོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་བ་བརྟེན་བ་མཐོང་ལམ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་གསུམ་
དང་པོ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
པོའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་
རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་བ་མངོན་རྟོགས། གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་ཙམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཆིག་ཟུར་
དུ་འགོད་བ་མི་འཐད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་
པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་
ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་
ཅིག་ཆོས་ཉིད་གསར་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་བྱུང་
བར་ཁས་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་བ་དང་། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་རང་

གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ། ཞེས་འདོད་པ་དག་ནི། བང་
འགལ་བའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་སྤངས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་གོ་དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི། སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་མཐོང་སྤང་བའི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི། དེའི་རྣལ་གྱོལ་ལམ་
མོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་སྤྱག་བསྐྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་
བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། སྤྱ་མས་སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་མཐོང་སྤང་སྤྱོད་བ་དང་། ཕྱི་མས་
སྤྱག་བསྐྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་སྤྱག་
བསྐྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་བྱུང་བར་མེད་ལ། སྤྱ་མས་
ཤེས་བཟོད་སྤྱ་མ་གཉིས་ལ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པའི་ངེས་
ཤེས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་འདྲན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མས་རྗེས་བཟོད་དེ་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། འདི་གཉིས་བྱུང་བར་ལམ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་
ཤེས་པས་ནི་གཟུང་པ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་
ཤེས་པས་འདྲིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་
སུ། སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱུ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་འདི་གཉིས། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྒྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཞེས་སོགས་

གསུངས་པ་ཡང་། ཁོ་བོས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་སྐད་བྱས་ན།
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། རྗེས་
 ཐོབ་དུ་ངེས་ཤེས་འདྲན་ཚུལ་གྱི་རྒྱས་པ་མི་འདྲ་བ་བཙུ་བྱུག་མཉམ་གཞག་
 དུ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པས། མཐོང་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱུག་ཕྱི་བར་བཤད་
 པའང་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པར་རྗེས་བཟོད་རྗེས་
 ཤེས་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 ན། ཆོས་ཉིད་གསར་རྟོགས་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ཡེ་
 ཤེས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཀྱན་
 ལས་བརྟམ་སེམས་ཅམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ནས། སེམས་ཅམ་
 པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཁོ་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པར་
 འདོད་པ་ལ། དམིགས་པ་དག་ལ་བྱུང་བར་དུ་འགྱོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དབྱ་
 མ་པས་འཕེན་ལོ་ཞེས་སྒྲས་ནས། སྒྲར་ཡང་ཀྱན་ལས་བརྟམ་གྱི་ལྷགས་ལ།
 རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་
 པ་ན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཀྱན་ལས་བརྟམ། དབྱ་མ་ཆེན་པོའི་བསྟན་
 བཅོས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྒྲང་
 མེད་གྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཀྱན་ལས་བརྟམ་གྱི་ལྷགས་ལ་རྗེས་
 བཟོད་རྗེས་ཤེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་པ་དེ་བས་
 ཀྱང་དངོས་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཀྱན་ལས་བརྟམ། མདོ་སྡེ་པའི་བྱུང་མཐའི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཀྱན་ལས་བརྟམ་གྱི་ལྷགས་ལ། ཐེག་

ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བཟོད་བཞི་བདེན་པ་ལྷག་མ་
རྣམས་ལའང་རིགས་བསྐྱེའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལའང་། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་
དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་འགོ་དགོས་པ་ལ། ཁོའི་རྟེན་དོན་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་
དམ་ཡིན་ན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་
ན། མཐོང་ལམ་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་རི་ལྟར་སྐྱེན། སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་
པོ་དང་། ལྷག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་
བཅུ་དྲུག་པར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་
པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཐོང་
ལམ་སྐྱད་ཅིག་མདུ་ཡིན་ཅེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འབྲས་བུའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་
སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་གཅིག་ དང་། སོ་སོར་རྟོག་
པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་བཀོད་
ནས། ལྷགས་ཐ་མ་ལ། ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་

ཅིག་ལུགས་དང་པོའི་གཞུང་བཙུགས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་དོན་ལ་གཞན་
 དག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་དེ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཀྲི་མ། སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་པོ་ལ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་མ་བཀོད་ནས་འགལ་
 བར་ཁས་སྒྲངས་བཞིན་དུ། སྐར་ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ཡིན་
 པར། ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆོས་ངོ་མཆར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན།
 སྐད་ཅིག་གཅིག་གྱུང་ཡིན། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བར། ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆོས་ངོ་མཆར་རོ། །གཞན་
 ཡང་མཐོང་ལ་ཆོས་ཅ་བཙུ་བྱག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་བས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཅེས་པ་ནི། སྒྲོར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཅ་མ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་
 མངོན་རྟོགས་ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་
 མངོན་རྟོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་
 ཡིན་ཅེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་པའོ། །སོ་སོར་
 རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་
 ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ཡོད། ཅེས་པའོ། །སྐད་
 ཅིག་གྱུང་རང་གྲུབ་དུས་ལས། དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་པར་
 བྱས་པའོ། །དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་གཉིས་

བར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་
 ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་པོ་རྫོགས་པར་མ་གྲུབ་པར་དུ་དེ་
 ཉིད་རྫོགས་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། བཙུ་བྱག་རྫོགས་ནས་དུས་གཉིས་པར་མི་
 བསྡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཅིག་རང་རྫོགས་པར་གྲུབ་ནས་དུས་
 གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དང་། ཁོའི་ཆ་ཤས་ཞག་སྐུམ་ཅུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ལ་ཆ་ཤས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་དབྱེར་རྒྱ་མེད་
 ན་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སོ་སོར་དབྱེ་
 མི་རྒྱས་པས། ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བའི་སྟོན་འཕེན་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་ལས་མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དེ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས། སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་བྱུར་ཅིང་
 ཡང་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་། སོ་སོར་
 རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་གོ། ཞེས་བཤད་ལ། སྐད་ཅིག་
 གི་གྲངས་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་ཚིང་པ་དག་གྲང་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ཡོད་
 མེད་ཚིང་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ཡིན་མིན་ཚིང་པ་ག་
 ལ་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་དེ་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བྱག་ ཡོད་པ་
 ལ་དགོངས་ནས། འབྲེལ་ཆེན་དུ། དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཐོང་ལམ་
 པའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་གྲང་། སོ་སོར་

རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
སོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་ཏུ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེ་ཡང་།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རིམ་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱས་པ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་ཏུ་རིམས་
ཀྱིས་འཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་ཆེ་བདེན་
པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཡང་། དེ་དག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་
རྒྱས་པ་མེད་ན། སོ་སྒྲེ་དང་བྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། གང་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་
པའི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་ས་བོན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་བྱད་པ་ཡོད་དོ། ཞེས་འགྲེལ་
ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །བདེན་བཞི་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་རྒྱས་པ་གོ་རིམ་
དེ་ལྟར་འཐོབ་པའང་། ཆོགས་ལམ་དང་། སྒྱོར་ལམ་དུ། རྟ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟ་ཀྱི་
རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱག་
བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་བར་
བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཐོས་བསམ་ཀྱིས་
གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་བསྒྲོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་པ་འདི་དག་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་
མཁས་པ་དག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཆིག་གི་དོན་ལ་སྐད་ཅིག་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་བརྒྱས་
པར་བཤད། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་
སྒྱུར་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙུ་བ་ནི། བདེན་དང་སོགས་

སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ནི་པན་
ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །སྐབས་གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་
ཀྱི་སྐབས་སུའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་
ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་བསྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་དང་།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་བ་དབང་དང་ལྡན་པ་ཆེ་འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་
ཏན་དག་དང་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེ་དག་རྣམ་པ་རྗེ་ལྟ་
བྱར་སྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་
བ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།

ལྷུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་དག་ལ་ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་
པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་པན་ཚུན་རྣམ་གངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་
པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཆད་ཀྱིས་གྲགས་དུ་མེད། རྣམ་
མཁའ་ཆད་མེད་པ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རནམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉི་པ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་

བདེན་པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་པ་དང་། ཚད་མའི་མཐའ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་མེད་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཚོས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཇིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེར་ཕྱིན་
 དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲངས་དང་དོར་བ་མེད་པར་བསྐྱོམས་
 པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་
 ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམས་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གྲུན་འབྱུང་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་
 པར་གཉུག་མ་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
 ཚད་མེད་པར་མཉམ་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཉིད་འཛོལ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་པར་གཉིན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཆེ་བ་
 རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཚོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འགོག་པའི་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ལམ་བདེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་
 ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་། མ་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟས་བྱས་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་

དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གནོད་པ་གསུམ་ལས་རིམ་བཞིན་བསྐྱང་བ་
 དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྲོ་བ་དག་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་མཛོད་པར་
 འདོད་པའི་བདག་ཉིད་སློག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་དང་།
 སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་བད་པར་བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་
 གྱི་བདེན་པའི་རྣམས་པ་བཞི་པོ་དེ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་ནི་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 དག་ཡིན་ནོ། །རྣམས་པ་འདི་དག་མཉམ་རྗེས་གང་གི་རྣམས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། རྗེས་
 སྤྱོད་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཆེ་འདི་ཕྱི་འདི་པན་ཡོན་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པས་མཆོད་ནས། མཉམ་གཞག་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པའི་རྣམས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་མཆོད་ནས་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་
 བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་བསྟོས་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ་སྦྱེ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་སྦྱེ་བ་ན།
 རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུས་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱེ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 ཡིན་གྱི་རྣམས་པ་འདི་དག་གི་མཐུག་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྦྱེ་བར་སྟོན་པ་
 མིན་ནོ། །རྣམས་པ་འདི་དག་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམས་པར་བཞེད་པ་ནི་ཆོག་ ལེ་བྱུར་
 བྱས་པ་ཉེ་བར་མཆོད་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམས་པའི་
 དོན་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དག་གི་སློགས་སུ་བསྟན་པར་འབྱུར་རོ། །དག་

དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་འདིར།
 མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པའི་དོན་ཉི་བར་མཆོན་པ་
 ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྣམ་པའི་དོན་ལ་བཤད་པར་མཐོང་
 བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ཉི་བར་མཆོན་པ་ཉི་ཆེ་མཛད་
 པར་བཅད་དེ། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱུང་དེ་བཞིན་དུ་
 བསྟར་བར་བྱའོ། ཞེས་བེད་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། མེད་བཟང་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ལྟ་
 ནུང་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་
 དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མདོན་ཏྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སོགས་མ་བསྟན་
 པར་མདོན་པར་ཏྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་བཅད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ།
 གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་ལའང་མ་ཞུགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་བྱང་ཞིང་།
 ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་ལམ་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱེད་
 པར་འཕགས་པར་བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བེད་རོ། །

སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་མཆམས་སྦྱར་ནི། མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙུ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཞི་དང་། ལྷ་པ་དང་། རྩལ་པ་ནམས་ནི་རིམ་བཞིན། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་ལྟས། རྩལ་པ་གྱི་ལྟས་བྱ། བདག་ལྟས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། རྩལ་པ་གྱི་སོགས་ཞི་བས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་དགེ་བའི་བཞེས་གཉིན་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་བོ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གི་མཐུན་ཆེན་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ནང་གི་ཉིར་འཆེ་སྒྲོམ་སྤང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། བྱེད་པ་ཉིར་འཆེ་པ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གཞོན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ལྟས་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཉིན་སྒྲོམ་ལམ་པ་གནས་པའི་ཡུལ་ཡང་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནམ་པ་རྩལ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། རྩལ་ཡོད་དེ། སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བཞེས་གྱིས་འཇིན་པའི་བྱེད་པ་གཉིས། བྱེད་པ་གིས་ཉིར་འཆེ་ཞི་བའི་བྱེད་པ་གཉིས། རྫོགས་བྱང་སྦྱབ་ཅིང་ཉིན་ཡུལ་མཆོད་ཉིན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ནམས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་

གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་
 བོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཟག་བཅས་
 སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་བསྟན་པས།
 མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 འཆད་ཅིང་། དེ་ལ་འང་མོས་པ་དང་བསྟོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི། མཉམ་
 གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྗེས་སྟོབ་ཏུ་
 ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པོ་ལོ། །དེ་
 ཡང་ཡུམ་ལ་དོན་གསུམ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལས། ཡུམ་གྱིས་རང་དོན་
 སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཆ་ལ་མོས་བརྟུང་བད་ལྟག་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། རང་དོན་མོས་
 པ་ཅེས་བྱ་ལ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་སྟོབ་ན་ཡོད་དེ། ས་དེ་དག་
 ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟག་མ་མེད་པར་མ་སྤངས་པའོ། །ཡུམ་གྱི་རང་
 དོན་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་
 མོས་པ་ལྟག་པ་ནི་གཉིས་དོན་མོས་པ་ཡིན་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་
 རྗེས་སྟོབ་ན་ཡོད་དེ། ཉོན་ཡིད་སྤངས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་ཉོགས་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡུམ་གྱིས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ལ་ལྟག་པར་ཡིད་
 ཆེས་པའི་མོས་པ་ནི་གཞན་དོན་མོས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱ་པའི་རྗེས་སྟོབ་ན་ཡོད་
 དེ། སྐབས་དེར་གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་

བསྟོ་བའི་མཆན་ཉིད། མོས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་ཅ་རྫོགས་པའི་
བྱུང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ། །སྒོམ་ལམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། རང་
གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་
ཆེན་སྒོམ་ལམ། ཁ་ཅིག་མོས་བསྟོ་ཡི་རང་གསུམ་པོ་འདི་སྐྱོད་འཇིག་པའི་
རྟོག་པ་མིན་ནོ། ཞེས་སྐྱབ་བབ་ཅེས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས། བསྟོ་ས་མ་འོངས་པ་ན་འཐོབ་འགྱུར་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།
བསྟོ་བྱ་རང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་ཅད་
མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངམ། དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྐྱོད་འཇིག་པའི་རྟོག་པ་མིན་པ་ཉམས་
སོ། །འདིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལའང་མཚུངས་ཤིང་། མོས་པ་ཡུམ་གྱི་ཡོན་
ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར། དེས་པའི་དེས་ཤེས་སུ་བཤད་པར་གསལ་ལོ། །འོ་
ན་འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་ཟག་པ་གང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་
ཡིན་པས་བདེན་པར་འཇིག་པའི་འཇིག་སྤངས་མེད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱིབ་མིན་ལ།
ཞེན་ཡུལ་ལམ་འཁྲལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་འཇིག་གྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་
པའི་རྒྱུད་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རང་ཡུལ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་
བའི་བདེན་སྤང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་བྱིར་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་བ་ཡིན་ལ། བདེན་
སྤང་དེ་ཡང་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་ཟག་

བཅས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་ན། ཤེས་
སྒྲིབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་
ལོ། །འདི་དག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ལོག་པར་བཤད་ཅིང་། གཞན་དག་ཡིད་བརྟན་
མ་ཉིད་པར་སྒྲུ་ཐབས་ཀྱིས་དོར་བར་སྒྲུང་དོ། །

མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་ལས། མོས་པ་ལ་དངོས་དང་། བན་
ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྒྱུར་ནི། གསུམ་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་
དོ། །རྩ་བ་ནི། མོས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷུས་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་
ལག་གི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འགྲེལ་བའང་དེ་ལྟར་གསུམ་ལས།
རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མོས་
པའི་ངོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཡུམ་གྱིས་རང་
དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་
དམིགས་པ་ཉིད་དང་། རང་དོན་དང་། གཉིས་དོན་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་
གསུམ་མོ། །འོ་ན་ཆོགས་ལམ་སོགས་སུ་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་
ལྟར་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདིར་གཟུང་རམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་ཇི་ལྟར་
མོས་པ་བཞིན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་

ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ནམ། འབྲས་བུར་གྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་པས་དང་པོར་ཆོག་པས་ལམ་སོགས་སུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །དག་དོན་
 བློ་ཐོབ་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་
 ཏུ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀྱི་དོན་གསུམ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་
 ལ་རིམ་བཞིན་ལྷག་པར་མོས་པའི་རང་ཉིད་མོས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞུང་འདི་ན་ཡང་ཅེས་པ་འགྱུར་མ་དག་པ་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཇི་
 ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་
 བློ་དེ་དག་གྲང་ཞེས་སོགས་དང་། ཉིད་ལག་གི་དབྱེ་བ་ལྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་དོན་དབྱེ་སྒྲུབ་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ལྟེ། དེ་ལྟར་
 བློ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མོས་པའི་པན་ཡོན་ལ། མཆོམས་སྐྱར་ནི། དེ་སྒྲོམ་པའི་
 ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ཇེས་
 ཐོབ་ཏུ་ཡུམ་དོན་གསུམ་ཀྱི་འབྱུང་གནག་སུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོར་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐྱབས་དགྲུ་དག་ཏུ་སོ་
 སོར་བསྟོད་པ་རྣམས་པ་དགྲུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ལས་ཕྱི་མ་གོང་ནས་གོང་
 དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པར་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་
 གཉིས་དོན་མོས་པ་དང་གསུམ་པ་གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐྱབས་དགྲུ་

དག་ཏུ་སོ་སོར་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱགས་པ་ནམ་པ་དགྲ་དགྲས་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བཀྱར་བ་དང་བསྐྱགས་
པར་འདོད་དེ། དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
མོས་པ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྟོགས་ནས་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་བརྗོད་པའི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་མི་འཆོམས་པར་བརྗོད་པའི་གཅུམ་བྱའམ་
ངོ་བསྟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མིན་ནོ། །ཙུང་ལྟེན་ལ། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་དེ་སྒྲོམས་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རང་ས་
པའི་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་གསུམ་མཛད་པ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར།

བསྟོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྟོ་བ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལས་དེ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྦྱར་པའི་བསྟོ་བ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྟོ་བ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་འཆད་དོ། །

ཙུང་ནི། ཡོངས་སུ་ཅེས་པ་ཀླང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་སྟོན་
ཅིང་། ཁམས་གསུམ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཞེས་པའི་བར་ནམས་ཀྱིས་
བསྟོ་བའི་བྱང་ཆོས་སྟོན་ལ། ལྷག་མས་བསྟོ་བའི་དབྱེ་བ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་

དེ་ནི་ཞེས་པ་རྒྱུ་པ་གཅིག་གིས་བསྟོ་བྱའི་རྣམས་ལ། མངོན་ཞེན་འགོག་པ་
 དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་བསྟོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལས་ངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་།
 དཔེན་པ་དང་ཞེས་པས། བསྟོ་བ་པོ་གང་ཟག་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དཔྱད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན།
 ཞེས་པས་བསྟོ་རྒྱུ་དག་ཅ་ལ་ཉེན་གྱི་ངོས་ནས་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་
 འགོག་པ་དང་། ཐབས་བཅས་ཅེས་པས་དག་ཅ་ཕྱིན་དུག་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་
 བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཞེས་པས་
 བསྟོ་བྱེད་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 འགོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཞེས་པ་རི་ལྟར་བསྟོ་བའི་
 ཚུལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྟོ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཉོགས་
 པ་མ་ཡིན་དང་ཞེས་པས་བསྟོ་བ་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་བསྟོ་བར་རྫོགས་བྱང་
 དུ་བསྟོ་བར་བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ནི་བསྟོ་བ་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་
 བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་གསུམ་ཉི་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་འོ་བོའི་བྱེད་པ་
 དང་སྟོམ་པ་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 གྱི་དགོས་པ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བསྟོ་ས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་
 བ། མིང་དོན་གོ་རིམ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་པའི་
 དག་པ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་བས་ཉན་རང་ལས་བྱེད་པར་ཅན་ཞེས་དེ་ལྟར་མཛོ་
 ལས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་

མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོ་བའོ། །མི་དམིགས་པའི་བསྐྱོ་བ་ཞེས་
 དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་བསྐྱོ་བུ་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱང་པོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 བྱི་སྐྱོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། དབེན་པ་བྱི་བསྐྱོ་བ་པོའི་གང་ཟག་བདག་
 ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུན་པའི་བསྐྱོ་བ་བྱི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་།
 བྱང་སེམས་རང་གི་དགོ་བ་བཟང་ངན་དུ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་བསྐྱོ་བའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོ་བ་ཡིད་
 བྱེད་ནི། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་དོན་དམ་པར་
 མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོ་བའོ། །མཆན་མ་མེད་ཅེས་པའི་མིང་
 དུ་བཏགས་པའི་བསྐྱོ་བ་ཡིད་བྱེད་ནི། བསྐྱོ་བུ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་དུ་བདེན་པའི་མཆན་མ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོ་
 བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་མིང་ཅན་ནི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ལམ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོ་བའོ། །བསྐྱོ་ས་
 ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་མིང་ཅན་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཁམས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 འབྱུང་བར་ཆུང་དུ་ཞེས་དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྐྱོ་བ་ནི་གདུལ་བུ་
 དགོ་བ་བཟུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་བདེན་པར་
 མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོ་བའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་

བ་འབྲིང་གི་མིང་ཅན་ནི་གདུལ་བྱ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་
པའི་དགེ་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོ་བའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་
པོ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པར་བྱས་པའི་དགེ་
བ་རྣམས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོ་བའོ། །རྩ་འགྲེལ་
ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་ལ་མོས་པ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་
རྩ་རྣམས་བྱང་དུ་བསྟོས་པའི་བསྟོ་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ།
བསྟོ་བའི་རང་བཞིན་དང་། བྱང་ཆོས་བརྒྱད་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱིར།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་གསུམ་ལས་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་
སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ཐབས་དང་སོགས་ཏེ་དང་པོས་རང་ཚུལ། །གཉིས་
པ་ལ་རང་ཡུལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་རྣམས་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པའི་
སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིན་ཏེ། རང་

གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་
སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མོས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བྱ་བ་ཞིན་དུ་བསོད་
ནམས་གསར་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །

བསྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་བསོད་ནམས་དེ་གསེར་མགར་གྱིས་
གསེར་སྒྲམ་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་དང་
གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཕྲོ་བ་ཅིང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་
འདུས་བྱས་དང་། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསོད་ནམས་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། དེ་ཡང་ས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་མཆོམས་སྒྱུར།
སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་
ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་
དག་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཁ་ཅིག་རྟོགས་པ་
དང་། སྤངས་པའོ། ཞེས་སྒྲ་བ་མི་འཐད་དེ། སྤངས་པ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་
པས། སྒོམ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤམ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི།
གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི།
ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཉིད་དོ། །དེ་མ་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་གཞན་གྱིས་སངས་
རྒྱས་མི་འཐོབ་པའི་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་རྟོགས་པར་སྐྱོར་བ་ནི་ཀུན་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་
སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་དང་ལྟན་པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གོང་མ་
གོང་མ་རིམ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་
པའོ། །མཐར་ཐུག་དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་
པོ་ཉིད་དོ། །ངག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་
པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིན་སོགས་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བས་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆམས་སྐྱར་

ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་
གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་དང་། ལྷག་མས་འགལ་རྒྱུན་བསྟན་ནོ། །

འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། མཐུན་རྒྱུན་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་
མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་བོ་
ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །འགལ་རྒྱུན་ནི། ནང་གི་རིགས་
དམན་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། དབང་པོ་དམན་པས་དངོས་
པོར་འཇིན་པ་དང་། སྤྱིའི་རྒྱུན་བདུད་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། མི་དགེ་
བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་
ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི།

ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ།

ནམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་ནང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཇི་སྐད་
བཤད་པ་ཆངས་ཤིང་། སྤྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་དང་
བྲལ་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་
དག་དང་། དེ་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ནམ་པར་དག་པའི་འཕགས་པ་སོ་སོའི་

ཁྱད་པར་མ་བྱེ་པར་སྒྲིར་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། འབྲས་བུ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་
 པ་ནི། འདིར་གང་དག་ཡུལ་ཅན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་མས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་མ་དེ་དག་ཅེས་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མས་དག་པ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་མས་དག་
 དགོས་པས་དེ་མ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་དེ་ལ་
 དགག་པ་ད་ལྟར་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་འཛོག་པ་ན་དེས་ན་རྒྱ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་དེ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པས་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་
 དག་པར་བརྗོད་ཀྱི། སྒྲིར་ཡུལ་ཅན་དག་པས་ཡུལ་དག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་
 མིན་ནོ། ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། དེ་མ་ཐག་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་ནང་འགལ་དངོས་སུ་
 སྒྲ་བ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་
 བའི་དེ་མ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དག་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མས་དག་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་
 མས་དག་མི་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་མས་དག་པ་ན་དེ་
 མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེའི་ཡུལ་སོགས་ཀྱང་དག་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དག་
 པས་ཡུལ་དག་མི་དགོས་པ་འང་རང་ཆོག་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིའི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཅམ་ལ་ཟེར་བ་མིན་
 ཀྱི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྒྲེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་ལྟའི་
 ཚོས་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིར་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་

ཉིད་གང་ཡིན། །ཅེས་པ་ལུང་བྲངས་ནས་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་བཤད་ཅིང་།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ནུམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་སོ། །དེས་ནས་གཉིས་པའི་ནུམ་གྲོལ་ལམ་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་དག་པའི་དག་པ་དང་། ས་གཉིས་པའི་ལུང་པོའི་ཆོས་ཉིད་ངི་
མས་དག་པའི་དག་པ་རིགས་ཐ་མི་དད་དེ། གཉིས་ཀའི་དག་པས་གཉིས་པའི་
ངོ་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ངི་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །

ཆོག་དོན་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
བུ་ནུམ་གྲོལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནུམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དེའི་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད། །ནུམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་
དེ་དག་ནུམ་པར་དག་པ་ངོ་ཐོ་ཐ་མི་དད་ཅིང་། རིགས་སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོ་བྱར་ངི་བྲལ་དང་།
སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་ནུམ་དག་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་རིགས་དང་ངོ་ཐོ་
ཐ་དད་པ་ཉིད་མིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་འབྲས་བུ་ནུམ་གྲོལ་
ལམ་དང་། ས་གཉིས་པ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནུམ་པར་དག་
པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་ས་གཉིས་པའི་ངོ་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་
རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ནུམ་དག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ནུམ་པར་

དག་པས་འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་དག་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །དག་དོན་ནི། ས་
གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་དག་པའི་དག་པ་
དང་། ས་གཉིས་པ་བ་ཕྱང་པོའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མས་དག་པའི་དག་པ་ཆོས་ཅན།
རིགས་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་དེ། ས་གཉིས་པའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་དེ་མས་དག་པའི་
རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འཕགས་བཞིའི་རྣམ་དག་གི་དབྱེ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རྣམ་དག་ཡིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་བ། སྐྱབ་བྱེད་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་ཏེ་བཞད་པའོ། དང་
པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི། རྣམ་པར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སོགས་
སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་དག་པའི་དག་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་
དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་
གཅིག་པོ་གཟུང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་
པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དེ་མ་སྟེ། རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་
ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཉོན་མོངས་དང་། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀ་སྤངས་
པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྟོ་བྱར་དེ་མས་ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་

ཅན། སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཉན་མོངས་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྒྲུངས་
པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། རྩི་བ་ནི། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ནམ་པར་དག་པ་སྒྲོས་པའི་ཞར་ལ་
སོགས་སོ། །

ལན་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། ས་དགྲུ་ལ་ནི་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་
ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་
དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དགྲུ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་དགྲུའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྩི་མའི་ནམ་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་དང་། ཉན་རང་གི་
སྒྲོམ་ལམ་ཅིག་ཤོས་རྩི་མ་སྟོགས་གཅིག་གིས་ནམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་ནམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་
དང་ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱའོ། །དག་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་
ཉན་རང་གི་ནམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བ་མིན་པའི་བྱང་པར་འཐད་
དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་རྩི་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་
ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཉན་རང་གི་སྒྲོམ་ལམ་རྩི་མ་སྟོགས་གཅིག་ཅུ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་གཉེན་པོས་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་
བའི་ཚུ་ལ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲུང་བྱ་གང་གཉེན་པོ་

གང་གིས་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤྲོད་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་
 སྤང་རོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་གཉེན་ངན་པས་ཆོས་ལོག་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་
 མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཚུངས་པར་འབྲེལ་བའི་སྦྱིབ་པ་
 ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གཉིས་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ས་བོན་ནི་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱས་པའི་ངོ་
 བོར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་དེ་ལས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པར་སྦྱེས་པའི་
 སྦྱིབ་པ་ནི་མངོན་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྦྱིབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་བྱུང་བར་
 ཅན་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱིབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། སྟོམས་འཇུག་
 གི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་ཞིང་དེ་ཉོན་མོངས་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེས་སྦྱིབ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
 དག་གིས་གྲང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་སྒྲུལ་པ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ལ་བར་དུ་གཙུག་པ་ལུས་
 སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །

ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱིབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་ཤེས་
 བྱའི་སྦྱིབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
 སྦྱིབ་པ། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པའི་སྦྱིབ་པ། དེ་དེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་།

ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་མངོན་གྱུར་ནི། སེར་སྒྲ་དང་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པ་
 དང་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 དེའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་
 ནི་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ཡིན་
 པས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱབ་མངོན་གྱུར་ནི།
 བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དག་ཡིན་ལ། ས་བོན་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་བག་ལ་
 ཉལ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་པ་
 ཞེས་སྐྱབ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། རྣམ་པར་སྐྱུན་འབྲེན་པའི་གཉེན་
 པོ་དང་སྦྲང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། རྟེན་གཉེན་པོ་དང་། ཐག་བསྐྱང་གཉེན་
 པོའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་ཐག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཉེས་
 དམིགས་སུ་བལྟ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྐྱུག་པ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་སྦྲང་བའི་གཉེན་པོ་མིན་ཅེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ཡིད་
 དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཁྱུགས་ལ། མི་སྐྱུག་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་
 ཁྱུགས་པས། རེ་ཞིག་འདོད་ཆགས་མངོན་གྱུར་གྱིས་མནན་པ་ཅ་མ་
 ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀའང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་
 པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྲང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་
 མེད་པའི་ལམ་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་མངོན་གྱུར་དང་། ཕྱི་མ་ས་བོན་གྱི་སྦྲང་
 གཉེན་ཡིན་ནོ། །རྟེན་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། ཐག་བསྐྱང་

གཉེན་པོ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་ངེ་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་འདས་པ་འགགས་པས་སྤང་མི་དགོས། མ་འོངས་པ་མ་སྦྱེས་པས་སྤང་མི་རུས། ད་ལྟར་བ་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་བོན་མ་འོངས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོའོ། །ས་བོན་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། སྤང་མི་རུས་པར་ཐལ། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །སྤང་བས་ཟུན་པ་མི་སེལ་བར་ཐལ། ཟུན་པ་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྦྱེས། ཟུན་པ་ད་ལྟར་བ་སྤང་བ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཕྱི་མ་འདི་རང་གིས་གྲང་བཀོད་ནས་དེ་མ་ཐག་དེ་བས་ན། མངོན་གྱུར་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྦྱེས། ད་ལྟར་བ་ནི་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པས་ལམ་ད་ལྟར་བ་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་ཏུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤང་བས་ཟུན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱར་མེད་པར་ཐལ། ཟུན་པ་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྦྱེས། ད་ལྟར་བ་སྤང་བ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་དངོས་སུ་གཞོད་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་སྤང་མཚམས་དང་བཅས་པ་དེ་མ་ཐག་རང་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པར་འགྱུར་བས་བློན་པ་རྣམ་དུ་མ་བཞག་པའོ། །ས་བོན་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་

མཉམ་དུ་འབྲུག་པའང་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་
ཡིད་ཤེས་དེ་ལ། མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་དམ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
གི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཞན་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་དེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀའི་
གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེས་ཐ་དད་པ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་འགྱུར་
བས་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་
པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ། དེའི་ཆེ་སྐྱབ་
པ་གཉིས་གང་གི་འང་ས་བོན་མེད་དེ། ཡོད་ན་གོང་ད་བཤད་པ་ལྟར། མཐོང་
ལམ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་སུ་གདོན་མི་བ་
བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱབ་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་། སྤངས་པའི་
དབང་གིས་མེད་པ་མིན་གྱི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།
སྐྱབ་པའི་ས་བོན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཟག་བཅས་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་
ཅར་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། ཡིད་ཤེས་ཟག་བཅས་དེ་རེ་ཤིག་སྐྱེ་
བའི་གོ་བཀག་པའི་དབང་གིས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་སྤང་
ཡང་སྐྱབ་པའི་ས་བོན་སྐྱེ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་མེད་ཀྱང་སྤངས་པ་མིན་
ལ། སྤང་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྒྱིར་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གང་སྤྱོད་ཡང་། ད་ལྟར་བ་
 སྤྱོད་བས་བྱུང་སྟེ། སྒྱིབ་པ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གང་ཡིན་གྱུར་ད་ལྟར་བ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་གྱུར་གཉེན་པོ་རང་དུས་ན་འདས་པ་དང་། འགགས་པའི་ས་
 བོན་སྤང་མི་དགོས་ལ། གཉེན་པོ་རང་དུས་ན་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ད་ལྟར་
 བ་ཡིན་པའང་མི་སྤྱོད་གི་།དེ་གསུམ་གང་དུའང་མ་ཕྱེ་བའི་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་
 སྤང་བའི་ས་བོན་ཅམ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། སྤངས་བའི་དོན་ས་བོན་དེ་མ་འོངས་
 པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས།
 འདས་པ་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར་མིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་གྱུར། གཉེན་པོ་རང་
 དུས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འཇུག་པ་གང་ཡང་མི་སྤྱོད་
 བར་བསྟན་ལ། འོན་གྱུར་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤྱོད་
 ཏེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཅམ་
 སྤྱོད་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྤངས་པས་མ་
 འོངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་བའོ།
 ཅེས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་ས་བོན་སྤང་སྤྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་
 ཡིན་གྱི། ས་བོན་མ་འོངས་པ་སྤྱོད་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱོགས་འདི་ལ་མཁས་རྣོམ་དག་
 གིས་རང་གི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་དྲི་བ་ནི། རི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་
 ཡིན་ཞེན་ཞེས་པ་སྟེ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནུམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་
 གྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལ། འོ་ན་དེ་དྲི་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་གྱེད་པའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཤིན་ཏུ་བར་རི་ལྟར་འབྱུང་ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ནུམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་དྲི་བ་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

ལན་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
 ཡིན་ཏེ། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་
 ལ་འོ་ན་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤང་བའི་རིམ་པ་མི་
 འཐད་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ཀ་དོན་
 དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་གཉེན་གྱི་གོ་རིམ་མི་
 འཐད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་
 པའི་སྒྲོན་ས་སྤངས་པ་ཡིས་འགལ་བ་མེད་པར་བྱུང་བོ། ཞེས་པའོ། །སྒྲོབ་
 དཔོན་ལྟར་ན། འབྲེལ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་རི་སྐད་
 དུ་བསྟན་པ་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན། ཁམས་གསུམ་
 པའི་ནུམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འཇིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གཟུང་བདག་བདེན་པར་
 མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་

སོ། །འདི་རྒྱ་མཚན་ལ་མི་སྒྲིབ་བདག་ནི། མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་རྩ་
 ཚིག་ལ་མ་བརྟགས་པའོ། །རྟགས་དེ་སྒྲིབ་ངེ་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པ་ཅེས་དུ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་
 པར་བཤད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆེ་རིམས་ནས་འགག་ཅིང་། གཉེན་པོ་
 ཆུང་རིམས་ནས་སྒྲིབ་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་ཆེ་རིམ་ནས་སྒྲིབ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྒྲིབ་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་རྩོལ་བ་ཆེན་
 པོས་སྒྲིབ་དགོས་པས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་རྣམས་ནི་རྩོལ་བ་ཆུང་དུས་སྒྲིབ་
 པས་ཆུང་དུ་ཡིན་པས་སོ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཆུང་དུའི་ལ་སོགས་པ་ཆུང་
 རིམས་ནས་འགག་པར་རིགས་ཏེ། དང་པོ་ནི་སྤང་སྤྱོད་པས་ཆུང་དུ་དང་། བྱི་
 མ་རྣམས་ནི་སྤང་དཀའ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་
 ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་ངེ་མ་རགས་པ་འབད་བ་ཆུང་དུས་སེལ་ཞིང་། བྱ་མོ་
 སེལ་བ་ལ། བཅོ་སྒྲག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་ནས་
 སྤྱོད་ཚུལ་དེ་འཐད་པར་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དོན་དམ་པར་སྤང་
 གཉེན་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་ཤུགས་ལ་
 འཕེན་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ལས། མདོའི་ཤུགས་བསྟན་ཁོན་གནས་པ་དེ་ཉིད་
 དངོས་སུ་གསལ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་བྱིར་འབྲས་བྱ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་
 ནི། ཤེར་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་

འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ལས།
སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བའོ། །

སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཆོས་ དགུ་བཤད་པ།

གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཤད། སྐབས་
བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་
པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་དོ། །འདིར་གང་དག་གཞི་ཤེས་སྤང་
བྱར་མ་ཤེས་པར། ལམ་ཤེས་དེའི་གཉེན་པོར། མི་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བཤད་པ་བྱེད་པ་འཁྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་གཉེན་པོར་མ་ཤེས་པར་ཡང་
གཞི་ཤེས་དེའི་སྤང་བྱར། མི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་རྟོན་བརྟོན་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་མ་ཤེས་པར་ལམ་མི་ཤེས། ཞེས་འབྱུང་གིས།
གཞི་ཤེས་མ་ཤེས་པར་ལམ་ཤེས་མི་ཤེས་ཞེས་མི་འབྱུང་བས། གཞུང་གི་
ཆོག་དོན་ལམ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་རྟོགས་པ་

ཕན་ཚུན་སྤང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་
གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་མཆོད་འཛིན་གཞི་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན་
ཡང་། དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་ཏྲོགས་
བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གིས་མ་སྤངས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་།
རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་
བའི་བྱིར་དོ། །

དེས་ན་བདེན་གཞི་མི་ཏྲག་སོགས་སུ་ཏྲོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆོས་
གྱི་བདག་མེད་ཏྲོགས་པས་མ་བྲེན་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་
གྱི་གཞི་ཤེས་ཉིད་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བཤད་པས་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་བཤད་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་བྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་ཤེས་ཉིད་
གྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་གཞི་དག་གི། །རྣམ་པ་མི་དམིགས་
སྒྲོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མི་དམིགས་པར་སྒྲོ་
པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔས་བསྒྲོ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་ཏྲག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བརྒྱུད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐུག་བསྐྱུ་
བཅོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ། །ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན། མི་མཐུན་སྟོགས་
དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ། གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་
ཉིད། མཉམ་ཉིད་ཉོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་དང་དུག་གོ། །དང་པོ་
ལ། ཅ་བ་ནི། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན་ཞིང་། དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་
པ། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་
འདོད་དེ། དུས་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་
བཞིན་བཞད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། དངོས་བསྟན་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་
ཅན། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་
རབ་གྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཏྲག་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་
པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཆད་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་ཞི་ལ་མི་
གནས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བར་འདོད་དེ། དུས་གསུམ་པའི་
ཆོས་རྒྱུས་བདེན་པའི་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉོགས་པས་
སོ། །འབྲེལ་བ་སྟན་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཉོགས་པ་ཅམ་གྱི་
ཤེར་ཕྱིན་པ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡུང་པོའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
པར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱིས་བཅིངས་པ་

ཉིད་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། །སྒྲིང་བཅེ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཏྲོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་
བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ཤེས་ཕྱིན་
པ་དང་རིང་པར་གྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལ་ངེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་བསྟན་པས་སོ། །

ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚྱོད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྒྲོན་ས་ངེ་ལྟར་
ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
ཕྱིན་པ་རིང་པ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ན་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཏྲོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།
གཞིའི་གནས་ལུགས་ཏྲོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡོད་པས་སོ། །ཏྲགས་
སྒྲ་མ་དེར་ཐལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་བར་བཞེད། ཅེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལས་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། དེ་ནི་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་
ལ་ཐེག་དམན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རིང་བའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱ་

མཆན། ཐུན་མོང་གི་མཐུག་བསྐྱར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཉན་རང་དེ་དག་ལ་
 ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཕམ་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པས་སོ། །དེར་ཐལ།
 དངོས་པོ་སྟོས་པའི་མཆན་མ་དང་ཐུན་པར་རྟོགས་པས་སོ། །དཔེར་ན། རྒྱ་
 མ་མཁན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་དངོས་པོ་རྟ་སྤང་སོགས་སྤང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་
 བོ་མི་ཤེས་པས་རྟ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྤང་བ་བཞིན་དུའོ། །རྟགས་
 དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དག་གི་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་
 རྒྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉི་བར་འགྱུར་
 ཏེ། རྒྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་
 ཐེག་ཆེན་དག་གི་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྱུ་པར་བྱས་པའི་མན་
 ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 འཁྲུལ་པའི་མཆན་མ་ཅི་རིགས་པར་བསལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་
 གཞི་ཤེས་པར་འདྲ་ཡང་ཐབས་མིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཐབས་ཀྱིས་
 བློ་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་དང་། འབྲས་
བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་
སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཉན་
རང་གི་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་དང་།

མི་མ་སྦྱན་སྤྱོད་གས་དང་གཉེན་པོ་སྤྱོད་གས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

མི་མ་སྦྱན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་མཚན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱོང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་
བའི་གཞི་ཤེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། མཚན་འཛིན་ཡིན་ན་ཏྟག་
པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་
ཡིན་དགོས་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བདག་མེད་ཏྟགས་
པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་ན། ཤེས་
སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པས། འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མིན་
པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དང་། ཀྱན་ལས་བཏུས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་
ལས་འཛིན་ཏེན་པ་དང་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱི་བྱུང་པར་མཚན་

མར་འཇིན་མི་འཇིན་ལ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་
 གྱི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། ཉན་རང་གི་
 རྒྱུད་གྱི་ཆོས་གྱི་མཆོན་འཇིན་སྟོང་བ་ལ། བདག་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཉན་རང་ཐམས་
 ཅད་ཆོས་གྱི་མཆོན་འཇིན་ལས་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་
 རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་སྟོང་བ་
 མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་གཞི་ཤེས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། ཆོས་བདེན་འཇིན་གྱི་ས་བོན་རྒྱུད་
 ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་གྱིས་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་མཆོན་འཇིན་
 མངོན་གྱུར་འབྲེན་པར་བྱེད་པས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡོད་
 པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། ཆོས་
 གྱི་མཆོན་འཇིན་གྱི་ས་བོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའམ། ས་བོན་དང་བཅས་
 པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་འཇིན་གཞི་ཤེས་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ལ་
 མཆོན་འཇིན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་གི་
 རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་མཆོན་འཇིན་དེའི་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མི་
 མཐུན་སྟོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཁོ་རང་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྟོང་བ་གལ་ཡིན།
 བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་ནི། ཆོས་ལ་མཆོན་འཇིན། གཉིན་པོ་ཁྱད་

པར་ཅན་རང་བཞིན་མེད་ཏྲོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་གཉེན་པོ་གཞི་
 ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། ཉན་མོངས་པའི་
 ཟག་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་བཅས་པས་ཤེས་སྐྱེབ་
 ཀྱི་ཟག་བཅས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ནི། རེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་སོ་སྐྱེའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དབྱ་བཅོམ་
 པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་
 ཀའི་ངོ་ཐོ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་དངོས་
 པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཀྱན་བརྟགས་པ་
 ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟར་བ་དང་། སྐྱིན་སོགས་
 ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་སྟོན་སྐྱབ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་སེར་སྒྲ་སོགས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་
 གང་གིས་བཅིངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་དེ་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཆོན་འཛིན་དེས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མི་མཐུན་རྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏྲོགས་པའི་ཆ་ནས་ཉན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་
 ཡང་། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་དེའི་ས་བོན་དང་

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅེས་སོགས་
སོ། །ཙ་བ་ནི། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ཅེས་པ་རྟེན་བཞག་སྐྱུ་མ་མོ། །དེའི་འབྲེལ་བ་
ནི། འཁོར་གསུམ་ནུམ་པར་དག་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སློན་ས་རང་དང་གཞན་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ།
གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་
ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་བདེན་པར་ཆགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སམ། ས་བོན་
ཐམས་ཅད་བཀག་པའམ་མེད་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྒྲུང་བྱ། སྒྲུང་བྱའི་རྒྱ་མཆོང་གཉེན་པ། །རྒྱ་མཆོན་ལས་
འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཙ་བ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་
དད་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོ་དང་མི་མ་ཐུན་པ་སྦྱོགས་ཡིན་
ནོ། །འབྲེལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཇིན་
པའི་སློན་ས་ཕྱག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་
བདེན་འཇིན་ཀྱི་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་མིན་པས་མི་མ་ཐུན་པའི་སྦྱོགས་ཡིན་ཏེ། འདིས་སངས་
རྒྱས་ལ་མཆོན་འཇིན་ཀྱི་སློན་ས་ཕྱག་འཆལ་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲང་བྱ་མིན་པར་བསྟན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
སོགས་སྒྲང་བྱ་མིན་པར་མ་བསྟན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་བདེན་པར་འཇིན་པས་ག་འཆའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲང་བྱ་
ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཇིན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གྲི་བ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་ཆགས་པ་སྤྲོམ་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། རྩ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སོགས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བདེན་པར་
དམིགས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །གང་
གི་བྱིང་ན་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་པས་
ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་བ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཆམས་སྦྱར་ནི། འོན་དེ་རི་ལྟར་སྒྲང་ཞེ་ན། རྩ་བ་ནི།
ཆོས་རྣམས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་
ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
ཤས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིང་།

བཞི་པ་ལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆན་
གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་གྲི་བ་ནི། ཡང་རི་ལྟར་སོགས་སོ། །ལན་ལ།
རྩ་བ་ནི། མཐོང་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་

ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་བཤད་
པ་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་མིག་ལ་སོགས་
པའི་ནམ་བཤ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་
དམིགས་པའི་དོན་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། ཡང་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ལན་ལ་རྩ་བ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་ནམ་བཤ་བར་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་སོགས་
ཀྱི་སྒྲོས་བའི་མཆོན་མ་གང་དུ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའམ། ཤེས་པར་
བྱར་མེད་པས་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲོས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། དེ་
ལྟར་འདུ་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་
ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཆོས་ཅན། གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་དང་གཉིན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གོང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་གཟུགས་
སོགས་ཅས་པས་གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་སྟོད་འགོག་པ་དང་དེ་མི་རྟག་སོགས་

དང་། ཞེས་པས་གཞིའི་བྱང་པར་ལ་ཞེན་སྦྱོང་འགོག་པ་དང་། དེ་མ་རྫོགས་
དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་ཞེན་སྦྱོང་འགོག་པ་དང་། སྒྲུབ་བ་
རྣམས་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་གཞི་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་
ཞེན་སྦྱོང་འགོག་པ་བསྟན་ནོ། །

གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

འགྲེལ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། རྟགས་
བསྟན་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་ན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་སྒྲོ་
ནས་སྦྱོར་བ་རྣམས་པ་བཅུ་འོ། །རི་ལྟར་ན་དངོས་བསྟན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་
ནས་སོ། །བཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་
སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱབ་པ་རང་
དབང་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞིའི་བྱང་པར་ལ་ཞེན་སྦྱོང་འགོག་པའི་སྦྱོར་
བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱབ་
པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་ལ་ཞེན་སྦྱོང་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་

སོར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་། རྫོགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ་གཞན་དབང་ལ་སྐྱབ་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །སྦྱོར་
བ་འགོད་ཚུལ་དེས་འགྲེལ། །ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་གཉིན་པོ་
ལ་ཞེན་སྦྱོད་འགོག་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་
ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ནམ་མཐུན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་དོན་
དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་
ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བ་དང་ལམ་ཤེས་པ་ནི་དོན་
དམ་པར་མི་དམིགས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་གསུམ་ལ་སྦྱོབ་ཀྱང་རྫོགས་
སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་
བྱ་དགའ་བ་དང་། གཞི་ཤེས་ནི། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་
རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅམ་སྦྱངས་པའི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱེད་པའམ་ལས་སུ་བྱ་བ་བྱ་དགའ་བའོ། །དེ་
དག་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ནི། བྱ་དགའ་ནམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་ལ་དང་། གདུལ་
བྱའི་སྐལ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་
སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་དང་། བསྐྱུང་བྱེད་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་
འགྲོ་བ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྦྱོར་བའི་པན་ཡོན་ལ་དང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་
སོགས་བདུན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་བྱེད་གྱིས་
རྟགས་ལ་ཞེན་སྦྱོད་འགོག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །རྟགས་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་ཤེས་

བ་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲུང་བ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་
 བདེན་པར་མེད་དེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཙམ་གྱི་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་བཞིན། ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་
 བྱ་མོ་གཞོན་ཀུའི་མི་ལམ་ན། །བྱ་པོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ནས། །བྱུང་
 བ་དགའ་ཞིང་ཤིན་མི་དགའ་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
 པར་གྱིས། ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་མཉམ་དུ་
 ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་བཞིན་དེ་ལས་
 རྒྱ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤྱུལ་ཏེ། ཏྲ་དང་སྤང་པོ་ཤིང་ཏྲ་སྤྱ་ཆོགས་
 བྱས། །དེ་ལ་ཇི་བཞིན་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །བདེན་པར་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན་ཇི་ལྟར་སོ་གའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་སུ། །སྤྲེས་
 བྱ་སྒྲོམ་པས་གདུངས་ཤིང་འགོ་བ་ཡིས། །སྤྲིག་རྒྱ་དག་ལ་ཚུ་ཡི་ཕྱང་པོར་
 སྒྲུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 བརྒྱན་བཞིན། ཇི་ལྟར་མི་དག་ནགས་གྱི་ཁྲོད་འདུག་སྟེ། །སྤྲེས་བྱ་སྤྱ་ལེན་དུ་
 དང་དགོད་པ་ལས། །བྲག་ཆ་སྒྲུང་ཡང་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་ལས་མ་འཕོས་
 པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཡོར་རམ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཇི་ལྟར་
 རྣམ་མཁའ་དྲངས་པར་ལྷེ་ཤར་པ། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་དྲང་བའི་མཆོར་
 སྒྲུང་ཡང་། །ལྷེ་བ་ཚུ་ཡི་ནང་དུ་འཕོས་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་

བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །བདེན་པའི་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་བཞིན། བདེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྒྲུབ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱུལ་པ་བཞིན། རི་ལྟར་སྤྱུལ་པ་དེ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་
དང་མི་ལམ་རི་བཞིན་སྤྱུ་མ་རི་བཞིན་དུ། །མཆན་མ་སྒྲོམ་པའང་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བ་འདི་དག་རི་སྤྱིད་གཞིའི་ཆོས་ལ་མངོན་
ཞེན་གྱི་དེ་མ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་དགོས་པས་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་ས་
བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་མིན་ནོ།
ཞེས་གཞན་དག་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་དང་། སྒྲོབ་
དཔོན་གཉིས་ཀས་བསྒྲོམ་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དུ་བཤད་
པ་དང་། འགལ་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲོམ་སྟོང་གི་སྐབས་སུ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་
གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བའི་གཞི། གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདེན་མེད་
དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་
གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བར་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མ་ཐུན་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་
པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲོམས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་གཞི་
ཤེས་མཆན་འཛིན་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་དེ་ལྟར་
མ་སྒྲོམས་པར་མཆན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་

ཆེད་ཡིན་ནོ། །

སྒྲོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནི་ངི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བསྒྲེག་སྟེ། གཞི་ལ་བདེན་འཇིན་
མ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོད་པ་ཙམ་ཞིག་བསྒྲེམས་ཏེ། སྒྲོར་བ་
ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ལ། མཆོམས་སྒྲུབ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་སོ། །ཙམ་
ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཆོན་མའམ་བྱུང་ཆོས་
དང་། རབ་དབྱེ་དུ་མའི་སྒྲོས་པ་དང་། དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་
བདེན་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་
གཞི་ཤེས་སྒྲོར་ལམ་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དམ་འཇིན་སྒྲུབ་པ་ལས་སམ་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉན་རང་གི་མཉམ་ཉིད་བཞི་དང་མི་ལྟན་པར་ཤུགས་
ལ་ཤེས་སོ། །ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཅན།
ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་ཞུགས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་ལྟན་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དུག་པ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་མདོར་
བསྟན། རྣམ་པ་བསྒྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། ཞར་བྱང་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་

པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། སྒྲོར་བའི་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། སྐྱག་
བསྐྱལ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། འདིར་བསྟན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་
བདག་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་གྱི་སྐབས་སུ་
བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱིས་བེན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། བདེན་པའི་སོ་སོ་ལ་སོགས་སོ། །

མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
ཅ་བ་ནི། གཟུགས་རྟག་མིན་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་བསྟན་བྱང་
སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ། རྒྱགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ། དང་པོ་ལ།
སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། དང་པོ་ལ་བཞི་
ལས།

སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་
བས་ན། རྟག་པ་ཡང་མིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱག་
བསྐྱལ་བ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་མིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་སྤང་བོ་རྒྱན་

ཉག་པ་དང་། རྒྱན་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། རོན་དམ་པར་སྟོང་པ་
 དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རོན་དམ་པར་བདག་
 དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་།
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མིན་པ་དང་། ཉམས་
 འཕེལ་མེད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐོང་ལམ་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཞི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་
 མཐོང་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་
 པ་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། རོན་
 དམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་རིགས་གུན་འབྱུང་བ་དང་། གུན་འབྱུང་བ་མེད་
 པ་དང་མི་སྐྱན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 གདོད་མ་ནས་སྤངས་པ་དང་། རོན་དམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་དང་། རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ལས་གྲོལ་
 བ་དང་། རོན་དམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུད་མར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མིན་
 པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 རྣམས་གུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་བ་འགོད་ཚུལ་སྤྱ་
 མས་འགྲེལ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རོན་དམ་པར་ཉོན་

མིངས་འགགས་པའི་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་
 ཕྱིར་འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་
 མེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་སྦྱག་བསྐྱེལ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་
 པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འདོད་ཆགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲ་
 འོམ་པ་དང་། གྲ་འོམ་པ་མིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་
 །ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྟག་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནད་ཐམས་ཅད་
 མི་སྦྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ནི་
 འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རོན་དམ་པར་ལམ་དང་ལམ་མིན་པ་
དང་བྱལ་བའི་སྤྱིར་ངན་སོང་ཆད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉིན་
པོ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱིར་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རོན་གྱི་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་།
རོན་དམ་པར་སེམས་སྤྱོད་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་མིན་པ་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་
བ་དང་། རོན་དམ་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མིན་པ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་
ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་

དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་
ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་
ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ཏྟགས་ཀྱིས་བེན་པ་དེ་ལས་བསྒྲེག་པ་མི་ཏྟག་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་མཆོན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་
མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་འདིར་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་ལོགས་
སྤྱི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བསྟན་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་ཏུ་ཏྟགས་བེན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་སྐབས་
འདིར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཏྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་གཟུང་ཕྱིར་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅུ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་
དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་ཅུ་སྤངས་པ་མངོན་ཏུ་བྱ་ཕྱིར་ཏུ་གོམས་པར་
བྱེད་པ་ནི་མིན་པས་དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་
མ་བསྟན་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་ཀྱི་མཆོན་འཛིན་གཞི་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་མ་བསྟན་དཔྱོད་པ་གང་ཡང་འབྲེལ་
མེད་དེ། མཆན་འཛིན་གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོམས་པར་
བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་ན་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་
མིན་པས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། མངོན་དུ་
བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མིན་པས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་བཀོད་པ་དག་དང་། རྒྱ་
མཆོའི་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་བཞིན་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་མཐོང་བྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་མཐོང་བྱ་
བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཞེས་སྒྲ་བོ་ནི། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ལམ་མཐོང་བྱེད། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་
སྒྲས་པ་དང་། གོང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ཀྱིས་ཤེས་པར་སྒྲས་པ་ཆེས་འགལ་བའི་ཁུར་སྒྲངས་པ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་བྱད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བཞེད་པའི་སྒོ་ནས་ཤུགས་ལ་འཕེན་རྒྱས་
པར་མཆུངས་པས། སྐབས་འདིར་མཐོང་ལམ་ཡང་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་
བསྟན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་མཐུག་བསྐྱུ་བར་མཛད་དེ།
མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྩ་བ་

ནི་འཕགས་པ་ལྟར་ན། རབ་འབྱོར་ཤེར་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་པ་འདི་དང་། རབ་འབྱོར་ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་འདོད་པའི་
 ཁམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའམ་གནས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་པ་
 ཡང་འདི་དང་ཡང་རབ་འབྱོར་ཤེར་སྤྱོད་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ལྟར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 གནས་སྐབས་སམ་མདོ་ཆེན་གསུམ་པོ་དག་གིས་མཐེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
 པོ་འདི་ནི་མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 མདོ་དང་པོས་གཞི་ཤེས། གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་གསུམ་པས་རྣམ་མཐེན་
 མཐུག་བསྐྱུས་ལ། དེའི་སྤྱིར་འཕགས་པས་གཞི་ཤེས་ནས་མས་རིམས་སུ་
 བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་ནི། ཉི་ཁྲི་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་
 གྱིས་རྣམ་མཐེན་ནས་ཡས་རིམས་སུ་བསྐྱུ་བ་མཛད་པ་ནི་བརྒྱད་ཉླེང་པ་དང་
 མཐུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་དོན་ནི། མདོ་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཆོས་
 ཅན། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེ་བྱུ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེ་བྱུ། སྦྱོང་པ་བྱེད་
 པར་ཅན་གྱི་ལེ་བྱུ་གསུམ་གྱིས་མཐུག་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེ་བྱུ་གསུམ་པོ་
 དེས་མཐེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་མཐུག་ཏུ་བྲིད་གྱིས་མཐེན་གསུམ་
 མདོར་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གང་དག་ལེ་བྱུ་དེ་གསུམ་གྱིས་
 རྫོགས་པར་བསྟན་ཅས་སྦྱོར་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ལོ། །འགྲེལ་བ་ནི། གོང་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་མཆོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དང་གཞི་

ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེ་ཏུ་གསུམ་གྱིས་
ནམ་མཁུན། ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་ནམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པ་དེ་
ལྟར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མ་གོ་བར་སྒྲིན་སྒྲོང་ལ་སྒྲོར་བ་སོགས་ཐུན་སྒྲུལ་
བྱས་སྣང་ངོ། །གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
མན་འགག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རོཏོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་
གསལ་བའི་ནམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ལས། སྐབས་གསུམ་
པའི་འགྲེལ་པའོ། ། །

སྐབས་བཞི་པ། ནམ་རྫོགས་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱེད་
ཀྱི་ཆོས་བརྩ་གཅིག་བཤད་པ།

ནམ་རྫོགས་སྒྲོར་བའི་སྒྲོམ་བྱའི་ནམ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྣང་བུ་སྒྲོར་བ་བཞི་བཤད་པ་ལ། དབང་དུ་བྱེད་
པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། བསྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ནམ་ཀུན་དང་། དབང་དུ་ཐོབ་པ་ཅེ་མོའི་སྒྲོར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགྲེལ་
བཀོད་པས་མཆོམས་སྒྱུར། འགྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་
བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། མཐུན་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཀྱན་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་
 གི་བྱིར་སྒྲོམ་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 སོགས་ཤེས་པར་མི་ཟད་དེ་དག་གི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱོང་བའི་སྒྲོ་ནས་
 དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཡང་དོ། །རི་ལྟར་སྒྲོམ་ན། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་
 ཤེས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའི་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་
 པ་མིན་པར་ཡེ་ཤེས་རང་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་
 བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །

དེའི་དགོས་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་འདི་དག་སྒྲོམ་པ་ནི། འདིའི་མཚན་ཉིད་
 ནི་འདིའོ། །དབྱེ་ན་འདི་སྟེང་ཅིག་གོ་སྟམ་པ་སོགས་སྒྲོམ་པ་ཡང་མིན་ལ། ལྟ་
 བསྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་གྱི། རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་
 འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོང་རྗེ་སྒྲོམ་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྐྱོར་བས་སྒྲོམ་ཚུལ། སྐྱོར་བ་དང་པོར་སྐྱེས་
 པའི་གནས་སྐབས། སྐྱེས་པ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། བྱུང་
 པར་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་སྒྲོམ་རིམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྒྲོམ་བྱ་
 རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། སྒྲོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །གང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་སྐྱོར་
 བའི་དབྱེ་བ། སྐྱོར་བ་བསྒྲོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོན་ཏན། སྐྱོར་བ་བསྒྲོམས་

པའི་ཆེ་དོར་བྱའི་གོལ་ས་སྒྲོན། སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོར་བའི་ཉེར་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ། སྒྱེ་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ནམ་པ་ལ་དོན་ནམ་
 དང་ཤེས་ནམ་གཉིས་ལས། འདི་བསྟན་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་ནི་དོན་ནམ་ཉིད་
 ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་ནམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་
 དོན་ནམ་དངོས་སུ་བསྟན་རྟོ། ཞེས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་ལ། དོན་ནམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཤེས་ནམ་ནི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
 ཉིད་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་
 བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲོམ་བྱ་ནམ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲུབ་ཏེ། མདོར་བསྟན་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་བསྒྲོམ་བྱ་
 ནམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་རོ། །

གཞན་ཡང་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། ནམ་མཁེན་ཀྱི་ནམ་པ་
 བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གང་ཡང་མིན། འདིས་སྒྲོམ་བྱའི་
 ནམ་པ་སྐབས་འདིར་བྱུར་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་སྒྲུབ། ཚུལ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་
 བ་ནི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
 འདིར་བསྟན་བསྒྲོམ་བྱའི་ནམ་པ་ནི་ཤེས་ནམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་གྲང་།
 ནམ་པ་ནམས་ལ་པ་རོལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་གསུངས་ཤིང་། མདོར་བསྟན་
 ཀྱིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པའི་སྒྲུབ་དང་། མདོར་བསྟན་
 དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་འཆད་པ་མིན་ན། ལུས་དང་ཡན་ལག་

མི་མ་སྤྱན་པས་སྒྲིན་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་མེད་པ་དང་མི་སྒྲི་
 བ་སོགས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མེད་པ་དང་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཆ་སྟེ།
 མེད་པ་ཞེས་པས་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་གྱང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་ད་
 རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་མིག་ཡོར་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་མིག་ཡོར་
 ཉིད་ལ་འདོད་དགོས་ན་ཡང་། མིག་ཡོར་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་
 སོར་ངེ་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཐུན་པ་གསུམ་དང་། འཇིན་སྤངས་ཀྱི་རིགས་
 མཚུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ད་ལྟ་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་ཤེས་པར་
 བྱ་ཞིང་རྣམ་མཐུན་དང་། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱུང་མེད་པ་གཞན་དག་
 གི་ལྟར་ན་ནི། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྱུར་བས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམས་
 པ་ན་རྣམ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་དགོས་པས་ཆོགས་ལམ་ན་འང་
 རྣམ་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་པ་བསྒྲོག་ཏུ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་དོན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བ་ནི། བཞི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྩེ་བྲག་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན་
 དུ་ཡོད་ཅི་ན་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན། ཀྱན་
 མཐུན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་དེས་ན་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་

མཚན་གཞི། སྐབས་འདིར་བསྟན་བསྟོམ་བྱ་ནམ་པར་མཚན། བདེན་པའི་
ནམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་དགོད་པར་བྱའོ། །

འགྲེལ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཏྲག་པ་དང་བདེ་
བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་མི་མ་གུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་ཚས་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་
བྲག་ནམས་བསྟོམ་བྱ་ནམ་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་རིག་པ་ནི་འདིར་བསྟན་ནམ་
པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གྱང་ནམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་
དོ། །འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
གིས་སོ། །མཚོན་སྟོར་སྤར་སྤར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་མཚམས་སྤྱད། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ནམ་པ་ནམས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་བྱང་པར་དུ་བྱེ་ནས། འཆད་
དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ལ། ཅ་འགྲེལ་
གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
བྱེན་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། ཞེས་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་མདོ་དགོད་པའོ། །རྒྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་མདོའི་མཚམས་བྱེ་ནས་འཆད་པའོ། །འགྲེལ་བ་ལ། བདེན་པ་བཞིའི་
ནམ་པ་སོ་སོར་བཤད། བྱངས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་
པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་པ་བཤད་པ་དང་། ལམ་བདེན་ཀྱི་ནམ་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐུན་པ་གསུམ་ཀྱི་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་རེ་ཤིག་

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་གསུངས་པ་
དེ་དང་པོར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་
སོགས་བཤད་པ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྣམ་
པ་དག་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ནས། རྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱལ་དོན་
དམ་པར་མི་སྦྱོར་བ་དང་དོན་གཞན་གྱིས་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། རང་གི་
ངོ་མོ་བདག་ཏུ་རྟོག་པས་མི་བརྗེ་བ་རྣམས་ནི་ག་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱག་བསྐྱལ་
ལ་བདེན་པའི་མི་རྟག་སྦྱག་བསྐྱལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་དག་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། འདིར་
བསྟན་སྦྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་
མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྒྲངས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དག་དོན་ནི་རིགས་འགྲོའོ། །དོན་དམ་པར་སྦྱག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པའི་
གནས་མེད་པ་དང་རྣམ་མཁར་སྦྱར་སྦྱོར་འགག་མེད་པ་དང་། སྒྲོལ་བྱེད་དུ་
འཇུག་པའི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་དང་མིང་བཞིའི་བྱང་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
དག་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སོང་ནས་
ཐོབ་བྱ་མིན་པས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྤང་གི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་
འཕྲོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བྱི་མ་མི་ཟད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྦྱོར་བ་
མེད་པ་རྣམས་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟེན་ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བ། བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། བྱངས་

གྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་རྣམ་
 པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་
 ཏུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉོག་ས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་ཉོག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གཟུང་
 ཉོག་གི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྗེས་ཐོབ་དང་། མཉམ་གཞག་དེ་ཟག་པ་མེད་
 པ་གཉིས་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་མེད་དེས་མཉམ་གཞག་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀ་
 བསྐྱུས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲོན་པ་མ་འབྲེལ་
 ལོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྲུང་བསྐྱུས་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
 གཟུང་ཉོག་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པས་སོང་ག་དོན་ནི། གཞི་
 ཤེས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཏུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་མེད་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་ཉོག་གི་ཟག་བཅས་གཅིག་དང་། ཟག་མེད་
 གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་གཟུང་ཉོག་གི་
 གཉེན་པོར་གཞི་ཤེས་སྒྲོམ་པར་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་ཉོག་གཉེན་པོར་གྱུར་བའི་
 གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབས་འདི་ཉིད་གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པའི་རྟེན་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་སྒྲོན་པ་
 མིན་ཏེ། ད་ལྟ་ན་སྐྱབས་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་རྣམས་གྲུང་ཉོན་
 རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་
 གསུམ་པོ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས།

ཞེས་སོགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དགོས་པར་བཤད་
པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་
རྟོགས་སྦྱོར་བ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཅེ་སྦྱོར་སོགས་
ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས་ཉན་རང་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཡོད་
པ་དེ་ལ་ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། གོང་དུ་
འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཉན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་རིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ལ་མི་ལམ་དང་། སྒྲ་བརྟན་དང་། བེག་ཡོར་
དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྒྲ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྔ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་དེ་དག་གིས་མཚོན་པ། བྱིའི་གཟུང་བ་དོན་དམ་པར་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་
ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་
ཉིད་དག་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིར་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
པ་གཟུང་རྟོག་ཅམ་གྱི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ལམ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་།

གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རྟོས་པ་མེད་པ་དང་མི་གཡོ་
 བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དུག་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་རྟོག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། དད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
 དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྣང་གི་སྟོས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་
 པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཐེན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་
 རོ། །གཟུང་ཆོན་གསུམ་ལ་ངག་དོན་ནི། རིམ་བཞིན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཞེས་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཞེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 གི་ཡེ་ཞེས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོགས་པའི་གཟུང་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་དུ་དགོས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལམ་
 གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཙོ་ལྷ་སྟེ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྒྱུར་ནི།
 དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཞེར་
 ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཞེར་ཕྱིན་འདི་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རོ། ཞེས་པའི་བར་རྣམ་

པ་སྐུམ་ཅུ་ཙ་ཏུག་གསུངས་པ་ཆིགས་སྐུ་བཅད་པ་འདིས། བདེན་པ་བཞི་པོ་
ལ་སྐྱར་ནས་འཆད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། སྐྱིར་བསྟན། མོ་མོར་བཤད། གངས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེ
བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལ་ཀ་རྣམ་པ་སྐུམ་ཅུ་ཙ་ཏུག་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱན་
འབྱུང་བ་དང་། ལམ་དང་། སྐྱག་བསྐྱེལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་ལྔ་དང་
བཅུ་ཏུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཁོངས་སྐུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བདེན་བཞིའི་གོ་
རིམ་སྐབས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་དུ་བཤད་པ་ཡུལ་ཅན་
རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། འདིར་དོན་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་
ཡང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་
པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་
ཅིག་ཞོས་རྣམ་བྱང་གི་སྒྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་
ཡིན་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དག་དོན་ནི།
ལམ་ཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐུམ་ཅུ་ཙ་ཏུག་ཡོད་དེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་
པ་བརྒྱད། ལམ་གྱི་བདུན། སྐྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་ལྔ། འགོག་བདེན་པའི་
བཅུ་ཏུག་རྣམས་སྐུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྤང་
གཉིན་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཆིགས་དང་། དུ་ཁའི་རྣམ་
པ་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པ་པན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་

པའི་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུན་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་
 པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནོ། །གང་ཞིག་
 གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅེ་ན། ད་ལྟར་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་དང་། མ་འོངས་བའི་ཕྱང་པོ་ལ་འདུན་པས་མི་གནས་པ་དང་། ཡང་སྤིང་
 ལ་དགའ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གང་ཡིན་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་ལྷག་
 མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཡིན་པའ་
 གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་ལྷག་གི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་པ་དག་ནི་ཆོས་
 ཅན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་ནམ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་
 ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་
 སྤངས་བྱར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ནམ་པ་ནི་བདུན་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་དེ་ནམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉེས་དང་གཉེས་དང་
 གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནོ། །དེ་དག་གྱང་གང་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དང་འཐད་
 པའི་ཚུལ་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། ཆད་མེད་པའི་ལམ་

ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་
 འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་
 པའི་ཚུལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་
 པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱེད་ས་ཐ་མི་དད་ལ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཉན་རང་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་རང་
 རོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཞུལ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས་སེམས་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་
 མ་རྣམས་ཕྱི་མ་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། འདི་ལ་སྐྱབ་
 བྱེད་ལོགས་པ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་།
 བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐྱལ་
 བ་དེན་པའི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་

རྒྱལ་གྱི་ནུམ་པ་བཅུ་རྒྱལ་གསུངས་པ་འགོག་བདེན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་དང་
 སྐྱར་བ་ནི། རང་དང་སྤྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནུམ་པ་གསུམ་
 ཆོས་ཅན། འགོག་པ་རྟོགས་པའི་ནུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་དང་སྤྱི་དང་
 གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་ནུམས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ངི་མ་དགག་པས་རབ་
 ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་
 པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་
 ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ནུམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་ཅན། ཞི་བ་རྟོགས་པའི་ནུམ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གྲུན་པོ་རྟགས་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་སྟོང་གྱི་འཇིག་
 རྟེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་
 པ་དང་། ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་
 དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་ནུམས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དགག་པས་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ནུམ་པ་ཆོས་ཅན། གྲུ་ལོ་མ་པ་རྟོགས་པའི་ནུམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་གྲུན་བརྟགས་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པ་དགག་པས་
 རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ནུམ་པ་དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ནུམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་བདེན་པའི་ཡུལ་དུ་འཁྲལ་པ་དང་།

མཆན་ཉིད་འབྲུལ་བ་དང་། ཏུས་སུ་འབྲུལ་བ་རྣམས་དགག་བས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་
 བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་
 བའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་
 དགག་བས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
 ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་ཡིན་ནོ། །ལམ་བསྟེན་བྱར་
 ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་འཐད་པའི་སྟོན་སྲ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་བྱར་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར་རང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དང་། འགོག་པ་ཐོབ་བྱར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་པན་
 ཡོན་གྱི་སྟོན་སྲ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ནི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོམས་སྐྱར་བ་ནི་དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི།
 ཀླང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། མདོ་ལས་ཡུམ་འདི་ནི་བླ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་
 པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའོ། ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱོད་པའོ། ཞེས་པའི་བར་བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པའོ། །ལྷག་མས་དེ་འཆད་
 པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བླ་བ་ཉེར་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུངས་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆོར་ཐུག་པ་བརྒྱ་དང་བཙུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་
 ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྟོན་སྲ་
 གངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་
 པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་

ནམས་ལ་སྐྱུ་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ནམ་པ་སྐྱུ་ཅུ་ཙུ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་
 རྒྱུ་མཐུན་ལ་ཡོད་པའི་ནམ་པ་སྐྱུ་ཅུ་ཙུ་དགུར་བཞེད་དོ། །ནམ་མཁའ་ཁྱེ་གི་
 རྒྱུ་མཐུན་པ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་ནམ་པ་དེ་དག་ཅིའི་
 ཕྱིར་སྐྱེ་ཅེ་ན། རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཁྱེ་པ་ཉིད་གིས་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་གི་རྟོགས་རིགས་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་
 དོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་གི་ནམ་པ་ཉན་རང་དང་། བྱང་སེམས་
 དང་། སངས་རྒྱས་ལ་རིམ་བཞིན་སྐྱུ་མོང་དུ་ཡོད་པས་ནམ་མཁའ་ཁྱེ་གི་ནམ་
 པ་སྐྱེ་པ་ན་དེ་དག་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་རྟོགས་པ་ནམས་གི་ནམ་པ་ཡང་གི་
 དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གི་ནམ་པ་བརྒྱ་
 དང་བཅུ་འཛམ་ཉེ་མཇུག་ལ་འདི་དག་ཉན་རང་སྐྱུ་མོངས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་
 ལ། འདི་དག་བྱང་སེམས་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཅིང་། འདི་
 དག་སངས་རྒྱས་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་རིགས་ཡིན་མོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་
 རྒྱུ་མཐུན་ལ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་མཐུན་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་གི། ཉན་ཐོས་གི་རྒྱུད་གི་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་གི་རྒྱུད་གི་ལམ་
 ཤེས་སྐྱེ་པ་ནི་མིན་མོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་ཕྱོགས་མ་མཐོང་བར་སྒྲུང་
 དོ། །དག་དོན་ནི། རྒྱུ་མཐུན་གི་ནམ་པ་ཆོས་ཅན། བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ།
 ཉན་ཐོས་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་གཞི་ཤེས་གི་ནམ་པ་སོ་བདུན།
 བྱང་སེམས་དང་སྐྱུ་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ལམ་ཤེས་གི་ནམ་པ་སོ་བཞི།
 སངས་རྒྱས་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་རིགས་སྐྱུ་མོང་མིན་པའི་ནམ་མཁའ་ཁྱེ་གི་ནམ་པ་

སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། སོ་
སོར་བཤད། སྤྱིའི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བདུན་ལས་དན་གཤོ་
དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་
བཞིའོ། །འདི་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། །དགོས་པ། ས་མཆམས་དང་ལྔ་
ལས། དམིགས་པ་ནི། ལུས་དང་། ཆོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རྣམས་
ལ་དམིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་དམིགས་པར་བཞག་ཅེ་ན། གྲིས་པ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ལུས་ལ་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
ཆོར་བ་ལ་བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང་། སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་
པོ་དང་ཆོས་ལ་བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་
རྟོག་པ་དེ་ལས་ལོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་སྟེ། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་
པོ་དང་། རང་གི་དབང་རྟོན་སོགས་གཉིས་ཀའི་ལུས་སོ། །ཆོར་བ་སོགས་
གསུམ་ལའང་། རྟོན་དང་དམིགས་ལུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་
གསུམ་མོ། །རྣམ་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ། ཆོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ། སེམས་
མི་རྟག་ ཆོས་བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་བའོ། །རོ་བོ་ནི། ལུས་ཆོར་སོགས་ལ་
རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་
དམིགས་རྣམ་མ་རྗེད་པའི་བྲན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དགོས་

པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡང་དང་པོས་སྒྲུག་
 བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ལུས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་
 པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་སྟེང་པ་གསུམ་དུ་རྟོགས་ནས་
 སྟོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་
 སྟེ། བདག་དང་བྲལ་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མར་རྟོགས་པས་སྤངས་ལས་
 འདའ་བའི་ཆེ་བདག་ཆད་གྱི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པས་ལམ་
 བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཆོས་ཆོགས་སོགས་སྤང་བྱ་དང་། རྣམ་བྱང་སྤང་བྱར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་མཆམས་ནི་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ནས་སོ། །དག་
 དོན་ནི། ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ཉི་འཇུག་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་
 ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཆོར་སོགས་ལ་རང་སྤྱི་ཉི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་འཇུག་པ་ཤེས་རབ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་
 ཞུགས་པ་ལ་བཙོན་འགྱུས་འབྱུང་བས་རྩིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་ལ།
 དེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡང་དག་པར་སྟོང་པ་བཞི་ཆོས་
 ཅན་རྩིས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་བ་
 དག་ལ་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་དང་། མི་སྦྱེ་བ་
 དང་། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་འཕེལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྤང་དོར་ལ་སྟོ་བའི་བཙོན་འགྱུས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་དོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད། འབད་
པ་བཅོམ་འགྲུས་ཚུམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། རབ་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ། དགོས་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་
པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ནི། སྤང་དོར་བྱེད་པའི་བཅོམ་
འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་ཆེན་
པོས་བསྐྱུས་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉིང་དེ་འཛིན་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་སྦྱུལ་
བསྐྱར་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་
ནས་སྒོམ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་གོགས་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིའོ། །གཞི་གང་ཞེ་ན། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
གྲུས་སྦྱོར་དང་། བཅོམ་འགྲུས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྟག་སྦྱོར་དང་། སེམས་
གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྒོན་གོམས་པའི་ས་བོན་བརྟམ་པ་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་རྣམས་ལ་བརྟེན་
ནས་རིམ་བཞིན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རིག་པའོ། །

དེ་ལ་ཡང་དབྱུས་མཐར། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་
དང་བྱིང་དང་གློད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དང་། །འདི་དག་ཉེས་
པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར། མི་མཐུན་སྟོགས་ལྟ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་གཉེན་
པོར་སྦྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ལ་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི།

ཚུལ་བཤོ། །དེའི་གནས་ནི་འདུན་པའོ། །རྒྱ་ནི་དད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་
ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་བྲན་པའོ། །བྲིང་ཚྲིང་གི་
གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་ནོ། །བྲིང་ཚྲིང་སོགས་གི་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྲེད་པའི་
གཉེན་པོར་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྲེད་པའི་སེམས་དཔའོ། །བྲིང་ཚྲིང་ཞི་
བ་ན་སེམས་འདུ་བྲེད་པའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་སོ། །དགོས་པ་ནི། རྩ་
འབྲུལ་སོགས་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པ་ལ་
རྩོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་
ཆད་ལ། དེ་ཡང་རྩོ་བ་དང་ཅེ་མོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་
པའི་དད་པ་དང་། སྒྲུང་དོར་བྲེད་པར་སྦྱོ་བའི་བཙུན་འབྲུས་དང་། བདེན་པའི་
དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་དང་། བདེན་པ་རྣམས་པར་འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་གི་དབང་པོའི་རྣམས་པ་ལྟ་
ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས་ལ་དབང་བྲེད་པའི་རྣམས་བྱང་དབང་པོ་གང་ཞིག་སྟོབས་གི་ངོ་བོར་མ་
གྱུར་བའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་ནི། རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་གི་མཆོག་
འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་འཆད་ལ།
དེ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གང་རུང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། དད་པ་
དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེན་

པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗེ་བར་མི་རྒྱས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་བའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་དང་
སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་
ལམ་འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་
བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལས་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་
པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་བྲན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཆོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། མཐོང་སྤངས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་
བཙུན་འབྱུས་དང་། བན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པའི་གཞི་གནས་དང་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་
འཛིན་དང་། བཏང་སྒྲིམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་
ཆོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་
གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་དག་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི།
བྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས་
དེས་དབེན་པ་ཆོལ་ཞིང་གནས། གྱུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཆོལ་ཞིང་གནས། འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་
དུ་བྱེད་བ་ཆོལ་ཞིང་གནས། ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤོང་
བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བ་ཆོལ་བ་སྟེ། ལྷག་མ་དུག་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཅིའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དབྱས་མཐའི་འབྲེལ་བ་ཤད་

ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །དེ་ལ་བླན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱིར་དེའི་
ཡན་ལག་གོ། ཆོས་རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ནི་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་
བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཡན་ལག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །

བདུན་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་
འབྱུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་འཆད་
ལ། དེ་ཡང་ངེས་པར་དམིགས་པ་དང་སྒྲོམ་ཚུལ་གོང་དང་འབྲེལ་བ་
མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྗེས་སོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་

བཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རང་གིས་རྟོགས་པ་
ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་ཀྱན་ནས་སྟོང་བ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་
པ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་
པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། སྟོག་གཅོད་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་ནམ་
པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཁ་གསོག་དང་ཚུལ་འཆོས་
སོགས་མེད་པས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤང་བའི་
སྤྱིར་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་
རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་བརྗེད་པའི་བླན་པ་དང་།
མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱིབ་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་

བསྐྱོམ་པ་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམས་
སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པར་
ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དང་སྟོབ་མ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ལ་བྱུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་
རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དུག་ལས། །དང་པོ་གཉིན་
པོའི་ལམ་ལ། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྟོག་སྤུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་
པོ་གང་ཞེ་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སྤུག་བསྐྱལ་གྱི་མཆན་
ཉིད་སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་
ཅན། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྟོང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཏུ་
ལྟ་བས་བྱས་པའི་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་
བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་
ཐར་བའི་སྟོག་གཉིས་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལྟ་དེའི་རྒྱ་
མཆན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་
པ་དང་། སྤུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། གསུམ་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
ཏེ། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྤང་བྱར་སྟོན་པའི་གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྟོག་

སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། བསྐྱུ་བར།
 གང་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་
 པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཉིད་དེ་འཇིན་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་
 རར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྟོའི་སྐྱར་གསུངས་པ་དེ་ནི། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་ཡའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་ལམ་ལ་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་
 ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་པ་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། སྐྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་
 དེ་ལྟར་ནའོ། །རྣམ་ཐར་འདི་དག་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གང་གིས་
 བསྟོམས་ཞེ་ན། གང་ཟག་ ཅི་ཐེག་ཆེན་པོ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྟོམས་
 སྤིད་ལ། ཉན་ཐོས་བྱིར་མི་འོང་ལུས་མདོན་བྱེད་དང་། དག་བཅོམ་པ་གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་ཐར་བྱི་མ་
 གཉིས་ལ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཐོབ་པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཛོད་ལས།
 གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །རྟེན་ཅན་ལྟག་མ་མི་ལས་སྟེ།
 ཞེས་པ་ལྟར་མིའི་རྟེན་ལ་སྟོམས་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ནི་མཛོད་ལས། མི་སྐྱག་
 བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས། འདོད་པ་

དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་
 པོར་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་
 ལ། གྲུན་ལས་བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་
 བཤད་ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་
 གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་བདག་ ཉིད་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན། ཞེས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བཤད་པ་
 དང་། ཉི་སྒྲུང་དུ་འང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི། མངོད་ཀྱི་དེ་ཉམ་ཐོས་
 པའི་ལུགས་དང་། གྲུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དེ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་
 ཡིན་ལ། འདིའི་སྒྲུལ་པའི་ལམ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་བྱང་སེམས་ཁོ་
 རས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས། གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུས་ཏེ། འདོད་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་བུས་པ་བཞིན་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ནས་
 འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་དང་པོ་སྐྱོམ་པ་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
 ཐོབ་ན་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་བཞག་
 ལ། རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་སྐྱོམ་པ་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ན། དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ཅིང་། མ་ཐོབ་ན་རང་ལ་
 གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བཤེག་ནས་སྐྱོམ་ནོ། །ཚུལ་རི་
 ལྟར་སྐྱོམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི་བལྟ་ལོ། །དམིགས་

བ་གང་ལ་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་
 ངན་པ་ནམས་ལའོ། །ཆེ་ཆུང་ནི་སྟོད་བཅུད་གྱི་གཟུགས་དང་། བཟང་ངན་
 ནི་མངེས་མི་མངེས་སོ། །རི་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནམ་ཐར་དང་པོས་ནི།
 རང་ལྟ་བུ་པོ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་། ནམ་ཐར་གཉིས་པས་གཟུགས་ཅན་
 མིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་བཞག་པས་བསྟ་ལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་
 སོགས་དེ་དག་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་ཆུང་བ་སོགས་གང་དང་གང་དུ་སྒྱུ་ལ་
 འདོད་པ་དེ་དང་དེར་མོས་པར་བྱེད་པའོ། །ངེས་ཆོག་ནི་ཅི་འདྲི་བྱིར་གཟུགས་
 ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ནམ་ཐར་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རིམ་བཞིན། རང་
 ལ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་ནམ་པར་མ་བཤེག་པ་དང་། ནམ་པར་རང་ཤེག་
 པའི་བྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྒྱུ་ལ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
 གཉེན་པོར་རོ། །གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་མ་བཤེག་གཉིས་གྱི་དགོས་
 པ་ནི། སྒྱུ་ལ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ། སྒྱུ་ལ་བ་པོ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
 རོ། །ནམ་ཐར་གསུམ་པ་སྟོམ་ཚུལ་ནི། གནས་སོགང་ལ་ན། སྤྱག་པའི་ནམ་
 པར་ཐར་པ་ལའོ། །དགོས་པ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྤྱག་པ་སྒྱུ་ལ་བ་
 ལ་དགའ་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་སྒྱུ་ལ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་
 དག་གི་གཉེན་པོར། རི་ལྟར་ན་སྒྱོར་བའི་དུས་སུ་སྤྱག་མི་སྤྱག་པན་ཚུན་སྟོས་
 པའི་འདུ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་
 སུ་སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་སྟོམ་མོ། །འདི་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་ནམ་ཐར་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འཕགས་

བ་རྣམས་འདི་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པས། མདོ་ལས་ལུས་ཀྱི་མདོན་སུམ་
 དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། ཞེས་སོགས་སོ། །རྣམ་ཐར་
 འདི་དག་ལ་སློ་ཞེས་པའི་ཆོག་འགྱུར་མ་དག་པའོ། །དག་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། སྤྱལ་
 པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྤྱལ་བ་སྣ་ཆོགས་ལ་
 དབང་འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་གཙོ་བོར་སློམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལས་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་
 པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཏེ། རང་སའི་རོ་མུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་སློམ་པའི་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཅན། ཞི་བར་གནས་པའི་
 ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྔའོ། ཞེས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །བཞི་པ་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་ཆོས་ཅན། དགྲུ་ཡོད་དེ། འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
 སྒྲེས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འདས་ལམ་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདིར་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྤྱེ་
 མའི་ལུགས་དགོད་པ་དང་།

འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི་
 འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ན། གུན་ལས་བརྟམ་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་ལ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་གྲུན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ནི་བར་གནས་པའི་འདུ་
 ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཆོས་བསྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་
 པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་དང་། ལྷག་མཐོང་བྱུང་
 པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་
 རང་འཕགས་པ་དག་ཆོར་འདུ་རགས་པ་སོ་མི་གསོད་པ་ནི་བར་གནས་པའི་
 འཕགས་པའི་གནས་པ་མཆོག་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་རྩ་ལ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ། དགག་བྱ་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་མིན་པ་ཆོགས་དུག་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་པ་གུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀག་ཅིང་། རེ་ཤིག་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་
 པར་བྱས་པ་ལ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བཞེད་ལ། དཔལ་
 ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ནི་སྟོས་པའི་
 མཆོན་མ་མ་ལུས་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ཡང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི།

འདིར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཇི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་སྟོས་པ་བཀག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པར་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདིར་འདས་ལམ་དངོས་སུ་འཆད་པར་རིགས་པ་ལ། ཉི་མེ་
 སྒྲུང་བར། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འདས་ལམ་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པས་འདས་
 ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། ཉན་རང་འཕགས་པ་སྟོས་པ་
 བཀག་པའི་མི་རྟོག་ ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དགོས་པས་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་
 བློ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ཚུལ་
 འདི་ཁས་སྒྲུངས་ན་འགལ་བ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་གི་དགོངས་
 པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྡེ་ཆོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྟེལ་ཆོས་བཤད་པས་དེར་
 འགྱུར་ན། འདོད་སེམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཞིང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྡེ་ཆོན་
 དུ་བཤད་པས་དེར་ཁས་ལེན་ན། ཟད་པར་གྱི་སྟེལ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སྟོས་པ་
 བཀག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་
 བློ་ཉན་རང་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་
 བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་ལ་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་སོ་

ཞེ་ན། དབྱུ་མ་པ་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་
 དེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་
 པར་གྱུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་ཁྱི་སྒྲུང་བར། སྟོབ་
 དཔོན་བཟང་སྦྱོང་གིས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བརྩམ་བསྐྱུས་པའི་སྦྱང་པོ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆེས་ལེགས་ཏེ།
 ཡོངས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་ལ་སོགས་པ་གནས་བརྩུག་སྐྱུངས་པའི་ཕྱིར་གནས་དེ་དག་མཐུན་པ་
 རྣམ་མཐུན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཞེད་པར་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཆོག་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མདོར་བསྐྱུས་པར་བཀོད་
 དོ། །ལྷ་པ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ལ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞེས་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་མི་ལྡན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཟོད་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡིན་
 ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་
 ལམ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་ཆང་བ་མེད་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོག་ས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་
 སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོབས་སོགས་སོ་དགུ་

ནི་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་ལམ་དུ་
 མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་རྟོགས་རིགས་སྐྱེ་མི་སྤྱད་པའི་སྟོན་སེལ་གྱི་ཏུ་ཕུལ་དུ་
 བྱང་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་དང་། ཉེན་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྟོབས་བཙུ་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་
 པ་དེ་ལ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཞིག་སྟོབས་བཙུ་དང་པོར་འཆད་ལ། དེ་ཡང་
 སྐྱེན་པ་ལས་ལོངས་སྟོད་འབྱུང་བ་གནས་དང་དབྱེ་པོ་འབྱུང་བ་གནས་
 མིན་པ་སོགས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་དང་གདུལ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་
 གསུམ་ལ་མོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སམ་རིགས་དུ་
 མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་གི་འདུན་
 རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་
 རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་
 ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་བཙུ་ཆོས་ཅན། སྟོབས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་འཛོམས་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་པས་རབ་
 ཏུ་སྤྱེ་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་
 འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་དུ་ངེས་
 པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཐམས་

ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་ཁྲོལ་བ་པོ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག་བཞི་ཆོས་ཅན། མི་འཇིགས་པའི་ནམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་
སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་དམ་བཅས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལམ་དེའི་བར་
ཆད་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་མ་བྱུན་གྱི་ཁྲོལ་བས་བག་ཆ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་
ནམ་པ་བཞི་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆོས་
དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཆིག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིང་གི་ནམ་གྲངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རང་དང་
སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དུལ་གྱི་སྐད་སོ་སོ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དུལ་
ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་མ་འདྲེས་པའི་ནམ་པ་ནི། སྐུ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གསུང་ལ་
ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
དང་། འཁོར་འདས་ལ་བདེན་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་
མ་བརྟགས་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་
སྟོང་པ་ནམ་པ་བྱུག་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་
སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་དོན་ལ་འདུན་
པ་དང་། དེ་ལ་སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེའི་ཐབས་མ་བརྗོད་པའི་བྲན་
པ་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་། མཁུན་པ་ཟད་མི་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་ནམ་པར་གྲེལ་བ་ཉམས་པ་མི་

མངའ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་ཚེས་ཅན། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱི་
 རིགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་གསུམ་ཚེས་ཅན།
 འཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་
 ཞིང་། དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཚེས་ཅན། ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་
 འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་ཤེས་པས་མ་ཆགས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྐྱུ་བ་
 རྒྱུ་ལྟེན་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་གི་རྣམ་པ་དག་
 གོ་། གཉིས་པ་ཉིན་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུམ་ལས། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་སུ་མ་ཐུན་པར་
 བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རི་སྟེང་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཚེས་ཅན། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྟེང་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་
 རང་དབང་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སྟོན་སྒྲོམ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཆའགས་སུ་ལྟན་པའི་རྣམ་མཐུན་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་

བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་རི་སྒྲུང་གི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་
ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །ཅི་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་འདི་
དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བྱང་སེམས་
གྱི་སྒྲོམ་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་དང་། མཆོན་ཉིད་
རྗེས་སུ་དཔྱེད་པའི་སྒྲོམ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་སྒྲོམས་
པ་ན་སྒྲོ་དེའི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྷ་བར་མི་སྐྱེ་བར། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་དུ་སྐྱེ་
བས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆོགས་ལམ་དུ་དབང་པོ་ལྷ་བསྒྲོམས་པ་ལྷ་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི། གང་བསྒྲོམས་པ་ན་སྒྲོ་དེའི་མཆོན་ཉིད་རི་ལྷ་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་
ཆོགས་ལམ་དུ་བྲན་པ་ཉིར་གཞག་བསྒྲོམས་པ་ལྷ་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་
འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དང་
དེའི་མཆོན་ཉིད་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་དཔྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གོ་འབང་དེ་དང་དེ་ཐོབ་
པར་ཡིད་གྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་ཆོགས་གསོག་པར་བྱེད་
པའོ། །ལས་དང་པོ་བ་ཉིད་ནས་ཚུལ་བཞི་པོ་འདས་བསྒྲོམ་བྱར་མ་གྱུར་པའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་འདི་དག་གྱུང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ། ཐུན་མོང་གི་ནམ་པ་སུམ་
ཅུ་བདུན་དང་སུམ་བུ་བཞི་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་མཆོན་ཉིད་རི་

ལྟ་བར་སྐྱེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་
སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སྟོབས་སོགས་སོ་དགུ་ནི་
རྗེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱེད་པ་དང་། སྟོན་
ལམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་སྟོབས་
སོགས་ཀྱང་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་
སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་།
གངས་ཀྱི་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་པ་
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་
ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་
པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་
བའི་གཉེན་པོར་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གང་ཡང་སྒྲིམ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་
བྱུང་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་

མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་ན་གཞུང་ཆེན་གསུམ་པོ་འདིས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་བཅས་མེད། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་
 ཤེས་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་བཅས་ཡོད། སྒྲིབ་གཉིས་
 གང་གི་འང་ཐག་བཅས་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱ་བྲིང་
 ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་པའང་། ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་
 ནའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ན་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ནི་སྐབས་འདིར་རང་གི་ངང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་
 ཏོ། །གཞུང་ཆེན་གཉིས་ལ་ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་
 རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་བཅས་མེད། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་
 ཤེས་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་བཅས་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
 ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བས་བྱུང་། བྱང་སེམས་གཞི་ཤེས་དང་
 ལམ་ཤེས་གང་ཡང་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉེན་པོར་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྒྲིམ་གྱི་
 གཙོ་བོར་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་ལམ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་པོ་ནི་ཐག་
 པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བ་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་
 ཡོད་དོ། །

བསྐྱེམ་པ་པོ་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བསྐྱེམ་པ་པོ་ཉིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་
སྒྱུར་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་སྐྱེམ་
དགོས་ན་དེ་དག་གྱུང་སྒྱུར་བ་པོ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པ་མེད་པར་བརྗོད་
པར་མི་རྒྱས་པས་སྒྱུར་བའི་སྒྲིན་དུ་ཡུམ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་སྒྱུར་བ་
པོ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། དགེ་བའི་
བཤེས་གྱིས་མགོན་བཅས་པ། ཞེས་པས་འདི་རེ་རེ་ཞིང་གི་མཛུགས་ཏུ་སྒྱུར་
ནས་འབྲེལ་བས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གོ་རིམ་རིམ་ལྟ་བུར་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདིའི་
གཞུང་ཉན་པའི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ། ཁྱོད་
འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྒྱུར་དགེ་བའི་ཅ་བ་
དང་པོར་བསྟན་ཅིང་ཕྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྱུངས་པ་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉིན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
དེའི་ཆོག་འཛིན་པའི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་
དེ། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་བཀྱར་གྱིས་
མཉིས་པར་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དོན་མ་བརྗོད་པར་སེམས་
དཔའི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་

ལ་སོགས་ལ་ཐེ་ཆོས་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་ཐེག་ཆེན་དགོ་བའི་གཤེས་
གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་
དོན་སྒྲོམ་བྱུང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་
སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེག་ཆེན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གང་གིས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོར་བ་པོ་བསྟན་ནས་སྒྲོར་བ་འཆད་དོ། །ཙུ་བ་
ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་བ། གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲོར་བ། དེ་འབྱུང་བྱེད་རྒྱའི་
སྒྲོར་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཞེན་སྒྲོད་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་དང་།
ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་
གནས་བྱིར། ཞེས་པས་ཡུལ་ལ་ཞེན་སྒྲོད་འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། དེ་ལ་
སྒྲོར་བ་བཀག་པའི་བྱིར། ཞེས་པས་ཡུལ་ལ་ཞེན་སྒྲོད་འགོག་པའི་སྒྲོར་བ་
བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞིའི་ཆོས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་བྱིར། གཞི་ཤེས་
གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་ཟབ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྣམས་གཏིང་
དཔག་དཀའ་བའི་བྱིར་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་ནི་གཏིང་
དཔག་དཀའ་བའི་སྒྲོར་བ་དང་། རྣམ་པ་དེ་དག་ཆད་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཆད་མེད་པའི་སྒྲོར་བའོ། །སྒྲོར་བ་

ལྷ་པོ་འདི་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་ས་བཙུ་བའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་
 བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཞེས་བྲ་བ། དེ་ནས་སྒྲོར་བ་བཙུ་བཞིན་མི་
 གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་རིགས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲོར་བ་
 ཞེས་བྲ་ཞིང་སྒྲོར་བ་ཐ་མ་ནི་སྒྲོར་བ་འདི་གཉིས་ཀའི་འབྲུབ་བྱེད་ཐབས་གྱི་
 སྒྲོར་བའོ། །ས་མཆོམས་གང་ན་གང་ཡོད་པ་ནི་འགྲེལ་བ་འཆད་པ་ན་སྟོགས་
 གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལྷ་དང་། གནས་སྐབས་
 གྱི་སྒྲོར་བ་བཙུ་བ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་
 སྒྲོར་བ་ནི་མིང་དོན་གངས་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ན། བྱང་སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་
 གནས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་མི་གནས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 མ་སྒྱུར་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་སྒྲོར་བ་ཉིད་སྒྲོར་བ་
 ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པར་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཆད་མེད་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཆད་མེད་པ་ཞེས་
 བྲ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གནས་སྐབས་

གྱི་སྐྱོར་བ་ལ། རོན་དང་མིང་གོང་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་
 ལམ་པ་དབང་རྟུལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཆོས་ཅན། ཚོགས་ཆེན་པོ་ཡུན་རིང་མོ་
 ཞིག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་སྤྱན་
 གྱི་ས་ལ་སྐྱག་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱེ་སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་
 བོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ལྷང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཡུམ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་
 ཅེ་མོ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་ཐོས་སོགས་
 གྱིས་ཡང་དག་པར་འཇིན་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་བཟོད་པ་
 ཆོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་རྟུ་ཟབ་མོ་དེའི་ཆོས་
 བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ཆོས་ཅན། བར་
 ཆད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་གྱི་བར་ཆད་གྱི་
 ཆོས་སྤོང་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡང་
 དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ས་
 གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་དུ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མངོན་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། གཞན་གྱི་དོན་དང་། འཕེལ་བ་དང་། འགྱིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་
 དང་ཆོས་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། རོན་དམ་པར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་
པ་མི་མཐོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་བདེན་པའི་རྫོམ་པ་མེད་པ་
དང་། གཟུགས་དང་དེའི་མཆན་མ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགྲ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་བའི་
ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོར་
བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱབ་པ་
དང་ལྡན་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་
ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ས་མཆམས་ལ་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལོ་སྐྱོར་
དང་ལྷ་བ་སོགས་སུ་ས་མཆམས་བཅད་ནས་བཙོན་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་
དང་ལྡན་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྒྲོར་བ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་ལས།

མཚམས་སྐྱར་ནི། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྡོན་དུ་བཏང་ན་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི།
 བདུད་ཀྱི་མ་ཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་
 ཏན་ནམ་པ་བཙུ་བཞིའོ། །འབྲེལ་བ་ལ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱར་
 ནས་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མདོན་
 པར་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། བདུད་ཀྱི་མ་ཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་སྟེ། རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་
 ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཉི་བར་གྱུར་བ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་ཅིང་
 མཐོ་རིས་སུ་སྦྱོ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་གང་དུ་སྦྱོ་བའི་ཡུལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་དབྱུད་ཅིང་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་རྫོགས་པ་དང་། ཡུམ་དོན་སྦྱ་བའི་སྦྱོས་བུ་ཉིད་དང་། བདུད་ལས་ཀྱིས་
 མི་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྦྱོ་བ་
 དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པ་དང་།
 ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་ཤེར་སྤྱོད་ཆང་བར་ངེས་པར་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཅིང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ལ་ཉི་
 བར་གྱུར་བ་དང་། སན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ཤེར་སྤྱོད་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲོགས་
མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཆོལ་བའི་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་
སོགས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་
ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཤེར་སྤྱོད་པ་ཆང་བར་རྟེན་པ་ཅེས་
བྱ་བ་དེ་དག་ཐོབ་པས་སོ། །

སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་བཤམ་པ།

ལྷ་པ་སྦྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་དོར་བྱའི་གོལ་ས་སྦྱོན་གསུམ་ལས་
མཆམས་སྦྱར་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། ཅ་བ་ནི། སྦྱོན་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ་
འདི་དག་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་ཤམ་ཆེ་བ་དང་། སྦྱོར་ལམ་བཞི་ན་ཆ་སྤྲ་
བ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ན་ཤེན་ཏུ་ཆ་སྤྲ་བར་ཡོད་ལ། མདོ་ལས་འདི་ཐམས་
ཅད་བདུད་ལས་སུ་གསུངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་བདུད་ལས་དངོས་དང་། ཁ་ཅིག་
བདུད་ལས་དང་འབྲ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྦྱོད་ན་བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་
པར་འགྱུར་བས་བདུད་ལས་སུ་བཞག་གོ། འགྲེལ་པ་ལ། སྦྱོར་བའི་འགལ་
རྒྱུན་རང་ལ་གནས་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་གནས་པ་མཐུན་རྒྱུན་
མ་ཆང་བ་ཉི་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྟེན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་

སྒྲོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཆོགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པ་དང་། སྒྲོབས་པ་
 ཏ་ཅང་སྒྱུར་བའོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་
 པ་ཁ་དོན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའོ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བདུན་ནི།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་།
 ཞེར་སྤྱོད་པོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡུམ་གྱི་ལོ་ལོ་རྒྱུད་པ་ཉམས་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་
 ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཏྲག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཐུན་ལས་ཉམས་
 པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྒྱ་ཆེན་དང་པོའོ། །དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་རྣམ་མཐུན་ཆོལ་
 བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆོལ་བ་གོང་ན་མེད་
 པ་ཆོས་སྐྱེལ་ལས་ཉམས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་ནི་ཡུལ་རྣམ་པ་
 མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་
 ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཅམ་ལ་
 ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རོ་སྒྲུང་བ་དང་།
 ལམ་མིན་པ་བདུད་གྱིས་བསྟན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 ནི་བརྒྱ་ཆེན་གཉིས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བསྟེན་པ། རང་ཉིད་

ལ་བརྟེན་པ། གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་
 པོ་སྤྲ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་སྤྲ་མ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས་ཆོགས་པའི་ཡོན་
 ཉན་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱུ་ག་ན་ཡང་ཉེས་པར་
 འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ། ཞེས་ཟེར་བ་བབ་ཅོལ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདུན་པ་ཆེ་ཞིང་
 སྟོབ་མ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བ་སོགས་སྟོན་ཡིན་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 དཔོན་སྟོབ་སྟོ་མཉམ་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་མ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 བས་བྱུང་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་པ་
 པོ་སྤྲ་མ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་། འཆད་པ་པོ་སྤྲ་མ་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྟོན་པ་
 སྟེ། འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་དང་
 འཆད་པ་པོ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་སུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་གོ་སྟོན་པ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགོ་བ་ལས་ཡིད་ཐུར་
 བྱུགས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་བདེ་འགོར་འགོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་
 སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་ཅེས་སོགས་ཏེ་གོ་
 སྟོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་བཏེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་ནི། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་
 བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་སྤྱག་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་གནས་
 ལུགས་སྒྲོམ་པར་སྟོན་པ་བཅས་མ་ཉི་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། དུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 མིན་པ་བདུད་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྲུལ་པ་སོགས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཅེས་བྲ་
 བ་གཞན་གསུམ་སྟེ། དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོན་བཞི་བཅུ་ཙ་ལྟ་ཡིན་

ནོ། །ངག་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་སྟོར་བའི་སྟོན་ཆས་ཅན། བཞི་བཅུ་ཅ་ཟུག་
ཡོད་དེ། རང་ལ་གནས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉི་ཤུ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉིར་
གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

སྟོར་བའི་རང་བཞིན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ།

ཟུག་པ་སྟོར་བའི་རང་བཞིན་མཆོན་བྱེད་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ།
སྟེའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ཅིང་
དེ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་སླ་མ་དག་
འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆོན་ཚུལ། མཆོན་
པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱ་བྱེད་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། ཤེས་མཆོན་
ནི། སྐབས་འདིར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ལས་ཤེས་པ་བཅུ་ཟུག་པ་སྟག་གསུམ་
དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད་མིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད།
སྟོར་བའི་མཆོན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དག་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་བཅུ་ཟུག་པ་གསུམ་སྟོར་བ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་བཅུ་ཟུག་པ་སྟག་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱས་
པ་ལ་ཤེས་པའི་སླ་ཉི་བར་བརྟགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་བརྟགས་པའོ། །དོགས་པ་ནི་རྒྱས་པ་གཞན་ལས་

ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་ལ་གཞོན་གྱེད་ནི། ཤེས་པ་འདི་དག་
 སྒྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་མིན་ཏེ། དེ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱུས་
 པ་དང་གཡེངས་པ་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་
 པར་བཤད་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་བཙུ་བྱ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་བའི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་
 ལ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་
 པ་བསྐྱེད་པར་གྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གསུམ་མོ། །ཁྱད་མཆོན་ནི། བསམ་མི་ཁྲབ་
 སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་བཙུ་བྱ་ཡིན་ལ། གྱེད་
 མཆོན་ནི། སྒྱོར་བ་བཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གཞན་འགོད་
 པའི་རྒྱས་པ་ལོ། །མཆོན་བྱ་ནི་མཐུན་གསུམ་སྒྱོར་བས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
 བཙུ་བྱ་གོ། མཆོན་ཚུལ་ནི། ཤེས་མཆོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྱོར་བ་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དུ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པར་
 གྱེད་ལ། ཁྱད་མཆོན་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་གཞན་ལ་བཀག་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒྱོར་བ་
 ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་གྱེད་དུ་མཆོན། ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅིད་ཀྱི་ཚུལ་
 གྱིས་མཆོན་ཞིང་། གྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཆོགས་སྐྱེད་
 གྱེད་དུ་མཆོན་པར་གྱེད་དོ། །

མཆོན་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སངས་

རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས་ཤེས་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མཆོན་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱས་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དུ་ཤེས་ནས་འཇུག་
 པར་འགྱུར་ལ། བྱད་མཆོན་གྱིས་རྒྱས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡོད་པས་ཐེག་དམན་
 ལ་འཇུག་པ་སོགས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་སྦྱོང་། བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་དོན་
 དུ་གཉེར་བའང་གཞན་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་མཆོན་གྱིས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྦྱེད་བྱེད་དུ་མཆོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་སེམས་རང་
 གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་
 ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ལ་ཤེས་ནས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་
 པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་མིན་པར་སངས་རྒྱས་
 བསྦྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་
 ཆོག་ལ་མི་ཞུགས་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་ཉམས་སོ། །ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
 བ་མཆོན་གཞི། སངས་རྒྱས་བསྦྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དུ་མཆོན་པ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་བསྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། བྱམ་
 པ་མཆོན་གཞི་དངོས་པོར་མཆོན་པ་ལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མཆོན་ཉིད་དུ་
 གྱུར་བའི་ཆོ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་བྱམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་བའི་རྒྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་

པར་དགའོ། །

ཡང་ཕྱིར་བས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དྲུག་གསུམ་པོ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཉོག་པ་
མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གིས་
མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་མཁྱེན་པས་རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་བ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངི་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་མཆོན་གཞི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱར་མཆོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་རུང་དང་
ལྡན་པ་མཆོན་ཉིད་དོ། །མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་མཆོན་གཞི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་མཆོན། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་མཆོན་ཉིད་
དེ་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་གྱིས་བྱར་མཆོན་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་མཆོན་གཞི་དང་། སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་མཆོན་བྱར་སོང་གི། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱར་མ་
སོང་པས་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མིན་པ་ཐལ་བའི་སྦྱོན་སོ་ན་གནས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་ལྡན་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་མིན་པས་འབྲས་བུ་རྒྱ་མཆོན་དུ་
སྦྱས་པ་དང་། མཆོན་སྦྱོར་དེ་ལྟར་སྦྱས་པ་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
དང་ཞེས་པ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་
བཤུས་པ་དང་གཡེངས་པ་མཁྱེན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།

མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་པ་བཙུ་བྱག་པ་སྤག་གསུམ་སྤྲས་
 ཟེན་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་
 ཤེས་པ་བཙུ་བྱག་པ་སྤག་གསུམ་སྤྲས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་།
 བསྟན་བཅོས་སུ་མདོའི་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙུ་བོར་བསྟན་
 པ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བཙུ་བྱག་པ་སྤག་
 གསུམ་བསྟན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུན་པ་མཆོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
 མིན་ནོ། འོན་པས་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་སྤྱབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་
 བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱབ་པ་ཅེས་པ་འབྱུང་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་ཡང་སྤྱབ་པའི་སྤྲས་བསྟན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ཤུགས་བཞག་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆོན་
 གཞི་མཆོན་ཚུལ། མཆོན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ། བྱང་པར།
 བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཐུན་གྱི་
 ཤེས་མཆོན་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པ་གང་། གཞི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་ཤེས་མཆོན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པ་གང་ལམ་གསུམ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཤེས་མཆོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་
 བར་གནས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་རྣམ་དག་མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་

བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་དག་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་བར་སྒོམ་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཆོན་ཡིན་ནོ། །འབྲང་
མཆོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་
ཏེ། སྤྲ་མ་གསུམ་དང་འདི་ཉིད་ལ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྤྱོད་བཞི་གདུལ་བྱ་ཉི་
བའི་བསམ་པ་ལ་བསྟོས་ནས་ཡིན་ནོ། །

བྱེད་མཆོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ད་ལྟ་རང་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་
པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པའི་བྱེད་
པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བཞི་གདུལ་བྱ་ཉི་བའི་བསམ་པ་བསྟོས་པ་ཡིན་
ནོ། །མཆོན་བྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་
སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། མཆོན་གཞི་ནི་ངོ་བོ་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་
དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་བཞི་པོ་དེ་མཆོན་གཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་
ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་
ཐབས་ཤེས་འབྲང་བར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། གདུལ་བྱ་ཐུང་
འདས་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཐུ་
ངན་ལས་འདའ་བར་དཀའ་བ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་བར་པ་ལྟ་བོ་དེ་མཆོན་གཞི།
ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་སོགས་
ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། སན་

བདེ་སྐྱོབ་པ་སོགས་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་བདུན་དང་
ལྔ་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་བདུན་པོ་དེ་མཆོན་གཞི། རྣམ་
མཁེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་མཆོན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་
གནས་སོགས་འབྲས་བྱའི་ཤེས་རྣམ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏྲོག་ས་པའི་ཤེས་
པ་བཙུངས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་མཛད་པའི་བྱེད་པ་དང་
ལྔ་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ། ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་མཆོན་རིམ་པ་གསུམ་
ཀྱིས་མཁེན་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རང་བཞིན་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཤེས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པ་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཁྱད་མཆོན་གྱིས་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁེན་
གྱི་སྐྱོར་བ་མཆོན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
མཆོན། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏྲོག་ས་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ། འོ་ན་རོ་བོ་ཉིད་བཙུངས་པོ་དེ་དག་མཆོན་གཞི་
ཡིན་གྱི། མཆོན་བྱ་མིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་
པ་ཅི་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་བཙུངས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞིར་བྱས་ནས་སྐྱོར་
བ་གསུམ་དུ་མཆོན་པར་བྱ་བ་མིན་པས་ན། རོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་ཡང་།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་དག་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་

དག་མཚོན་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱ་སྐྱར་བ་དེ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཆས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། འོན་ལས་
 ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱུང་མཚོན་
 ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དེ་
 ལྟར་མ་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་དུ་མ་དག་གཞི་ཤེས་ཅམ་གྱི་
 སྒོག་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དེ། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་བྱེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅམ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཁོངས་
 སུ་འདུ་བས་སོ། ། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅན་དུ་འབྲེལ་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་མི་འབྲསྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲོར་བ་ནི་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་ མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཡིན་ཀྱང་ཁོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆ་ནས་ཉན་
 རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོར་བ་གཞན་གཉིས་
 ནི་རང་གི་ངོ་བོ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས།
 ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་སྤྲུལ་ནི། སྐབས་གསུམ་པར། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དེ་མཉམ་ཉིད་གཞིའི་སྒྲོན་ས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཟིན་པས་
 འདིར་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་བྱད་མཆོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་
 ལམ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་སུ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
 ཀྱི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ན་བྱད་མཆོན་དུ་སྟོན་བཞིན་པ་མིན་
 ལ། རྒྱུ་བྱེད་གང་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆོན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་། དེས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་མཆོན་ཚུལ་
 འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་ནང་འགལ་བའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གང་
 དག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆོན་ཡང་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱད་
 པར་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་གཞུང་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཆོན་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་དག་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ནམ་བཤད་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 དང་འགལ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ཤེས་མཆོན་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་
 དུ་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱིས་མཆོན་པ་དང་། བྱད་མཆོན་ཀྱིས་གཞན་
 ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཆོན་པ་མི་འབྲད་པར་སྤྲོས་ནས། སྤྲོ་ཡང་
 ཤེས་མཆོན་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་བ་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱིས་མཆོན་པར་
 བྱེད་ལ། བྱད་མཆོན་ཀྱིས་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་

ཁྱད་མཆན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱད་མཆན་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
བ་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བ་དོ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ལྟ་བུ་མཆོན་པའི་དགོས་
པ་ནི། སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བར་མ་ཤེས་ན་སྒྲོམ་མི་རྒྱས་པས་དེའི་སྒྲོར་
སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་རང་བཞིན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྒྲིའི་མཆམས་སྒྱུར། སོ་སོའི་དོན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་སྒྲང་བ་དང་སྒྲོན་དོར་
བས་སྒྲོར་བ་རྣམས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྒྱུ་བའོ། །དང་
པོ་ལ། ཅ་བ་ནི། བྱེད་པ་གང་གིས་སྒྲོར་བའི་རང་བཞིན་མཆོན་པར་བྱེད་པ་
དེ་སྒྲོར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཏེ། ཤེས་
པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོར་བར་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྒྲོར་ལང་མཆན་ཉིད་
ཅེས་པའི་སྒྲུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུ་མ་ནི། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དོད། ལྷགས་
ཞེས་པ་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྒྱུབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲི་མ་
ནི་ལས་ལ་འཇུག་པར་བསྒྱུབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
འགྲེལ་པ་ལ། བྱེད་པར་བསྒྱུབས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ལས་སུ་བསྒྱུབས་
པའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་བྱེད་པར་བསྒྱུབས་
པ་འདིས་སྒྲོར་བ་རྣམས་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཆན་ཉིད་ཅེས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་རྣམས་སྒྲོར་བའི་མཆན་ཉིད་

ཡིན་ཅིང་ལས་སུ་བསྐྱབས་པ་དེ་ནམས་ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་བར་མཆོན་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལྟར་ན་མཆོན་ཉིད་ནི་ནམ་པ་བཞིར་
ཞེས་པར་བྱའོ། །

ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཞེས་བྱུང་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་
ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་བཙུངས་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་སུ་བསྐྱབས་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱིད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཞེས་པ། བྱུང་པར། བྱེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
དོ། །དང་པོ་ལ་གཞི་ཞེས། ལམ་ཞེས། ནམ་མཁུན་ཀྱི་ཞེས་མཆོན་གསུམ།
དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི། མཆོན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་
སོ། །ཅ་བ་ནི། སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། རྟེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་དོན་བསྐྱུས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་སྒྲོད་པ་དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིར་ནམ་པར་
གཡེངས་བ་དང་། སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མི་ཟད་པའི་ནམ་པ་དང་། སེམས་
འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཅ་བའི་སོགས་པ་ཅེས་བྱ་
བའི་སྐྱས་བསྐྱུས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་བདེན་མེད་ཡོན་

ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མཉམ་པས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། རོན་དམ་པར་སོ་སོར་
 དེས་པའི་རྟེན་མེད་པས་སེམས་ཆད་མེད་པ་དང་། སེམས་དབང་པོ་ལ་བསྟེན་
 དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་སྟུན་ལྡན་ལྟར་མེད་པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་དང་ལ་
 སོགས་པ་འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བརྩམ་པ་རྣམས་འབྱུང་གཞི་ཕྱང་པོ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པར་ཤེས་པ་དང་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བ་བཞིའི་མཐའ་
 ཟད་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་གིས་ལྟ་བ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་
 རོན་ཐམས་ཅད་བརྩ་བཞིར་བསྐྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཁྱུས་པ་ན།
 དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུང་གཞི་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་ལས་བརྩམས་ཏེ། འདི་བ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་ཤིང་། བྱུང་གཞི་བདག་བཀག་ན་རོན་དུ་མི་འགྱུར་
 བར་དགོངས་ནས་དེའི་ཆེ་གང་དུ་ཡང་ལུང་མ་བསྟུན་པས་ན། ལུང་དུ་མ་
 བསྟུན་པའི་ལྟ་བ་བརྩ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་
 དང་། སྤྱི་མའི་མཐའ་དང་། ལུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་བཞི་དང་། ལུས་སྟོག་
 ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་རྣམས་ཏེ།

དང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། གྲོལ་བའི་
 བདག་གི་གནས་སྐབས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་ལུས་སྟོག་གི་གནས་
 སྐབས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མི་
 རྟག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་དུ་
 བདེན་པར་བལྟ་བ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིའོ། །བདག་དང་འཇིག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་

ཀ་མིན་པ་བདེན་པར་ལྟ་བ་ནམས་ནི། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིའོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོང་པན་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་
ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་ནམས་ནི་སྤྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་
བཞིའོ། །ལུས་སློག་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་བལྟ་བ་ནི་
ལུས་སློག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཇིག་རྟེན་ནི་དེའི་གདགས་
གཞི་སྤང་པོ་ལྟ་དང་། ལུས་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡིན་
ལ། སློག་ནི་བདག་གི་ནམ་གངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་དེ་
ཉིད་རྒྱ་དང་རྒྱ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི། གདོད་མ་ནས་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟ་བ་ནི་རྟག་པར་བལྟ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
དུ་རྒྱ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་བལྟ་བ་ནི་མི་རྟག་པར་བལྟ་བའི་དོན་ཡིན་
ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་
གསར་དུ་སྐྱེས་པར་བལྟ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
གཉིས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བལྟ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བལྟ་
བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་གི་འཕྲོས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་
ཆད་པར་འདོད་པ་ནི། མཐའ་དང་ལྡན་པར་བལྟ་བ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདག་དང་
འཇིག་རྟེན་དེ་དག་མ་འགྱུར་བར་ཆེ་སྤྱི་མར་འཇུག་པར་འདོད་པ་མཐའ་དང་
མི་ལྡན་པར་བལྟ་བ་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་འཇུག་ཅིང་གནས་སྐབས་མི་
འཇུག་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀར་བལྟ་བ་དང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་

དུ་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟླ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལྷུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་སྤྱངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་གྲོལ་བ་བདག་ཡོད་པར་བཟླ་
 བ་དང་། སྤྱར་བདག་ཡོད་པ་ལ་སྤྱངན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་
 བཟླ་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་གནས་སྐབས་རྒྱན་ཆད་པར་བཟླ་བ་དང་།
 དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ལྷ་བ་རྣམས་ནི་སྤྱང་འདས་ལ་བརྟེན་
 པ་བཞིའོ། །འདི་དག་ལས་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་
 ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བར་བཟླ་བ་རྣམས་ནི་
 གངས་ཅན་སོགས་རྟག་པར་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་
 ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཡོ་བའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟག་
 པ་དང་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་མི་འབྱུང་
 བར་ལྷ་བ་རྣམས་ནི། རྒྱང་པན་སོགས་ཆད་པར་བཟླ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འདྲ་བའི་ལྷ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཞི་ཆེན་དང་པོ་ལ། དང་པོ་གངས་
 ཅན་གྱི་ལྷ་བ་གཡོ་བ། གཉིས་པ་རྒྱང་པན་གྱི་ལྷ་བ་འདྲ་བ་ཞེས་གསུངས་
 ར་ས། ལྷག་མ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས། བཞི་ཆེན་
 གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཞེས་གོ་རིམ་བསྐྱར་དགོས་
 པར་སྤྲུལ། ཁ་ཅིག་གོ་རིམ་བསྐྱར་མི་དགོས་ཏེ། ཆེ་ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་དེ་ཆེ་
 འདིའི་མཇུག་གམ་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་ལྡན་དུ་ལྷ་བ་གངས་ཅན་ལ་རུང་ངོ་
 ཞེས་བེད་རོ། །མཐའ་ལྡན་གངས་ཅན་ལ་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་རྩ་བ་

ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་ལྡན་གྱི་དོན་ལི་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པ་མཐའ་དང་
 མི་ལྡན་པའི་དོན། ཆེ་འདིའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་མར་
 འབྱུང་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་
 བརྗོད་པར་མཛད་པས་སོ། །དེས་ན་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དེ་ནི་རི་རིགས་པར་སྐྱར་
 བར་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། གསུམ་པ་རྣམས་ནི་གཅིར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་
 ལ། ཆ་གཅིག་འགོག་པ་དང་ཆ་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་
 པས་བཀྲམ་པ་ཅེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བྱ་
 པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རྣམ་པས་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྟོག་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཐ་
 དད་དུ་བལྟ་བ་བྱངས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་ཅིང་། སྒྲ་
 མ་གཡོ་བ་དང་། ཕྱི་མ་བདུ་བའི་ལྟ་བའོ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
 དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་ལ་བསྟན་ཅིང་མིང་གི་བརྒྱུ་བཟླས་
 པ་ཤེས་པ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་ན་རི་སྐད་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བརྟུ་བྱག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པའི་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབེན་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་
 བཞི་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རྣམས་སུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་

མཆོན་པ་མཆན་ཉིད་ཡིན་པས་ནངོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི་སྟོང་
 ཉིད་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཆོན་
 མ་མེད་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་བ་མེད་བ་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་བ་
 དང་། འགག་བ་མེད་བ་དང་། ཙ་བའི་སོགས་བ་ཅེས། བྱ་བའི་སྒྲས་བསྐྱས་
 པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་བ་དང་།
 སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་མེད་བ་དང་། རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བས་
 རྣམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ་དྲུག་དང་། ཆོས་ཉིད་སྤྱས་ཀྱང་རྣམ་པར་འབྲུག་བ་
 མེད་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཞན་གྱིས་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་འདུ་མི་བྱེད་བ་དང་།
 ཆོས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་
 པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་བ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།
 མདོར་ན་རི་སྐད་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱུང་པར་བཅུ་
 དྲུག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་
 བོ། །རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བོ་དེ་ལམ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བདག་ཏུ་མཆོན་པས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི།
 དེ་ནི་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཆོས་རྣམ་

མཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་
 དང་། སྤྲོ་མར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་།
 བདེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་།
 སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་དོན་དུ་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་དང་། སྦྱིར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ་
 དང་ཞེས་བ་སྦྱིར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་སོ་སོར་བྱེན་ས་འཆད་པ་ནི། གདུལ་
 བྱ་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་ནམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་
 ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་
 དང་། བསྐྱུས་པ་ནམས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་
 སྟོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མཛད་པ་དང་།
 སྟོན་པ་ནམས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
 ནས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་མཛད་
 པ་དང་། ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ནམས་ལ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་།
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བྱང་འཕགས་ནམས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
 ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་
 མཐར་ཐྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་ནམ་མཁྱེན་གྱི་སྟོན་ས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་
 པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲོ་མ་ནི་ཡུལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱེ་མ་ནི་ཡུལ་

ཉིད་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། སྟོས་པ་ཞི་
བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཛིག་ཏེན་རང་བཞིན་གྱིས་འགོག་བ་དང་། མཆོན་
འཛིན་གྱིས་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་བ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་ཏེ། མདོར་ན་རི་
སྐད་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཙུ་བྱག་ཆོས་ཅན།
ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
ནོ། །དམིགས་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་བདུན་པོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དག་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་བྱད་མཆོན་ལ། མཆོམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་
པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་དང་དེར་འཛོག་པ་ཅམ་
གྱི་སྦྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་
བ་རྣམས་ཀྱི་ཉན་རང་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པས་བྱད་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་ཤེས་མཆོན་གྱིས་ནི་རིམ་བཞིན་མཐུན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་
ཅམ་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མཆོན་ཞེས་བྱ་ལ། བྱད་
མཆོན་གྱིས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འཛོག་
བྱེད་ཡིན་པས་བྱད་པར་དུ་མཆོན་པ་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན།

རྒྱས་པར་བཤད། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་
པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། བསམ་མི་བྱབ་ཅེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། མདོ་ལས།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཙུ་བྱུག་གིས་མཆོན་ནས་བསྟན་
པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདྲིན་སྣངས་ཀྱི་
བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན།
བྱུང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་
མཆོན་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཡང་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་བསམ་
མི་བྱབ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་
ནི་ཆོས་ཅན། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་བཙུ་བྱུག་གང་གིས་ཉན་
ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་བྱུང་བྱུགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
བྱུང་པར་བཙུ་བྱུག་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་
རྟོག་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཉིད་དང་། རྗེ་དང་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
ཆོད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་
པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་བཞི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་སྤྲད་

ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་པར་དག་ཡིན་ནོ། །འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པ་དང་སྦྱེས་བུ་རི་ལྟ་རི་སྟེང་ལ་
མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་
མིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རང་གི་ལུགས་ལ་
བསྟོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ཤེས་པ་དང་
བཞི་ནི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་པའི་
བྱང་པར་དག་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པ་གྱི་བ་མེད་པ་དང་གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རྟོགས་
པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་སྦྱིན་པ་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་བསྐལ་པ་
དུ་མར་སྦྱབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུབ་པ་དང་།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔྱད་པས་རྣམས་
ནི་འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཀྱི་རྟེན་རིགས་དང་
ལྡན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པའི་རྒྱ་ཆོགས་དད་ལྡན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀྱི་ཐབས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་གཞན་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་སྤང་བ་མེད་པ་རྣམས་ནི་ལམ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་
མཚོན་པའི་བྱང་པར་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ལས་བྱང་པར་དུ་

འཕགས་པའི་ཉན་རང་གི་ལམ་མ་བཤད་ན་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་
 མི་ཤེས་སོ། ཞེ་ན། ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་ནི་ཆོས་ཅན། འདིར་དངོས་སུ་
 མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དོ། གོ་སྤྱོད་པས་མ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་
 སྤྱོད་པར་ཐལ། རི་སྐད་བཤད་པ་བྱུང་པར་དང་བྲལ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པར་སྐྱེ་བ་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་སྤར་བཤད་དེ་དག་
 གི་ཤུགས་ལ་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་
 གཙོ་བོའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་སོགས་ཉན་རང་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་ཏྲོག་ས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཉན་རང་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོར་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཁད་མཆན་གྱིས་ལམ་
 ཤེས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་སྒྲོར་བ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
 པར་མཆོན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བྱུང་པར་འཕགས་ཡུལ་དངོས་སུ་མ་
 བསྟན་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་སྟུན་སྒྲུལ་ཆེན་པོ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། བྱུང་པར་གྱི་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་
 བན་དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་རྒྱད་ལྔའི་འགོ་བ་ལས་
 བཏོན་ནས་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པ་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་
 བཏོན་ནས་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། ཡང་སྤིང་མི་
 ལེན་པར་བྱེད་པས་སྤྱག་བསྐྱུལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མིན་པའི་ཆོས་

ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་རིམ་བཞིན་པན་དང་། བདེ་དང་། སྐྱོབ་པའི་
 བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ལམ་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། བདུན་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་
 ལ་འགོད་པས་གཏན་དུ་པན་པ་དང་འདྲེ་བ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤང་འདས་པ་མཉམ་པ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སྤེད་པའི་བརྒྱན་དང་བྲལ་བའི་སྤང་འདས་སྟོན་པས་
 རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་ལམ་གྱིས་རང་རང་གི་སྤང་བྲལ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཡང་དག་མཐའ་རྫོགས་སྟོན་མ་སྤངས་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཞེས་བྲ་བ་
 འདི་རྣམས་གདུལ་བྲ་འདུལ་བའི་དུས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་
 སྐྱབ་པའི་དོན་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྤངས་དང་གནས་དང་། དཔུང་གཉེན་དང་།
 སྤྲིང་དང་། འོངས་འདྲེན་དང་། སྐྱབ་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དེ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་
 དོན་གྱིས་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་རྣམ་

མཁའ་སྒྲུབ་བའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
 རིམ་པ་གསུམ་པོ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གོ་རིམ་
 རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁའ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དག་མཆོན་པར་བྱེད་
 པའི་མཛད་པའི་ཆ་ཡིན་པས་ནའོ། །

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་ནི། བྱེད་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་
 བས། ཀླུ་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྒྱུར་བའི་རྒྱ་
 མཆོན་བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་
 སྒྱུར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བཞི་
 ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་
 ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་མཆོན་མ་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
 མ་སྐྱུན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་གཉིན་པོ་དག་གི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 པ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 སྤྲུངན་ལས་འདའ་བར་གོ་བྱོན་པས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་
 ལྟུང་བ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཁའ་སྒྲུབ་དེས་པ་དང་། ཡུན་

རིང་པོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་པོའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་ངོ་བོར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཅུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན།
བདུན་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་
བསྐྱས་པའི་དངོས་པོའི་བྱད་པར་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་
ཀྱི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྟན་པས་
མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་
ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་གཞི་མེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་
པོ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། གསུམ་ཀྱི་དངོས་པོ་
དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། ཞེས་ཙུ་བར་བྱོད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་
བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བྱོད་གོ་རིམ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དག་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཆོན་པའི་
གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟར་ན་བྱོད་ལ་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་མཆོན་ཞེ་བརྒྱད། བྱད་མཆོན་བཅུ་
དྲུག་ བྱད་མཆོན་བཅུ་གཅིག་ རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སོགས་
སྟོ། །

སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྦྱོར་བའི་ཉེར་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།

བདུན་པ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྦྱོར་བའི་ཉེར་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ་
ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། ཡང་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཉེན། མཆོན་ཉིད། སྒྲ་
དོན། དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱེ་རུང་བའི་ཉེན་ཀུན་ལ་འདིའང་
རུང་ཞིང་། དེའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སྦྱིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་
འདོད་གཟུགས་གྱི་ལྟ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་འགའ་ལའང་སྦྱར་
རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐར་ཆའང་དེ་དག་ལ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཉེན་ནི། འགའ་ཞིག་ན་ལེ། འདོད་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བཉེན་ཏེ།
འདི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཅིང་། བསམ་གཏན་
ལ་བཉེན་སྒྲོམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་སོ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་
ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པའི་ཆོས་རྒྱན་ཉིང་དེ་འཇིན་བསམ་གཏན་ལ་བཉེན་
པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆ་ནི་འདོད་སེམས་དང་བསམ་
གཏན་ས་དྲུག་གཞན་དང་ཡང་རུང་བ་ལ་བཉེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་ལམ་
ན་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཡི་སྒྲོམ་བྱུང་མེད་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཐོས་བསམ་

གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གློམ་བྱུང་གི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུབ་སྐྱེས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྱིར་ཆོག་གས་
 ལམ་ན་གློམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཏན་མེད་དུ་འཆད་པ་མིན་ལ་གློམ་བྱུང་གི་
 ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་ན། ཉན་རང་ལ་གློམ་བྱུང་
 གི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོད་ནི་ཉི་མེ་སྒྲུབ་བ་ལས།
 ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་བྱུང་པར་ཞིག་སྟེ། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། ཐར་པ་ནི་འཁོར་
 བའི་སྐྱེ་བ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ནི་སྒྱིར་ལམ་དུ་མི་
 ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དེ་ཕྱིན་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པའམ་དེའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་
 ནི། རང་འབྲས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་ཆོག་གས་ལམ་གྱི་དགོ་
 བ། བཞི་པ་དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན། རང་འབྲས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་ཆའི་རྒྱུའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོག་གས་ལམ་གྱི་དགོ་བ། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་
 བསྒྲུར་ཞིང་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་མཆམས་སྒྱུར་བ་དང་། དོན་དངོས་
 བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི་ཐར་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་པ་ནི། མཆན་མེད་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། བདེན་པའི་
 མཆན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་

རང་རྒྱུད་ལ་ས་བོན་རྒྱས་ལྡན་བཞག་ཅིང་། རིགས་སད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱེད་པར་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་
ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་
ལ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རང་འབྲས་ཐེག་
ཆེན་ངེས་ཆའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཚོགས་ལམ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆོམས་སྐྱར་ནི། མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་སོགས་
སོ། །རྩ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། མཁས་པའི་དབྱེ་བ་
དང་། དེ་དག་ཆེ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡུལ་ཅན་དད་པ་དང་། བཙུན་འབྲུས་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་།
ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྒོམ་བྱང་
མིན་བས་དང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་བཞིན་དུ་སངས་
རྒྱས་དང་། སྤྱིན་སོགས་དང་། བསམ་པ་ལྟན་ཚོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དག་
དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་ཡུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྡར་ཡོད་དེ་བྱང་
སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་དད་སོགས་ལྡར་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་
ཆེན་ཐར་ཆ་ཡུལ་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་ཀྱིས་བར་མཆོད་པར་འཕྲོབ་པས་བྱབ་

པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྒྲིར་ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆ་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་
ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐར་ཆ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐར་ཆ་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་
ཡོད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དབང་
པོ་རྣམས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ངོ་
ཐོར་གྱུར་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་ནས་བྱང་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པར་
སྒྲ་ཞིང་ཆོགས་ཆུང་དུ་ས་རྟོགས་རུས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་
བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ཆ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ན་
རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའམ་
ཆོགས་ཆེན་པོས་རྟོགས་ཞིང་འཐོབ་པར་བྱེད་གོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱུའི་
ཁྱད་པར་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་འཐོབ་དཀའ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་རྟོན་འབྲེལ་
གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་གདོན་མི་བ་བར་ཁས་སྒྲངས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དབང་པོ་འབྲིང་
པོའི་རྒྱུད་གྱི་ཐར་ཆ་ནི་སྒྲ་མ་པས་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། བྱི་མ་བས་རྟོགས་

སྤྲ་བར་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་
 དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དབང་རྟུལ་གྱིས་བྱང་རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཆོད་པར་འཐོབ་པར་དཀའ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་གྱིས་ན་
 རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཐར་ཆས་རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་
 མ་ཆོད་པར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ཅིང་། འོ་ན་གང་དག་དེ་དག་
 གིས་རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པར་མི་འཐོབ་ཅེ་ན། སྐབས་
 འདིར་བསྟན། ཐར་ཆ་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དད་སོགས་ནམས་གྱིས་ནི་རྫོགས་བྱང་གི་གོང་
 དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་བྱེད་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་
 ཐར་ཆ་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་དད་སོགས་ནམས་གྱིས་ནི་རྫོགས་བྱང་གི་སྤྱོད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་དད་སོགས་སྤྱོད་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
 འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་
 བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་དེའི་སྤྱོད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བྱང་ཆུབ་འཐོབ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་གཞན་དག་སྐབས་འདིའི་ཐར་ཆ་
 ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། རྟུལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་ཁྲད་མེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་

ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་ལ་འཆད་པ་ནི་
 རྣམ་པར་འབྲམས་ཏེ། མདོ་དང་འགལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ། འགྲེལ་
 པའི་ཆིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་ངེ་ལྟར་འགལ་ན། སྐབས་
 འདིའི་ཐར་ཆེ་ཆུང་དུ་སྟོན་པའི་མདོར། བྱང་ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྣམ་མཁུན་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་གཏོང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པས། ཆུང་དུའི་ཏེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བསྟོན་མི་
 བྱས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཆོན་མར་མི་བྱེད་པར་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པས་ནི་ཆུང་དུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
 པས་ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་རང་
 གི་ཐར་ཆ་ཡིན་ན། མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྦྱིན་སོགས་བསྐྱབ་པ་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྟོབ་པ་སོགས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བསྟན་བཅོས་དང་ངེ་ལྟར་འགལ་ན། ཅ་བར་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དད་
 སོགས་ལྷ་པོ་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྷ་ལ་མཁས་པར་བཤད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་ཐར་
 ཆ་ཡིན་ན་བསམ་པ་ཤུན་ཆོགས་ལ་མཁས་པ་སོགས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འགྲེལ་བའི་ཆིག་གི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། ཆེན་པོ་དང་རྣོན་པོས་ཞེས་
 བཟླས་ནས་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆེན་པོ་དང་རྣོན་
 པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་ཆ་དང་།
 འབྲིང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་ཆ་

དང་། ལུང་དུའམ་རྟུལ་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་ཐར་ཆ་ལ་འཆད་པའང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་
 ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་རྟུ་སེམས་པ་ན། བྱང་ཆེན་
 གང་གིས་སེམས་མི་ཞུམ། མི་འགོད་ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་། མི་དངང་།
 ཀུན་རྟུ་མི་སྐྱལ། ཀུན་རྟུ་སྐྱལ་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་ན་བྱང་ཆེན་སྒྲ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་ཞུམ་མི་དངངས་
 པའི་རྟུལ་པོའི་ཐར་ཆའི་རྟགས་དང་། མི་འགོད་ཞིང་མི་སྐྱལ་བ། འབྲིང་གི་
 རྟགས་དང་། མི་འགྱོད་ཅིང་ཀུན་རྟུ་སྐྱལ་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་པ་རྣམས་པོའི་
 རྟགས་སུ་བཤད་ལ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་མི་
 དངངས་པ་སོགས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོས་བཤད་པ་རྩི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་དང་པོར་སྦྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ། དངོས་དང་།
 བརྗོད་སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆམས་སྦྱར་ནི། ཐར་པའི་སོགས་སོ། །ཙ་
 བ་ནི། རྩོ་བ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དྲོད་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་

རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནམ་ངོ་བར་གྱུར་པ་
 ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། ཆགས་སྒྲུང་མེད་པའི་མཉམ་
 པའི་རྣམ་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱབས་པས་བྱམས་པ་གཉིས་ནི་ཆུང་དུ་
 དང་། གྱི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱབས་པས་པན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་
 པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ནི་འབྲིང་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། གྱིས་
 པ་དང་བྱད་མེད་གྲན་པ་རྣམས་ལ་པ་དང་མའི་སེམས་དང་། མཉམ་པ་རྣམས་
 ལ་སྦྱོར་དང་སྤྲོད་མའི་སེམས་དང་། གཞོན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་དང་བ་མའི་
 སེམས་དང་། པན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་།
 རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་སྦྱག་གི་ཉི་མཆམས་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཆུང་འབྲིང་ལས་གཞན་རྣམ་པ་ལྟའོ། ལྷ་ཆེན་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི།
 ལྷ་ཆེན་དང་པོ་ལ་རེ་རེ་དང་། གྱི་མ་ལ་གཉིས་གཉིས་བབྱང་བར་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་བ་
 ཡིན་ན། །རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། མདོར་ན་མི་དགོ་བ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་
 སྟོང་བའི་སྟོ་ནས་སྟོག་པ་དང་གཞན་བདག་ཉིད་ཅན་དེའི་སྟོ་ནས་གཞན་
 རྣམས་སྟོག་པ་ལས་སྟོག་པ་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་མ་བསྐྱལ་བར་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྫོད་པ་ལ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཆུང་དུའི་
 རྣམ་པ་དང་དགོ་བ་ལ་གྲངས་བཞིན་ལེན་པའི་སྟོ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དེའི་སྟོ་ནས་དགོ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་བདག་

ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པར་བྱེད་པ་
ནི་འབྲིང་གི་ནུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནུམ་པ་གཉིས་པོ་ནང་གསེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་ནུམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནུམ་ས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་བཟོད་པ་
ཡིན་ནོ། །ནུམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་
ཀྱི་དབྱེ་བས་ནུམ་པ་དག་རི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་གི་རྟེན་ཅན་
ཞེས་པ། རང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་
ནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་གཞན་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྒྲུར་བ་དང་། བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་
ཀྱི་ནུམ་པ་ནུམ་ས་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པ་དག་རི་
ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བསྟན་ཅིང་བདེན་པ་
ལ་དམིགས་པ་ཅེས་པའི་དམིགས་པ། ཞེས་པ་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་བོད་དག་སྟོབ་དཔོན་ལ་བདེན་པ་དམིགས་
པར་བཤད་པ་ནོར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་འཆད། གང་ལ་སྒྲུར་བའི་ཡུལ་ངེས་
པ་གཟུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་སྟོ་སྟོན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ལོ། །

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་
ཁོ་ནས་སྦྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནུམ་པ་དག་

གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་རིམ་
པ་བཞི་ལ། ངག་དོན་ནི་རིམ་པ་བཞི་ན། རྫོང་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། བྱིད་འདིར་བསྟན་རྫོང་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་བརྩས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱང་
པར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་ཅེ་མོ་ཡིན་
ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དགོ་སྒྲིག་ལ་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ལ་རང་གནས་ནས་
གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱང་པར་དུ་
བྱས་པ་སོགས་སོ། །བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་པའི་
རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནས། གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་ཆོས་མཆོག་ཡིན་ཏེ། བྱིད་
ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་སེམས་ཅན་སློན་གྱོལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས། གཞན་
དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་
པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་
སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྫོང་པ་དང་། ལན་གཉིས་དང་པོ་ནི། སྐབས་དང་པོ་
དུག་པལ་ཆེ་བར། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ།

བསྐྱོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། དགག་
 བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིན་
 མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲོག་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོན་ས་སྒྲིན་ཅུ་བ་ཐ་
 དང་པ་ཡོད་ལ། སྒྲོར་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དེ་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རིམ་གྱིས་སྒྲེ་བར་ཚོས་མཐུན་པས་
 སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་དག་སར་འབད་ཚུལ་ཉི་བར་ཞི་བས་ཟག་མེད་
 ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྒྲེའམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྐྱོས་པར་འགྱུར་བའོ། ཞེས་ཟེར་ལ།
 ཁ་ཅིག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཅེས་པ་དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་ཏོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ཐམས་
 ཅད་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་མཐུན་ལ། འོ་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་གང་ལ།
 སྐབས་གང་དང་གང་གི་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགྲ་པ་
 དང་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་
 པའི་མིང་གིས་བཏགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དེ་གསུམ་ལ་ཅེ་སྒྲོར་དང་
 མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་སོ་ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱོས་སྒྲིན་
 ཆགས་པར་ཐལ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ལན་གསུམ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་
གསུམ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་བསྒྲོམ་སྒྲོན་འབྱུང་བ་བྱད། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་
སྤྲད། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་
སྐབས་སྤྲད། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མཐར་
གྱིས་པའི་སྐབས་སྤྲད་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟ་ནས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་། ས་བརྒྱ་པ་ན་ཅེ་སྒྲོར་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། སྒྲོར་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་
གང་ཡིན་ཀྱང་། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ས་
དེ་དག་ན་མཆོན་གསུམ་བསྐྱས་བསྒྲོམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་
བ་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་པས་
སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་ཀྱང་ས་
བརྒྱ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྲད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
དེ་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བའི་དངོས་གཉིན་ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་
བ་ཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲད་འགྲེལ་ལས། ལེགས་པའི་སྒྲོ་བློས་
ལ་སོགས་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་ཅེ་
སྒྲོར་བྲད་པར་ཅན་ས་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤམ་པ་དང་འགལ་

བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་འཐོབ་པར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དོན་བསྐྱུ་དང་། སྲིད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཆམས་སྒྲུར་ལས་ཤེས་ལ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྒྲོར་བ་
 ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཐོབ་པས་བྱུང་ཅིང་། བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲོར་མཐོང་བསྐྱོམ་གསུམ་ཐམས་
 ཅད་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབས་འདོད་པ་སྒྲུ་བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཆེས་
 གཞོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་
 དུ། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་དུ། ས་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་དུ་གསུམ་པོ་
 རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་སུ་དང་། ས་གསུམ་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་གསུམ་ལ་ཆེ་
 སྒྲོར་གྱི་སྐབས་སུ་དང་། ས་གསུམ་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མཐར་
 གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོར་མཐོང་བསྐྱོམ་པའི་མིད་གིས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། །དང་པོ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་དུ། དེ་ནས་ས་དགུ་པ་
 དང་བརྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུང་དུ། དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་སྐྱེ་བ་
 ལ་སོགས་པར་ཐལ། གདགས་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་སྒྲོར་མཐོང་སྐྱོམ་
 པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཆོས་མཐུན་པར་གང་ཟག་གི་གདགས་
 གཞི་དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུར་གཉིས་ཀ་ཁས་སྤངས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི་དག་སའི་བྱང་སེམས་དབང་
 པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་ལ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། གང་
 ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོར་མཐོང་བཏགས་པ་བར་
 འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲང་
 འཐད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དག་སའི་ཐག་མེད་གྱི་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཆར་
 སྒྲེ་པའི་དོགས་པའི་ཚོལ་བའི་དོར། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྒྲེ་བར་སྐྱབ་པ་
 བ། ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ཅོད་གཞི་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཆད་མས་མཐུན་སྒྲང་
 དུ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཚོལ་བ་དེའི་དོར་དེ་སྐྱབ་གྱི་ཏགས་ཡང་
 དག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྲ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་། ས་དགུ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་། ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སྤྲེལ་ནས། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་དོགས་པ་མཆོད་
 པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ངེས་གྲང་དེ་འདྲ་དོགས་པ་མི་ཆོད་ན་
 སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ངེས་པས་གྲང་དོགས་པ་དེ་
 མི་ཆོད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྲང་མི་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཡང་བསྐྱོས་པར་ཐལ། དངོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་
 མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གྲང་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ས་
 བསྟན་པས་བསྐྱོས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སྤྱི་
 བསྟན་པའང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གྲང་། བསྐྱོས་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་ཚུལ་
 ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའང་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་

དུ་སྤྱོད་བཞི་བའ་ཅེས་ཏེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་གཞོན་གྱིད་དུ་འགྱུར་ན། སྤྱོད་ལམ་
 ཡིན་པའང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་གྱིད་དུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་
 པས་སྤྱོད་བཤད་པོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
 པ་དང་། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའང་དངོས་ལ་གཞོན་གྱིད་ཡོད་
 སྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་
 མཚོག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས། རང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞོན་དོ། ཞེ་ན།
 མི་འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནའང་མེད་ཅིང་།
 འཛོམས་པའི་བྱ་བ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཅེས་སྤྱོད་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འང་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནའང་
 མེད་ཅིང་། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་ལམ་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱོད་བཤད་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་བཏགས་པ་བར་འཕགས་
 པ་མི་བཞེད་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་ན་གྱི་གཞུང་འདིའི་བསྒྲོས་སྤོང་གི་དགོངས་བ་
 ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་བཞི་། སྤྱོད་པོ་ན་གྱི་གཞུང་ལ་
 འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའི་བའ་ཅེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ནའང་བསྒྲོས་
 སྤོང་གི་གཞུང་ཆོག་འདི་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡོད་པས་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་མིན་
 ཏེ། སྤྱོད་བཤད་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བར་བཞེད་ན། སྤྱོད་

ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ས་བརྒྱད་པ་བར་
 འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བཞེད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
 འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལ་ལ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
 མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་བྱང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུར་ལམ་
 པ་རིགས་མ་ངེས་བ་དབང་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་རྟགས་འདི་དག་གིས་སྐྱབ་
 ཀྱི་དབང་རྟལ་སྐྱབ་མི་རུས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དབང་པོ་རྣམས་པོ་འབྲིང་རྟལ་གསུམ་
 ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲུར་ལམ་
 པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་འདི་དག་ས་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནའི་རྟགས་
 མིན་པར་བཞེད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྒྲུར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ཡང་བཏགས་པ་
 བར་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་བཞེད་ན་བསྐྱོས་སྒྲོད་གི་གཞུང་
 གིས་བཏགས་པ་བར་སྐྱས་པ་དང་། རྩོམ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་པར་
 སྐྱས་པ་རང་ཆིག་དངོས་སུ་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོམ་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཐ་
 སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་

གཞོན་བྱེད་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་བྱིར། དེ་དག་སྒྲིམ་ལམ་མིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། ས་དགའའི་དབྱེ་
 གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐབས་གཉིས་པར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་
 གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་མི་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་དགའའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ལམ་མ་ཡིན་
 པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན་བྱེད་རང་གིས་བྱེད་པར་
 དངོས་སུ་བྱེ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་
 གྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པས། སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་བསྐྱོས་
 སྒྲོང་གི་གཞུང་གི་དགོངས་པའང་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པར་སྒྲིལ། དེའི་
 ཚུལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་རྟོགས་
 པའི་དོན་དུ། རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་དང་། ས་དགའ་བ་དང་། ས་
 བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་དང་།
 ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོད་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མཐར་
 གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དག་སར་འབད་ཚུལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་
 དག་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེའམ་སྟམ་པའི་དོགས་
 པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་གསུམ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་དག་བསྟན་པས། དག་

སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དག་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །མཆོན་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ཤིང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་
བར་ཆོས་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་བསྟན་
བས་ཀྱང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དེ་དག་མཆོན་
རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ཤིང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་
ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་བྲལ་ཁས། འདོད་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
དུ་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་
བའི་དོགས་པ་ཁེགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོགས་པ་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོར་
བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་ལམ་གསུམ་དང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཆོས་མཐུན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་
ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་གཅོད་པ་དང་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་།
ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཞེས་པའང་ས་བརྩ་པའི་
དགྱིལ་སྟོང་དགྱིལ་སྟོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་
བསྟན་པ་རྣམ་མི་སྒྲོམ་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི་ཆོས་ཅན།
འདིག་རྟོན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་

བས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉོག་ས་
 པའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་པར། ལམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་
 མེད་དེ། ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོག་ས་
 ཚུལ་གྱི་ནམ་པ་བཙུ་གཉིས་དང་། ལམ་གསུམ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ནམ་པར་བསྒྲོམ་པའི་དབྱེ་བས་དགོས་པ་དང་སྒྲོན་
 ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པ་མི་བསྒྲོམ་པར་བསྟན་
 པ་ནི། ནམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་ཉོག་ས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོར་བ་
 དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི་ལན་གསུམ་གསུམ་བསྟན་ཀྱང་བསྒྲོམ་པའི་
 སྒྲོན་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པའི་སྒྲོར་བ་
 གསུམ་གོམས་པར་བྱས་ནས། སྒྲོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་གྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་
 པ་ཚུང་དུས་མཐོང་ལམ་དང་། འབྲིང་མ་དག་ས་བདུན་དང་། ཆེན་པོ་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོར་བ་ནམས་སྒྱེ་བའི་སྒྲོན་ས་སྒྲོར་བ་གསུམ་པོ་
 དེ་དེའང་ལམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་སྒྱེ་བ་ཡིན་པས་ནམ་
 རྫོགས་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོར་ལམ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་གཅིག་
 པ་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་སྒྲེས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཅེ་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 ལམ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་གཅིག་པ་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་སྒྲེས། དེའི་
 རྗེས་སུ་མ་དག་ས་བདུན་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་མཐར་གྱིས་སྒྲོར་བ་ཐམས་ཅད་

རྒྱན་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ལམ་གསུམ་ངོ་རེ་རེའི་སྐབས་
སུའང་། སྐྱོར་བ་གསུམ་པ་ཆང་བར་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དགོས་པ་སྐྱེ་
བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོར་བ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ན་རེ་རེའི་སྐབས་
སུའང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ལམ་གསུམ་ཀའི་ཐ་སྙད་དངོས་
སུ་སྟོས་པའི་སྟོན་ས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མཐར་
གྱིས་པའི་སྐྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་ངེ་ལྟར་སྟོས་ཞེ་ན། མིང་གི་
ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་། ལམ་དེ་དང་དེ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

ངག་དོན་ནི། རྫོང་བཙུན་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་
སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་ཀ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་སྟོན་ས་
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་གནས་སྐབས་ན་
ཡང་སྐྱོར་བ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་མིན་པར་ལམ་རེ་རེ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་སྐྱོར་
བ་རེ་རེ་ཁོ་ན་རྒྱན་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་སྐྱེ་ལམ་སྙམ་པའི་དོགས་
པ་འབྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་པོ་འབའ་ཞིག་
གིས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ལ་སྟོ་གྲོས་ལྡན་པ་དག་དགའ་བར་བྱོས་
ཤིག

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་

པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་ནི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
དོན་ནི་གང་། དེར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་གྲང་ཇི་ལྟ་བུ། རྟགས་དེ་དག་གིས་བྱིར་
མི་ལྟོག་པར་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་
གཉིས་ཏེ། བསམ་བ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནམ་ཡང་མི་སྦྱེ་བར་གྱུར་བ་ཡིན་
ལ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བས་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་མི་སྤྱིད་པ་ལོ། །བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་
དང་། རྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་ངེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ནས་རྟོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་
པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྟགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལོ། །དེ་ལ་རིགས་ངེས་པ་ནི། སྦྱོར་པའི་སྒོ་ན་དུ་
སྦྱིང་ཇེ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་ལ། རྟགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ནི་འདིར་བཤད་པའི་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་དཔོག་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་བྱིར་འདིར་བཤད་པའི་རྟགས་རྣམས་ནི་རྟོགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་
མི་ལྟོག་པ་ཡིན་གྲང་། རྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་གྲང་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཐོབ་པ་
ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་ངན་འགྲོ་རྒྱུ་ཆད་པའི་བྱིར་
བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ཐོབ་གྲང་སྦྱར་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་ངན་འགྲོའི་ས་བོན་

བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རིགས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་ངི་སྲིད་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གི་རྟགས་འདི་དག་
འཐོབ་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
དཔག་པར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ནི་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་བྱང་མཁས་
རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཐོབ་པ་དག་གོ།

དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་ནི་གསུམ་
སྟེ། སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། མ་དག་ས་བ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའོ། །དེ་དག་
ལས། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་ཚེན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་
སྦྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དབང་འབྲིང་དང་དབང་རྩལ་སྦྱབ་མི་རུས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་
པ་ཐོབ་ནས་དབང་པོ་རྣེ་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འབྲེལ་ཆེན་ལ་
གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤྲུགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་མ་
དག་ས་ལ་གནས་པ་དབང་འབྲིང་དང་དབང་ཚེན་སྦྱབ་རུས་ཤིང་དབང་རྩལ་
སྦྱབ་མི་རུས་པར་ཤྲུགས་ལ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྦྱབ་པའི་
རྟགས་ནི་མདོ་ལས་ཉི་ཤུ་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་
ཉི་བའི་བསམ་པ་ལ་བསྟོས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་
བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་།
དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་
དག་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་པ་རོལ་པོས་མ་

གྲུབ་བས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཁོན་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལྟ་
ན་ཐབས་ཤེས་པ་རོལ་པོས་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་
སམ་རུས། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ཡང་
སྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །རུས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་
ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་གྲུབ་བས་བྱབ་པར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་ལུས་
ངག་གི་རྟགས་ལས་རྟོགས་རུས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་བས་དེ་ཉིད་
ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཐོན་སོ་སོ་རང་གི་
རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ངེ་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཆན་
ཉིད་དག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ངེ་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་འབྱུང་
པ་བྱང་འཕགས་ནམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སེམས་ཅན་གཤུལ་བའི་
དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་བཞག་གིས་རྟོགས་
པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་མིན་ན་དེ་དག་གི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་དེ་དག་ངེ་
ལྟར་གཞན་བྱང་འཕགས་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྟོན་
ཡིན་པ་ལ། ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྟོན་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཤིང་།
བྱང་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་ངེས་པའམ། སྒྲོར་ལམ་པ་དབང་རྟོན་ཡིན་པར་
ངེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པས་བྱབ་པར་མ་ངེས་
པར་འདི་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྟོག་གམ་མི་ལྟོག་སྟམ་དུ་ཐེ་ཆོམ་

བ་བའི་ངོར་སྒྲ་ཚོལ་གྱང་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་དམ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
བྱང་སེམས་དེ་ཚོས་ཅན། སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་སྟེ། རང་
དོན་ཡིད་བྱེད་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་དང་།
འཇིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་
བྱང་གི་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་སྒྲོགས་ཚོས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་རྟགས་
ལས་སྐྱབ་དགོས་སོ། །བྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་
གྱིས་རྫོགས་བྱང་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱིས་གོགས་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་།
གོགས་མ་བྱས་ན་རྫོགས་བྱང་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་
གྱིས་སྐྱབ་ལ། རྫོགས་བྱང་བསྐྱེད་པའི་གོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་
སྒྲོམ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་ལ། དང་པོ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་
ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་ཅིང་གཉིས་པས་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་
བའི་རུས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གང་དག་ཕྱིར་མི་སྒྲོག་གི་རྟགས་ཀྱི་བྱབ་འབྲེལ་ལུང་ཁོ་ནས་
གྱབ་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ནི་བདག་འཇིན་སྤོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་
སྒྲོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་འགོག་པ་ཅུང་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རུས་
པ་མཐུ་ཅན་ལས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཅུང་ཡང་དངོས་སྟོབས་

ཀྱིས་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་སྤིང་པ་ཙམ་དུ་འང་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་མི་
རྒྱས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་པ་ལ། ཕྱིར་ལྟོག་
མི་སྤིང་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རུང་ཙམ་དུ་བསྐྱབ་པས་ཅི་
ལའང་མི་ཕན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྤིང་ན་ཕྱིར་ལྟོག་མི་སྤིང་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཏུ་འགྱུར་པ་ལ། དམན་པའི་བསམ་
སྒྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་སངས་རྒྱ་དེས་སུ་བསྐྱབ་དགོས་
སོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས་རུང་བ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པར་དེས་པར་གཟུང་
བར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གདོན་མི་བླ་བར་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་ཏུ་རུང་
བ་ཁོ་ན་དཔོག། །ཅེས་པ་མིན་གྱི། སངས་རྒྱས་སྤིང་པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་ཅེས་པ་
མིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ནི་གཞན་ངོར་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། སྒར་ཆོགས་ལམ་དུ་བྱུང་བའི་ཐོས་བསམ་གྱིས་དེས་པ་མ་བརྗེད་
པར་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་སྤྱོད་ཆོས་རང་ལ་སྤྱོད་བས་བྱུང་བ་ན། ཁོ་པོ་རྟོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་སྒྲོ་བྱུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་
འགྱུར་བའང་སྤིང་དོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱི་འཇམ་མས་སྐྱར་བ་ནི། རི་རྒྱུད་
བཤད་པའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་

འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་འཆད་དོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་གདོན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་
 སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་སེམས་གསུམ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དམ་བཅའ་
 དགོད། དེ་སྐབས་པའི་རྟགས་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བ་ནི།
 དེས་འབྱེད་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི་སྤྱི་ཞིའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་
 བོ་གང་དག་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བ་དང་
 སྒྲོམ་པའི་ལམ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དག་འདུན་ཡིན་ནོ། །འོག་ནས་
 འཆད་པའི་རྟགས་དེ་དང་དེ་རྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྒྱུར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོམས་སྐྱར་ནི། གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་མཆན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་རེ་ཞིག་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་
 ལྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 སྒྲོ་ནས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་གཞན་པའི་དབང་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་
 སྐྱར་ནི། ཡང་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པས་ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ནི། རྫོང་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་རྟོན་སློན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉི་
ཤུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་ལས།

དང་པོ་རྫོང་གི་རྟགས་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ལས་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་ཤེས་ནས་
དད་པ་ཐོབ་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟད་པ་དང་། སློན་ལམ་གྲུབ་བས་ལས་འབྲས་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་སྟ་བ་ཅན་དང་། དཔྱལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་
དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། འཁོར་
རྣམ་བཞི་མེད་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་དང་ལྷའི་དབང་
པོ་མ་ཆང་བ་རིམ་བཞིན་སླེན་པ་དང་སྐྱགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་
པོ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྙིང་
རྗེས་བདག་དང་གཞན་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་
བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྡོས་པས་སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཆོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
པས་སྙིང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་
ཕན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་།
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་།

ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་གཉིད་དང་། ཟུགས་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་
 བར་དུ་གཙུག་པའི་ཁྲིམ་པ་དང་། ངན་པ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་ལ་བཞག་པའི་འགྲོད་
 པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ལ་བར་དུ་གཙུག་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་།
 ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིད་ཟུགས་གཉིས་དང་། ཁྲིམ་འགྲོད་གཉིས་སྐྱེ་བ་པ་རེ་
 རེར་བྱས་པ་ནི། རྒྱ་དང་བྱེད་ལས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་
 སྟོང་ཉིད་རྣམ་པར་སྟོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་ངང་། ལྷ་བའི་བག་ལ་ཉལ་
 ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་ལ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 མ་ཡོངས་པར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱན་པ་ངང་ཤེས་བཞིན་
 དང་ལྡན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཙུང་སྒྲ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་
 སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །

ངག་དོན་ནི། སྦྱོར་ལམ་དོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣམ་
 ཚུལ་ཅན། རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པས་ལྟོག་
 པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྟགས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོགས་ཚུལ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལས་མི་འབྲུལ་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བཅུ་གཅིག་མཐོང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་རྟགས་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཛིག་རྟེན་ཐ་མ་ལ་བ་
 ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྤིན་བྱའི་རིགས་
 བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྲུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་པར་
 དག་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བྱ་བྱ་མེད་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་

བཀྲར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྷ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུག་དར་ཁྱོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྤྱིན་བྱུག་འཛིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་དུ་བྱུར་པ་བསྐྱེད་པས་
 དེ་དག་དང་འགལ་བ་སེར་སྒྲ་དང་འཆལ་པའི་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་མེད་
 པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་སྤྱིན་པའི་ནུས་ཐར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་།
 སྟོང་རྗེས་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔྱུལ་བར་
 ཡང་འགྲོ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནུས་པ་བྱུག་གོ། དག་དོན་ནི་ཅེ་མོ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ།
 དག་ཅེ་འཛིག་རྟེན་ལས་མདོན་པར་འཕགས་པ་སོགས་བཤད་པའི་རྟགས་
 བྱུག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྟགས་ནི། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་སོགས་གཞན་གྱིས་ལམ་གཞན་དུ་བགྱིར་མི་བརྟུབ་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་བྱུག་
 དང་འགལ་བ་ལམ་ལྷར་བཅོས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཅེས་
 བྱ་བ་ནུས་པ་གཉིས་སོ། །དག་དོན་ནི། བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། གཞན་གྱིས་བགྱིར་
 མི་བརྟུབ་པ། ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་ནི། ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 སེམས་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། འཁོར་
 གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་པ་ཅེས་
 བྱ་བ་རྟགས་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི།
 དེས་པར་འབྱེད་པའི་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། མཐོང་བའི་སོགས་སོ། །འབྲེལ་
 པ་ནི་བསྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྒྲིབ་རྣམས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་
 ཞེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ཅན་རྒྱས་
 བཤད་ནས་འཆད་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་ཞེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྟགས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སུ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པས་སྒྲན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱབས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་

སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་པའི་མ་ཐུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་
བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱད་ཅིག་མ་
ནི། མཐོང་སྐྱད་གི་མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་
ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
མ་ཐུས། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་དང་། དུལ་
ཀྱི་ཉིས་དམིགས་མཐོང་བས་ཏྱག་ཏུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ལ་དབང་བའི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པའི་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་
རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་
མིང་གིས་བསྟན་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཉི་ཤེས་པ་
ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་
བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉྱར་
དང་པོར་ཞེན་པས་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞེན་པས་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་
པ་སོ་སོར་བཀག་པའོ། །གཉིས་པ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་མིང་གིས་
བསྟན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཀྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ཀྱི་ཉི་ཤེས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་

བཀག་པའོ། །གསུམ་པ་འགོག་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་
 རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཆོག་ས་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲོར་
 བ་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པའོ། །དེ་ཡང་གཏམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། དངོས་པོའི་རྣམ་ཏོག་སྤྱད་ཀྱིན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་བཙུམ་
 པས་འདིར་འགོག་པའི་གཏམ་ཙམ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་གཉེན་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤངས་
 སྤང་གཙུག་ཅིན་པས་འདིར་སྤང་གཉེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་
 གི་སྒྲོས་པ་ཙམ་འགོག་པར་སྒྲིན་པའོ། །བཞི་པ་འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་ཞེན་པ་མཐའ་དག་
 སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་
 དང་། ཉེན་གྲོང་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱིས་རྣམ་སྒྲིན་
 དེ་དག་གི་རྒྱ་མཐོང་སྤང་འཇིག་ལྟ་སྒྲོང་བའི་གཡུལ་འགྲེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་
 ལ་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་དང་པོར་ཞེན་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་
 སྒྲོར་པའི་གནས་པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རི་རྒྱུད་བཞུགས་
 པ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མདོ་ལས། གཡུལ་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་
 བྱེད་དང་། གྲོང་རྒྱལ་དང་། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲོར་
 བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་

འཇིག་ལྟ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བཞིན་པ་ནི་གཡུལ་འགྱུར་པའི་སྤྲུལ་བསྟན་ལ།
 འཇིག་ལྟ་མཐོང་སྤང་གི་འབྲས་བུ་ནམ་སྟོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ཟག་
 བཅས་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་
 ལས་གྱུར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ཁྲུག་པོ་ནམས་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྲུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་པོ་ནམས་གྲོང་གི་སྤྲུལ་བསྟན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གྲོང་སྤྱོད་བུའི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་དབང་པོ་འདི་དག་གྲུང་
 རང་འབྲས་ནམས་གྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །

དབང་པོའི་རྟེན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་ནམས་གྲོང་ཁྲུང་གྱི་སྤྲུལ་
 རྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གྲོང་ཁྲུང་གྲོང་གི་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་དག་གྲུང་
 དབང་པོའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་ཁྲུག་པོ་གྲོང་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་རྟེན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོང་འདུས་དང་བཅས་པའི་གྲོང་ནི་གྲོང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་
 ཉིད་སྤྱོད་བུའི་འཁྲུག་ལྟོག་གི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་དག་གྲུང་ནམ་ཤེས་
 འཁྲུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟ་མཐོང་སྤངས་
 བཞི་དང་། འཇིག་ལྟ་དེས་མཐོང་སྤང་ནམ་སྟོན་གྱི་ཆ་འདི་དག་སྤྱོད་པའི་རྒྱས་
 པ་སོགས་སྤྱུག་ཀྱན་ཤེས་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་ཟེན་ཅིང་། དེ་དག་དང་མཐོང་
 ལས་ལ་ཡང་སྤང་གཉིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་ཡང་སྤར་བཅོམ་ཟེན་ལ།
 འདིར་ནི་སྤང་གཉིན་དེ་དག་གཡུལ་འགྱུར་པའི་མིང་ཅམ་ལ་ཞེན་པའི་མཐོང་
 སྤངས་འགགས་པར་སྟོན་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་
 འདིར་མིག་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་ལྷ། ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། ལྟོག་

ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་སྟེ། བཏུ་བཞི་པོ་དག་འགགས་པའི་འགོག་པ་དུ་ཐོབ་
དཔྱེད་པ་དང་། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སྐྱེ་ཆེར་འཆད་པ་དག་ནི་
སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མིན་པས། འདིར་དེ་དག་འཆད་པའི་སྟོས་པ་མ་བྱས་
སོ། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་འཁོར་
གསུམ་རྣམ་དག་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་
པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་
དོན་དམ་པར་བྱང་ཆུབ་སོགས་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་
པ་དང་རང་ཉིད་སྤྱིར་མི་སྟོག་པར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ས་གསུམ་ལ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་
གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་དག་ཡིན་
ནོ། །

དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་ཚོས་ཅན།
རྟོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་སྟེ། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མའི་མིང་གིས་མདོ་
ལས་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་རྟོགས་བྱད་པར་ཅན་རི་སྐད་བཤད་

པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འགོད་ན། ཆོས་
ཅན་དང་སྐྱབ་ཆོས་འབྲ། སྐྱབ་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་
གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རྟགས་བྱུང་པར་
ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྤྱད་གོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་
བཤད་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་ནི་རྗེས་
ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་བ་ལ། ཅུ་བར། དེ་འབྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་
ནི་ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་སྐད་ཅིག་མར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲིལ་མེད་དེ།
རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ལ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མའི་མིང་གིས་ཉི་
བར་བཏགས་ནས་བཤད་པའོ། །འོན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཏགས་
པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱེད་པ་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་དག་པར་
ཐོབ་པ་ན་དག་པ་འདིག་ཉིན་པ་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པར་མཛོན་པར་ཞེན་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྣ་བ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སྦྱེ་ཞིང་། དེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ནས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་བཅུ་དྲུག་བསྐྱོད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་
སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་
བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་།

བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །དག་
དོན་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་
ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བཙུངས་ལ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མའི་
མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་དེས་བསྐྱེད་པའི་
རྗེས་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་
འདིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྣལ་
འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་པའི་དགོས་
པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་
མ་ཐུན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བཤའ་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལུས་ངག་གི་
ཐ་སྙད་དེ་དག་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་དག་
རྣལ་འབྱོར་བ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་
སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་གང་ཟག་པ་རོལ་པོ་གཞན་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདིར་དངོས་
ལ་གཞོད་བྱེད་ནི་བསྟན་མི་དགོས་ཏེ། དོགས་པ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གིས་དངོས་
མིན་པར་གྲུབ་ཟེན་པས་རྩོད་པ་སྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གིས་
གཞུང་འདི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་བཤའ་དོ།

སྒྲོམ་ལམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས།
 བྱང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཆན་ཉིད། མཆན་ཉིད་དེ་ལྟན་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་དག་
 ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྐྱར་ནི། དཀྱུས་མའི་དོན་ལྟར་ན།
 དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་
 ཟབ་པར་བསྟན། གཉིས་པས་ཟབ་མོའི་མཆན་གཞི་དོས་གཟུང་། ཀྱང་པ་ཐ་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་མཆན་གཞི་དེ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཐེག་
 ཆེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་
 ལུགས་ཟབ་མོ་ཉིད་དུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་
 པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཅིང་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་ལྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མིན་པར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པས་སྐྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
 ཟབ་མོ་ཡུལ་དུ་ལྟན། ཅེས་སྐྱོར་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བརྗོད་
 དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུད་ལན་རྣམས་འགྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་
 སོ། །དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཡུལ་ཟབ་མོའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་
 བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཚུད་པ་དེའི་ལན་དུ་ཡུལ་

ཅན་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ལན་འདེབས་པར་རིགས་
 གྱི། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འབེལ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལན་འབྲེལ་
 བ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་ལའང་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་ལྡན་པས་ཉན་རང་
 ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་གི་སྒྲིམ་ལམ་ལའང་ཉན་རང་
 གི་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། འདི་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཟབ་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་སྒྲིམ་ལམ་ཉན་རང་གི་སྒྲིམ་ལམ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་སྐྱབ་པ་
 ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དགོས་པའང་མེད་དེ་སྤར་ནས་རིམ་པར་
 བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒྲིམ་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་མཚན་
 ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པར་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྒྲིམ་ལམ་
 གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། སྟོ་ཀ་འོག་མ་གཉིས་པོས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཀྱང་
 པ་ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་བསྒྲིམ་བྱ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་
 བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་
 པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་དག་གམ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྱུར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་
 ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་

དང་། ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་། རང་གི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོགས་པ་གང་རུང་གིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་ལམ་དེ་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱན་ཆགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ནམ་བཤད་ཅིག་ཅི་ན། ཅ་བ་ནི། སྒྲིམ་ལམ་དེ་ནི་ས་བཙུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་བཤད་གྲུར་དབྱེར་རུང་བར་བཞེད་དོ། །གང་གི་སྒྲིམ་ནས་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲིམ་ལམ་ཚུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ནམས་ཚུང་དུ་འཛུང་དུ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲིམ་ནས་དབྱེ་བ་ཡི་ནམ་བཤད་ནམ་བཤད་གྲུར་དབྱེ་ནོ། །འབྲེལ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་ལམ་དོན་དམ་པར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་ནམ་བཤད་སྒྲིམ་ནས་ནམ་བཤད་རྟོག་པའི་གཉེན་པའི་དབྱེ་བ་ལས་གངས་བཞེན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དགུ་དག་ཏུ་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བཞེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་ནམ་རྟོག་དགུའི་གཉེན་པོར་གངས་བཞེན་དུ་འབྱུང་ཞེས་པ་ཡིན་གྱིས་དགུ་དང་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་གངས་བཞེན་དུ་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བཞེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་ཀ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་རྟོག་གི་དབྱེ་བས་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། སྒྲིམ་སྤང་ནམ་བཤད་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཚུང་དུ་ནམས་རེ་རེ་

ཞིང་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་འཁྱེད་བྱེད་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་
དག་གི་གཉེན་པོ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་
དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེད་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱོད་གཉེན་གྱི་
རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་དེ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་བ་ཆུང་དུས་སེལ་
ལ་ཆུང་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་འཐད་དོ། །སྤང་བྱ་ཉོན་
སྒྲིབ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེས་འབྱུང་བས་
སོ། །

ངག་དོན་ནི། ས་དགྲ་གང་རུང་ལ་བརྟན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
ཆུང་དུ་འཁྱེད་ཆུང་དུ་སོགས་དགྲར་དབྱེར་རུང་སྟེ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཆེན་པའི་
ཆེན་པོ་སོགས་དགྲར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གྲངས་ངེས་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ། རང་བཞིན་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བ། བྱེད་ལས་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚུད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་
དབང་དུ་མཛད་དེ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་
པ་དང་ཆོད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེས་བསོད་
ནམས་གྲངས་མེད་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་གྲངས་མེད་སྤྱོད་
དགོས་པས། སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེས་སྤྱོད་བའི་རྟོག་པའི་བྱེད་བྲག་རྣམ་པ་མང་བ་
མིན་ནམ། རི་ལྟར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགྲ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་ཞེས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་རྒྱུ་གྱེད་གཞན་དག་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་འབྲས་བུ་འི་མང་ཉུང་རྒྱུ་འི་མང་ཉུང་ལ་རག་ལས་
 པས་སོ། ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཆེས་མ་འཐད་དེ། རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་དེས་ནས་རྒྱ་གཅིག་
 གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་མི་སྤིད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བའི་གོ་
 སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལན་ལ། ཙ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། གངས་མེད་གསོགས་བསྟན་
 པ་དེ་ནམས་དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་མིན་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་
 པར་མི་འཐད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་གསུང་།
 དེ་དག་ཐུབ་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་ལ། སྒྲོམ་དཔོན་ལྟར་ན་འགྲེལ་
 བས་འཆད་པ་ནི། ཙ་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་
 མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ཅམ་ལན་འདེབས་པ་ནི། མདོ་ལས།
 སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་
 དང་། ཆད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཆོག་ཏུ་བརྗེད་པའི་ངོ་བོ་ནམས་གྱིས་ནི།
 དོན་དམ་པར་ན་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ནམ་པ་གཅིག་
 ཉིད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ལྟོག་པ་ལ་བསྟོས་ནས་བསོད་ནམས་
 གངས་མེད་སོགས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་དབྱེ་བ་བྱ་བར་
 བཟོད་པ་མིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་
 ལུགས་སུ་ལྟན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ངག་དོན་ནི། སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བྱོད་ཀྱིས་འབྲས་
བྱ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་མ་དེས་པར་
བསྟན་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒོམ་
ལམ་ལ་འབྲས་བྱ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བར་ངེ་སྐྱད་བཤད་
ཅིང་བསྟན་པའི་དེ་དག་ནི་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ལ་སྒོམ་ལམ་ལས་འབྲས་
བྱ་བྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་ལ་བོད་པ་བསྐྱེད་
པའི་ཆེད་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱ་མདོན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་བའི་གསུང་ཡིན་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཞེད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྤང་བའི་ངོས་
ནས་དགྲ་ལས་མང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་རེ་རས་འབྲས་
བྱ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས། སྒོམ་ལམ་དེ་རྟོག་པའི་ངོས་ནས་དགྲར་གངས་མེ་དེས་མི་དགོས་
པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་ཚུང་ཏུ་ལྟ་བུ་
ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་
གདུལ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞུང་འདི་
དག་ལ་རྟེན་བྱེད་གཞན་དག་གིས་མ་རྟོགས་པའི་ང་རོ་ཅི་ཡང་བསྐྱགས་མེད་
ཀྱི་མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་དགག་བཞག་མ་སྒྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚུད་པ་དང་། ལན་ནི། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆམས་
 སྐྱར་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི་དངོས་པོ་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་
 བེ་གང་ལ་ཚུད་ན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་
 ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུས་པ་ལ་ཚུད་དོ། །རི་ལྟར་ཚུད་ན། ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་ལམ་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་གཉི་ག་དང་གཉི་ག་མིན་པ་ཉིད་
 དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་གོམས་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་བྱིར། མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་པ་དང་སྐྱེ་བར་
 མི་རུང་དོ། །དེ་བས་ན་སྒྲོམ་པ་ཅེས་བྱ་བའི་ལམ་ཀྱིས་སྒྲུང་བྱ་མི་མ་ཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་པོར། གཉེན་པོ་ནམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་འཛོལ་
 སྟེ། བོར་ཐོབ་རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ནམ་རྟེན་ག་
 གི་གཉེན་པོར་ཉེ་པར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ཅ་འབྲེལ་ལ། དག་
 དོན་ནི། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱིས་ནམ་རྟེན་ཉམས་པ་
 དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཀྱི་
 རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉམས་འཕེལ་
 མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སོགས་སོ། །འབྲེལ་
 བ་ལ། གུན་རྫོབ་རྩ་མ་ངེས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་ནི། །དང་པོ་
 ལ་དཔེ་དགོད་པ་ནི། རི་ལྟར་རྒྱུན་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆ་ཆུང་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་པར་ཅན་
 གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྒྲེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་གདུལ་བའི་མངོན་
 པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པའོ། །དོན་ལ་སྐྱར་བ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོ་བྱར་གྱི་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་
 སྒྲོན་ས་མངོན་སུམ་བྱས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་འདི་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་
 སོགས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་
 མཆན་ཉིད་བཞེད་ཀྱང་། འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་
 པའོ། །དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་སྒྲོན་
 མེད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱོད་བསྒྲོམས་
 པས་སྤང་བྱ་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 བྱང་ཆུབ་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་སྐུའི་བདག་རྒྱུན་
 ལས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་

པས་དེའི་ཆེ་བ་དེན་པར་སྒྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བ་ཡིན་པར་
 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དག་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་འཕེལ་བ་འཇམ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ།
 ཅུ་བའི་དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་བཞིན། ཅེས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཤིང་།
 དེ་ཉིད་འགྲེལ་བས་རྒྱས་པ་སྤྱད་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཅོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི།
 དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅུ་བའི། ཀྱང་པ་གཉིས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རི་ལྟར་དོན་
 ཁུད་པར་ཅན་སྤྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་།
 སྒྲ་ཕྱི་ལྟན་ཅིག ཆོགས་པ་དང་། སྒྲ་ཕྱི་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་གང་གི་སྒྲོ་
 ནས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་པ་དེ་བས་ནའོ། །ཏྲགས་གསུམ་
 རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པར་ནི་རིགས་པ་མིན་
 ནོ། །སྒྲ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱལ་སོགས་
 པའི་རྒྱ་ཆེགས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པར་སྤྱང་བ་སེམས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མིན་
 ཏེ་གཙོ་བོ་སེམས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་མི་སྤྱིད་པའི་

ཕྱིར་དོ། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱད་རེ་རེ་བའོ།
 ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །སྤྱོད་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ཕྱིར་གྱུར་པའི་རིམས་
 གྱིས་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱི་མ་ཕྱི་
 མ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་པས་ན་སྤྱི་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདིར་གཞན་དག །གཉིས་པས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་མང་
 པོ་འདུས་པས་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི། རིམས་གྱིས་འབྱུང་
 ཡང་། སྤྱི་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་མ་སྐྱེས་གྱི་བར་དུ་གནས་ནས་སྤྱིར་སྐྱེས་པ་མང་
 པོ་ཁན་ཅིག་ཆོགས་པས་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྤྱི་བ་མི་འཐད་
 དེ། བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་འདིར་མཐའ་ཆོད་ན། གསུམ་པོ་གང་
 ཡང་མི་འཐད་པས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དོ། །མཐའ་མཆོད་ན།
 མཐའ་མ་ཆོད་པའི་དེགས་པ་བསུ་ནས། སློབ་དཔོན་དོགས་པ་བསུ་བ་ལ་མི་
 མཁས་པའི་སློན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དོགས་གཅོད་བྱས་ཀྱང་དོགས་པའི་མཐའ་
 མ་ཆོད་པས་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྐྱབ་བྱེད་
 གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཆོད་དམ། མ་ཆོད། ཆོད་ན་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པར་མི་
 འཐད་ལ། མ་ཆོད་ན་སློབ་དཔོན་དོགས་པ་བསུ་བ་ལ་མི་མཁས་པར་ཐལ་ལོ།
 ཞེས་བསྒྲིག་ན། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པས་དེ་ནི་སུན་འབྲིན་
 ཡང་དག་མིན་ཞེས་ཟེར་དོ། །འདི་ནི་བཞང་གང་གྱི་གནས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཆོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་གང་
 ཡང་མི་འཐད་ན། བྱང་ཚུབ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་

ཆོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །མཁས་པ་རང་གི་སྒྲུབ་སོ་ཅོག་འདི་དང་མཚུངས་པར་ཡིད་བརྟན་
 མེད་པར་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
 ལ་རྒྱ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་སྤྲེལ་ལ། མ་ཚོགས་པར་འབྲས་བུ་
 བསྐྱེད་མི་སྲིད་ཅིང་། ཚོགས་པ་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཚོགས་པ་དང་།
 རིམས་གྱིས་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཚོགས་པ་གཉིས་སྤྲེལ་སོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ཀྱིས་པས་སུན་འབྲིན་ངེས་སུན་མི་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་
 བྱི་བབ་ཅོལ་ཏེ། རྒྱ་རེ་རེ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཚོགས་པ་དང་། རིམ་
 གྱིས་འབྱུང་བ་སྟན་ཅིག་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་མཐའ་
 ཆོད་ཅིང་། གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡང་མི་འཐད་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ་བ་བསྒྲོག་ཏུ་མེད་པར་སོན་གནས་པས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་སྤར་བཤད་པའི་སྤྱོད་པས་མངོན་པར་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་པས་
 ཕྱི་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་
 ལན་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་མ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། མཆོམས་སྤྲུང་ནི། བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་གི་
 སྒོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པས་
 ལན་འདི་ལྟར། ཅུ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་
 བྱི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་

བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁུབ་པོ། ཞེས་འཆད་དོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་
 ཟབ་མོ་བརྒྱད་དོན་རེ་རེར་བྱས་ནས་མར་མེའི་དཔེས་དེ་གཉིས་མཆོན་པར་
 བཞེད་དེ། །

འགྲེལ་བ་ལ། དཔེ་སྐྱབ་པ། དཔེ་དོན་སྐྱར་བ། དོན་གཞན་ཡང་མཆོན་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སླེག་པ། ལྟོས་ནས་སླེག་པ། དེ་གཉིས་
 ཀའི་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སླེག་པ་
 བློ་རི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱུའི་མཆོན་ཉིད་སླེག་པར་བྱེད་པ་དང་།
 འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད་བསླེག་པར་བྱ་བ་ཆོག་པ་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱས་ཁྲིད་
 སྐྱེད་པོ་དང་པན་ཚུན་གྱི་སློན་ནས་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱད་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེད་
 པོ་སླེག་པ་ལ་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་
 དང་སྐྱེད་པོ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐད་
 ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་བསྐྱོས་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད་སླེག་པར་
 བྱེད་པ་དང་བསླེག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཀྱན་
 རྩོལ་དུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་རྟག་དུ་ཡོད་པའམ་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་
 གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བྱེ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སླེག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བྱེ་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྐྱེད་པོ་སླེག་པར་བྱེད་

པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཆོག་པ་ཡོད་དེ། མར་མེ་དང་སྒྲོང་བྱ་གཉིས་ཀ་མྱད་
 པའི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་བསྟོས་ནས་མེ་སྒྲེ་དང་པོ་དེས་
 བྱས་པ་སྒྲོང་བྱ་སྐྱེད་པ་ལ་སྒྲ་མ་ལས་མཐུ་ཕུལ་དུ་སྒྱེན་པ་དང་ཕྱན་པ་བྱད་
 པར་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ན། དེའི་ཆེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 པ་ན་སྒྲ་མ་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེ་
 སྒྲེ་ཐ་མ་སྒྲིམ་བ་དང་འབྲས་བྱ་སྒྲིང་པོ་རྫོགས་པར་འཛིག་པའམ་ཆོག་པ་དུས་
 མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་རྒྱ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་། ཞེས་པ་ཅོད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་སྒྲིམ་བྱེད་པ་མ་དེས་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གོ། སྒྲ་མ་ལ་བསྟོས་
 ནས་སྒྲིམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཆེ་རྒྱུན་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་གྱིས་མ་བརྟགས་
 གཅིག་བྱར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲ་སྒྲིམ་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་
 པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲ་སྒྲིམ་པ་རྒྱུན་སྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་རིགས་ཏེ། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱན་པ་ཉིད་གཞག་
 སོགས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆོད་ཡོད་པ་ཞིག་སྣང་
 བའི་ནམ་པར་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མ་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱིས་
 དབེན་པ་སྒྲ་མ་བས་སྟག་པར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྣང་བའི་ནམ་
 པར་ཞེས་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བའི་རིམ་བས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་མར་

མའི་དཔེས་ཤེས་ཏེ། མར་མའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་
སྒྲ་ཕྱིར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡུལ་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བར་
ཤེས་པ་ལྟར་ལེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲོས་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་
བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་འགལ་འགལ་འདྲ་ཡང་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་
པ་ལྟར་དཔེ་དེས། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་འགལ་འགལ་འདྲ་
ཡང་མི་འགལ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ཡིན་པས་ཞེས་པ་འགྱུར་མ་དག་
ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་འགྱུར་རྙིང་ལས། བྱའོ་ཞེས་རྫོགས་ཆོག་འབྱུང་བ་
ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་འོག་མའི་མཆམས་སྒྱུར་དུ་བྱེད་པ་ནོར་པ་ཆེན་པོ་
སྟེ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅེས་པའང་འོག་མའི་མཆམས་སྒྱུར་དུ་
ཐལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་སོ། །ཙུ་
བ་ནི་སྒྲེ་བ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་ཟབ་མོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཟབ་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་
པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་རེ་རེ་ཁོ་ནས་
ཀྱང་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པས་ཀྱང་མིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསྒྲོམས་པས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཅན། འགག་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་ལ། ཀྱན་

རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་
 གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཟབ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱིས་
 གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཐབས་གྱིས་
 རྫོགས་སྒྲིན་མ་སྦྱངས་པར་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་གྱི་
 ཞེས་བྱ་ཟབ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ཞེས་པ་ཟབ་བ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེ་
 པ་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། བྱང་
 སེམས་གྱི་སྦྱོད་པ་ཟབ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་
 གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མར་སྦྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱོད་པར་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཟབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་མཆོན་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 བྱང་སེམས་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་
 རྒྱུ་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སྦྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་ཟབ་བ་ཉིད་ཡིན་
 པ་འཐད་དེ། རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་

ཐར་པའི་སྒོ་ནས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་སྒྲར་སྒྲུང་བའི་དོན་མི་འགལ་བར་སྒྲུབ་
པས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུན་མོང་དུ་དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྟེན་གྱི་དགའ་བཞུག་
དག་ཟབ་མོ་བརྒྱད་རྫོགས་པ་རྫོགས་སུ་སྒྲུབ་དང་། གོང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་
རྫོགས་ལུས་དག་གི་རིག་གྱི་ཁོ་ནར་སྒྲུས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གསུམ་
པ་ནི། སྒྲོབ་པ་སོགས་སོ། །

སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྒྱུར་བ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོམ་རིམ་ལ་ཆོས་སྐྱའི་ཉིར་
རྒྱ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད། གཟུགས་སྐྱའི་ཉིར་རྒྱ་ཞིང་དག་སྒྱུར། འཕྲིན་ལས་གྱི་
ཉིར་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བའོ།

དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྫོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་
སྐྱའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་
པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འབད་ཚོད་གྱིས་
སྒྲོབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྫོགས་ཐོག་མས་སངས་རྒྱས་
ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉི་རྒྱ་ལ་འབད་པས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཅུ་བ་ནི། དངོས་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་དང་ཞི་བ་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་
སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་མི་ལམ་འདྲ་བར་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པར་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ལས། རྒྱ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྦྲས་པ།
རབ་འབྱོར་མི་ལམ་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ན། ཅི་ཤེར་ཕྱིན་ནམ་པར་འཕེལ་
ལམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཉིན་པར་བསྟོམས་པས་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་
བསྟོམས་པས་ཀྱང་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་
ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྒྲུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལ་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡི་ཁྲན་
ཀའི་ལན་ནི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པར་བདེན་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཇི་
ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ། མི་ལམ་དམིགས་བཅས་སུ་ཐལ་
བ། ལྷུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཁྲན་ཀ་སྤང་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ཁྲན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྦྲས་
པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མི་ལམ་
དུ་གང་ཟག་གིས་བྱས་བའི་ལས་དེ་གསོག་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་
དམ། ཞེས་པས་ཉེ་འདི་ནི་སྤར་མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པའོ། །ཞེས་སོགས་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ་ལ་རྩོད་པའོ། །དོན་ནི་སང་པ་ན་
དགོ་སྒྲིག་གི་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི། རྒྱ་རིའི་བྱ། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལས་
གསོག་པའམ་གྱི་བ་མེད་དོ། ཞེས་པས་དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པའི་ལན་དང་། འོན་
ཏེ་སངས་རྒྱུ་ལ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལས་གསོག་པའམ་གྱི་བར་ཡང་འགྱུར་དོ།
ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་མ་ངེས་པར་སྟོན་ནོ། །འདིའི་
མཐུག་ཏུ་ཉི་མེད། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཉན་པར་སྟོག་གཅིད་པ་དང་།
མི་ལམ་ན་སྟོག་གཅིད་པ་དེ་ལ་དེ་བདག་གིས་བསད་དོ། །དེ་བདག་གིས་
བསད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་ན། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱིད་དེ་ལ་རི་
སྐད་ཟེར་ཅེས་འབྱུང་ལ། འདི་ལྷ་གྱེད་གཞན་དག་ལྷན་ཀ་གཉིས་པར་བྱས་
ནས་ལྷན་ཀ་གཉིས་པ་སྦྲ་བ་པོ་རབ་འབྱོར་དང་། ལྷན་ཀ་གསུམ་པ་སྦྲ་བ་པོ་
ལྷ་རིའི་བྱར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཀ་འདི་དག་སྦྲ་མ་སྦྲ་མའི་ལན་ལ་
ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་ན། རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བཀག་པ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྲས་པའི་ལན་ལ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ལྷན་ཀ་འཕངས་པར་ཐལ་བས་སོ། །

དེས་ན་འདིའི་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་ཁོ་བོ་ནི། མི་
ལམ་ཏུ་བསད་པ་སོགས་མི་བ་ལ་རྗེས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་གསོག་
པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་སྦྲ་ལ། བྱིད་མི་ལམ་ཏུ་བསད་པ་སོགས་མི་བ་ལ་
རྗེས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་གསོག་མི་གསོག་རི་ལྟར་སྦྲ། ཞེས་ངེས་
པའོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལྷན་ཀ་དང་པོའི་ལན་ཀྱི་འཕྲོ་ཡིན་ལ། ལྷན་ཀ་གཉིས་
པ་འདི་ལས་འཕྲོས་པའོ། །ལྷན་ཀ་གཉིས་པ་ལ་ཚུད་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་

སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ནི་དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་ལོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་
 ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རོན་ནི། མི་ལམ་ན་
 ཆོས་ཅན། གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སང་པའི་གནས་སྐབས་
 བཞིན། ཞེས་ཁོ་བོ་ནི་སང་དུས་སྤྲུལ་ལས་གསོག་པ་ཡོད་ཅིང་མི་ལམ་ན་
 མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྐྱོན་དེ་ཡོད་དེ། ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་སྤྲུལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་
 པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་ལོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་དཔའ་མི་འབྱུང་ངོ་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། རོན་ནི་ལས་གསོག་པ་ལ་དམིགས་ཡུལ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཅམ་
 དགོས་པར་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་ལ། དེའི་སྤྱིར་མི་ལམ་དུ་བསང་པ་སོགས་མི་བ་
 ལ་རྗེས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་ཆེ་ན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་རྟོག་པས་བཏགས་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཅམ་ཡོད་ལ། རོན་དམ་པར་སང་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་
 དམིགས་ཡུལ་མེད་པས་དཔེ་མ་གྱུབ་ཅིང་། བྱུང་པ་མ་དེས་པའོ། །གསུམ་
 པ་ལ། ལྷ་ཀ་ནི་ལྷ་རིའི་བྱས་སྤྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་ལས་དང་སེམས་དཔའ་
 ནི་དཔེན་པའོ། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མིན་ཅེས་སོགས་ཏེ།
 རོན་ནི་ལྷེ་ག་བྱེད་གཞན་དག་འདིར་ལྷ་རིའི་བྱ་ལས་དང་སེམས་དཔའ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པར་ཁས་སྤངས་པར་འཆད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ལྷ་ཀ་དང་

པོ་དང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ཤུའ་རིའི་བྱ་རང་གིས་ལས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡང་
 ཡང་ཁས་སྦངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ་
 རབ་འབྱོར་བྱིས་སྒར་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་
 བྱར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། ཞེས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་སེམས་
 དཔའ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་དབེན་པར་གསུངས་པར་ཁས་སྦངས་
 ལ། འདིར་ལས་དང་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དམིགས་བཅས་སུ་ཁས་
 སྦངས་པས་དེ་གཉིས་ཁས་སྦངས་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་
 ལན་ནི། ཤུའ་རིའི་བྱ་མཆན་མར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་
 གྱེ་གྱེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མིན་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། དམིགས་བཅས་སུ་
 ཁས་སྦངས་པ་ནི། བདེན་པའི་དམིགས་བཅས་མིན་གྱི། མཆན་བཅས་ཀྱི་
 རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་དམིགས་བཅས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་པས་
 དེ་དང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ལ། ལྷན་ཀ་ནི་ཤུའ་རིའི་བྱས་སྒྲས་
 ལ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་མི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་
 སྒོམས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི། འོ་ན་མི་ལམ་
 དུ་དགེ་རྩ་བ་སྒྲོས་པས་བསྒྲོ་བ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ལས་དང་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་དམིགས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤིང་བྱམས་པས་བྱམས་པའི་མིང་ལན་
 ལོན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་བསྒྲོས་ན་

བསྐྱོ་བ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དངོས་སུ་བྱམས་
 བས་ཀྱང་ལན་མ་བསྟན་པ་ནི་དབྱུ་མ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་བརྩོད་
 པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་ཀྱང་བཅད་མི་རུས་ཀྱི་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 རས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་ཀ་དང་ལན་འདི་དག་གཞན་དག་གིས་ཡང་དག་པར་མ་
 བཤད་དོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དངོས་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དག་སའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་སྤང་དོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་
 དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ནའོ། །དེར་ཐལ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པ་མི་མ་ཐུན་པ་དང་
 གཉེན་པོ་རྣམས་སྤང་བརྟན་ཅམ་ཀྱི་ངོ་བོས་ཕྱི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཉིད་མ་ལོག་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷན་ཀ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་པའི་རྣམས་ཞེས་པ་རྩ་བའི་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་སོགས་ཁོངས་ནས་ལྷན་ཀ་ལྟག་མ་གསུམ་སྤྱད་
 ལ། དེ་ཡང་ལྷན་ཀ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དགེ་སྤྲིག་དང་
 བསྐྱོ་བ་སོགས་མི་རུང་བར་རྩོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་མདོའི་ལན་ཐམས་ཅད་

རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཟུལ་ཡང་། རོན་དམ་དུ་ལས་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ལས་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་པ་གཅིག་ཕུ་འདི་ཉིད་གིས།
བདེན་གཉིས་འགལ་བར་བརྩོད་པའི་སྒྲན་ཀ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལན་ཐེབས་པར་
དགོངས་ནས་ལན་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཟུལ་པ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པར་བསྟན། དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན།
དེས་གྲུབ་པའི་རོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རོན་སྒྲ་བ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྒྲ་བ། དེ་
དབུ་མ་པ་ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི།
རྗེ་ག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁ་མ་ཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། རོན་སྒྲ་བ་སྡེ་གཉིས། རོན་
དམ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བསང་བྱ་གསོང་བྱེད་སོགས་མེད་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་
གཉིས། རང་ལུགས་ལའང་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྟེན་སོགས་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རྒྱུན་ལ་བསང་བྱ་གསོང་བྱེད་
སོགས་སྒྲོ་བརྟགས་ནས། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་། སྟེན་སོགས་
སུ་འཛོག་པ་ལྟར་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དབུ་མ་
པས། ལས་འབྲས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ།
དངོས་སྒྲ་བས་ཉིན་པར་ཡང་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ལས་བདེན་པར་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་འདི། དེ་མ་ཁང་བསྒྲོག་ན་འཁོར་
གསུམ་ཀ་རོན་སྒྲ་བས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ལས་འབྲས་བདེན་མེད་དུ་རང་ཡང་ཁས་ལན་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་

ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དོན་སྒྲ་དེ་གཉིས་གང་ན་བཞུགས་ཁྱོད་
 གྱིས་སྟོན་ཅིག། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་སྒྲ་ཆོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་
 པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས། དོན་སྒྲ་ལས་རྗེས་གྲུབ་ཏུ་
 ཁས་ལེན་པར་སྒྲས་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དོན་སྒྲ་གཉིས་ལས་རིགས་རྒྱན་ལ་རྟོག་
 པས་བཞུགས་པ་ཅེས་ཏུ་འདོད་པར་སྒྲས་པས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བར་མ་
 ཆད་ཏུ་སྒྲས་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་། དངོས་སྒྲ་བ་རིགས་རྒྱན་ལ་གང་འཇོག་
 གྱོ་བཞུགས་སུ་སྒྲ་བར་འདོད་པ་འདི་ནི། དངོས་སྒྲ་བའི་ལུགས་འཇོག་པ་ན།
 དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། རྩལ་སྒྲན་ཆ་མེད་གང་རུང་ཡིན་
 དགོས་ཞེས་པའི་ཚོལ་གྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནུམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་
 ཅིང་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་བཟད་པའི་གདོན་སྙིང་ལ་འོངས་
 པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཞན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཀག་བཞིན་ཅིང་། དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་
 གོགས་སུ་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི་རི་ལྟར་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་སྒྲ་བའི་རང་སྤེ་གཉིས་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་ཆོས་
 སོ་སོར་བྱེ་བའི་ནུམ་གཞག་བྱེད་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲང་བ་ལྟར་གྲུབ་
 པའི་སྒྲོན་ས་དོན་དམ་པར་སྒྲས་ཀྱང་སྒྲ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད། མ་བསད་
 པ་ཡང་མིན། སྒྲས་ཀྱང་སྒྲའི་ནོར་སྒྲངས་པ་ཡང་མེད་མ་སྒྲངས་པ་ཡང་མིན།
 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་སྒྲང་ཡུལ་ལམ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བས།
 བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱེ་ཐམས་ཅད་དུས་འདྲེས་པར་གནས་

དགོས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིས་རྒྱ་མེད་པར་འཛིག་པ་
 ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་རྟོག་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲལ་ན་བསད་བྱ་དེ་ཡང་
 གསོད་པ་པོས་མཆོན་བསྟུན་པ་སོགས་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཤི་བ་དང་། རྒྱུ་
 པོ་སྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ནོར་དང་བྲལ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལས་ལ་མི་བསྟོས་པ་དགོས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟོག་སྒྲུབ་ཆོག་ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་སྟོགས་ལ་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་
 སོགས་ཀྱི་གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་རི་
 ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བསད་བྱའི་སྟོག་གི་རྒྱུ་འཇུག་པ་དང་འགལ་
 བ་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོག་པས་
 བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་
 བྱས་པ་ལྟར་དུ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་
 འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་བཞིན་མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་ལྡན་པ་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་བ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་གསད་བྱ་
 གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་
 རི་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟོག་པ་དེས་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་རྣམ་
 གཞག་བྱས་པ་ལྟར་འཛོག་པ་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེད་དབུ་མ་པའི་ལུགས་
 ལ་ཡང་དངོས་པོ་སྐྱེ་ལམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་མེད་ཡིན་ཡང་བྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་

ལེག་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མཉམས་པ་རྣམས་ལ་དགོ་མི་དགོ་དེ་དང་མཐུན་
 པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་མི་
 དགོ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་སློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་
 བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དགོ་མི་དགོའི་ལས་སུ་
 འཛོག་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་དངོས་
 སྒྲ་བ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
 མདོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་གཞན་
 འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་འགྲེལ་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་
 བསྟན་བཅོས་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཅ་འགྲེལ་ཙམ་
 ཡང་སྒྲོར་མ་ཤེས་པས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལན་རི་སྐད་བཤད་པར་བྱད། ཅས་པའི་
 འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་སོ།།

གཞན་དུ་ན། ཅ་བ་དེའི་འགྲེལ་བ་འཆད་པའམ། ཡང་ན་ལན་ནི་
 འཕགས་གྲོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་རི་སྐད་བཤད་པར་བྱད་ཅེས་བྱམས་
 མགོན་གྱིས་འཕགས་གྲོལ་སོགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁ་འཕངས་པར་
 ཐལ་ལོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་དུ་ལས་མེད་ན་དགོ་མི་
 དགོའི་རྣམ་གཞག་མི་རང་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་སློ་ཀུན་
 རྫོབ་པ་ལྟན་སྒྲིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་
 དུ་དགོ་མི་དགོའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་སྒྲ་
 བའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ལ་རི་སྐད་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟོག་པས་ཐ་སྙད་

བྱས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་ཚེས་སོ་སོར་
ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་
བསྟན་པ་དང་། མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཞན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉི་ཤུ་
པ་ལས། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱི་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འབྲས་ཡིན།
ཞེས་བྱ་བས་མི་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱིས་སད་དུས་ལས་འབྲས་བུ་དམན་པ་ཅམ་
ཞིག་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་
འགྲེལ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཐ་སྙད་དུ་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
གཞག་དང་མ་ཐུན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་མི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་
དགེ་བ་སྐྱེད་པ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྱེ་མ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་
སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མདོན་
པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ་དགེ་མི་དགེ་འཕེལ་བར་
གསུང་པ་དེའི་ཕྱིར་དཔེ་མ་གྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ལྷན་ཁྱེད་ཅིང་།
ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་
མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། གཉིས་ཀ་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི།
སེམས་ཅན་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ས་དགྲ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་དུག་
གི་སྐྱོར་བ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམ་པར་དག་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་
ཏེ། སེམས་ཅན་དང་སྒྲོང་གི་འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་བཀའ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲོང་རྩོད་བ་དང་། ཆོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་
པ་གང་ཡིན་དེའི་གཉིན་པོར་རང་འཆང་རྒྱ་པའི་ཞིང་གི་བཅུད་ལ། ལྷའི་ཉེ་
བར་དུ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲོང་ལ་གསེར་གྱིས་སྒྲོགས་ལ་སོགས་པ་དག་པ་བསྐྱེད་
པའི་སྒྲོ་ནས་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཉེར་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དག་སའི་ནལ་
འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། རང་གི་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི།
འཕགས་པ་ལྟར་ན། དུལ་དང་ཞེས་པས་སྐྱོར་བའི་དུལ་དང་། སྐྱོར་བ་ཅན་
འདི་ན་ཞེས་པས་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། ལྷག་མས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཞེས་འཆད་ཅིང་།
སྤྲ་མ་གཉིས་ལ་འང་མདོ་སོ་སོར་སྐྱོར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ལ་མདོ་སོ་
སོར་མི་སྐྱོར་བར་དགྲ་ནམས་ལས་ནི་འདས་པའི་དུལ་ལ་སྐྱོར་བ་ཅན་ཞེས་
སོགས་སུ་སྐྱར་ནས་འཆད་དོ། །

ཐབས་མཁས་སྒྲོར་བ་བཤད་པ།

འགྲེལ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡུལ་རྣམས་པ་བརྩ་མངོན་
སྤུལ་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མིན་པ་ཤེས་པའི་དག་སའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ། །བརྩ་གང་ཞེ་ན། ས་བརྩ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་འདས་ལ་བར་
ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བཀལ་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེ་ལ་བདུད་བཞིའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། སྤང་བོའི་བདུད་ནི་ཉེར་ལེན་
ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
སོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་སློག་འགག་པའོ། །སྣའི་
བྱའི་བདུད་ནི། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དག་བ་ལ་བར་
དུ་གཅོད་པ་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་སྣའི་རིས་སོ། །ཅིའི་བྱིར་བདུད་ཅེས་
བྱ་ཞེ་ན། འཆི་བ་མེད་པའི་སྤང་འདས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

བཞིར་བྱེ་བ་ནི། བསྐྱ་བ་ལས། གང་འཆི་བ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་
དང་། འཆི་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་། འཆི་བ་ལས་འདའ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་
པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལས་ས་གང་དུ་འདའ་
ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས་སྣའི་བྱའི་བདུད་ལས་འདའ་སྟེ། ཤེས་ནས་
དད་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་སྟག་བཅས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ལས་
འདའ་ཞིང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་ཆེ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་རྒྱས་པས་

འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་ཀྱང་འདའ་ལ། ལྷག་མེད་དུ་ཕྱང་པོའི་བདུད་ལས་
 འདའོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལས་དུ་ལྷའི་བུའི་བདུད་ལས་འདའ་སྟེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 ཐོབ་པས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་ཕྱང་པོའི་བདུད་ལས་འདའ་
 སྟེ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་པས་
 སོ། །ས་དེར་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འཆི་བདག་ལས་ཀྱང་འདའོ། །ཆོས་ཅན།
 མི་གནས་པར་གནས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྡོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་
 འཕངས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕྱིར་བྱུང་པས་སོ། །ཆོས་ཅན། ཉན་
 རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀའ་
 བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་ཅན། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་འཇིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་ཐུང་
 གི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ཆོས་ཅན། བདག་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་སོ། །ཆོས་ཅན།
 སྒྲོས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་དེ་སྒྲོ་མཆོན་མ་མེད་
 པ་ལ་གནས་པས་སོ། །ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཆོས་ཅན། རང་
 རྒྱུད་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། དྲི་བ་སྒྲོན་

དུ་བཏང་བ་ཅན་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་རྣམ་ལྟན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཅན། ཆད་མེད་
པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་པའི་གནས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས་
སྐབས་བཞི་པའི་འབྲེལ་པའི་བཤད་པའོ། །

སྐབས་ལྔ་པ། འབྲེལ་བྱ་ཅེ་སྟོར་བཤད་པ།

བྱོད་ཅེ་སྟོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་ཐོབ་པ་ཅེ་མོའི་སྟོར་བཤད། འབྲེལ་དགོད་པས་
མཆོམས་སྐྱར། འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད། སྐབས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་བའི་མཐུག་ཏུ། རྟོགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྟོན་
དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་རབ་ཀྱི་
མཐར་བྱིན་པའི་ཅེ་མོའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །

དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་
 མོ་དང་། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་མོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་
 མོའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་
 དང་། རྟམ་འཕེལ་དང་། བརྟན་པ་དང་། སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པའི་ཅེ་སྦྱོར་
 རོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། རྫོང་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས། ཅེ་མོར་
 ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྟམས་ཀྱན་ཁྱི་ལམ་
 ལྟ་བུར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྟམ་པ་བརྟུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ནི། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་སྤྱར་བཤད་པ་ནི། རྟོགས་བྱང་
 ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཅམ་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། འདི་ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་
 ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །རྟགས་གང་ཞེ་ན། རྟམ་པ་བརྟུ་གཉིས་
 བེའོ། །བརྟུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་འབྲས་བུའི་རྟགས་བརྒྱད།
 རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་བཞི་འཕ། དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱི་ལམ་གྱི་རྟགས་དྲུག་དང་།
 སད་པའི་རྟགས་དྲུག་གོ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེན་
 ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་ཁྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱི་
 ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྟུ་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོག་
 མ་རྟམས་ལའང་འདི་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཁྱི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱི་ལམ་ན་ཡང་། དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབ་མོའི་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཁྱི་ལམ་ན་

ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་དམིགས་པ་དང་། མི་
ལམ་ན་སྒྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ན་སད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་
བར་སྟོན་པའི་སེམས་སྦྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྟོང་
བ་རྗེས་སྤྲོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བདག་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ན་
མེ་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་གྲོང་བྲེང་ལ་སོགས་པ་ཆིག་པ་
རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གྲུབ་པ་དང་། བདག་
དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ན་མི་མིན་པས་བཟུང་བ་འདི་བཏང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བརྗོད་པས་གཞོན་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་མི་མིན་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་
པའི་ཆིག་གྲུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཕ་
རོལ་བདུད་དང་སྒྲིག་གྲོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་
བདེན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེར་སྦྱིན་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་
པ་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་།
བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་
བ་རྣམས་སོ། །

ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱོར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། མདོ་

ལས་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཆོད་
 པའི་དགོ་ལ་སོགས་ནུམ་མང་དུ་ནི་དང་པོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་དག་ལས་
 བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ནུམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོན་
 ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་བདག་ཉིད་ནི་ནུམ་འཕེལ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་དོ།
 འབྲེལ་བ་ནི། ནུམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་ཅེ་མོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ནུམ་པར་འཕེལ་བ་
 ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ནུམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དང་པོ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་གོང་
 ནས་གོང་དུ་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བཅུ་དྲུག་
 གང་ཞེ་ན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་པས་ཅེ་སྦྱོར་
 བསྟོམས་པ་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱང་བྱུང་པར་དུ་ཅེ་མོའི་
 ཤེར་སྤྱོད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷག་པ་དང་། དེ་ལས་བྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་
 པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལས་བྱང་བྱུང་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་
 བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ལས་བྱང་
 བྱུང་པར་དུ་འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་
 པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཅེ་སྦྱོར་བསོད་
 ནམས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་

བྱང་ཆུབ་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། བདུད་ལས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་བ་དང་།
 སྟོན་བ་དང་འབྲ་བར་ཐེག་བ་གཅིག་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མཚུངས་པར་
 གནས་བ་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 དང་། ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་དེར་མི་
 སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱབ་བ་ཡོངས་སུ་དག་བ་དང་།
 ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་གདོན་མི་བ་བར་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་
 བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལས་ལྷག་བ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་
 མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བདེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 བ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཕ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ཀྱན་བསྐྱས་བ་ཤེས་བ་དང་། ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་བ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་བ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱི་ལས་གཞན་
 རང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

ངག་དོན་ནི། ཅེ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཆོན་ནས་བཏྲན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲུང་བཤད་པ།

གསུམ་པ་མཆམས་སྒྲུང་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་
 སྒྲུང་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། བཏྲན་པའི་ཅེ་སྒྲུང་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ཀྱན་
 མཁུན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཉོག་ས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་ན་མེད་
 པ་དང་། གཞན་དོན་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་
 བ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་མདོ་ལས་མདོན་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲུང་ལམ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་ནི། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་གོང་དུ་བཤད་
 པ་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 ལྟོབས་ཀྱིས། ནམ་པར་མི་ཉོག་པ་ཉོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྤྲོད་རྗེ་
 ཆེན་པོ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་
 བའི་མཆོན་ཉིད་རང་དོན་ཉོག་ས་པའི་བྱུང་པར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་
 ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་
 ན་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཅེ་མོ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི་ཅ་བ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ལ། མཆམས་སྒྲུང་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། རྒྱགས་
 ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་
 མོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན། མི་སྡོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་
 ཟུགས་པ་ཡི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། །སྤྲོད་

གསུམ་རི་རབ་སྒང་ལ་གཞལ་བས་ཆོད་བཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགོ་
བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་གིས་སོ། །རི་ལྟར་ན་སྒྲིང་བཞི་པ་
དང་། སྟོང་སྟེ་ཕུད་དག་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་
འཛིག་ཉེན་དག་གིས་ཚུ་ལ་སོགས་བཅའ་བའི་སྒང་གྲངས་དཔེར་མཛད་ནས་
དཔེ་དེས་དངོས་སུ་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་དགོ་
བའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་ནས་ཤུགས་ལ་ཅེ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་
མང་པོ་མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནིའོ། །འདིར་ནི་ཤུགས་བསྟན་མདོན་
ཉོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་གྱི་དཔེ་དང་།
ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྱུར་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་སེམས་བཞི་ནི་འཕགས་པས་རྣམ་ཉོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་
སྟོམ་ལམ་ཉོགས་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པས། ས་དང་པོ་དང་།
ས་བདུན་པའི་བར་དུག་དང་། ས་བརྒྱད་པ་དང་། ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་བཞེད་པར་བསལ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡུལ་
ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་དགོ་བའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཞི་པོ་ནི་ཆོས་
མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །དེས་ན་དཔེ་དེས་། མདོར་དངོས་
སུ་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་བཞི་
པོ་དེའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་མཆོན་ནས་ཤུགས་ལ་བྱང་
སེམས་ཆོས་མཆོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསོད་ནམས་མཆོན་པ་
ཡིན་ནོ། །མཆོན་རུས་པའི་རྒྱ་མཆོན། དངོས་བསྟན་ཡི་རང་གི་དགོ་བ་དང་།

ཤུགས་བསྟན་ཅེ་མོའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་གཉིས་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་ཡིན་
 བས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། མདོ་ལས། སྤྱིང་བཞི་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་
 གྱི་འཇིག་ཉིན་གྱི་ཁམས་ནམས་ཀྱིས་རྩོ་ཚུ་སོགས་གཅུལ་བའི་སྤང་བྲངས་
 སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དཔེ་དེ་དག་ལས་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་བསོད་ནམས་མང་པོར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚས་མཆོག་གི་ཉིང་
 དེ་འཇིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་
 སྒྲོར་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་དེ་ལས་དོན་དེ་ཆད་མང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཆད་སྤྱིད་པ་ནི་སྤང་
 ཆད་ཀྱིས་གཞུལ་བར་རྒྱས་ཞེས་བྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཆད་
 གཟུང་བར་རྒྱས་ལ། ཚོགས་གཉིས་དེ་དག་ཆད་ཅན་ལས་བྲུད་པར་འཕགས་
 ཤིང་ཆད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་འབྲེལ་ལ། དག་དོན་ནོ། ཐེག་ཆེན་
 ཚོས་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཚོས་ཅན། སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་སྒྲོར་
 ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སྟོང་གསུམ་སྤང་ལ་བཅུལ་བའི་ཆད་ལས་བསོད་ནམས་
 མང་བར་བསྟན་པས་མཆོན་ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཏྲགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
 དང་མཐུན་པ་བཞིའི་ངོ་བོས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་བ་འད་པ།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་ལ། མཆམས་སྒྲུར་བ་དང་། སོ་སོའི་
དོན་བའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་འོག་ཏུ་
མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ། རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ད་སྐྱེ་བས་
སོ། །གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉིན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་
བསྟན། རྒྱས་པར་བའད་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་ཉོག་དང་།
འཛིན་ཉོག་མདོར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མཆམས་སྒྲུར་ནི། དེ་ལ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཀང་པ་དང་
པོས་ཡུལ་གཟུང་བའི་ནམ་ཉོག་ཅེས་པས་ངོ་བོ། །སོ་སོར་དེ་དགའི་བདག་
ཉིད་ཅེས་པས་དབྱེ་བ། ལྷག་མས་ཉོག་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་
བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་། མདོ་ལས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྒྲུ་མི་འགྱུར་བ་དང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིན་པོ་དངོས་སྒྲུ་བསྟན་ནས་ཉོག་པ་ཤུགས་ལ་འཕངས་
ཤིང་འདིར་ཉོག་པའི་དབྱེ་བ་དངོས་སྒྲུ་བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་
བ། རྒྱ་མཆན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདུག་པ་མཆན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་།
ལྷོག་པ་མཆན་མར་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལེན་པ་དང་འདོར་བའི་
སྒྲོ་ནས་གཟུང་བའི་ཞེས་བདེན་པར་སྤང་བའི་གཟུང་བར་ནམ་པར་ཉོག་པ་
ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་

སྐྱེ་བའི་གོག་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲ་
བར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་ནམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་
དགུའི་དབྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོག་པ་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡུལ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་མིན་པར་སྤང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་ཡུལ་བྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི། ངོ་བོ།
དབྱེ་བ། ཉོག་པར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཇིན་ཏྟག་ཆོས་ཅན།
སེམས་ཅན་དོན་དམ་པའི་རྩ་ས་དེས་ཏྟགས་ཡོད་དུ་བདེན་པར་སྤང་བའི་སྒྲོ་
ནས་ནམ་པར་ཉོག་པའི་འཇིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དག་ཏུ་འདོད་རིགས་ཏེ། སོ་
སོ་སྐྱེ་བའི་འཇིན་ཚུལ་ལྟར་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་
ཚུལ་ལྟར་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཉོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་
དག་སོ་སོར་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་
པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉོག་པ་དེ་དག་འཇིན་པ་ཡང་དག་པ་ཡི་ངོ་བོས་སྤྲོང་
བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཡུལ་ཡང་དག་པ་གང་གི་འཇིན་པར་འདོད་
དེ་འཇིན་པ་མིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དེ་དག་གིས་
བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའི་བྱིར། འབྲེལ་བ་ནི། གསུམ་ལས།
ངོ་བོ་ནི་འཇིན་པར་ནམ་པར་ཉོག་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་

བོ་དག་གི་འཇིན་སྒྲུངས་དང་མཐུན་པར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་རྩ་ས་སུ་
 བདེན་པར་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བཏེན་པ་ཅན་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 དག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་
 པར་ཡོད་པར་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བཏེན་པ་ཅན་གྱི་འཇིན་པ་དག་ཡོད་
 པས་སོ། །དེ་འདྲའི་འཇིན་རྟོག་ཀྱན་བཏགས་གཉིས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་
 ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་
 དེ། ཡུལ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་
 ཆོས་ཅན། ཡུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པར་སྒྲུང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། འཇིན་པ་ཡང་དག་པའི་ངོ་བོས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། རང་
 ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུང་ཡུལ་ཡང་དག་པ་གང་གི་
 ཡང་འཇིན་པ་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་དེ་
 དག་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་བཟུང་བའི་དོན་དག་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་
 སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཇིན་རྟོག་དང་།
 རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་
 ལ། མཆོམས་སྐྱར་ནི། གཟུང་བའི་སོ། །རྩ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཡུལ། ངོ་བོ་དབྱེ་
 བས་སོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །

དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ལམ་གྱི་རྒྱ། ལམ་གྱི་རྒྱུ། དམིགས་
 བ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གྲང་རྒྱུ་པ་དང་པོ་བཞིས་སྟོན་ནོ། །གཉིས་
 བ་ལ་རང་དོན་གཉིས། གཞན་དོན་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་
 ནོ། །དེ་ནས་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་
 ནོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། གཉིན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་
 བྱིན་ཐུག་དབེན་པས་དབེན་པ་བྱང་ཆུབ་མ་གཏོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྲང་།
 གུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུ་བགྱོད་བྱེད་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་ལ་སྦྱོན་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་བདེན་པར་
 སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། གཟུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྤང་བྱར་བདེན་པར་
 སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་འགོད་ཆུ་ལ་འདིས་འགྲེལ། །ས་མི་
 གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་
 དེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་
 པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་པ་སྣང་
 བརྟན་ཅུ་མ་ཏུ་ཟད་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་
 བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་མཐོང་བ་སྦྱོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་
 དེར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཉིན་པོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེན་པ་དང་འདོར་
 བ་དང་། རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་
 རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དམན་ཞིང་འབྲས་བུ་གྲུ་ལོ་མ་པ་མིན་པ་

ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་ཐག་བསྐྱངས་པར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་
བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་མ་ཐུན་པར་སྦྱུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་།
ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྦྱོར་བོ་ཐམས་ཅད་ཐུང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོན་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུང་
བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཆོས་
ཅན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་ཅན་
ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུང་བར་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་གཉིན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་
རྟོག་པ་ཀུན་བརྟགས་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་མཐོང་བའི་
ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་གྱི་སྒྲུང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་
ཡིན་ན། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་
པ་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི། སྟོག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡུལ་
གྱི་དབྱེ་བས་དགུའི་བདག་ཉིད་འདི་དག་གི་སྟོག་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་ཡིད་ལ་འབྱུང་ངོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་དང་།
ཡོངས་འཛིན་དང་། ལམ་དང་། དབང་པོ་དང་། ཐབས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་
གྱི་ངོ་བོ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་ནི། ཀླང་པ་དང་པོ་དུག་གིས་བསྟན་
ཏོ། །སྒྲུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་དོན་དང་། ཐུང་འདས་དམན་པ་སྟེ།
ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ནི་ལྟག་མས་བསྟན་ཏོ། །

འགྲེལ་བ་ལ། རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་
བ་དང་སྤྱི་པ་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རྩེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱིས་
རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་
མིན་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
གཟུང་བའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ།
ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟོག་བྱར་བདེན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
བ་དེས་འགྲེལོ། །

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་
གི་གཉེན་པོ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་ཆང་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་གདམས་ངག་ལ་བསྟོས་པ་དང་བཅས་པ་
ཉིད་ཀྱིས། གཞན་ཀྱི་རྟོན་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ནས་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་
པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཆེ་བའི་ལམ་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། མཆན་མར་དམིགས་པས་
བཅིངས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་
ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། ཉན་རང་དབྱེ་བཅོམ་གྱང་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་
སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་ཏུ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་དང་། གཞན་དོན་
ལ་འགྲོ་བ་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་

ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆུག་ཏུ་འགོ་དགོས་པས་
ཉན་རང་གི་མུང་འདས་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཉིད་དུ་འཆུག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལྷོག་བྱར་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཀྱན་
བརྟགས་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཆུག་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཇིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
རྗེས་འཇིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཆོམས་སྦྱར་ནི། སོ་སའི་སྐྱེ་བའི་
སོགས་སོ། །རྩ་བ་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་གཙུག་པོ་
ཞེས་ཕྱིན་དང་། བལ་པ་པར་ཕྱིན་གཞན་ལྟེ། །དང་པོའི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་གསུམ། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། སྦྱོད་པ་དང་རྒྱས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་རེ་རེ་རྣམས་ནི། ཀླང་པ་དང་པོ་དྲུག་གིས་སོ། །གཞན་ལྟེ་
དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། །རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགོ་ཉམས་ལ། ཞེས་པའོ། །ཡུལ་
ཅན་ནི། ཀླང་པ་ཐ་མའོ། །འགྲེལ་བ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། གཉིན་པོའོ། །དང་པོ་
ནི། ཞེས་ཕྱིན་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་འཇིན་པ་དང་སྦྱོན་
གཏོང་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་
ཆོས་ཅན། འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བུ་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་
ཅན་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་

འདིས་འགྲོའོ། །ཡང་དག་པར་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་
མེད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་
གསུམ་ཅན་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་
བདེན་པའི་མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་
ཡོད་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
པའི་མ་ཆགས་པས། མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་དང་།
འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྒྲིམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས། སྤང་དོར་ཐ་དད་
དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་པར་སྤྱོད་ལྟ་ནི། ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་འདོད་
པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སོགས་
སོ། །གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཆམས་སྦྱར་ནི།
འཛིན་པར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ལ། ཡུལ་དང་། རོ་བོ་གཉིས་སོ། །ཉན་རང་གི་
ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལམ་
གྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རྒྱང་པ་གཉིས་
དང་། བཞི་དང་གཅིག་གིས་སོ། །རོ་བོ་ནི་ཐ་མས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། དབྱེ་
བ་དང་། གཉེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རི་

ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ངས་པར་མི་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་བདེན་པར་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། འཕགས་པའི་གཞིགས་ཚུལ་ལྟར། བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྦྱོར་བ་འདིས་འགྲེལ། །ཐེག་དམན་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་
 མེད་པས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཇིན་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་ལམ་ཀྱི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་།
 འགག་པ་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པར་རིམ་བཞིན་མཆོན་འཇིན་ཀྱི་བར་
 ཆད་མེད་པ་དང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཅིག་ཤོས་སུ་སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཀྱི་
 དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་འང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་
 དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་
 བ་ལ་མི་གནས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནས་འཇིག་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འདོད་བྱའི་ཆོས་མེད་
 པས་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སེར་སྒྲས་མཆོན་པ་ཕྱིན་དུག་གི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འདུད་ལ་སོགས་
 བ་ཕྱི་གློལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དངོས་པོར་སོགས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་སོགས་སོ། །
 གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་

པ་དགུས་དངོས་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་པར་ཉིན་གཅིག་པ་ནམ་པ་བཞི་ཉིད་ལ་
སོ་སོར་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ནམ་པ་དགུ་དགུར་སྒྲེ་
བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དག་སྤངས་པ་ཉིད་དུ་གཉིན་པོ་སྒྱུར་བ་དང་
འཇུག་པ་ནམ་པ་བཞི་ཡང་སྤང་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་རེ་རེ་ལ་
དགུ་དགུར་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཉིན་པོ་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཉིར་ལེན་མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྒྱུར་རོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། གཞན་
འབྲས་བུ་ཉིན་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་
དང་། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྒྱུར་བ་གསུམ། རིམ་བཞིན་རྒྱང་པ་གཅིག་
དང་གཅིག་དང་གཉིས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
པས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
རྒྱ་མཆོན་ཁོ་ནར་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཆོག་དང་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་གཏོང་བ་ནི་རྒྱུ་
གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རང་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་
མང་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལུང་ཉིན་གཅིག་ལ་འགོད་པ་དང་རང་

ཉིད་ཀྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་སྟོབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབྱ་མ་པའི་བྱང་ཆེན་ངོས་བཟུང་། དངོས་སྤྱོད་པའི་བྱང་
ཆེན་དགག་ཐར་པ་ཁས་ལེན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་སྤང་རིགས་པར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། གང་གི་དོན་དུ་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི། ཇི་
མ་བུ་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་ལས་
བརྗོད་དེ་དེ་ཡི་དོན་ཡང་དངོས་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་པ་གཉིས་པའི་
སྟོབས་གྱིས་བཟང་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་པ་གཉིས་པའི་སྟོབས་གྱིས་
སྒྲུབ་མེད་མི་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྷན་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་ཀྱང་། དེ་
ཉིད་འོག་ནས་འགོག་ལ། འདིར་རང་ལུགས་ལ་དེ་མ་བདེན་པ་སྒྲུབ་ཡོད་ཟད་
པར་བྱར་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་མེད་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གདོད་མ་ནས་བཟང་པ་
དང་མི་སྤྱོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟང་
མི་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འབྲེལ་པ་ནི། ཆོས་གྱི་
སྤྱོད་པ་སོགས་པ་ལུལ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་
ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། ཇི་མ་རྣམས་གདོང་མ་ནས་
བཟང་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ལ་དེ་ལྷན་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྱུགས་
སྤྱོད་པ་ལ་ལྷང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྤྱོད་པའི་དེ་མ་དངོས་སྤྱོད་པས་བདེན་པ་སྒྲུབ་ཡོད་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྲུབ་མེད་མ་

སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ནམས་ནི་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་
བ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་
དུ་ལོ། ཏྲགས་བྱུང་སྟེ། དདུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་
པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
དོན་དམ་པར་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་
བྲལ་བ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཆད་མ་ལ་སོགས་
པས་བདེན་པར་འཐད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་
པར་བཞིན་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་བསྟན་པ་དང་། །ཁས་
སྐྱེས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཆམས་སྦྱར་ནི། གང་གི་ཕྱིར་
དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྤྱོད་པ་གང་དག་ཀྱན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་བདེན་
པ་བ་སྤྱར་ཡོད་འདྲིག་པའི་བསམ་པས་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་
དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་སྤྱར་མེད་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་
མི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེའོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་
པར་བརྗོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་བྱི་མ་བདེན་པ་བ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་དང་མི་
སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་རུང་བ་མིན་ལོ་ཞེས་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆིགས་
སྦྱ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ནི། འགོག་པ་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི།
དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁྲོད་ཀྱིས་འདོད་པ་སྟར་མཐོང་བའི་

ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 སྤར་ཡོད་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་སྐྱེས་པའི་
 སྤངས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་ཟད་ཐོབ་བདེན་པ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་
 དམ་པར་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་
 བྲལ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཁོ་
 བོ་ཅག་གིས་སྤར་བ་ཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁོ་ན་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་ཆོས་ཡང་དག་པར་ཡོད་
 པར་ཁས་ལེན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤུས་ཀྱང་མེད་པར་བྱ་མི་རུས་པས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བར། བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པས་སོ། །རྩ་བ་མི་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་གཉིན་པོས་སྤངས་པ་འགལ་བར་ཐལ། ཤེས་སྐྱིབ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ཤེས་སྐྱིབ་གཉིན་པོས་
 སྟོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་དངོས་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འདི་དག་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉིན་པོར་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་

གང་གིས་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱིར་པོའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་
 རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་གི་ཆོག་སྐྱབས་བརྒྱད་པོ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་འཆད་ལ། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་པོའི་དོན་
 སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཞི་བ་ཙམ་དོན་
 དུ་མི་གཉེར་བས་ཉོན་མོངས་གྱི་ས་པོན་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས། སྤྱིར་བའི་ཐུན་
 མོང་མིན་པའི་འཕགས་ལམ་མི་བསྒྲུབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་མ་
 མནན་ན་ནི་སེམས་རྒྱུད་རབ་དུ་མ་ཞི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་གྱུར་པས་
 རང་གི་དོན་ཙམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་
 པར་མཐོང་སྟེ། ཆོག་སྐྱབས་ལམ་དུ་དང་པོར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་
 པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་བཙོན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་
 ཕྱིར་ཆོག་སྐྱབས་ལམ་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་
 བདག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་
 ཞེས་སྤྱིབ་གྱི་གཉེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་སྒྲོད་དུ་རུང་བ་ཙམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་རྟགས་ཡང་དག་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ངས་ཞེས་དེའི་རྒྱན་
 ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གྱི་སེམས་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཇོག་པར་
 བྱེད་པའོ། །

དེ་ཡང་གང་ལ་འཛོག་པའི་ཡུལ་ནི། དགག་གཞི་ཕྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་
 སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་
 ལའོ། །གང་གིས་འཛོག་པ་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་ལ་པབས་པའི་ངེས་
 ཤེས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ། །གང་འཛོག་ན། ཞི་གནས་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོར་
 སྐྱེས་པའི་སེམས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་འཛོག་ན། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་ཡང་དཔྱོད་པར་མི་བྱེད་ན་གཞན་ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེའི་
 ཕྱིར་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་བྱེད་ཤོད་དང་བྲལ་
 བར་འཛོག་གོ། དེས་ན་བདག་མེད་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་འཛོག་པ་མེད་
 ན་བདག་འཛིན་མགོ་གཞོན་ཡང་མི་བྱས་ལ། མི་གཡོ་བར་འཛོག་པ་ལ་གང་
 འཛོག་པའི་སེམས་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཅམ་ཞིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངོ་
 བོར་སྐྱེས་བ་ཅིག་མེད་ན་དེ་ལྟའི་སེམས་རང་དགའ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་
 པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་རྒྱན་ལྟན་དུ་འཛོག་མི་བྱས་སོ། །འདིར་ལྟག་
 མཐོང་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒྲོམ་པ་འགོ་དགོས་པའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་སྐྱིབ་སྒྲོང་པའི་ཆེད་དུ་རྣལ་འབྱོར་ལྟག་མ་གསུམ་
 ལ་འཇུག་གོ།

དེ་ཡང་བོད་གང་དག་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་ཉན་ཐོས་པའི་རྣལ་འབྱོར།
 གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་རྣམ་བདེན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི། གསུམ་པ་རྣམ་བརྟན་
 པའི། བཞི་པ་དབྱུ་མ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆོས་མི་

འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྣ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བ་འཐད་པའི་ཚུལ་རང་གིས་
 རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཡང་དངོས་སྣ་བ་ལ་དེ་མི་རུང་བར་སྣ་བ་དངོས་སུ་
 འགལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འབྱོར་བཞི་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་མཐའི་
 ཆིག་རྣམས་དང་། ཡང་གཤེགས་ཀྱིས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བཞུས་ནས་
 གྲུང་། །སྣང་བ་མེད་ལ་བཞུ་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོམས་སྒྱུར་
 བའི་ཐོག་མཐའི་ཆིག་གི་རྒྱས་པ་ལས། འདི་དག་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རིམ་
 ཅན་དུ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་
 པར་འཛོག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་
 བས་མ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅམ་རྣམ་བརྟུན་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཁས་
 ལེན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་དག་ རྣམ་འབྱོར་གྱིས་
 གཉིས་པ་ནི། རྟོད་ཅེའི་ངོ་བོ་སྟེ། དེར་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་
 སྣང་ལྟག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་གྱིས་གསུམ་པ་ནི། བཟོད་མཆོག་སྟེ། དེར་
 འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྣང་ལྟག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་འཆད་པའང་
 ལེགས་པ་མིན་ཏེ། རྟོད་ཅེར་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་གཟུང་རྣམ་བདེན་
 པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་བྱེད་པར་མེད་ལ། བཟོད་མཆོག་ཏུ། རིགས་
 པ་དེ་ལས་གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པ་ལྟར་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་
 བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་ས་ལམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ཐིན་མ་བརྗོད་པར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདིའི་རྟོགས་པ་ནི། སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་
 རོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་རོན་ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོན་ས་རྟོགས་པས་
 ཀྱང་ཆོག དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་འབྱེད་བར་པ་གཉིས་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པ་
 འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྒྲུང་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་
 གསུམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ནི་བཟོད་མཆོག་རྣམས་ལ་བརྗོད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་
 སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་དུ་
 བྱུར་པ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟུང་
 བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྒྲུང་མ་ཐོབ་པར་དུ་འཇིན་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་
 བབ་ནས་སྒྲོམ་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་འཇིན་པ་བདེན་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་འབད་པས་བསྐྱེད་དགོས་པར་མཆོངས་
 ཞིང་། རྟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོམ་

བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། ཚྭ་གསུང་ལམ་དུ་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་པ་སྒྲོམས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པ་ཅམ་
 བྱས་ན། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྲོང་བའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ།
 གདོད་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྲོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ན། དང་པོར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མགོ་མནན་པ་
 ཅམ་གྱི་སྒྲོན་སྦྲོང་བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པར། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་
 གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲོམ་བྱུང་ཡང་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་འཛིན་ཀྱན་
 བརྟགས་མངོན་གྱུར་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ། སྐྱའི་སྤྱ་བའི་མི་རྟག་པ་
 ལ་གསལ་སྤངས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་བ་བདེན་མེད་
 རྟགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་ལ། སྐྱ་རྟག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་
 གྱུར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་མེད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྤངས་
 སྐྱེས་ན་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་
 ཅམ་གྱིས་མགོ་གཞོན་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་ཁ་སངས་གི་སྐྱ་དེ་འདིའོ་སྐྱ་དུ་དུས་འབྲེས་
 བར་འཛིན་པའི་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་སྐྱེ་བ་
 འགོག་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་བརྟགས་མངོན་གྱར་ཉགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མགོ་མནན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མངོན་གྱར་སྒྲོམ་བྱུང་གི་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་སྐྱེས་
 པའི་སྒྲོན་ས་མགོ་གཞོན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་བདེན་
 མེད་མངོན་གྱར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤང་བའི་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཐོང་ལམ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ཚོགས་
 ལམ་དུ་བདེན་མེད་ཉགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་
 རིགས་པའི་རིམ་བས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ལྟན་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་ཀྱི་ཉགས་ལས་སྤྱི་དོན་ལ་བདེན་འཛིན་བཀག་སྟེ། སྤྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་གཉིས་པའི་གཞུང་
 སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོན་པོ་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རོལ་
 དུ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ན་ཡུལ་བདེན་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་མིག་ཤེས་
 ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་
 ཡང་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པར་
 རིག་པ་ཅུང་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམས་འབྱོར་གྱིས་གཉིས་པའི་
 སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་
 མ་བོར་བས། ཞེས་གསུངས་པས་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ཞེས་པ་ནི། མིག་ཤེས་
 ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞུང་རྣམས་དང་འཛིན་རྣམས་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་འཛིན་རྣམས་མིན་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྣམས་འབྱོར་གྱིས་གཉིས་པར་དེ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་

བཤའ་བས། གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་
 བཤའ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྒྲུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པའི་ངོ་མོ་ཡིན་སྟེ་དེས་པར་བྲས། ཞེས་པ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་
 བའི་རང་རིག་བདེན་པར་བཟུང་བར་བཤའ་བས་དེ་གཉིས་དངོས་སྒྲུ་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅེས་པ་ནི། གང་ག་ཟུང་བར་
 བྱ་བ་སྡོན་པོ་དང་། དེའི་སློང་དག་ཅེས་པའི་ཞེས་པ་དང་སྡེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 རོ། །འདི་ལྟར་སྡོན་པོ་འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་མིག་ཤེས་ལ། ཞེས་
 བཤའ་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པར་དོན་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་
 མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་རོ། །འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པར་ག་ཟུང་
 བ་མེད་ན་དེ་འདྲིན་མེད་པའི་རིག་པས་མིག་ཤེས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པར་སྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྡོན་
 པོ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ག་ཟུང་བ་མེད་ན་
 ཞེས་པའི་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མས་ཡུལ་དང་། ཕྱི་མས་ཡུལ་
 ཅན་བདེན་འདྲིན་འགོག་པ་མིན་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་ན་
 བློ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་སྡོན་པོ་སོགས་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་སློང་འདོགས་ཀྱན་
 བརྟགས་ཆོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་དེ་དགས་ན། དེའི་དོན་ནི་འདི་
 ཡིན་ཏེ། སྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་བདེན་

བ་ཁེགས་པ་ན། དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ན། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས། རང་སྣང་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་
 ཆོས་ཅན་དུ་སོང་གི་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་པོ་
 བློ་རང་འཇིན་མིག་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྣང་ཡང་གཉིས་སུ་བདེན་
 བ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པ་ན། མིག་ཤེས་དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དོན་
 དམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་མིག་ཤེས་མི་རང་ཡུལ་དེ་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 འཇིན་མིག་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མིན་པས་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་པོ། ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི། གཟུང་བ་མེད་ན་འཇིན་པ་མེད་དོ་སྟུམ་
 དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དེ་དག་
 གི་ལྷན་ཀའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་
 ཅ་མ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 བློ་དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེས་ན་
 འདི་དག་གིས་ནི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་
 གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་དང་། སྤྱི་
 བ་དང་། འེན་ཏུ་སྤྱི་བ་གསུམ་པོ་དེ་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་

བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ན། ཞེས་པ་ནས་སྟུང་དུ་
 བསྐྱོམས་པས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་མཛོན་
 གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱོམ་ཚུལ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོམ་པའི་སྟོབས་བྱུང་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་སྐྱོར་ལམ་
 དེའི་རིམ་བས་སྐྱེས་ནས་མཐར་ཀླུ་འབྱོར་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་སྐྱོང་བར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཡང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཆོགས་ལམ་དུ་རྟགས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ། སྐྱོར་ལམ་དུ་སྐྱོམ་ཚུལ། འཕགས་ལམ་མཛོན་དུ་
 འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་འབྱོར་གྱི་ས་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་ལ། ནུལ་འབྱོར་གྱི་ས་བར་བ་གཉིས་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་བདེན་
 མེད་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནམ་འབྱོར་གྱི་ས་རེ་རེར་བབྱངས་པ་ཅི་
 ཞེ་ན། བར་བ་གཉིས་ནི། རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱ་བ་སྤྲ་རགས་ཐ་དད་པའི་
 བྱེད་པར་ཆེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། ནུལ་
 འབྱོར་གྱིས་གཉིས་སུ་བྱས་ལ་དེ་ཡང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
 ཆོགས་ལམ་དུ་ངེས་བྱ། སྐྱོར་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་བྱ། འཕགས་ལམ་དུ་མཛོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་བྱ་གསུམ་ཀ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱེད་པར་
 དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་པའི་ནམ་འབྱོར་གྱི་ས་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །ནུལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལྟག་མ་དག་གི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་
 ངེས་པའི་དོན་ནམས་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་ནམ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོ་ལ་

བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་འདི་དག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 དགའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ཀྱང་། གཞན་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་
 མི་སྤང་བས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་སྟོགས་མཆོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
 མ་ངེས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ། རྣམ་འབྱོར་
 གྱིས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསམ་བློ་གི་རིག་པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་དག་ཏེ་
 བར་འགོད་པའི་ཆོག་ཤད་དོ། །ཡུང་སོགས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་
 པའི་རྟག་རྣམས་སྤྱར་བའི་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ། སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པས་དེས་པར་བྱེད་པའོ། །སྟོམ་བློ་གི་རྣམ་འབྱོར་
 ནི། བདག་དེས་དབེན་པའི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་པའོ། །

བསྟོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། ཆོགས་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཀྱན་བརྟགས་མགོ་མནན་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་
 སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅེ་གཅིལ་བར་གྱུར་བའོ། །དག་དོན་ནི།
 བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཆོགས་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་
 གྱིས་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྟོམས་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིན་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པའི་སྟོན་མཉམ་ཉོན་མོངས་
 གྱིས་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅེ་གཅིལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྟོ་
 དབང་ཤེས་དག་ལྟན་ཅིག་དམིགས་པ་དེར་སྟོན་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་བྱེད་ལས་ནི། དེའི་ཆེ་སྟོན་པོ་དེ་
 འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་བར་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཡང་། སྟོན་པོ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་
 པའོ། །ཉེ་ཅས་པ་ནི། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིས་པའི་
 གོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཆིག་གོ།

ངག་དོན་ནི། ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལས་སྟོན་པོ་སྟོ་སྒྲུང་
 དབང་ཤེས་དང་རྣམས་གཞན་མིན་པར་ངེས་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
 སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་
 མགོ་གཞོན་རྒྱས་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་
 པའི་སྟོ་ཆེད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་འཛེན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
 ས་གསུམ་པ་ནི། དངོན་པོ་དེ་བདེན་པར་བྱུང་ན། རང་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་བྱུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་སྒྲུང་དབང་
 ཤེས་ལ་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་བདེན་པར་བྱུང་དགོས་པ་ལ་ངེ་སྐད་
 བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་བདེན་པར་མ་བྱུང་ཅིང་།
 གཟུང་པ་སྟོན་པོ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་

བདེན་པར་མེད་དགོས་ཏེ། བན་ཚུན་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་
 སེམས་པས་སྟོན་པོ་སོགས་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་
 སྒྲིང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བདེན་པར་འཇིན་པའི་སྟོ་འདོགས་
 ཀྱན་བརྟགས་མཛོན་གྱུར་མགོ་མགོན་པའི་ཚུལ་གྱི་ས་བསལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་དེའི་ཆེ་གཉིས་སུ་སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་འབའ་ཞིག་འདི་
 བདེན་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་ཀྱན་
 བརྟགས་གྱུར་མགོ་མགོན་པའི་སྟོ་ནས་ངེས་པར་བྱས་ནས་སོ། །

ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྒྲིང་
 གི་ཤེས་པ་བདེན་འཇིན་ཀྱན་བརྟགས་མཛོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་བྱས་ཏེ། སྟོ་
 སོགས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་ན་བདེན་འཇིན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད་དགོས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་
 བཞི་པ་ལ། བསམ་བྱུང་གི་རིགས་པ། སྟོམ་བྱུང་གི་ཉམས་ལེན། བསྟོམས་
 བསཤེས་སྐྱེབ་སྟོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་སོགས་དང་གཉིས་སྒྲིང་གི་ཤེས་
 པར་མ་ཟད། གཉིས་མེད་གྱི་རང་རིག་དེ་ཡང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉེ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་འོ་ཞེས་ངེས་
 པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཏུ་
 བདེན་པའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྟོམས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྟོམས་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན་སྟོ་

གསལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཁོར་བུ་ཚུ་ཤེས་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་
 སློ་མི་འདོགས་པར་ངེ་ལྟ་བར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་སྣང་གི་འབྲུལ་པའི་
 མཚན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྣང་པའི་སློ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་གི་སྤྱོད་བ་
 ལྟར་གཞན་ལ་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་
 སླེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ངེ་ཞིག་
 ལྟར་ཡང་དག་པར་སླེས་པ་ན་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་
 སློབས་གྱིས་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་རིམས་གྱིས་སྤངས་ཏེ། མཐར་རྣལ་
 འབྱོར་པས་ཤེས་བུའི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སློང་ངོ། །

ངག་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་མཐར་ཤེས་
 བུའི་སློབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འཐོབ་རུས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། སློམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སྒྲིབ་
 སྤངས་པས་འཕགས་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་ཅན་དུ་སླེས་
 རེ་བདེན་འཇིན་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སློང་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚུལ་
 དེ་དངོས་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་
 མེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། སྤང་ཅིག་མའི་ཆོས་ཤེས་བཙལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་
 སོགས་ཤེས་བུའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
 གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་ངོ་མ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། གཉིན་པོ་སློམ་པ་ནམ་མཁའ་
 བཞིན་དུ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་གྱིས་

གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཁྱོད་སྤང་དུ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིན་
པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་ཐམས་
ཅད་དུན་མཁའ་ཐོག་ས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་མེད་པ་ཅམ་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇིན་པས་དེ་
ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་གཉེན་པོས་བྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་འོ། །དེའི་
ཕྱིར་དངོས་སྤྱོད་བཀའ་དག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མཛོད་པར་
ཞེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱོག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་
སྤྱི་བ་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའང་
ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་པན་ཚུན་
འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་བྱམས་པ་ཁོ་བོས་མཆོར་དུ་བརྟེན་སོ་ཞེས་
བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི་དྲི་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤང་
དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་ཁྱོད་སེམས་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས་འདོད་ན། ཐུབ་པས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པ་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་
བསྟན་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གས་
བསལ་ནས་སོགས་སོ། །

རྩ་བ་ལ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ། བསྐྱོམས་པས་གནས་ལུགས་
མཐོང་ཚུལ། མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་འདི་ལ་ཀྱན་
རྩོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་
ཅིང་དོན་དམ་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པར་བྱ་བ་རུང་

ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཀྱན་རྫོབ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། རོན་དམ་དུ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡང་དག་པར་ལྟོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲོ་
 སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་རོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་
 བ་ཡང་དག་པའི་རོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་
 ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེས་ན་རིམས་ཀྱིས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །འགྲེལ་པ་ལ་རྩ་བ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གི་སྤྱིར་
 དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འཐང་བ་དེའི་སྤྱིར་ཆེས་
 གང་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ངོ་བོ་བསལ་བ་མ་བྱས་པར་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་
 ངོ་བོ་འདི་ཉིད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཅན་དུ་ཡོད་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ལ་
 ཡང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོས་བཞག་པར་མ་བྱས་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བརྟག་
 པར་བྱས་ཏེ། །གཉིས་པ་ནི་རིམ་ལྔ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་བཞིན་
 དུ་གོམས་པར་བྱས་ངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་རིམས་ཀྱིས་སྤྱན་ཅི་ལོག་བསྐྱོག་
 པས་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་
 གཉིས་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བར་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་རོན་གོ་གནས་པར་
 བྱས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ནས་སྤྱན་ཅི་
 ལོག་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྤང་གཉིན་འཐད་

དོ། །སྐྱུ་མའི་སྤང་པོས་སྐྱུ་མའི་སྤང་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་པ་བཞིན་
དུལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་དངོས་དང་། དེའི་སྤངས་པ་ལ་
དབང་བྱེད་བའི་སྒོམ་ལམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི།
དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅེ་བ་ནི་སྐྱེན་པ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱེད་
ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པས་བསྐྱས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་བར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐྱེན་
པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དུག་པོ་དག་སོ་སོར་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་
ངོ་བོར་རེ་རེ་རེ་སྐྱུ་མགོ་སྐྱབ་ཏུ་བཞད་པ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་བསྐྱས་པ་གང་
ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོག་པའི་རྣམ་པ་སྐྱམ་ཅུ་ཅེ་དུག་ཅན་
སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདིར་མཐོང་བའི་
ལམ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བཀར་བའི་དོན་ནི། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་
སྐབས་སུ་པར་སྐྱེན་རེ་རེར་དུག་དུག་བསྐྱས་པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱན་
ནས། སྐབས་གཞན་དུ་ནི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་སྐྱོན་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱན་ཏི་
ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། ཐེག་
ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། པར་སྐྱེན་རེ་རེར་ཡང་པར་སྐྱེན་དུག་ལྟན་དུ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་བྱིད། གཉིས་པ་
ནི། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་དེ་རྟོགས་པར་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་སྤངས་གཟུང་འཛིན་

ཀྱི་ནམ་པལ་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པའི་ནམ་པལ་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པའི་
 བཀའ་ཆགས་ཀྱི་ཉིན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་སྟེ། འབྲེལ་བུ་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་གཟུང་བ་
 དང་འཇིག་པའི་ནམ་པལ་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པས་སོ། ། །ནམ་པལ་
 བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་བྱས་སྟེ། གཟུང་འཇིག་ཀྱི་ནམ་པལ་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པ་བཞི་པོ་
 སོ་སོར་ནམ་པལ་དཀྱིལ་སྒྲིབ་ཀྱིས་སོ་དུག་དུ་ཡོད་པ་དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་
 སོ་དུག །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སོ་དུག གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སོ་
 དུག་ནམས་སུ་དབྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྤྱར་ནི། མཐོང་ལམ་ཀྱི་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ལ། མཉམ་གཞག་སེང་གོ་ནམ་
 བསྐྱེདས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཉིན་འབྲེལ་ལ་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས། རིམ་བཞིན་རྒྱུ་བ་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། དེ་ནམ་ཐར་བརྒྱད་དང་
 སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་དེ་དག་ནམ་པལ་བྱེ་ཞིང་སེང་གོ་ནམ་པལ་བསྐྱེདས་
 པའི་ཉིང་དེ་འཇིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་
 མདོ་ལས། ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲེལ་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལྷགས་
 དང་མཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་དཀྱིལ་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་སྤྱར་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་ནམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་
 འཇུག་དགུ་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཇིག་སེང་གོ་ནམ་པལ་བསྐྱེདས་པ་ལ་

སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་རྗེས་སྐྱོད་ལ་འཇུག་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་
ཏིང་ངེ་འཛིན་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སེང་གོ་བསྐྱེདས་
པ་རི་དྲགས་གཞན་གྱིས་བག་ཚ་བ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་
པ་མཉམ་གཞན་དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་ཕྱིས་རྗེས་སྐྱོད་ཏུ་ཡང་དག་པར་
རྟོག་གོ། གང་ལ་ན། ཏིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་འོ། །རི་ལྟར་ན། མ་རིག་
པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་། རྒྱེ་བ་འགགས་པས་ཀླ་ཤི་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་བྱང་གི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་དོ། །དེ་ལ་སྤྲ་མས་མ་
རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་རྣམ་བྱང་ལྷགས་འབྱུང་
དང་། གཉིས་པས་ཀླ་ཤི་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ལྷགས། མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་ཅེ་ན། འཁོར་བའི་འཇུག་པ་རྒྱ་འབྲས་སྤྱད་ཀྱན་གྱི་བདེན་
པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷགས་མཐུན་དང་
ལྷགས་ལྷོག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ལ། འཁོར་བའི་ལྷོག་པ་རྒྱ་འབྲས་འགོག་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་བྱང་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་
བསྐྱེད་ཏུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཏིན་
འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་བསྒྲིམས་པས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་རྟོགས་པར་འབྱུང་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་

གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྷགས་བསྐྱོག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པས་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་ཤི་དག་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྲོད་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་ལྷགས་
མ་ཐུན་དུ་བསྐྱོམས་པས་ལམ་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་
རིག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་རྩ་
བ་གཙོད་རྒྱས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷགས་བསྐྱོག་ཏུ་
བསྐྱོམས་པས་འགོག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་
དང་ཆ་ཤི་འགགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ངག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་
ཅན། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གི་རྣམ་པ་བསྐྱེད་ས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་
རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་བཤའ་པ།

འདིར་ནང་གི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་

ངོ་མོ། །

ཆེ་དུ་ཞིག་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་སྐྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་
 རིག་པ་ནི། གང་གི་དབང་གིས་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་སྒྲིངས་
 པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཉན་མོངས་ཅན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་
 རྟོགས། འདི་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྤངས་ཁོ་
 ན་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་སྤངས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ལས་འབྲས་
 ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་བསྐྱེད་དེ་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དོན་གསང་མཁན་པོ་སོགས་མཐོང་སྤངས་
 ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་
 དགྲ་བཅོམ་ཡང་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་
 པ་སྤངས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་
 གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤངས་ཡིན་པས་བྱུང་པ་བྱུད། དེ་བས་ན།
 འདི་ལ་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་འཐད་ལ་དེའི་
 ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས་ལས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་སྤངས་
 ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་རྟོགས་གཅིག་སྟེ་གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་མིན་
 རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི། མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་བསགས་པའི་
 ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་དེས་ལས་
 ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ལ་བགོས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མིང་
 དང་གཟུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་ཉིད་འཛམས་སྐྱར་བའི་སྐྱད་ཅིག་

གཉིས་པ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་
 ལྟོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི། མིང་ག་བླགས་འཕེལ་བ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་པོ་དྲུག་འདོད་པས་སོ། །རེག་པ་ནི། དུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་མྱད་
 པ་ལས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོད་པར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པའོ། །ཚོར་
 བ་ནི་རེག་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱུད་པ་དང་མཐུན་པར། སེམ་གདུང་བར་
 མཉམས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །སྤེད་པ་ནི་ཡང་སྤེད་དོན་དུ་གཉེར་པའི་འདོད་ཆགས་
 སོ། །ལེན་པ་ནི་སྤེད་པ་བྱེ་བྲག་པ་འཆི་ཁའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་བྱི་མིའི་
 སྤང་པོ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའོ། །སྤེད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལེན་པས་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གསོས་བཟབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བྱི་
 མ་མཛོན་པར་བྱུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་བའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་
 དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྤང་པོ་
 རིམ་གྱིས་བྱུབ་པས་སོ། །ཀ་ཤི་ནི། ར་ཚོད་དང་སྟོག་གྱུར་བའོ། །ཀ་ཤི་ཡན་
 ལག་གཅིག་དུ་གྱུར་པ་ནི། མ་ཀས་པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་མ་
 རིག་པ་ལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་མ་རིག་པ་ཡན་
 ཆད་དད་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཡན་ལག་སྲ་མ་སྲ་མ་བྱི་
 མ་བྱི་མའི་རྐྱེན་དུ་བཞག་པ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ནི་མ་རིག་
 པ་སྲ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་
 གཉིས་པོ་འདི་དག་གྱུར་དུས་རི་སྤེད་གཅིག་ལ་ཆར་གཅིག་རྫོགས་པར་

འགྱུར་ཞེ་ན། ཆེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་མ་རིག་པ་
 དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི། སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོངས་སྟོ
 རྫོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་བསགས་
 པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཆེ་རབས་བཞུག་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གཟུགས་
 རྣམ་ཆོར་བའི་བར་ནི་ཆེ་བར་པ་ལ་རྫོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
 འཕངས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེན་པ་དང་ལེན་
 པ་དང་སྲིད་པ་གསུམ་ཡང་ཆེ་བར་པ་ལ་རྫོགས་ཏེ། ཆེ་རབས་སྒྲ་མའི་ལས་
 ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་རྒྱུན་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཆེ་རབས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བ་
 འགྱུར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་དང་ན་ཤི་ནི་ཆེ་བྱེ་མ་ལ་རྫོགས་ཏེ། ཆེ་
 འདིའི་ཐ་མ་སྲིད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་ཁྱེ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་པོ་གཉིས་
 ནི། བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྱི་མིང་གཟུགས་འདི་
 དག་བསྐྱེལ་པ་བརྒྱུད་སྒྲ་རོལ་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པ་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་སྤྱིང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཡིན་ན། དེའི་
 ཆེ་ཆེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་སྲིད་ལ། ཆེ་ཐ་མ་གཉིས་
 ནི་བར་མ་ཆད་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་ཁྱེ་
 ཤི་རྣམས་ནི། ཆེ་འདིའི་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པ་
 མིན་གྱི། སྐྱེ་བ་སྒྲ་མའི་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་གཅིག་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཆེ་འདིའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་མིན་གྱི། ཆེ་

སྒྲུ་མའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གྲིས་པ་
རྣམས་ལ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་ཡན་ལག་ བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆང་
བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཆར་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ས་
མཚུངས་ཡང་ཡོད་དེ། གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་བར་
སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེའོ། །འགའ་ཞིག་མི་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁམས་དང་ས་
གཞན་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེའོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་དང་།
མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནས་སྲིད་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
ནི་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ས་བ་ཁོ་ནར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྲིན་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
ས་གཞན་གྱི་ཆོར་བ་ལས་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་
པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་ཏུ་ལས་གསོག་པའི་རྟེན་དེའི་རྣམ་པར་སྲིན་
པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ཡང་ཤས་ཆར་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་
ཏུ་སྐྱེས་བ་དེ་ཡི་ས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་
ཁྱེའི་གང་ཏུ་གཏོགས་པ་དེའི་ས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱང་
པོ་ལ་ཆགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱེའི་མངོན་པར་བྱུབ་པའི་ཉེ་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིམ་ལས་ཅེ་སྒྲུར་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་ལས་ཅེ་སྒྲུར་ལ། གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་
ཏོག་ གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཆམས་སྒྲུར་
བ་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བཟོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཉེན་སྒྲིམ་པའི་ལམ་
འཆད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་སྤྲོང་བ་དང་། ལ་སོགས་
པ་ཡོན་ཏན་བཏེན་པ་ནི་གྲུབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ནའོ། །དགོས་པ་ནི་
གོ་སྒྲ་བས་སོ། །

རྩ་བ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཆིག་གི་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོ་
ལས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྟུས་ཚུལ། ཐོད་བཀྲལ་གྱི་རང་བཞིན་
གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་
འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་པས་དབེན། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་
དབེན་པ་ཏོག་པ་དང་བཅས་དཔྱེད་པ་དང་བཅས། བདེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནས་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ཉི་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐར་གནས་ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲ་ལ་ལྷགས་མཐུན་
དང་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སོང་ཞིང་འོངས་པ་སྒྲུར་བ་སེང་གེ་རྣམ་པ་བསྐྱེདས་
སྤྱགས་གཉིས་དང་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་

ཐོད་བཀལ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉི་བར་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་
 མཐུན་དུ་ཡར་སོང་བ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྟེལ་བའི་དངོས་གཞི་ཐོད་བཀལ་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་སྤྲུགས་གཅིག་དང་། ཡང་མདོ་ལས། འགོག་པ་ལས་ལངས་
 ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །ཞེས་
 པ་ནས་སྲིད་ཅེ་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡར་
 སོང་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་བ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། མཉམ་
 པར་མ་བཞགས་པའི་སེམས་མདོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མར་འོང་
 སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་ལྟ་མདོ་ལས་
 བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་སེང་གེ་ནུམ་བསྐྱེདས་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐར་གནས་
 གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་། འདིའི་
 སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྲུགས་དང་པོ་གཉིས་སེང་གེ་ནུམ་བསྐྱེདས་གྱི་རིང་རེ་
 འཇིན་ཡིན་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྤྲ་མ་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་སྦྱོར་
 བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་ཐོད་བཀལ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དགོས་
 པ་ལ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྤྲུགས་དང་པོ་དང་གསུམ་
 མཐར་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དེ་ཡར་སོང་བ་ཅེས་དུ་བྱད་
 པར་མེད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་ལ་དངོས་གཞིའི་བྱད་པར་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་
 མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་དམ་དགུ་ལ་སྟེལ་ཆོས་མི་

འདྲ་བ་གཞན་སྤེལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་དང་
མ་ཐོབ་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་འབྱོངས་པ་དང་མ་འབྱོངས་པའི་བྲད་པ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་སྤྲུགས་
གཉིས་དང་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཐ་མ་དངོས་སུ་བསྐྱུས་ཤིང་། བར་པ་
གཉིས་དང་མཐའ་བསྐྱུས་པའི་ཤྲུགས་ཀྱིས་གོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་དངོས་
སུ་མ་བསྐྱུས་པར། རྣམ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཁོང་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་
བར་སྤྲུགས་བཞི་པ་ཡང་དངོས་སུ་བསྐྱུས་ཅིང་། སྤྲུགས་གསུམ་པ་སྤྲུགས་དང་
པོ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བྲད་པར་མེད་པས་གོ་སླ་བར་དགོངས་ཏེ་
དངོས་སུ་མ་བསྐྱུས་སོ། །

འདི་དག་ལ་ཤུ་རྩེ་པ་སོགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་
མོད་ཀྱི་འདིར་སེང་གོ་བཟང་པོའི་གཞུང་ལུགས་འཆད་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་
བྱིར། མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེགས་པ་ལ་ངལ་བ་མ་
བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་སྤེལ་བའི་གཞི། གང་སྤེལ་བའི་དངོས་པོ། །རི་
ལྟར་སྤེལ་བའི་ཚུལ། དགོས་པ། ས་མཆམས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོན་
དུ་བྱ་བའི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་ནི་དེ་ཅུ་མ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་ནི། འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་

གནས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས།
འདི་དག་དང་སྟེལ་ཏེ་སྟོམ་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་
བས་སོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་པ་
སྟེལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཀ་ལ་ནི་མིན་ཏེ། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་རིགས་
མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ཐོད་བཀལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་སེམས་ནི་
སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཀ་དང་སྟེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་གཞི་ཐུགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྫོགས་པའི་
རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་ལངས་
ནས་འགོག་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྤིང་བའི་རྩེ་མོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
གོ། དེ་ལས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་པའི་བར་ནི། ཡར་སོང་
འགོག་པ་སྟེལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཡར་སོང་འདི་ལ་གནས་
བཅུ་དྲུག་ལས་མེད་དོ། །འོ་ན་སྤིང་རྩེའི་རྗེས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་
ཡང་སྤིང་རྩེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་འདོད་སེམས་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་མིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་གནས་བཅུ་དྲུག་ལས་མེད་ཅེ་ན། འདི་ལ་ཁ་
ཅིག་སྤིང་རྩེའི་མཇུག་གི་འགོག་པ་ལས་ལངས་སྤིང་རྩེར་རུད་ཆུང་བྱས་པའི་
དགོས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྟེལ་དགོས་ལ། རུད་ཆུང་མ་བྱས་ན་
དེ་མི་རུས་པས་དེའི་ཕྱིར་རུད་ཆུང་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རུད་ཆུང་བྱས་
པའི་སྤིང་རྩེའི་སེམས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
གཉིས་ཀ་ཡར་སོང་གི་གནས་སུ་བཟང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བེར་བ་མི་

འཐད་དེ། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྤེལ་དགོས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་སྤེལ་དགོས་པ་སོགས་སུ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གོང་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡར་སོང་གི་རྗེས་སུ་
 འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྤེལ་བ་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་རྩ་འགྲེལ་གང་དུའང་
 མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ རུད་ཚུང་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྲིད་
 རྩའི་རྗེས་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་འགོག་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཞི་བ་ཡིན་པས་དེ་
 དང་བར་མ་ཆད་དུ་འདོད་སེམས་མདོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་རྩའ་
 རུད་ཚུང་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མཆམས་འཇིན་གྱི་འདོད་སེམས་མདོན་
 དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་སེམས་ནི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་
 ཀྱི་མཆམས་འཇིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྲིད་རྩའི་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཐབས་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཡར་སོང་མར་འོང་གང་གི་ཡང་གནས་སུ་
 བབྱང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །རུད་ཚུང་གི་དགོས་པ་དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། ཉི་མེ་ལས་རུད་ཚུང་མེད་པར་སྲིད་
 རྩའི་རྗེས་ཀྱི་འགོག་པའི་མཚུག་ཐོགས་དེ་ཉིད་དུ་འདོད་སེམས་མདོན་དུ་
 བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་དང་པོར་སྦྱོར་བའམ།
 དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་རུད་ཚུང་དགོས་ལ། ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་། དབང་པོ་
 རྣོན་པོ་ལ་རུད་ཚུང་བྱེད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་། སྦྱོར་བ་དང་དབང་
 རྩལ་ལ་རུད་ཚུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རྩུན་གྱི་
 རིབ་མ་ཙམ་དུ་བྱད་དོ། །

དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་སྲིད་
 ཅེས་ཟེས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྩ་ལ་སྦྱང་བའི་ཆེད་
 དུ་སྦྱར་ཡང་སྲིད་ཅེར་ལོག་སྟེ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་སྲིད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འོང་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་
 བྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གང་དུ་ཡང་སྲིད་ཅེས་
 ཟེས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས། འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་
 པ་མ་གཏོགས། སྲིད་ཅེར་བྱད་ཆུང་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཆུང་བྱད་ཀྱང་མེད་
 ཅིང་། བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་དུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས།
 སྲིད་ཅེར་བྱད་ཆུང་བྱས་པ་དེ་གང་གི་གནས་སུ་བགྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་
 རྟོག་པའི་གཞི་མེད་དོ། །

འོ་ན་འགྲེལ་བར་དེ་ལས་ཡངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཞེས་པས་བྱད་ཆུང་བྱེད་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་
 ཞེ་ན། མིན་ཀྱི་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལར་སོང་གི་མཇུག་གི་འགོག་པ་དེ་
 ལས་ལངས་ནས་སྦྱར་ཡང་སྟོམས་འཇུག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་མར་འོང་གི་ཐོག་མའི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་འཇུག་
 པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་དམིགས་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་འཆ་མས་
 བྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་འཆ་མས་ཀྱི་
 རོ་བོར་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འདོད་སེམས་དེ་ནི་ཡར་

འོད་དང་མར་འོད་གཉིས་ཀྱི་འཚམས་འཛིན་ཡིན་པར། གང་གི་འང་གནས་
 སུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་མར་འོད་གི་ཐོག་མ་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་
 ནས་འདོད་སེམས་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་
 འདོད་སེམས་ལའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ནས་མར་འོད་འདི་ལ་གནས་
 བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། གསེར་
 གླིང་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདོད་པ་ལ་ནི་མི་དགོ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་
 ཤེས་ཀྱིས་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་། ཐ་པ་
 དང་། ངན་པ་དང་། ཅིབ་པ་རྣམས་སྤྱད་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྤྱུ་མ་ཅམ་
 དུ་ལྟ་བུའམ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་སྤྱུ་
 མ་ཅམ་དུ་ལྟ་བའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། བོད་ཁ་ཅིག་གྲུང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་དང་།
 ཁ་ཅིག་འདོད་པའི་སེམས་རང་དགའ་བ་ལ་སྤྱོད་བ་ནི་ཆོས་ནོར་པ་སྟེ། དེ་དག་
 གང་ཡིན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་འགལ་བས་ཐོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ས་བགྲང་བ་དང་ཁས་སྐྱོངས་
 ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོད་བཀྱལ་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་མིན་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་
 གྲུང་འདོད་སེམས་སུ་ཐལ་ཏེ། འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སོ་སྟེ་དཔྱལ་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་བར་དམིགས་
 ཤིང་བྱ་བ་འང་འདོད་སེམས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལྷགས་ནི་

འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའོ། །འོ་ན་མཉམ་པར་མ་
 བཞག་པའི་སེམས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཉམ་བཞག་མིན་པ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། མཉམ་ཇེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཇེས་ཐོབ་ཡིན་ཀྱི་མཉམ་བཞག་མིན་
 ཞེས་པ་མིན་གྱི། སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་དང་།
 དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་མཉམ་བཞག་མིན་པའི་ས་པར་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཐོད་བཞུལ་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་འདི་དག་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་སམ་དངོས་མིན་ཞེ་ན། དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཡང་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱང་དུ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ལྷགས་
 གཉིས་གཉའ་ཞིང་གཅིག་གིས་སྒྲེལ་བ་ལྷ་བྱ་ནི་མིན་གྱི། དུལ་ཅན་ཞི་གནས་
 ཀྱི་སེམས་སུ་སྒྲེས་པ་དུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ན་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲལ་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་པའི་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་གང་རུང་གི་དེ་བར་སྒྲེས་པ་
 ཀླུ་པ་ཀྱིས་དུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་
 འབྲའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་སྒྲུང་
 བ་དང་། དག་སར་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་གོ།

ལྷ་པས་འཆམས་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྒྱུར་གྱི་ཀླུ་གྲོལ་ལམ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་སེང་གོ་ཀླུ་བསྐྱེདས་ཡིན་ཅིང་།
 སེང་གོ་ཀླུ་བསྐྱེདས་ཞེས་མཉམ་ཇེས་ཀྱི་ཐོགས་ནས་ཐོད་ཀླུ་ལ་འཇུག་

པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཐོད་བཀལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཁོ་ཐོ་
འབའ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆིག་གི་དོན་ལ། སྦྱོར་བ་ལྷགས་གཉིས་ནི། འགོག་དང་
བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྲུང་ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་བསྐྱོག་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་ཡར་སོང་ཞིང་མར་འོངས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་གོ། །དངོས་
གཞི་ལྷགས་གསུམ་ནི། སྟོམས་འཇུག་ལ་བར་དུ་ཡང་མ་སྐྱེལ་བའི་ཡར་སོང་
གཅིག་དང་། དེ་ནས་ཡར་སོང་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྐྱེལ་བ་
གཅིག་རྫོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཅེ་གཅིག་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་མིན་པ་གཅིག་གིས་འཆ་མས་
གཟུང་སྟེ་མར་འོད་ལ་ཐོད་ཀླལ་དུ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།
འཆ་མས་འཇིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འདོད་
སེམས་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་ལྷུ་བཀལ་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ལ། དེ་ནས་
འགོག་པ་དང་སྤྱིད་ཅེ་གཅིག་བཀལ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་གསུམ་བཀལ་རྣམ་ཤེས་ལ། བཞི་བཀལ་ནས་མཁའ་ལ། ལྷ་བཀལ་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ། རྟག་བཀལ་གསུམ་པ་ལ། བདུན་བཀལ་གཉིས་པ་
ལ། བརྒྱད་བཀལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལའོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་འདི་དག་ལ་ཐོད་བཀལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་སྐྱེལ་གཞི་དང་སྤྱེལ་ཆོས་རིགས་མི་འདྲ་བར་
སྐྱེལ་ནས་འགོ་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ། དངོས་

གཞི། མིང་དོན་གྱི་སྟོན་པ་མཁུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོང་ཞིང་འོངས་
ནས་ཞེས་ངང་དོ། །སྟུ་ཞིག་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོམ་ལམ་པ་རྣམས་
ནིའོ། །གང་ལ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་འགོག་
པའི་མཆོན་ཉིད་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགྲུ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་འོངས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
འགོག་པ་ནས་བཟུངས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ་ཆུ་ལ་དེ་
ལྟར་ལུགས་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་ཆུང་དུ་ནི་གོ་སྟོའོ། །

འབྲིང་ནི། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་
ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟེ་
མཆེད་གྱི་བར་ལ་རེ་རེའི་མཁུག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་མར་
འོང་ཙམ་མོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡར་འོང་གི་མཐའི་འགོག་པ་དེ་ལས་ལངས་ནས་
དེ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་མར་འོང་གི་
ཐོག་མའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ་
སྟམ་དུ་དམིགས་ཏེ། ཡར་སོང་གི་མཐའ་དང་། མར་འོང་གི་ཐོག་མའི་འགོག་
སྟོམས་དེ་གཉིས་འཆ་མས་བྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིར། འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅེ་གཅིག་པ་འཆ་མས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་
ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡར་སོང་གི་མཐའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་
ཏེ། འཆ་མས་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་དེ་

ལྟ་བུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འདོད་སེམས། དེའི་འོག་ཏུ་མར་འོང་གི་ཐོག་མའི་
འགོག་པ་ལའོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོར་ནས་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐར་གནས་
ཀྱི་སྒྲིམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་གཞན་མ་སྒྲེལ་བར་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་
བརྒྱུ་ཏུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོར་བ་ལུགས་གཉིས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
ཡར་སོང་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མར་འོང་སྒྲིམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་འདོད་
སེམས་སྒྲེལ་བ་གཅིག་རྣམས་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་རྩ་ལ་སྒྱུར་ཞིང་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་
ལྟར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་
དེ་འཇིན་ཆོས་ཅན། མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་ཏེ།
རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཐོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
ནས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ལུགས་གི་བར་དུ་སྒྲེལ་གཞི་དང་སྒྲེལ་
ཆོས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྒྲེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་པས་
ནའོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྩ་སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམས་པར་འཇུག་
པ་དགྲུ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ལ་སྤྱི་འཆམས་སྒྱུར་བ་དང་། སོ་སོའི་
དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། གཉིས་

པ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་འཇིན་རྟོག་གོ། དང་པོ་ལ། འབྲུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་།
 ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས། དང་པོ་ལ་འཆམས་སྐྱར་ནི། རེ་ཤིག་སོགས་
 སོ། །ཙ་བ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ།
 དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དུག་སྟེ་ཡུལ་དགུ་དང་། དེ་ནས་
 གཅིག་གིས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཀྱང་པ་ཐམས་གཉིན་པོ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

འགྲེལ་བ་ནི། མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་
 འཇིན་པས་སྟོན་པས་ཆོས་མདོར་བསྐྱུས་པ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་
 དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཇིན་པས་ཆོས་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་དང་། །
 སྟོན་པས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྐྱངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་། །བྱུང་བ་འགོག་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྒྲོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཡང་
 དག་པར་བྱང་ཆུབ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྟན་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བདེན་པར་མེད་པ་དང་། མ་འདས་པ་དངོས་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་
 ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ཞི་
 བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་སྒྲོར་བའི་ལམ་
 དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གསར་དུ་མདོན་པར་བསྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་པའི་
 ལམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བེན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་
 ལམ་སྟེ་མདོར་ན་དངོས་དང་ལྷོག་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་འདིར་

བསྟན་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་སྟན་
སྒྲེས་ཆོས་ཅན། བྱོར་སྒྲོམ་སྒྲུངས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་ཡིན་
ཏེ། བྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་སྟན་སྒྲེས་
ཡིན་པའི་བྱིར། །

གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤོང་ཞེ་ན། སྒྲོམ་སྒྲུངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་རྣམ་
པ་དགུ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བའི་གནས་སྐབས་འདི་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གཉིས་
པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། རྒྱུང་པ་དང་པོ་གཉིས་
གྱིས་གཉེན་པོ་དང་། །ལྷག་མས་ལྷོག་བྱ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཡུལ་དགུ་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ཉན་རང་གི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་མི་སྒྱེ་བ་དང་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་
ནམས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྦྱིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་
བྱེད་པ་དང་། །སྒྱུར་ལམ་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་སོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་
སོགས་དང་། །མཐོང་ལམ་དུ་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་
གྱི་སོགས་དང་། །སྒྲོམ་ལམ་དུ་མཆོན་མར་དམིགས་པ་སོགས་དང་། །མི་
སྒྲོབ་ལམ་དུ་མི་རྟག་སོགས་གྱི་དམིགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་
གྱིས་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མེད། །གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས། །གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པ་ཡང་

མེད་གཏན་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་
པར་ཞེན་པས་དོན་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་མིན་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་དམིགས་
པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་
པོ་གང་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འདུག་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་གཉེན་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ངག་དོན་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པ་བསྒྲུང་བའི་
རྟོག་པ་ལྟན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གང་གིས་ཐེག་དམན་ལ་ལྡོག་བྱར་ཞེན་པའི་
རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཇིན་རྟོག་ལ། རྩས་འཇིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཇིན་
རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་
ནི། ཀྱང་པ་དྲུག་གིས་ཡུལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་
སྟོན་ཏོ། །ཡུལ་ལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས། ཐབས་གཉིས། སོ་སྐྱེའི་ལྟ་སྐྱོད་གཉིས་རྣམས་
རིམ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ནི། སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྩས་སུ་ཡོད་
པར་ཡང་མ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་
བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་པར་
འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་

པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དང་།
 བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མོད་པར་རྟོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆོས་
 རི་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་
 དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་རང་དོན་དུ་དངོས་པོར་འཇིན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་
 དང་། བྱང་སེམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཆོན་མར་མི་དམིགས་པའི་
 སྒྱུར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གྲིས་པ་རྣམས་འཕགས་
 ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་དག་པ་དང་།
 བདེན་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཆོན་མར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་
 སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་འཁྱུགས་པ་སྟེ་མདོར་ན་རི་རྒྱུད་བཤའ་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་སྤྲ་
 མ་མཐོང་སྤངས་སུ་བཤའ་བ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་ཞན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་
 རྣམ་པ་དགུ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤངས་འཇིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 རྣམ་གཉེན་པོ་ཅན་གང་གི་རང་ཡུལ་གྱི་འཇིན་པ་བདེན་པར་སྤང་བའི་སྒོ་ལྟན་
 སྦྱེས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བཏགས་འཇིན་རྟོག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤའ་
 གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བའི་ཆིག་དོན་
 འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པས་འཇིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོགས་པ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་

སེམས་ཅན་དེར་ནམ་པར་བཞག་པ་རྒྱ་ཕུང་པོ་དག་བདེན་པར་སྤང་བ་ཙམ་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་པ་དགྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་ལམ་དེ་དང་སྤང་བ་ཉེན་དུ་འབྲེལ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྦྱར་ནི། རི་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི།
 ཀླང་པ་དང་པོ་ནམས་གྱིས་ཡུལ་དང་། ཐམས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་ཏེ། །འབྲེལ་
 བ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་མ་ལུས་པའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་། གཞི་ཕུང་པོ་སོགས་སམ་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སོགས་དང་། གཉེན་པོ་ཤེར་
 ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ཡོངས་
 སུ་མ་ཤེས་པས་སོགས་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་
 མ་ཤེས་པས་ཐེག་དམན་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་ལམ་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཀྱན་
 ཏུ་ཆོངས་པ་དང་། རོན་ལ་སོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་
 བོ་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་དང་། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཆོངས་པ་སྟེ།
 མདོར་ན་ཡུལ་དགྲ་པོ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུམ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 དུ་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྦྱེས་ནམ་པ་དགྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲོམ་སྤངས་
 འཇིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་

ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ། གཉེན་པོ་གང་གི་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འཛིན་པའི་བདེན་
སྒྲུབ་གི་སྒོ་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྒྲོམ་པའི་
ལམ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ།

ངག་དོན་ནི། གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤངས་ཏྟགས་
པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་པན་ཡོན་ལ་མཆོམས་
སྒྱུར་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ཏེ། སྤྲ་མ་
མཐོང་སྤངས་སྤོང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་སྤངས་རྣམ་པར་ཏྟག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
སྤངས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པས་སོ། །ཅ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་ཏྟགས་གྱི་འབྲས་བུ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་འཐོབ་པ་དེ་དག་
གིས་མངོས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཆོས་ཅན་སྤྲིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་སྒྲེས་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་འབད་ཅོལ་མེད་པར་མངོན་དུ་འོད་པའི་རྣམ་པས་བརྟེན་པར་བྱེད་དེ། སྒྲོམ་
པའི་ལམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་རྣམ་པར་ཏྟག་པ་རིགས་བཞི་པོ་འཆེ་
བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཡམས་གྱི་ནད་དུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་བྱད་ནས་ཡོན་
ཏན་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས་སོ། །དཔེར་ན་ནད་བྱད་ཅིང་ལུས་རྒྱས་ཏེ།

དགའ་བས་དབུགས་འབྱེན་པ་ཐབ་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་མངོན་
དུ་འོང་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཚུ་བོ་བཞི་པོ་དག་བཞིན་དུ་ལོ། །

བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་བཤད་པ།

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་ལ། རོ་བོ། །དམིགས་པ་ལ་ལོག་
རྟོག་པས་ལས་བཅོ། །དང་པོ་ལ་འཆམས་སྒྱུར་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་སོགས་
སོ། །རྩ་བའི་ཆིག་དོན་འབྲེལ་བས་འཆད་པས་ནི། འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཅེས་བཅོ། །གང་ཞེ་ན། རང་གི་དངོས་འབྲས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་
འཛོལ་བ་ལ་ལམ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ལོ། །འདི་མདོ་ནས་རི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་ན། འགའ་ཞིག་ནས་དཔེར་མཛད་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བར་ཆད་མེད་ཅེ། བྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་
བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ།

དག་དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་
སྒྲོར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཐུན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ནས་བསོད་ནམས་གཞན་
ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཅེ་སྒྲོར་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེའི་དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་
ཆིག་དོན་འབྲེལ་བ་ལས་འཆད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་

མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་དུ་ཐ་སྐད་བྱ་སྟེ། དེས་བདེན་
པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟོན་འདོགས་གཙུག་པའི་གཞི་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐུན་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བཟོན་པའི་དུན་པ་ཆོས་
ཅན། རང་འབྲས་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ། འདི་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་རྩ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི།
གནས་འདི་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཏེ་དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་
མེད་ཅེའི་དམིགས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་
བདེན་གཉིས་འགལ་བར་ཚོད་པའི་སྒྲན་ཀ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། མ་གསལ་ན།
དམིགས་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཆོས་ཅན།
ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལ་མི་མཁས་པས་བྱོད་གྱི་དམིགས་པ་རྟོགས་
དགའ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། རྟོའི་ལོ་རྒྱུ་མོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི།
རྒྱུ་བ་དང་པོ་དགུས་ཡུལ་དང་དེ་ནས་བྱེད་གྱིས་རྟོན་གང་ཟག་དང་། དེ་ནས་
བྱེད་གྱིས་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་དབྱེ་གངས་བསྟན་ཏེ། །འགྲེལ་པ་
ལ། བསལ་བྱ་སྒྲན་ཀ་དང་། དེ་བསལ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། གང་ཟག་གང་གི་ཞེ་ན། རྒྱེ་

བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་
 རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་བོ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། བན་
 ཚུན་འགལ་བ་ལྷར་སྒྲུང་བའི་དོན་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པས་མི་འཐད་པ་
 སེམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་མཐའ་གཞན་དུ་དགོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེ་
 ཚོམ་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་རྟོག་ཅེ་ན། རི་སྐད་བཤད་
 པའི་ནམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པར་གཉིད་ཀྱི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ནམ་
 མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དོན་དམ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་
 རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་སུན་འབྱེན་པ་དོན་དམ་སྟོ་
 ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་
 ནས་དོན་དམ་གྱི་ནམ་གཞག་སུན་འབྱེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་
 ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་ལན་རི་ལྷར་བདབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་དོན་
 དམ་སྟོ་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་བྱུང་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟགས་མ་
 བྱུང་གྱི་ལན་འདེབས་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་བྱུང་། དོན་དམ་དུ་འདོད། དོན་དམ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་དེར་ཐལ་ལ་བྱུང་པ་མ་དེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་འདོད་
 པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཁོས་ནམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་

ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། རོན་དམ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་འཇུག་
 གུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
 དེས་པར་ཐལ་ཆོས་སུ་འགྲོ་དགོས་སམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་སོང་བར་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་ཅམ་ཐལ་ཆོས་སུ་སོང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཏྲགས་ལ་ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་
 པ་དང་འགལ་ལོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། སྐྱའི་མི་ཏྲག་
 པ་འཇུག་བྱམ་པའི་མི་ཏྲག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དེས་པར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 སུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་མི་ཏྲག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་
 ཆོན་མཆོད་ཅིང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཁ་
 ཆོན་ཆོད་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། བདེན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཅམ་
 གྱིས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། གུན་རྫོབ་དུ་དམིགས་
 པ་མི་འཐད་པ་པ་དང་། རོན་དམ་དུ་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་གང་རུང་ཐལ་
 ཆོས་སུ་དེས་པར་འགྱུར་དགོས་ན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། རོན་དམ་
 དུ་མི་ཏྲག་པ་དང་། གུན་རྫོབ་དུ་མི་ཏྲག་པ་གང་རུང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དེས་
 པར་འགྱུར་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་རོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཀ་ལ་རོན་དངོས་མེད་
 གྲང་གུན་རྫོབ་དུ་དམིགས་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་མ་དེས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུ་གུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོ་ནས་བྱམ་པ་མ་དེས་པའི་ལན་དང་། གུན་རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་
 སྐྱ་ཀ་ལ། གུན་རྫོབ་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། བདེན་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོན་

དམ་དུ་མི་འཐད་པས། བྱལ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བྱལ་པ་
 མ་ངེས་པའི་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །དམིགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ངེས་པར་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
 དང་། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
 པ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་དང་། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དང་སྒྲོར་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་སྒྲོར་བ་
 ལ་དང་། སངས་རྒྱས་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། མིང་དུ་བཏགས་
 པ་ཅེས་དུ་བྱད་པས་སོ་ཞེས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་། དག་འདུན་མེད་
 པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་བཀག་པས་སོ་ཞེས་དག་
 འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་དང་། ཐབས་མཁས་མེད་པར་ཐལ། ལམ་སྒྲིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སོ་ཞེས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
 ཀའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་བཀག་པས་སོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་དང་། རྟག་པ་སོགས་སྒྲིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒྲོས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅེས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་

ཞེས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་དང་། ལམ་སྒྲོམ་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་འབྲས་བུ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་ལམ་
 ལ་དང་། སྤང་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རྟོར་བྱ་མེད་པས་སོ། །གཉིན་པོ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སྤང་བྱ་མེད་པས་སོ་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་ལ་
 སོགས་པར་རྟག་པ་གཉིས་དག་དང་། མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོན་
 ཚེས་ཅན་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། དུལ་སྒྲོ། པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བསྒྲོམ་བྱ་རང་དང་སྤྱི་འཛིན་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་སོ་ཞེས་
 སྒྲོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སུ་ཞིག་གིས་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དགེ་བ་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ཞེ་ན། འགལ་རྒྱུན་ལོག་རྟག་དེ་ལྟ་
 བྱ་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས། མཐུན་རྒྱུན་དམིགས་
 རྣམ་ལ་རྗེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས་སོ། །

ལོག་རྟག་རི་ལྟར་སེལ་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཐབས་
 ལ་མཁས་པས་སེལ་དགོས་ཏེ། ཚུངས་པའི་ཆུ་ལ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་རེ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཁས་སྤངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་
 པ་དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་།
 དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་བ་མ་ངེས་པའི་ལན་
 གང་བ་དགོས་པས་སོ། །

ངག་དོན་ནི། བར་ཆད་མེད་ཅེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་

ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་ཅེ་བསྐྱེད་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་
མ་ཐུན་རྒྱུན་ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ནུམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་
མཁས་དགོས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་བཙུང་པའི་དོན་དམ་
སྒྲོམ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲོམ་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་སྒྲོམ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི།
ཤེར་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་ཉོག་ས་པའི་རྒྱུན་གྱི་
འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་ནུམ་བཤད་ཉོག་ས་པར་དཀའ་བའི་སྒྲུང་བ་ལས་
སྐབས་ལྷ་པའི་ནུམ་པར་བཤད་པའོ། །

སྐབས་དྲུག་པ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་
བ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བཀོད་པས་འཆོམས་སྦྱར། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་
བྱེད་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་
པའི་མངོན་པར་ཉོག་ས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཅེ་མའི་མངོན་པར་
ཉོག་ས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཐུན་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སོགས་

སོ་སོ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། མཐུན་གསུམ་རྣམ་པར་
བསྐྱས་པ་ཉམས་སུ་སྒངས་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་སྒངས་ནས་བཏན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། སྒྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྒྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བར་དག་དང་། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་རྗེས་སུ་
བློ་བ་དུག་དང་། དེ་དག་རྣམ་པར་དག་བྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
སྒྱོར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་
ཤེས་ཀྱིས་སྒྲར་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་བཏན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྱོར་བ་
ཕུན་ཚོགས་ནི། སྒྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་
པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་
ས་བརྩ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱོར་ལམ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་
བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་སྒྲར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་བྱང་པར་
དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་བཏན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩ་རྟོགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བརྩ་རྟོགས་པ་དགོས་
པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྱོན་མེད་དོ། པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་ཤེས་ཕྱིན་

པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་རོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་སྤྱན་ཆོགས་ལ། རྟེན་དགོན་མཆོག་བླ་པ་ནི།
བླ་པ་ཉི་ཤེར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ནམ་པ་
དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་དོན་དམ་པར་
བླ་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བླ་པ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྟོམ་པའི་ལམ་
རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

ངག་དོན་ནི། བླ་པ་ཉི་ཤེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་བླ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆོས་རྟགས་
སྤར་དང་འབྲ། འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ངག་དོན་འདི་བཞིན་དུ་སྤེལ་ཏེ་
དགོད་པར་བྱའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་
སྤར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་བླ་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་རྗེས་སུ་བླ་པ་དང་། སྤེལ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བླ་པ་དང་བདེ་བཞིན་དུ་
ལམ་གྱི་གཞི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གཏོང་བ་དང་། ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དབང་པོ་སྤར་སྦྱེས་པའི་འཕགས་པ་ནམས་དན་བླ་པ་ཅིང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་རྗེས་སུ་བླ་པའི། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ནམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་

ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
སྒར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཕྱིས་ཉོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོགས་ནི་
སྒར་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤའད་ཉོགས་པར་
དགའ་བའི་སྒར་བ་ལས་སྐབས་དུག་པའི་རྣམ་པར་བཤའད་པའོ། །

སྐབས་བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ།

སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཞི་བཤའད་པ།

བཞི་པ་བཟླ་བ་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲོར་བ་ལ། འབྲེལ་
བཞོད་པས་འཆ་མས་སྒྱུར། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤའད། སྐབས་བསྒྱུ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་མངོན་པར་
ཚོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྒྲོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དོ། མཐར་
གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་ན། སྒར་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཉིད་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་གིས་བསྐྱམས་པས་དེ་ལྟར་བཤའད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
སྒྲོམ་ཅུས་ཏོ། །བཟླ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་

རྟོ།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་དོན་དང་། ཆོག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སྐད་ཅིག་མའི་སྤྱོད་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་དབྱེ་གཞི། གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་
 ཞེ་ན། དབྱེ་གཞི་ནི་ས་བཙུ་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་ན་ནམ་པར་སློན་
 པ་མིན་པ་དང་། ནམ་པ་སློན་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྤྱོད་
 མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་པ་བཞི་པོ། །ཇི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་མཐའི་
 ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་རྟོགས་
 ཚུལ་གྱི་ལྷོག་པས་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ས་བདུན་པ་མན་
 ཆད་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་འབད་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། ནམ་པར་སློན་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་ལྷོག་པ་ནས་ནམ་པར་སློན་པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དག་
 སའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་པའི་བྱིར་ནམ་པར་
 སློན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་རིགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྷོག་པ་ནས་ནམ་པར་
 སློན་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གྱི་ཆོས་བདེན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་
 ཅིག་སྤྱོད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་
 པའི་ལྷོག་པ་ནས་གཉིས་སྤྱོད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་དུ་
 བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་མཐའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱོད་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་

སྟོབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་སུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་
ཤེས་རབ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་
སོགས་ནི་ཆོག་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ནི། སྟོར་བ་དེ་
ཡང་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་རྣམ་པར་སྟོན་
པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་ལ། དངོས་དང་། དེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་དཔེ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་འཆ་མས་སྒྱུར་ནི། དང་པོ་སོགས་སོ། ཅེ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་
པས་འཆད་པ་ནི། ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱན་མཐའ་པའི་རྟོགས་པ་
ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་
སྟོར་བ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་
ཆོས་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་
སྟོབ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་རི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་
ན། མང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྐྱས་པ་ཡོད་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱིས་དུ་མ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་རྒྱན་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བ་དེ་བོས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཔེ་བྱེད་བཟང་
 པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཆོས་ནམས་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནས་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་
 གྱིས་གཅིག་མདོན་དུ་བྲས་པ་ནི་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་
 གིས་ཀུན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི། སྒྲོ་ཆོས་དང་དོན་ཆོས་
 གྲུབ་པ་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ལོ་ར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་མདོན་དུ་བྲས་པ་ན་ཀུན་མདོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གཞུང་
 འོག་མ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་འཆད་པ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ནི་དེའི་སྒྲུབ་བྱ་ཉིད་འཆད་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀུན་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་པར་ལུང་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་
 ལས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་གི་དོ་བོར་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་
 དབྱིངས་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་དངོས་པོ་
 ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་
 དངོས་པོ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་
 གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་
 དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་དོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་དོ། དེས་ན་ལུང་འདིས་ཆོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་
 ཡིན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་
 བྱེད་གཞན་དག་གིས་འཆད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་

པོ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཅེས་པར་བཤད་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་དེ་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་
ཡིན་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་། བྱད་པར་ཅུང་
ཟད་གུང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དངོས་
པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདུས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་པར་
དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་འདུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། ཡང་ངེ་ལྟར་སོགས་སོ། ཅ་བའི་ཆིག་
དོན་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པ་ཆོས་ཅན། སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ན་དེ་དང་
རིགས་མཐུན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་
གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ངོ་གཅིག་པར་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཐུས་
དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱེས་བྲུ་ཞེས་སོགས་སོ།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ། མཆམས་སྒྱུར་ནི།
དེ་ལྟར་སོགས་སོ། ཅ་བའི་ཆིག་དོན་འཆད་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
ཤེར་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་སྒྱུར་བ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

རིགས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིང་། རྣམ་གྱི་ཆེ་རྟོགས་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་གཉན་པོ་བསྐྱེམས་པས་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་སྟོན་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་ནམ་པར་བྱང་བའི་སྟོན་སྟོན་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
སྟོན་ཀའི་ཟླ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་འོ། །

གསུམ་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་
ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། ཅུ་བའི་ཆིག་དོན་འཆད་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཚུབ་པའི་སྒྱུར་
བ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པ་ནས་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ནའོ། དེ་ལྟར་
ཤེས་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྟོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་སྐབས་
པས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་བྱིང་།

བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ། མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་
ལྟར་སོགས་སོ། ཅུ་བའི་ཆིག་དོན་འཆད་པ་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་
ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྒྱུར་
བ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་
སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
ཡིན་པས་ནའོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡུན་རིང་མོ་

ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བདེན་པ་དང་བྲལ་
བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐབས་
བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཀྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་པའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྒྲུང་བ་
ལས་སྐབས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱུ་བཤད་པ།

སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་པས་
མཆམས་སྒྱུར། འབྲལ་བ་ཅན་གྱི་རང་བྱེད་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་སྒྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐྱུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
པ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་སྐྱུ་དང་། ཡེ་
ཤེས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་མོ། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་

དང་། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དངོས་བཅུགས་དབྱུང་བ་བ་དང་གསུམ་མོ།
 དང་པོ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། འཕགས་པ་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ལོངས་
 སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་སྟེ་གསུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་
 དཔོན་ལྟར་ན་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉེར་གཅིག་པོ་རྣམས་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱེ་
 ལོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྐྱེ་བཞི་ཁོ་ནར་བཞེད་གྱི། སྐྱེ་གསུམ་དུ་མི་
 བཞེད་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་སྐྱེ་གསུམ་དུ་མི་བཞེད་
 བ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟན་སྐྱེ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་
 སློབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

འཕགས་པ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་ལོགས་པར་
 བཞེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་མཁྲེན་ལ་
 སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་
 སྐྱེ་ལོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་
 སྐྱེ་ལོགས་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་རང་
 བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་
 ཁས་སོ། །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མིན་པས་བྱུང་

པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་བཞེད་ཅིང་
 སྐྱུ་འི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་དོན་ནམ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་རྒྱུར་བ་དེ་
 བཏགས་པ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་མི་སྤང་བར། དེ་
 ལ་སྐྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཉེ་བར་
 བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་བས་ན་འཕགས་པ་ལྟ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་ཡང་། མདོར་བསྐྱུ་
 ན་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་བ་
 དང་། གཟུགས་སྐྱུ་ལ་ལོངས་སྤྱུ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བས་སྐྱུ་གསུམ་དང་། ཆོས་
 སྐྱུ་ལ་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཉོགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་བས་སྐྱུ་བཞིར་དབྱེར་རུང་བར་བཞེད་པ་ལ་ནི་བྱད་པར་རུང་བད་ཀྱང་
 མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་འཆད་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་
 བཤད་ཡིན་པས། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་སྐྱུར་
 བཞག་པའི་སྐྱུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཞིག་བསྟན་ན་བསྟན་
 མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱུ་ལ་ལོགས་པར་བཞག་པའི་
 ཆོས་སྐྱུར་འཆད་པ་ཡིན་ན། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ནི། སོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
 འཆད་པར་འགྱུར་བས། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞུང་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་བཞེད་ལ་སྟོབ་དཔོན་ནི་གཞུང་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་
 མིན་གྱི། དང་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། གཉིས་པས་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 ཆོས་སྐྱུར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་པས་འདིར་སྐྱེ་བཞིར་ཕྱི་བའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་གི་བརྒྱལ་ལན་ནི་
 ཆོག་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། སྟོབས་
 སོགས་བྲལ་འབྲས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད། ལོངས་སྟོད་རྫོགས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 གྱི་ནུམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ངེས་པ་ལྟ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་
 ཐུག་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་འབྲས་གང་
 ཞེག །སོ་སྟེ་ལས་དག་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐྱེའོ། །བྱང་
 ཅུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱེའི་
 མཆོན་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ཟག་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ། །འདི་དག་གི་སྟོས་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་དངོས་བཏགས་དབྱེད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
 སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བབ་
 ཅོལ་ཏེ། མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རུལ། མཐུན་པ་མིན་པའི་

ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབས་སོགས་བྲལ་འབྲས་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འདི་འི་བདག་ཉིད་ཡོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ན་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མི་
 གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཡོན་པར་ཐལ། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 འགོག་བདེན་སངས་རྒྱས་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་
 སྐྱུ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་
 ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་ཟླར། ཇི་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆས་གཞི་གཙང་མ་
 ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་
 ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར།
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་
 ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བའི་མཆོམས་མེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡོན་ན་དངོས་
 སུ་ཆོས་འཁོར་མི་བསྐྱོར་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་དངོས་
 སུ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱད་ཟླའི་ལུང་དེ་ནི། ཇི་ལྟར་
 བུ་རྒྱ་ཆའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་གྱི་ས་
 པལ་པ་ལ་མི་འཆར་བ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་སེམས་ལས་དག་ཅིང་གཙང་བ་ལ་
 གཟུགས་སྐྱུའི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་རྣམ་པ་འཆར་གྱི་མ་དག་པ་ལ་མི་འཆར་

ཞེས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བརྒྱ་བྱིན་མིན་པ་ལྟར། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་
རྒྱས་མིན་ཞེས་སྟོན་པ་མིན་པས་སྟོང་པོ་མེད་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱུད་མ་རུངས་
པར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཡང་སོ་སོར་བྱེན་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་རི་ལྟ་མཐུན་པ་
དང་རི་སྟངས་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཉིད་འཇུག་བས་ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རི་སྟངས་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རི་སྟངས་པ་ཀྱན་
རྟོག་ཀྱི་བདེན་པ་ཆོས་ཙན་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་འཇུག་བས་རབ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
ཅིང་། དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་སྟངས་པ་དངོས་སུ་འཇུག་
བ་མིན་ལ། རི་སྟངས་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་འཇུག་བ་
མིན་ནོ། །འདི་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མིན་པར་འཇུག་ན།
ཀྱན་རྟོག་བདེན་པ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་
དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་དངོས་སུ་རྟོག་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་
བྱ་ཡིན་པ་བྱུང་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་ན་དོན་དམ་དཔྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མའི་དངོས་
ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དེས་དངོས་སུ་རྟོག་དོན་ཡིན་དགོས་པར་སོང་བས། ལྷ་
གྱུ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཆོགས་དོན་དེ་ལྷ་གྱུ་བདེན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་རིགས་

ཤེས་མེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྟོག་དོན་དུ་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་མེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དཔེ་དངོས་སུ་རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་ཅིང་། དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མས་དངོས་སུ་གཞལ་ན་དེས་
 དེ་དངོས་སུ་རྟོག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་མེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་ན་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇལ་བས་མ་བྱུང་ཅིང་། དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་
 གང་སོང་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇལ་བས་བྱུང་པའི་བྱིར་
 དང་། ཡུལ་དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མར་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་མ་
 ལུས་པ་ཡང་ཞེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་རིག་ཤེས་དེ་ཡང་སྒྱུ་
 གུའི་སྟེང་དུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅེས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་མེད་ལ། སྒྱུ་གུ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་
 ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མིན་ནོ། །འདི་དག་
 གི་དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། གུན་རྫོབ་དཔྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མི་འགལ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་སུ་རྟོག་གཉིས་ཀྱང་མི་

འགལ་བར་ཐལ། འགལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་དང་
 རི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ག་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །འོ་ན་ནམ་མཐུན་
 གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་རི་ལྟ་བུ་ཡང་འཇལ་ལ། རི་སྟེང་བ་ཡང་འཇལ་
 མོད་ཀྱི། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་མི་དགོས་ཏེ་དཔེར་ན་ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་འཛིན་ཡང་སྟོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་བའི་
 སྤྱིར་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བྱ་ལ་རི་སྟེང་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡུལ་
 འཇལ་ཚུལ་གྱི་ལྟོག་པའི་སྟོན་ས་ཡེ་ཤེས་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་དམིགས་
 པའི་ལྟོག་པ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་
 དམིགས་པའི་ལྟོག་པ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཅན་མཐའ་
 དག་གི་ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟོག་པ་ནས་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོ་ལྟའི་སྒྲུང་བ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱར་བའི་
 རུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྟོག་པ་ནས་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་
 སྤྱིར། སྟོབ་དཔོན་མ་ཏ་ཅི་ཉིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ནམ་པ་དང་བཅས་པའམ། འོ་ན་ཏེ་
 ནམ་པ་མེད་པར་འཇལ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གི་འཆད་

ལྷགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྱུང་མོད་ཀྱི་གཞུང་འདིར་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིང་བ་གསལ་རིག་གི་
 ཆ་དང་། ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མི་རུང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་རང་
 རིག་མེད་པར་འབྱུར་ལ། ཡོད་ན་གཞུང་རྣམ་དང་འཇིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་པོ་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
 གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་མཐུན་མཛོན་གསུམ་དུ་མཐོང་བ་སྤྱིད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་
 བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་གྱི་རྗེས་གཞན་ནི་མིན་ཏེ། རྗེས་གཞན་ཡིན་ན་རྣམ་
 མཐུན་དང་དུས་མཉམ་ཞིང་རྗེས་གཞན་ཡིན་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་གྱུར་ལ།
 དེས་ན་སངས་རྒྱས་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 མིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་དང་དེ་སྤྱིང་རང་རིག་
 བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་
 ཡོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་
 བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་མཐོང་པ་དེས་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་
 ལེགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་སྐྱབ་

པའི་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུ་མ་དངོས་དང་། བྱི་མ་བཏགས་པ་བའོ། །

ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རྟེན་སྐྱེའི་དབྱེ་བ་དང་བརྟེན་པ་འཕྲིན་
ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་
བས་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འཆད་དོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་
ན་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ནམ་པར་དག་
ཅིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་སུ་གྱུར་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་འཆད་
ལ། དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན། སྤྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་སྟོབ་ལམ་དུ་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་དག་བསྒྲེལ་ས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོ་བྱུར་གྱི་ཇི་མས་ནམ་པར་
དག་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་དངོས་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ལོགས་སུ་བཞག་
པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་

ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དག་ཡིན་པ་
དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་མ་རྣམས་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང། རང་བཞིན་ཀྱིས་རི་མས་དབེན་པའི་
མཆོན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱེ་ཆོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་
ནས་འཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་
ཆོས་ལ་རི་མ་བསལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང། རང་ཉིད་བཅོས་
མ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་དོན་ཀྱིས་ས། །

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་འད་པ།

གཉིས་པ་ནི། དན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅས་སོགས་སྐྱས་པ་ལ། སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལེགས་
པར་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་
ལྟག་མ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་
ཀྱང་། ཐ་དད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དོ། དོན་དམ་པར་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་གང་ཟག་སོ་སོའི་
ངེ་ལྟར་མོས་པས་ཐ་དད་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། སྒྲུང་ཚུལ་ཐ་དད་པས་ངེ་ལྟར་སྤྱེ་ན། སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་
བཞིན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ནུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ཐ་མི་
དད་པའི་རྒྱ་མཆན་ལུགས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་
འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་སྤྱིར་དབེན་པས་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་
པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར། དེ་
ལ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞུང་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྟན་
པར་བཤད། མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག། བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་རྩོད་པ་
སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

རྩ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་
བཤད་པ་དང་བསྟོམས་ཏེ་སྒྱུར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་
དག་པལ་ཆེར་སྒྱུར་བཤད་ཟིན་པས་ཡར་མི་འཆད་ཅིང་། སྒྲུང་མ་བཤད་པ་
ནུམས་འདིར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ཆོན་ཉེར་གཅིག་གི་སྒྲུང་ཟད་པར་

ལ་བརྒྱད་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་
སྒྲུབ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོ་བ་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་
རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྦྲ་དོན་ནི། རྒྱན་མི་འཆད་པར་བྱུང་བར་སྟོ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་
པར་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་ལ་ལུས་རྟེན་ནི། མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་
ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་རྟེན་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་
པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་དམིགས་པ་ལ། སའི་དམིགས་རྟེན་མ་བཤད་ཅིང་། གཞན་
རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར། སྟོད་ཚུ་གཙང་མས་བཀའ་བ་དང་། མེ་སྐར་བ་དང་།
རླུང་ལུས་ལ་ཕོག་པ་དང་། ཚོན་སྟོན་པོས་དགྱེལ་འཁོར་བྱས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོས་བྱས་པ་དང་། མཐོ་གང་
སོར་བཞི་ཅམ་གྱི་བྱ་ག་ནས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་བཏོད་པ་དང་། བྱམ་པའི་
ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་པའི་འོད་བྱ་གའི་ངོས་ནས་ཅིག་པ་ལ་ཕོག་པ་རྣམས་
སོ། །

ལྷ་པ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
དམིགས་རྟེན་དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཚུ་ཞེས་སོགས་སོ་སོའི་མིང་ཅམ་ལ་

དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྦྱངས་པ་
མ་གྲས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱངས་སྦྱངས་པ་བྱས་པ་ལ་ནི་དམིགས་
རྟོན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་
ལེགས་མཐོང་བཞིན་ནོ། །

དུག་པ་མཆན་མ་ལ། འཛིན་པའི་མཆན་མ་ནི། སྒྲ་མ་བརྒྱད་ལ་
དམིགས་རྟོན་གཡོ་བའི་རྣམ་བཅན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན། བསྐྱེད་
ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཐོགས་བཅས་སྤྱ་སྣང་བ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
སོ། །སྣང་བའི་མཆན་མ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ཞོར་བྱའི་རྣུང་ལྟར་
མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ཟླ་བ་
དམར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་། སྟོན་པོ་སོགས་བཞིའི་
དམིགས་རྟོན་ནམ་མཁའ་འཕགས་ནས་ཞོར་བྱའི་རྣུང་གཡལ་སྣང་བ་དང་།
ནམ་མཁའི་དགྱེལ་འཁོར་ལྟར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་བསྐྱེད་ན་འཕེལ་བ་དང་།
སྣང་བའི་ཚོགས་སྤྱག་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་འབྲ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བ་
རྣམས་ཏེ། གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །

བདུན་པ་བྱེད་ལས་ནི། རིམ་པ་ལྟར་སྤྱལ་ནས་གོམས་པ་འདོར་བ་
སོགས་དང་། སྤང་པོ་སྦྱང་བ་སོགས་དང་། རྣུང་ལྟར་མགྱོགས་པ་སོགས་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ས་གཞིང་བསྐྱར་བ་སོགས་དང་། ཅིག་
པ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟུགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱང་རིང་
དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི། །བརྒྱད་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བརྩ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བདག་རྒྱུན་བསམ་
གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཡུལ་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྒྲོན་པོ་
དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དམིགས་ནས་རི་ལྟར་འདོད་བ་བཞིན་བྲབ་
པར་སྒྲོ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་རྣམས་སྤྱ་ཡོང་བའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་བཟད་པར་
མ་བཞག་ཅེ་ན། དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲོ་མི་རྒྱས་ལ། སྤྱ་ལ་རྒྱུན་མེད་
ཅིང་། རི་རོ་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པས་བྲབ་པར་སྒྲོ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྟེན་འབྱུང་བ་མེད་པར་བརྟེན་པ་འབྱུང་འབྱུར་བྲབ་པར་སྒྲོ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དུག་པ་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ། རང་གཟུགས་སྤྱ་འདུ་
ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
རྣམས་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
ལ་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་བལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་དེ་དག་གིས་མནན་ནས་
ཤེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི། རྣམ་ཐར་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། ཆེ་ཆུང་ནི་སྒྲོད་བརྩུད་དང་། བཟང་ངན་
ནི་ལྷ་མི་དང་། མཛེས་མི་མཛེས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་ནི་ཞི་
གནས་གྱིས་དང་། མཐོང་བ་ནི་ལྟག་མཐོང་གིས་སོ། །ཡང་ན་རང་གཟུགས་མེད་

པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ནས་སྤྱི་ལོ་གཟུགས་སྟོན་པོ་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་
 ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་གིས་
 མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་ཤེས་
 རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དང་། དམར་
 པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་གིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་ཉིང་དེ་
 འཇིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། སྤྱུག་
 པའི་ནམ་ཐར་གྱི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། རྒྱ་གཟུགས་མེད་
 པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་
 བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟུར་མའི་མེ་
 རྟོག་གམ་ཡུལ་བར་ན་སའི་རས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་ སྟོན་
 པོ། སྟོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཟུགས་
 མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པོ། ཁ་དོག་སྟོན་པོ། སྟོན་
 པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དེ་དག་གིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་
 ནས་ཤེས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ལ་དོང་
 ཀའི་མེ་རྟོག་དང་། དམར་པོ་ལ་བརྩུ་ཇི་ཀའི་མེ་རྟོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་
 མ་པ་བ་སངས་དང་སྤྱར་ནས་གཞན་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 ནི་སྟོན་པོར་མདོར་བསྟན་པའོ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཉིད་ནི་ལྟན་སྤྱིས་སོ། །སྟོན་
 པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་ནི་སྤྱར་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འོད་སྟོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་

ཀ་ལ་སྒྲོན་པོའི་མདངས་ཡོད་པའོ། །མེ་ཏྲིག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེའོ། །རས་
ནི་སྒྲོར་བྱུང་གི་དཔེའོ། །ཡུལ་བ་ར་ན་སིའི་རས་དཔེར་མཛད་པ་ནི་ཁ་དོག་
ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་
བརྒྱད་དོ། །

ངག་དོན་ནི། བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱིབས་བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞི་དང་། ཁ་དོག་བེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་བཞི་རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི།
བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱིས་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲོན་
གནས་མཐུན་པ་ནི། ཡང་དག་པར་སོགས་སོ། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སྐྱ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལུས་འདོར་
ལེན་དང་། དམིགས་པ་སྐྱུལ་བསྐྱར་དང་ཐུགས་ཉིང་དེ་འཇིན་གངས་མེད་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་
གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། དབང་བཅུ་ཐོབ་སྟེ། ཆེ་ལ་དབང་བ་སོགས་བཅུ་ཡི་
རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཆེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་རྒྱས་པའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་རྒྱས་པའོ། །མས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ནོར་
གྱི་ཆར་འབབས་པའི། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ས་གང་མར་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་
ལས་ས་འོག་མར་སྒྲིན་པར་བསྐྱར་རྒྱས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་
གཏན་ལས་མཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་རྒྱས་པའོ། །མོས་པ་ལ་

དབང་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་མོས་པ་བསྐྱར་རྒྱས་པ་ལོ། །སྟོན་ལམ་ལ་
 དབང་བ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སྟོན་ལམ་གངས་མེད་པ་འབྱུང་བ་ལོ། །རྩ་
 འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་རྩ་འབྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་
 རྒྱས་པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཕུལ་
 དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་ལོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་རྒྱས་པ་ལོ། །ལྷག་མ་ནི་གོ་སྟོན་ལོ། །

གཉིས་པ་བསྟོམས་ཏེ་སྐྱར་བཞག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་
 མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་བཅས་
 གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 སེང་གོ་བཟང་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་བཞེད་པ་ལོ། །གང་དག་བདག་ཉིད་
 མཁན་པོ་ནམ་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ཅམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
 པ་དང་། ཐུན་འབྲེན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། བཞུང་སྤྱི་
 མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་
 ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག་ཐོབ་གྱུར་ནམ་གུན་ནམ་དག་པ། །དེ་
 དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་བའི་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱེ་རི་
 བཞིན་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་

ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱེ་བའི་དཀག་གི་རང་བཞིན་དམ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲེལ་ལོ། །ཁོ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན།
 དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལས་སྒྲེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྟེད་ཀྱིས་བསྟན་
 ཏེ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས་འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཆོས་གང་དཀག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་དེ་དཀག་ཀྱང་གང་དཀག་ཅིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་
 བློ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཆོག་ལེ་འཁྱར་བྱས་པ་
 ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་
 འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། སྐྱེ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་བཞི་བརྒྱན་གྱི་
 ཅ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེ་དཀག་གི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་
 ཡོད་དེ། རྣམ་འགྱུར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱུང་པར་ཅན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་
 ཀྱི་སྤང་བ་སྦྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་
 གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་
 བྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉིད་གཅིག་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་རི་

ལྟར་སྐྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ་གསུམ་གང་
རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱ་སྐྱབས་འདིར་མ་བསྟན་
པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་གདོན་མི་བ་བར་
ཁས་སྦངས་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ་ཚུད་པ་སྦང་བ་ལ། ཚུད་པ་དགོད་
པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་
བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བའི་སྐྱའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་སྟོན་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་
མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་འབྱུང་བར་མི་རིགས་
སོ། །དེ་བས་ན་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱ་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་
དང་། ཞེས་སོགས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་མིན་པའི་ཆོས་སྐྱ་འཆད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་
བཤད་ཡིན་གྱང་། འདིའི་ལུས་རྒྱུ་བཞག་མ་ཆང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ།
ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་པའི་ཆིག་དེ་འདིའི་
ལུས་རྒྱུ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆིག་དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་
པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་
པ་སྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་ལ་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཉོགས་པའི་དགོས་པ་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་སྐུ་དང་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་སྐྱར་ནས་ངོ་
བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོས་བས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། ཆོག་ལེ་ཏུར་བྱས་
པ་སྐྱར་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མཐའ་ཉིད་ཏུ་སྒྲོས་པ་ཡིན་དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་ལ་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཚུ་ལ་
འདི་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་དང་སྟོན་གནས་
མཁྱེན་པའི་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་མཆ་མས་སྐྱར་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་
སོ། །རྩ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བྱད་པར་འཕགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདག་མཐོང་བ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསམས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
ཞུགས་ནས། བདག་ལ་དམིགས་ནས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་ཡིན་ལ། བྱོད་གྲོང་ལ་སོགས་པར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་
དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེད་ལ་འབྲེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཆ་མས་སྐྱར་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཆོག་

དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གནས་མཐུན་པ་
 རི་ཆོས་ཅན། ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་རང་
 གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་
 པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པས་སོ། །རྒྱན་ཏྲག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་
 བ་ཇི་སྟིང་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་
 ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བརྟན་པས་སོ། །སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གནས་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོན་གནས་ཤེས་པ་
 ལས་བྱུང་པར་འཕགས་ཏེ། བྱོང་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་
 ལྷ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་ཇི་སྟིང་བཤད་པ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལ་འགལ་བ་སྤང་
 བ་དང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པས་
 འཆམས་སྦྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་རྩོད་ན། སྤར་སྦྱི་
 ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྦྱ་སྦྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དང་། ཏྲག་གནས་དང་།
 ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྦྱ་འཁོར་བ་ཅི་སྟིང་པར་རྒྱན་ཏྲག་པར་ཁས་
 སྤངས་པ་ལ་རྩོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཏྲག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་

ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་རྟག་ཏུ་རི་ལྷོ་རྟོན་མི་མཛད་
དེ། རེས་འགའ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་དོན་མི་མཛད་པར་སྒྲུང་བ་རི་ལྷོ་
ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།

གཉིས་པ་ལན་ལ། སྐལ་ལྷན་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་ལན་དང་། སྐལ་
མེད་ལ་མི་སྒྲུང་བ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་
པས་འཆད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་
གི་འང་དོན་མི་མཛད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་
འབྲེད་པས་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ས་བོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་
པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟམ་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་
གང་གི་དུས་སུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ནས་ཡུན་དུ་འབྲེད་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་གདུལ་
བྱ་ལ་དེ་དང་དེར་སྒྲུང་བ་དང་འཆམ་པར་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པས་བྱུང་པས་
སོ། །འོན་ཀྱང་སྐལ་མེད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ལྷོ་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། རང་གི་
ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་སྐྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་རྒྱ་མ་ཆད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་རེ་ཤིག་
མཛད་པར་མི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། ལྷན་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། དེ་རི་ལྷོ་བྱ་ཞིག་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་
ཆོག་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། དཔེར་ན་སོགས་ཉེ་གོ་སྟོའོ། །གཉིས་པ་

ལ་ཚུད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚུད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཞེས་ཆོས་
སྐྱེ་ལ་སྐྱེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཅི་
བའི་སྐབས་གང་དུའང་དངོས་སུ་མ་སྐྱས་པས་ཚུད་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་
རང་གི་ཚུད་སྣང་ལ་སྐྱར་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་
ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། ནལ་འབྱེར་པ་སོ་
སོར་ངེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་སྐྱེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཞེས་གྲང་བརྗོད་དེ། དེ་དང་འགལ་ལོ། །ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མདོ་ལས་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྟག་པ་ཞེས་གྲང་བརྗོད་དེ། དེ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། ཅི་
འབྲེལ་གཉིས་ཀའི་ངག་དོན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མདོ་
ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཛད་པས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཅི་མ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དོན་གོ་སྒྲུབ། །དོན་འདིའི་ཕྱིར་ཉི་མེ་སྣང་བ་
ལས་གྲང་། དེ་ལྟར་དགོངས་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དང་
རྟག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རང་བཞིན་དང་། ཡོན་ཏན་

ཀྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཙ་
བའི་ཆིག་དོན་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་
སྟན་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་
པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྲས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་
ཀྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཙུལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉི་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་།
དེའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། མཆོན་ཅེས་དང་། ཙ་བ་
ནི། དོན་འགྲེལ་པས་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་ལ། ཙ་
འགྲེལ་ཀྱི་ཆིག་དོན་གོ་སྤྱོད། །ཅིའི་ཕྱིར་མཆོན་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། འདི་དག་གང་
ལ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་
གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ལ། མཆམས་སྐྱར་ནི། རྒྱ་གྲུབ་པས་ཞེས་སོགས་
དང་། ཙ་བའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། མཆོན་གང་གི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་
གོམས་པར་བྱས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཀྱིས་རུས་པ་
མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ལས་འདི་དག་འགྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །

ཀྱས་བཤད་ལ་མཆམས་སྐྱར་ནི། རྒྱ་དེ་སོགས་དང་། ཆིག་དོན་ནི།

རྒྱ་ནི་སྒྲོ་མ་སྒྲེལ་བ་སོགས་ཏེ། སྒྲུང་བཤད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ལ། མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཙ་བའི་ཆིག་དོན་པལ་ཆེ་བ་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་འབྲེས་པ་ནི་སྒྲོ་མ་ཕྱ་སོགས་འཆམ་པའོ། །སྒྱུ་ལྷུ་མ་པ་ནི། ལྷེ་བའི་འོག་ཕྱོགས་དབྱིབས་ལྷུ་མ་པའོ། །སྒྱུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ནི་ཞེད་པ་སྐབས་ཕྱེ་པའོ། །སྒྱུ་མ་རྟོངས་པ་ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་པའོ། །ཕྱལ་བྱང་བ་ནི་མཐོ་དམའ་དང་། རྩེད་རྩེད་པོར་རྒྱུར་བ་མིན་པའོ། །ལྷེ་བ་ཟབ་པ་ནི་གཏིང་རིང་པའོ། །དཔལ་བེའུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། ཕྱག་ཞབས་ལ་དེ་འདྲའི་རི་མོ་ཡོད་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དཔེ་བྱད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆེགས་དང་བྲལ་བ་མཆོན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ་བཤད་པ།

བཞི་པ་སྒྲུལ་པའི་སྒྱུ་ལ་མཆམས་སྒྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཙ་བའི་ཆིག་དོན་འབྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། ལྷ་ཀྱང་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གི་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་པར་འདིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པ་

བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
པའི་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་བཙུང་མ་
ལྟན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་དངོས་སུ་སྤང་
བའི་གཟུགས་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ལ་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ།
འཁོར་བ་རི་སྤིང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྐྱར་ལ་བཤད་ཟིན་
ཀྱི་མཆོམས་སྐྱར་དང་། འཆད་འགྲུར་གྱི་མཆོམས་སྐྱར་རོ། །དང་པོ་ནི།
གོང་དུ་འདི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་རང་བཞི་རྣམ་
དག་གི་ཆ་དེ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསོམས་པའི་སྟོབས་ལས་
འབྱུངས་བ་སངས་རྒྱལ་ནང་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆུང་ཉེར་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་སྐྱར་རབ་ཏུ་ཁྱོགས་ཤིང་ངེས་
པར་གཟུང་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྟོང་
ཡུལ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མཆོན་དཔེ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐྱར་རབ་ཏུ་བཏགས་
པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དངོས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཉིད་དུ་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་བ་རི་སྤིང་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
སྐུ་ལ་སྐྱར་རབ་ཏུ་བཏགས་ཤིང་ངེས་པར་གཟུང་བའི་སྐྱེ་གསུམ་བསྟན་ནས་
ཞེས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་
གང་གི་ཆེད་དུ་ན། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་
ཅད་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྐྱེ་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་

བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་
 ཐལ། གུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་
 ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ནས་དེ་ནི་བྱ་བ་མཛད་པའོ། །ཙུ་བ་ནི་
 དེ་བཞིན་ཅེས་སོགས་སོ། །

དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། འཕྲིན་
 ལས་ཀྱི་དུས་དེས་གོ་རིམ་གཞན་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལམ་ཀྱི་ཉེན་
 མངོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེས་
 ལེགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་དེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་དང་པོར། མངོན་
 མཐོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དེ། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་སྣ་ཡི་དང་བཟང་པོ་མིན་པ་
 ངན་འགྲོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པ་མཆོན་ཉིད་ངང་སོང་དུ་
 འགྲོ་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་
 ལམ། སྒྲོམ་ལམ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་། སྦྱོད་པ་
 རྣམ་དག་ལ་འགོད་དེ། སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྟན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། དོན་
 སྦྱོད་པ་དང་། དོན་མཐུན་པ་སྟེ་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་དོན་བ་དང་།
 ལྷང་བར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་དང་། རང་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་དང་།
 གཉིས་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་ནཱ་
 དག་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དེ། སྦྱ་མ་མཁན་སྦྱ་མའི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྒྲུང་
 མེད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནཱ་པར་དབེན་པ་ཉིད་
 གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་བྱམས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་རིམ་བཞི་བདག་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་ནཱ་དག་ལ་འགོད་དེ། དེའི་རྗེས་ལ་རང་གི་དོན་
 འཁོར་གསུམ་ནཱ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་བྱ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་
 གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་
 ཏུ་གཉིས་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་ནཱ་དག་ལ་འགོད་དེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
 མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་
 པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་དེ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་
 བྱེད་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་
 ལམ་ལ་འགོད་དེ། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ལ་བཏེན་
 ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་དང་པོར་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་འགོད་
 པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་

ནམ་ལྷ་པའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་དེ། དེ་ནམ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་རྒྱུར་གྱུར་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་བཏགས་པར་ཤེས་པའི་
 གྲོམ་ནམ་ནམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་
 སྒྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ས་རྒྱག་པ་ལ་འགོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ནམ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་
 པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་དེ། ཐབས་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་
 པ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ནམ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་དེ། སྟོབས་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་
 མོང་མིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། དེ་ནམ་ས་
 བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་པའི་སྤྲིད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་དོ། །ལྷ་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་ས་དགུ་པ་ལ་
 འགོད་དེ། སློན་ལམ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལྷག་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་
 དུ་འཐོབ་པ་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། རྒྱག་པ་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ། ས་བརྒྱ་
 ཐོབ་མ་ཐག་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་བ་དང་། སྤྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་འགོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེན་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་ནམ་པར་དག་

པ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་
པ་ལ་འགོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ། སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཉི་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དང་། ལུས་པ་དང་། སྤངས་རྟོགས། དག་པའི་རྒྱུའི་ཆོགས་
སོ། །དང་པོ་ན། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་
བཀོད་བཞིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཡང་ས་བཅུ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་པར་གྱི་
ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དང་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་བྱ་བ་དང་། རི་སྟེང་པའི་རྟོགས་པ་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་ལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ས་བོན་
གཏན་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དག་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་
པར་བྱང་བ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཆོགས་
དང་རི་ལྟ་བའི་རྟོགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་
མ་བྱས་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བཀོད་ནས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་ལ་བསྟན་པའི་

རྒྱུའི་གཙུག་པོ་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ན། གྲང་ཆོན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཆོག་གི་དོན་གྲོགས་སུ་གྱུར་
 པའི་ལམ་ནམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་སྐྱང་ལྷགས་ལ་ཁོང་དུ་
 ཟུང་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་བཏེན་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཙུག་པོ་དོན་བདུན་ཅུའི་ཐམ་
 འཕྲིན་ལས་སྟོན་པ་ན་གདུལ་བྱ་མངོན་མ་ཐོས་འགོད་པ་ནས་མི་གནས་པའི་
 སྤང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་རིམ་
 པས་ལྷག་མ་བར་གྱི་གདོན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱི་
 རི་ལྟར་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་གྱང་ལྷགས་ལ་ཁོང་དུ་ཟུང་པར་བྱ་སྟེ་འོན་གྱང་
 དངོས་སུ་བཀོད་ན་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་སེང་བཟང་བདག་གིས་ནི་མ་
 བྲིས་སོ། །

དག་དོན་ནི། སེང་བཟང་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲོགས་ལམ་
 ནམས་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལ་བསྟེན་ནས་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་མ་བྲིས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཉེར་
 བདུན་གྱི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་བཀོད་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་གོ་རྒྱས་ཤིང་། དེ་དག་
 དངོས་སུ་བཀོད་ན་ཆོག་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བྱེད་
 གཞན་དག་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་པོ་དང་ཐམ་ལ། གོ་རིམ་ས་མཆོམས་བསྟན་

པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་དོན་རེ་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ས་མཆམས་ཀྱང་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱ་ཞེས་འཆད་པོད། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཚུལ་རྩོན་ཀྱི་རིབ་མ་མ་
བྱེད་པར་གསལ་པོར་སྒྲིམ་ཤིག་དང་། ཁོ་བོས་ནི་སྤུལ་ཡང་སྤྲེལ་བྱས་པ་
ཡོད་པར་མ་མཐོང་དོ། །གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཀྱི་འགྲེལ་
བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས་སྐབས་
བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བའོ། ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ། མཆམས་སྤྱར་
ནི་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་
ཅན། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་
སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་སྤུམ་ཅུས་མངོན་པར་མཆོན་པའི་གནས་ཡིན་
པས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། མཐེན་གསུམ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་རྗེས་དེ་ནས་རྟོགས་པ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་འདིས་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པའི་སྒྲོན་སྒྲོམ་བྱ་ལ་

སྒྱུར་བས་སོ། །ཅེ་མོའི་མདོན་པར་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་རྟོགས་པ་རབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་
 རྣམ་པར་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམས་པ་དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་
 བའི་ཕྱིར། མཐར་གྱིས་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དབང་ཐོབ་པ་དེ་
 རྣམ་སྒྲར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲོམས་པའི་དོན་སྒྲར་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་ཡིན་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞུང་སྲོང་བར་བྱེད་པས་སོ། །

ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མདོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་
 ཆུབ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྱུར་བ་མཐར་
 ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་གྱིས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་
 པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྒྲར་སྒྱུར་བ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་
 མཛེད་པ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནས་སྒྱུར་བ་དེའི་འབྲས་བྱ་
 མཐར་ཐུག་ ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ནི་
 རྒྱ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལ།
 མཚམས་སྐྱར་ནི། བར་མ་ལ་སོགས་སོ། །ཙུ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་སོགས་སོ། །
 འགྲེལ་བ་ནི། དང་པོར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། འདུག་པའི་ཡུལ་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིད།
 དེ་ལ་རྩི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པར་ཉོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཅན། སྒྱུར་བ་ཡིན་
 ཏེ། མཐུན་གསུམ་ནམ་པས་སྒྲོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པས་སོ། །སྒྱུར་བ་དེ་
 ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་
 གྱི་སྐྱེ་འབྱེན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུར་བཞི་
 བསྒྲོམས་པས་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་བྱིད། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་
 ནམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་དུ་བྱ་བྱེ་བ་ལས་གཞན་ནམ་པ་
 གསུམ་སྟེ། རྒྱས་བཤད་ནི་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་
 པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། ཆོག་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ནི་ཡུལ་གསུམ་སྟེ། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དོན་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ནི། མཛོན་པར་ཉོགས་

པ་བརྒྱད་དང་། རྒྱག་དང་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་སྟེ། དུམ་གསུམ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་
འདི་གསུམ་ཀ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། གདུལ་བྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོ་བ་དང་
བསྐྱ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྦྱང་དུ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲུ་མ་བཞེད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་རྩམས་པ་མཐར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ལ། དུམ་གསུམ་བརྗོད་བྱ་
གཅིག་དུ་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་བྱས་པ་དང་། བྱས་པའི་དགོ་བ་
བསྟོ་བ་དང་། ཁེངས་བསྐྱུང་ཞིང་དགའ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱག་པའོ། །

དང་པོ་ནི་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་དོན་བརྒྱད་དང་། རྒྱག་དང་གསུམ་ལ་
བདུན་ཅུར་སྤྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་ཀྱན་གྱི་བསྐྱས་དོན་དུ་
ཁྱོད་གྱིས་བཤད་ན། ཅི་ཡུམ་ཀྱན་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་སྟོ་སྟེ། དེ་ཡང་ལ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། མངོན་པར་ཉོགས་པ་བརྒྱད་
ཀྱི་དོན་ཆང་བ་ཅུ་དང་། གཞན་བར་མ་ཉི་བྲི་ལས་མངོན་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བཤད་བྱེད་དེའི་སྟོན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཆང་བ་ཅུ་
དང་། གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་
བཤད་བྱེད་དེའི་བྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀྱན་ལའང་
དོན་བསྐྱས་དེ་ཅུ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་མངོན་ཉིགས་ཀྱི་
རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་ལེགས་པར་བསྐྱས་པ་མིན་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་
རོ། །འོན་པ་སྐྱོན་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏོ།

ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཆིག་བསྐྱས་པ་དང་། རྒྱས་པ་སོགས་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བས་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་བད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆིག་ལེབ་ཏུ་
བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་འདི་ནི་བྱས་སོ། །སྐྱེས་ན། མེད་གོ་བཟང་པོས་
སོ། །གང་གི་སྐྱོན་ས་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྡེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ཡུམ་
ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ས་ནི་འོ། །དགོས་པ་མངོན་ཉིགས་བརྒྱད་གོ་བར་སྦྲ་
ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། མདོའི་ཆིག་དང་ནི་བཀལ་ལན་ཀྱི་དག་སོགས་
དང་རེ་རེ་ནས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར་མཁན་པ་ཡང་དག་རྣམ་སྤང་མཛད་སྟེ་མ་
བཟང་ལ་ཕྱག་འཛུལ་ཞིང་གནང་བ་ཐོབ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྡེ་བས་
ཅས་སོགས་ཏེ་གོ་སྟོན་འོ། །

ཁེངས་བསྐྱུང་ཞིང་དགའ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ།

བཞི་པ་ལ། ཁེངས་བསྐྱུང་ཞིང་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དོན་ཀྱན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་ས་བདག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་གང་ན་ཞིག་
ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་དོན་རང་གི་སྟོང་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་བདག་ཉིད་

ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅས་དོན་ནི་
 མ་ལུས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་གང་ན་ཡིན། བདག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་
 མིན་པ་འོན་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོར། བདག་གིས་འབད་པ་བགྱིས་པ་ལ་
 རོངས་པ་ཡོད་ན་སྒྱེ་བོ་མཁས་པ་ནམས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག། །དགའ་བ་
 རེས་སུ་བསྐྱགས་པ་ནི་གྱེ་མ་ནི་དོ་མཆར་བའི་ཆིག་གོ། །དངོས་པོར་སྒྲིབ་པའི་
 གཞུང་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཐུང་མ་གྱི་ཐང་ལ་
 ཡུན་རིང་དུ་བྱིན་པར་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་དབ་པར་གྱུར་བའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་ངལ་
 བསོའི་བསྟེ་གནས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལུགས་འདི། ཐེག་ཆེན་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྱ་བར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ཡུན་རིང་མོ་
 ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅས་མཐའ་
 དག་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མཐའ་མར་དགོ་བ་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

དཔལ་ལྷན་མཁས་ལ་རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་
 མདངས་བཟང་ཉི་མའི་འོད། །པམ་བྱས་ཐུན་འཛམས་མཛེས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་
 ཅན། །སྒྲིབ་པའི་རྟོག་དེར་སྒྲར་ཡང་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །མགོན་པོ་འཁོར་བའི་
 ཟམ་སྟེགས་ལ། །རིངས་པར་ཆས་པ་དེ་ཡི་ཞལ། །འཇུམ་དཀར་ཆེ་འོད་བྱུ་
 རུ་ཡི། །ཡལ་འདབ་དོས་ལ་རབ་བརྟན་ནས། །རབ་དཀར་ལེགས་བཤད་མེ་

ཏོག་གི་ འདྲི་བ་ཤེས་བྱའི་མེ་ལོང་ལ། མཁུན་པ་བཞིན་དུ་འགྲེམས་མཛད་
 ཅིང་། འཕྲོ་ལ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཡི། བགོ་སྐལ་མཛད་པ་གང་ལགས་
 ལ། འདྲི་དག་ཀུན་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། གཏམ་འདི་ཁོ་ན་སྟོང་པོར་བསྟད། སྟོང་
 པོ་ལས་ཀྱང་སྟོང་པོར་ནི། གཅེས་པར་སྐས་པའི་རིམ་པ་འདི། འིན་ཆེན་
 མར་གད་ཚུ་བ་ཅན། གསེར་གྱི་བརྒྱའི་ཁོང་གནས་ལ། འི་བཟང་རྫོགས་
 པའི་སྟོང་པོ་ཅན། ལེགས་བཤད་རྩལ་ཆོགས་ཐིག་ལེ་ལ། མ་པམ་ཆོས་
 གྱི་སྒྲ་མ་དེས། སྒྲ་ཅི་རྒྱལ་མཆོན་མཛད་པར་གྱུར། འདྲི་ཉིད་རིང་ལུགས་
 གངས་གྱི་སྤུལ། བགྲོང་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་པོ་ལ། བཟང་པོ་རི་དྲགས་དབང་པོ་
 ཡིས། སྒྲར་མོ་ངལ་བསོ་བགྱིས་པ་ལགས། བྱང་ཕྱོགས་རྒྱད་འདིར་དེ་ཡི་
 གཞུང་། སྒྲ་བ་རྒྱ་མཆོའི་རྩལ་སྟོད་ཀྱིས། སྤྱོས་པ་ཡི་གེ་འཁོར་བའི་ཆོག་
 འགྲན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་གར་བྱས། འདྲི་སྟོང་པོ་འདྲི་སྟོན་སྤྱད་པ། བྱེད་པ་ལས་
 ཀྱང་བགོ་སྐལ་ནི། མི་མཉམ་རྣམ་དཔྱོད་བྱིན་པའི་དཔལ། བཟང་པོ་དཔལ་
 འབྱོར་མཚུངས་པ་ཐོབ། འདི་ནི་མི་པམས་ཞལ་གྱི་བཅུད། ག་བྱར་ཐིགས་
 རྒྱན་མ་ཉམས་ལ། བསིལ་བའི་མཐུ་ལས་གདུང་བལ་ཞིང་། སྟོང་ལ་མཛོལ་
 བཅུགས་སྤྱིན་པར་བྱེད། འདྲི་བྱིར་བདག་གིས་སྟོང་ཕྱན་རི་དྲགས་ཐིག་བསྐལ་
 བཟང་གཞུང་ལུགས་ནགས་མཐར་ཅི་བ་ལ། སྟོན་མེད་འི་བཟང་རྫོགས་པའི་
 མེ་ཏོག་འཕྲེང་། གཏམ་འདི་རྣ་ལུང་མཛོལ་བའི་རྒྱན་དུ་བྱས། ཚུལ་འདིར་
 འབད་ལས་རབ་དཀར་དགེ་བའི་དཔལ། གང་ཞིག་ཐོབ་དེས་དགའ་ལྡན་
 གཞལ་མེད་ཁང་། རྒྱལ་ཆོབ་ཞལ་གྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས་མཐོ་བར། འེར་བྱིན་

དམ་པའི་དཔལ་ལ་སྦྱོད་པར་ཞོག །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་པའི་ནམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི། འཛིག་རྟོག་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་མཆོན་ནས་སྦྱོས་ཏེ་ཐེ་བཙུན་དམ་པ་ཀྱི་
མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་མིག་གཅིག་དུ། རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་དམ་
པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དང་མི་གཉིས་པ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་པ་ཐེ་བཙུན་
དམ་པ་ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྦྱི་བོས་ལེན་པ། རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་འབྲེད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་དགེ་བ་ཅན།
མང་དུ་ཐོས་པའི་དགེ་སྟོང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། གཙང་ཉང་སྟོད་རིག་
པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཆ་དགེ་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་ཆོས་དང་དོན་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་དག་གིས་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་གནས་དོ་ཐེ་ཆེ་འཛིན་དུ་སྦྱར་བའོ། །

དགེ་ལེགས་འཕེལ།

ཡིག་ཁོར་དང་ཆད་ལྷག་ཡོད་ཆེ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་དགའ་སྟོའི་ངང་ནས་བཟོ་བཅོས་ཞུ་ཆོག

ལྷ་རྒྱལ་བྱང་། marjamson618@gmail.com

